

ज्ञानकोश

मासिक चालू घडामोडी

MPSC राज्य सेवा, MPSC Gr. B आणि MPSC Gr. C साठी

Banking, सरळ सेवा भरती, तलाठी, म्हाडा, पोलीस कॉन्स्टेबल
आणि इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त

एकनाथ शिंदे महाराष्ट्राचे नवे मुख्यमंत्री व
देवेंद्र फडणवीस उपमुख्यमंत्री म्हणून शपथ

पंतप्रधान मोदींनी मुंबईतील राजभवन येथे
जलभूषण इमारत आणि क्रांतिकारकांच्या गॅलरीचे उद्घाटन केले.

सरकारने सुरू केले 'राष्ट्रीय पुरस्कार पोर्टल'

आरोग्यमंत्री मनसुख मांडविया यांनी
'आयुर्वेद आहार' साठी नवीन लोगो लॉन्च केला

पीएम मोदींनी आझादी का अमृत महोत्सव डिझाइनसह
नाण्यांची नवीन मालिका लॉन्च केली

पंतप्रधानांनी 'मानवतेसाठी योग' ही आठव्या आंतरराष्ट्रीय
योग दिनाची थीम असल्याची घोषणा केली

'भारत गौरव योजने' अंतर्गत
भारतातील पहिली खाजगी रेल्वे सेवा सुरू

द्रौपदी मुर्मू या भारताच्या
पहिल्या आदिवासी आणि दुसऱ्या महिला राष्ट्रपती होऊ शकतात

2021 मध्ये नवीकरणीय ऊर्जा प्रतिष्ठापना मध्ये
भारत तिसऱ्या क्रमांकावर आहे

आकाश अंबानी जिओचे नवे अध्यक्ष

लिसा स्टालेकर या FICA च्या
पहिल्या महिला अध्यक्षा झाल्या

Contents

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी जून 2022.....	3
राष्ट्रीय बातम्या.....	3
राज्य बातम्या	12
आंतरराष्ट्रीय बातम्या.....	19
नियुक्ती बातम्या	23
अर्थव्यवस्था बातम्या	29
समिट आणि कॉन्फरन्स बातम्या.....	37
कराराच्या बातम्या.....	41
रॅक्स आणि अहवाल बातम्या	45
विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या	49
पुरस्कार बातम्या	52
क्रीडा बातम्या	55
पुस्तके आणि लेखक बातम्या	61
संरक्षण बातम्या.....	61
महत्वाचे दिवस	63
निधन बातम्या	67
विविध बातम्या	69
सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:.....	70

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी | जून 2022

राष्ट्रीय बातम्या

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पीएम केअर फॉर चिल्ड्रेन योजनेचे अनावरण केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी कोविड-19 महामारीमुळे आपले पालक गमावलेल्या मुलांसाठी पीएम केअर्स फॉर चिल्ड्रेन योजनेचे फायदे जाहीर केले आहेत. पंतप्रधान मोदींनी मुलभूत गरजांसाठी महिन्याला ४००० रुपये, शालेय शिक्षणासाठी आर्थिक मदत, उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती आणि 5 लाख रुपयांपर्यंत मोफत उपचार देण्याचे आश्वासन दिले आहे. पंतप्रधानांनी शाळेत जाणाऱ्या मुलांना शिष्यवृत्ती हस्तांतरित केली. कार्यक्रमादरम्यान मुलांसाठी पीएम केअर्सचे पासबुक आणि आयुष्मान भारत - प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेअंतर्गत एक हेल्थ कार्ड मुलांना देण्यात आले.

पीएम केअर योजनेबद्दल:

- 29 मे 2021 रोजी पंतप्रधानांनी मुलांसाठी पीएम केअर योजना सुरू केली.
- 11 मार्च 2020 ते 28 फेब्रुवारी 2022 या कालावधीत ज्या मुलांनी आपले पालक किंवा कायदेशीर पालक किंवा दत्तक पालक किंवा कोविड-19 साथीच्या आजारात हयात असलेल्या पालकांना गमावले आहे अशा मुलांना आधार देणे हा यामागचा उद्देश होता.

NCTE ने शिक्षक शिक्षण कार्यक्रमाची प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी ऑनलाइन पोर्टल सुरू केले.

- नॅशनल कौन्सिल फॉर टीचर एज्युकेशन (NCTE) ने उच्च शिक्षण संस्थांमधील शिक्षक शिक्षण कार्यक्रमांची मान्यता प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी ऑनलाइन पोर्टल सुरू केले आहे. प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी सुरू करण्यात आलेले पोर्टल अभ्यासक्रमांसाठी अर्ज मागवल्यापासून ते संस्थांच्या तपासणीसह मान्यता आदेश जारी करण्याच्या टप्प्यापर्यंत मदत करण्याचा प्रयत्न करते. नुकत्याच सुरू झालेल्या चार वर्षांच्या एकात्मिक शिक्षक शिक्षण कार्यक्रम (ITEP) अर्जासाठी या पोर्टलवर प्रक्रिया केली जाईल.

पंतप्रधानांनी 'मानवतेसाठी योग' ही आठव्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची थीम असल्याची घोषणा केली.

- 21 जून रोजी भारतात आणि जगभरात आयोजित करण्यात येणाऱ्या आठव्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची थीम म्हणून 'योगा फॉर ह्युमॅनिटी' ही थीम निवडण्यात आली आहे. खूप विचारविनिमय आणि सल्लामसलत केल्यानंतर ही थीम निवडण्यात आली आहे आणि योगाने मानवतेची कशी सेवा केली हे योग्यरित्या चित्रित केले आहे. साथीच्या रोगाच्या शिखरावर दुःख कमी करणे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी त्यांच्या 'मन की बात' प्रसारणात या विषयाची घोषणा केली.

जनऔषधी स्टोअर्सने 100 कोटी रुपयांच्या कमाईची मर्यादा ओलांडली आहे.

- जनऔषधी स्टोअर्सने प्रथमच 100 कोटींचा टप्पा ओलांडला आहे. 1,600 हून अधिक जेनेरिक फार्मास्युटिकल्स, 250 सर्जिकल उपकरणे, न्यूट्रस्युटिकल्स, आयुष उत्पादने आणि सुविधा सॅनिटरी पॅड जनऔषधीच्या ठिकाणी उपलब्ध आहेत. प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी योजना (PMBJP) ची अंमलबजावणी फार्मास्युटिकल्स अँड मेडिकल डिव्हायसेस ब्युरो ऑफ इंडिया (PMBI) द्वारे केली जाते.

महत्वाचे मुद्दे:

- मे 2021 मध्ये एकूण विक्री 83.77 कोटी रुपये होती.
- सामान्य माणसाला, विशेषतः वंचितांना परवडणाऱ्या किमतीत उत्कृष्ट औषधे उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने सरकारने मार्च 2024 पर्यंत प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी केंद्रांची (PMBJKs) संख्या 10,000 पर्यंत वाढवण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे.
- याक्षणी, देशात 739 जिल्ह्यांमध्ये अशी 8,735 दुकाने आहेत.

अखिल भारतीय आयुर्वेद महासंमेलनाच्या 59 व्या महाअधिवेशनाचे राष्ट्रपतींच्या हस्ते उद्घाटन

- भारताचे राष्ट्रपती श्री राम नाथ कोविंद यांनी आज मध्य प्रदेशातील उज्जैन येथे अखिल भारतीय आयुर्वेद महासंमेलनाच्या 59 व्या महाअधिवेशनाचे उद्घाटन केले. आयुर्वेद म्हणजे संस्कृतमध्ये जीवनाचे विज्ञान. 'पॅथी' हा शब्द जगभरातील विविध वैद्यकीय प्रणालींचे वर्णन करण्यासाठी वापरला जातो. तो आजार प्रकट झाल्यानंतर त्यावर उपचार करण्याच्या पद्धतीचा संदर्भ देतो. तथापि, आयुर्वेदात, उपचाराबरोबरच रोग प्रतिबंधकांना प्राधान्य दिले जाते.

महत्वाचे मुद्दे:

- भारत सरकारने वेळोवेळी भारतीय वैद्यकीय प्रणालींचे संरक्षण आणि संवर्धन करण्यासाठी अनेक उपाययोजना केल्या आहेत.
- 2014 मध्ये स्वतंत्र आयुष मंत्रालयाच्या स्थापनेनंतर या उपक्रमाला आणखी चालना मिळाली आहे. भारत सरकारशी संलग्न असलेल्या विविध संशोधन परिषदांनी आयुर्वेदाच्या क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी केली आहे.

- आपल्या आरोग्यावर आपले पोषण, जीवनशैली आणि अगदी आपल्या रोजच्या दिनचर्येचा प्रभाव पडतो. आपली दिनचर्या काय असावी, ऋतूनुसार दिनचर्या काय असावी आणि औषध घेण्यापूर्वी आपला आहार कसा असावा हे आयुर्वेद स्पष्ट करतो.
- महाअधिवेशन, "आयुर्वेद आहार - निरोगी भारताचा पाया" या विषयावर कव्हर केले जाईल.

केंद्रीय मंत्री अनुराग ठाकूर यांनी देशव्यापी फिट इंडिया फ्रीडम रायडर सायकल रॅली सुरू केली.

- केंद्रीय युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्री, अनुराग ठाकूर यांनी जागतिक सायकल दिनानिमित्त देशव्यापी 'फिट इंडिया फ्रीडम रायडर सायकल रॅली' सुरू केली आहे. ठाकूर म्हणाले की सायकल चालवून आपण फिट इंडिया चळवळ, खेळो इंडिया चळवळ, स्वच्छ भारत चळवळ आणि निरोगी भारत चळवळीचे ध्येय साध्य करू शकतो. फिट इंडिया मूव्हमेंट, खेळो इंडिया चळवळ, स्वच्छ भारत चळवळ आणि निरोगी भारत चळवळ या सर्व गोष्टी सायकल चालवून पूर्ण केल्या जाऊ शकतात. त्यामुळे प्रदूषणाची पातळीही कमी होईल.

केंद्रीय मंत्री डॉ. वीरेंद्र कुमार यांनी "श्रेष्ठा" योजना सुरू केली.

- केंद्रीय सामाजिक न्याय आणि सशक्तीकरण मंत्री डॉ. वीरेंद्र कुमार यांनी "श्रेष्ठा" ही योजना सुरू केली आहे. (लक्षित भागातील हायस्कूलमधील विद्यार्थ्यांसाठी निवासी शिक्षणासाठी योजना) लक्षित क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसाठी निवासी शिक्षणाची योजना (श्रेष्ठा) ही योजना दर्जेदार शिक्षण आणि अगदी गरीबांसाठी संधी उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने तयार करण्यात आली आहे.

श्रेष्ठा योजनेचे उद्दिष्ट:

- अनुसूचित जातीचे विद्यार्थी, घटनात्मक आदेशानुसार. अनुसूचित जाती समुदायातील विद्यार्थ्यांना, बऱ्याच काळापासून असमानतेचा सामना करावा लागतो, त्यांना दर्जेदार शिक्षणापासून वंचित ठेवण्यात आले होते आणि पुरेशा शिक्षणाअभावी पिढ्यान्पिढ्या पुढे चाललेल्या गैरसोयींना कायम ठेवणारी परिस्थिती निर्माण होते.
- भेदभावशिवाय शैक्षणिक सुविधांचा प्रसार करण्याच्या सरकारी प्रयत्नांनी सार्वत्रिक प्रवेशाच्या जवळपास साध्य करण्यात चांगले काम केले आहे. मात्र, दर्जेदार शिक्षण उपलब्ध करून देण्याचे उद्दिष्ट अद्यापही वास्तवापासून दूर आहे.
- त्यानुसार, विभागाने एक नवीन उपक्रम म्हणून अशा शाळांची फी परवडत नसलेल्या गुणवंत अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना उच्च दर्जाच्या खाजगी निवासी शाळांमध्ये दर्जेदार शिक्षण देण्यासाठी योजना सुरू केली आहे.

टाटा प्रोजेक्ट्सने UP चे जेवार विमानतळ बांधण्याची बोली जिंकली.

- जेवार येथील राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्रात नवीन विमानतळ बांधण्यासाठी टाटा प्रोजेक्ट्स शापूरजी पालोनजी ग्रुप आणि लार्सन अँड टुब्रो यांच्याशी करार करणार आहेत. या कराराचा आकार उघड करण्यात आला नसला तरी, सूत्रांनी ते 6,000 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त असल्याचे सांगितले. टाटा समूहाची पायाभूत सुविधा आणि बांधकाम शाखा, टाटा प्रकल्प, नोएडा आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर टर्मिनल, धावपट्टी, एअरसाइड पायाभूत सुविधा, रस्ते, उपयुक्तता, लँडसाइड सुविधा आणि इतर अनुषंगिक इमारती बांधतील.

कराराबद्दल:

- नवीन विमानतळ 2024 पर्यंत कार्यान्वित होण्याची अपेक्षा आहे.
- ईपीसी करार बंद झाल्यामुळे, विमानतळाचा पहिला टप्पा सवलत कालावधी सुरू झाल्यापासून तीन वर्षांत वितरित होण्याच्या मार्गावर आहे.
- जेवार विमानतळाच्या कराराच्या अटीनुसार, प्रकल्पाला विलंब झाल्यास आगामी नोएडा आंतरराष्ट्रीय विमानतळाच्या विकासकाला प्रतिदिन 10 लाख रुपये दंड आकारला जाईल.

निर्मला सीतारामन यांनी गोव्यात राष्ट्रीय सीमाशुल्क आणि जीएसटी संग्रहालयाचे उद्घाटन केले

- केंद्रीय अर्थमंत्री, निर्मला सीतारामन यांनी 6 ते 12 जून या कालावधीत साजऱ्या होणाऱ्या वित्त मंत्रालयाच्या आज्ञादी का अमृत महोत्सव आयकॉनिक सप्ताहाचा एक भाग म्हणून गोव्यात राष्ट्रीय सीमाशुल्क आणि जीएसटी "धरोहर" संग्रहालयाचे उद्घाटन केले.
- दोन मजली 'ब्लू' गोव्यातील पोर्तुगीज राजवटीत पूर्वी अल्फांडेगा या नावाने ओळखली जाणारी इमारत 400 वर्षांहून अधिक काळ पणजीतील मांडवी नदीच्या काठावर उभी आहे.

उडे देश का आम नागरिक (UDAN) 2022 मध्ये 5 वा वर्धापन दिन साजरा करत आहे.

- यावर्षी, 2022 हे केंद्र सरकारच्या उडे देश का आम नागरिक (UDAN) या स्वप्नातील उपक्रमाचा पाचवा वर्धापन दिन आहे. प्रयत्न हळूहळू सुरू झाले परंतु स्टार एअर सारख्या नवीन एअरलाइन्सने या विशाल न वापरलेल्या बाजारपेठेचा शोध घेण्यास सुरुवात केल्यामुळे लोकप्रियता वाढली. विश्लेषकांच्या मते, UDAN विमान वाहतूक व्यवसायात एक गेम चेंजर आहे कारण ते सरासरी व्यक्तीला लहान शहरांमध्ये तासांऐवजी मिनिटांत आणि वाजवी खर्चात प्रवास करू देते. 415 हून अधिक UDAN मार्ग हेलीपोर्ट आणि वॉटर एरोड्रोमसह 66 अंडरसर्व्हड/अन सर्व्हिस्ड विमानतळांना जोडतात, ज्यामुळे 92 लाखांहून अधिक लोकांना फायदा होतो.

UDAN बद्दल:

- भारत सरकारचा उडे देश का आम नागरिक (UDAN) उपक्रम हा प्रादेशिक विमानतळ विकास कार्यक्रम आहे जो कमी सेवा असलेल्या हवाई मार्गांना अपग्रेड करण्यासाठी प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी योजनेचा (RCS) भाग आहे. विमान प्रवास अधिक स्वस्त आणि सर्वव्यापी बनवणे, तसेच भारतातील सर्व प्रदेश आणि राज्यांमध्ये सर्वसमावेशक राष्ट्रीय आर्थिक विकास, रोजगार निर्मिती आणि हवाई वाहतूक पायाभूत सुविधांचा विकास करणे हा त्याचा उद्देश आहे.

राष्ट्रीय पुरस्कार पोर्टल केंद्र सरकारने सुरू केले.

- मोकळेपणा आणि सार्वजनिक भागीदारीला प्रोत्साहन देण्यासाठी, केंद्र सरकारने राष्ट्रीय पुरस्कार पोर्टल विकसित केले आहे, जे विविध मंत्रालये, विभाग आणि एजन्सीद्वारे दिलेल्या असंख्य पुरस्कारांसाठी नामांकन आमंत्रित करते. भारत सरकारद्वारे दिल्या जाणाऱ्या विविध पुरस्कारांसाठी लोक आणि संस्थांना प्रस्तावित करणे लोकांना सुलभ करण्याचा पोर्टलचा मानस आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- विविध पुरस्कारांसाठी नामांकने आमंत्रित करण्यासाठी हे सामान्य राष्ट्रीय पुरस्कार पोर्टल सरकारने विकसित केले आहे.
- या पुरस्कारांमध्ये पद्म पुरस्कार, सरदार पटेल राष्ट्रीय एकता पुरस्कार, तेनझिंग नोर्गे राष्ट्रीय साहस पुरस्कार, जीवन रक्षा पदक पुरस्कारांची मालिका, पंडित दीनदयाळ उपाध्याय दूरसंचार कौशल्य उत्कृष्टता पुरस्कार इत्यादी विविध पुरस्कारांचा समावेश आहे.
- हे पारदर्शकता आणि सार्वजनिक भागीदारी सुनिश्चित करून भारत सरकारच्या विविध मंत्रालये/विभाग/एजन्सींचे सर्व पुरस्कार एका डिजिटल प्लॅटफॉर्मखाली एकत्र आणेल.
- हे पोर्टल भारत सरकारद्वारे देण्यात येणाऱ्या विविध पुरस्कारांसाठी लोक आणि संस्थांना नामनिर्देशित करणे लोकांना सोपे करण्याचा प्रयत्न करते.

केंद्रीय मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी 'स्टार्टअप्स फॉर रेल्वे' धोरण लॉंच केले.

- केंद्रीय रेल्वे मंत्री, अश्विनी वैष्णव यांनी नाविन्यपूर्ण क्षेत्रातील एक महत्वाचा उपक्रम "StartUps for Railways" लॉंच केला आहे. रेल्वे फ्रॅक्चर, दोन गाड्यांमधील वेळ कमी आणि प्रवाशांशी संबंधित इतर समस्यांसारख्या समस्यांवर नाविन्यपूर्ण उपाय आणण्याचे उद्दिष्ट आहे. नाविन्यपूर्ण धोरणामुळे ऑपरेशन, देखभाल आणि पायाभूत सुविधा निर्माण क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात आणि न वापरलेल्या स्टार्टअप इकोसिस्टमच्या सहभागातून मोठ्या प्रमाणावर आणि कार्यक्षमता आणणे अपेक्षित आहे.

धोरणाबद्दल:

- रेल्वेचे विविध विभाग, क्षेत्रीय कार्यालये/झोन्स यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या 100 हून अधिक समस्या विवरणांपैकी, या कार्यक्रमाच्या पहिल्या टप्प्यासाठी रेल्वे फ्रॅक्चर, हेडवे रिडक्शन इत्यादी सारख्या 11 समस्या निवेदने घेण्यात आली आहेत.
- नाविन्यपूर्ण उपाय शोधण्यासाठी हे स्टार्ट अप्ससमोर सादर केले जातील.
- रेल्वेमंत्र्यांनी स्टार्टअप्सना या संधीचा वापर करण्याची विनंती केली आणि त्यांना भारतीय रेल्वेकडून 50 टक्के भांडवली अनुदान, खात्रीशीर बाजारपेठ, स्केल आणि इकोसिस्टमच्या स्वरूपात पाठिंबा देण्याचे आश्वासन दिले.
- पॉलिसी अंतर्गत टप्पेनिहाय पेमेंटच्या तरतुदीसह समान वाटणीच्या आधारावर रेल्वे नवकल्पकांना 1.5 कोटी रुपयांपर्यंत अनुदान देईल.

'भारत गौरव योजने' अंतर्गत भारतातील पहिली खाजगी रेल्वे सेवा सुरू

- भारतीय रेल्वेच्या 'भारत गौरव' योजनेंतर्गत खाजगी ऑपरटरद्वारे कोईम्बतूर ते शिर्डी दरम्यान चालवल्या जाणाऱ्या पहिल्या ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवण्यात आला. पर्यटन मंत्रालयाने माहिती दिली आहे की पहिली भारत गौरव ट्रेन उत्तरेकडे कोईम्बतूर ते साईनगर शिर्डी मार्गावर रवाना झाली आहे. प्रवाशांना देशाच्या सांस्कृतिक वारशाची माहिती देताना ट्रेन मार्गावरील अनेक ऐतिहासिक स्थळे कव्हर करेल.

भारत गौरव ट्रेन बद्दल वैशिष्ट्ये:

- कोणत्याही आपत्कालीन परिस्थितीत उपस्थित राहण्यासाठी बोर्डवर एक डॉक्टर असेल
- ट्रेनला कोणत्याही प्रकारच्या हानीपासून संरक्षण देण्यासाठी रेल्वे पोलिस दलासह खाजगी सुरक्षा यंत्रणा कार्यरत आहेत.
- बोर्डवर इलेक्ट्रिशियन आणि एसी मेकॅनिक आणि अग्निशमन आणि सुरक्षा अधिकारी असतील
- ब्रँडेड हाउसकीपिंग सेवा प्रदात्यांद्वारे ट्रेनची देखभाल केली जाते जे वारंवार अंतराने उपयुक्तता क्षेत्रे स्वच्छ करतात आणि केटरर्स अनुभवी आणि पारंपारिक शाकाहारी मेनू धारण करण्यात समृद्ध असतात.
- प्रवासादरम्यान प्रवाशांचे मनोरंजन करण्यासाठी कोचमध्ये उच्च बास-ध्वनी स्पीकर आणि ऑन-रेल्वे रेडिओ जॉकी बसवले आहेत. प्रवास सुखकर ठेवण्यासाठी भक्तिगीते, अध्यात्मिक कथा आणि थेट मुलाखती असतील.

अदानी ट्रान्समिशनच्या \$700 दशलक्ष कर्जाला 'ग्रीन लोन' टॅग मिळाला आहे.

- अदानी ट्रान्समिशन लिमिटेडची, \$700 दशलक्ष रिव्हॉल्व्हिंग सुविधा सस्टेनालिटिक्सने 'ग्रीन लोन' म्हणून टॅग केली आहे. हे रिव्हॉल्व्हिंग सुविधेसाठी ग्रीन लोन फ्रेमवर्कची खात्री देते. सस्टेनालिटिक्सने वर्तमान बाजार मानकांसह पुनरावलोकन केलेल्या फ्रेमवर्कच्या संरक्षनावर आणि पात्र प्रकल्प श्रेणी विश्वासाई आणि प्रभावी आहेत त्या मर्यादित स्वतंत्र SPO जारी केला होता.

प्रकल्पाबद्दल:

- रिव्हॉल्व्हिंग लोन सुविधा हे एक लवचिक वित्तपुरवठा साधन आहे जे कर्जदाराला पैसे काढण्याची किंवा काढण्याची, परतफेड करण्याची आणि पुन्हा काढण्याची क्षमता प्रदान करते.
- USD 700 दशलक्ष रिव्हॉल्व्हिंग सुविधेशी संबंधित प्रकल्प गुजरात आणि महाराष्ट्रात राबविण्यात येत आहेत.
- ऑक्टोबर 2021 मध्ये, कंपनीने नियामक फाइलिंगमध्ये आघाडीच्या आंतरराष्ट्रीय बँकांशी स्वाक्षरी केलेल्या निश्चित करारांद्वारे त्याच्या बांधकामाधीन ट्रान्समिशन असेट पोर्टफोलिओसाठी USD 700 दशलक्ष उभारण्याची घोषणा केली होती.
- अदानी ट्रान्समिशनने तयार केलेल्या ग्रीन लोन फ्रेमवर्कवर SPO ची व्यवस्था करण्यासाठी MUFG बँकेने जारीकर्त्याला ग्रीन लोन समन्वयक म्हणून काम केले आहे.

मुंबई विमानतळाने वर्टिकल अँक्सिस विंड टर्बाइन आणि सोलर पीव्ही हायब्रीड सिस्टीम लॉंच केली.

- छत्रपती शिवाजी महाराज आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (CSMIA), मुंबई हे विमानतळावर पवन ऊर्जेचा वापर करण्याच्या शक्यतेचा शोध घेण्यासाठी एक प्रकारची वर्टिकल अँक्सिस विंड टर्बाइन आणि सोलर पीव्ही हायब्रीड (सोलर मिल) लॉंच करणारे भारतातील पहिले विमानतळ बनले आहे. यासह, आपल्या विमानतळावर अशा प्रकारचा हायब्रीड ऊर्जा प्रकल्प उभारणारे मुंबई हे भारतातील पहिले शहर ठरेल.

उपक्रमाबद्दल:

- CSMIA ने हाती घेतलेला हा शाश्वत उपक्रम पारंपारिक विजेवरील अवलंबित्व कमी करतो ज्यामुळे त्याचा प्रवास 'नेट झिरो' उत्सर्जनाकडे होतो.
- हे पूर्णतः एकात्मिक, संकरित नवीकरणीय ऊर्जा उत्पादनामध्ये सौर आणि पवन ऊर्जेचे विलीनीकरण करून वीज निर्मिती केली जाते.
- या तंत्रज्ञानाद्वारे उत्पादित केलेली ऊर्जा विशिष्ट गरजेच्या आधारावर सानुकूलित केली जाऊ शकते. मॉड्युलर आणि स्केलेबल आकारामुळे कोणत्याही मोबाइल किंवा स्थिर छतावर तंत्रज्ञान माउंट करणे सोपे आहे.
- हा हायब्रीड प्रकल्प विंडस्ट्रीम एनर्जी टेक्नॉलॉजीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेडच्या भागीदारीत सुरू केला जाईल. अहवालानुसार, विद्युत पुरवठ्यासाठी इतर कोणत्याही मशिन्सच्या विपरीत, प्लांटला इंस्टॉलेशनची किमान देखभाल आवश्यक असेल.

सरकारने अग्निवीरांसाठी 10% कोटा स्थापित केला, उच्च वयोमर्यादा बदलली.

- अग्निपथ योजनेला मोठ्या प्रमाणावर विरोध झाल्यानंतर, केंद्राने Central Armed Police Forces (CAPF) आणि आसाम रायफल्स भरतीमध्ये अग्निवीरांसाठी 10% आरक्षण जाहीर केले. गृह मंत्रालयाने 17.5 ते 21 वयोगटातील CAPF आणि आसाम रायफल्समधील अग्निवीरांना तीन वर्षांची वयोमर्यादा शिथिल करण्याचा निर्णय घेतला आहे. विशेष म्हणजे, भरतीच्या सुरुवातीच्या वर्गाला पाच वर्षांची मुदतवाढ दिली जाईल.

महत्वाचे मुद्दे:

- सशस्त्र दलांसाठी अग्निपथ अल्पकालीन भरती धोरण यापूर्वी केंद्राने जाहीर केले होते. ही योजना, जी सुधारात्मक पाऊल आहे, तिन्ही सेवांमध्ये अधिक ताजे रक्त ओतण्याचा प्रयत्न करते.
- अग्निपथ कार्यक्रम 17.5 ते 21 वयोगटातील तरुणांना चार वर्षांच्या कालावधीसाठी अग्निवीर म्हणून लष्कराच्या तीन सेवेपैकी एका सेवेत समाविष्ट करण्याची परवानगी देईल.
- अग्निपथने अनेक राज्यांमध्ये निदर्शने केली आहेत. उमेदवारांच्या हिंसक निदर्शनांदरम्यान, केंद्र सरकारने योजनेची उच्च वयोमर्यादा 21 वरून 23 वर्षे केली आहे.

- संरक्षण नोकरीच्या उमेदवारांनी त्यांच्या पुढच्या पायरीबद्दल चिंता व्यक्त केली आहे, कारण योजनेद्वारे भरती झालेल्या फक्त 25% सैनिकांना चार वर्षांनंतर पूर्ण कार्यकाळ पूर्ण करण्यासाठी ठेवले जाईल. अग्निपथ उपक्रमाद्वारे भरती झालेल्या परंतु एकत्रित न झालेल्या तरुणांना पेन्शनचा लाभ न घेता त्यांच्या जबाबदाऱ्यांपासून मुक्त केले जाईल.

भारताचे अर्थ राज्यमंत्री भागवत किशनराव कराड यांनी सांगितले की, गरज पडल्यास अर्थ मंत्रालय महागाई कमी करण्यासाठी अतिरिक्त प्रयत्न करेल.

- भागवत किशनराव कराड, भारताचे अर्थ राज्यमंत्री, यांनी सांगितले की, आवश्यक असल्यास अर्थ मंत्रालय महागाई कमी करण्यासाठी अतिरिक्त प्रयत्न करेल. महागाई ही जगभरातील घटना आहे आणि इतर देशांच्या तुलनेत भारताची स्थिती चांगली आहे. सरकार महागाईवर बारीक लक्ष ठेवून आहे आणि ती नियंत्रणात ठेवण्यासाठी सर्वतोपरी प्रयत्न करत आहे. राज्यमंत्र्यांच्या मते, रशिया-युक्रेन संघर्षाचा भारताच्या महागाईवर लक्षणीय परिणाम झाला आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- ग्राहकांवर गॅसोलीन चलनवाढीचा किरकोळ परिणाम कमी करण्यासाठी वित्त मंत्रालयाने उत्पादन शुल्कात आधीच कपात केली आहे.
- जगभरात कच्च्या तेलाच्या किमतीत सातत्याने वाढ होत आहे. फेडरल सरकारने उत्पादन शुल्कात कपात केल्यानंतर, काही राज्यांनी त्यांचा इंधन व्हॅट कमी केला.
- वाढत्या जागतिक किमतींचा शेतकऱ्यांवर होणारा परिणाम कमी करण्यासाठी, भारताने खरीप हंगामासाठी खतांच्या अनुदानात वाढ केली आहे.
- देशांतर्गत चलनवाढ रोखण्यासाठी सरकारने गव्हाच्या निर्यातीवरही बंदी घातली होती.
- ऑक्टोबर आणि नोव्हेंबरमध्ये टंचाईच्या अपेक्षेने अन्न मंत्रालयाने साखरेची शिपमेंट 100 LMT इतकी मर्यादित केली होती.

चीन हा भारतीय ब्रोकेन राइसचा सर्वात मोठा आयातदार बनला आहे.

- भारतातून ब्रोकेन राइसचा सर्वात मोठा आयातदार किंवा खरेदीदार म्हणून चीन उदयास आला आहे. आफ्रिकन देश असलेल्या भारतातील तुटलेल्या तांदळाची सर्वात मोठी आयात चीनने केली आहे. महामारीच्या काळात, चीनने भारतातील तुटलेल्या तांदळाचा सर्वात मोठा आयातदार म्हणून आघाडी घेतली. चीनमध्ये 7.7 टक्के आयात केली गेली आहे जी 16.34 लाख मेट्रिक टन आहे आणि भारताची एकूण निर्यात 2021-2022 मध्ये 212.10 लाख मेट्रिक टन आहे.

- **2021-2022 मध्ये**, बासमती तांदळासाठी भारतातून तांदळाची एकूण निर्यात 38.48 LMT होती, जी 2020-2021 च्या निर्यातीपेक्षा कमी झाली आहे, जी 46.30 LMT होती. भारतीय तांदळाच्या निर्यातीत बिगर बासमती तांदळाचा वाटा सर्वात जास्त आहे. 2021-2022 मध्ये, बासमती तांदळाच्या व्यतिरिक्त, तांदळाची निर्यात 172.56 LMT होती, जी मागील वर्ष 2020-2021 च्या तुलनेत 131.48 LMT होती, 31.27 टक्के वाढ झाली आहे. 2021-2022 मध्ये, भारतातून 83 देशांमध्ये 38.64 LMT तुटलेला तांदूळ निर्यात करण्यात आला आणि या 83 देशांमधून, चीनने 15.76 LMT ची आयात केली जी 2.73 LMT पेक्षा 476.40 टक्के जास्त आहे.

भारतीय शेतकरी आणि मच्छिमारांच्या विरोधात जोरदार जागतिक मोहीम असूनही, भारताला अनेक वर्षांनी डब्ल्यूटीओमध्ये अनुकूल परिणाम सुरक्षित करण्यात आणि जिंकता आले.

- भारतीय शेतकरी आणि मच्छिमारांच्या विरोधात जोरदार जागतिक मोहीम असूनही, भारताला अनेक वर्षांनंतर डब्ल्यूटीओमध्ये अनुकूल निकाल मिळू शकला, असे वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल यांनी 12 व्या मंत्रिस्तरीय परिषदेच्या समारोपानंतर मीडियाला सांगितले.

पियूष गोयल यांनी मांडलेले महत्वाचे मुद्दे:

- पीयूष गोयल यांनी परिषदेचे वर्णन 'परिणाम-केंद्रित यश' असे केले आणि म्हटले की, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील भारतीय संघ भारत आणि विकसनशील राष्ट्रांबद्दलच्या सर्वोच्च चिंता जगासमोर व्यक्त करण्यात "100% यशस्वी" आहे.
- पीयूष गोयल यांनी असेही सांगितले की काही देश एक बोगस मोहीम सुरू करण्याचा प्रयत्न करतात, असा दावा करतात की भारत अविचारी आहे, प्रगती रोखत आहे.
- भारताने मांडलेल्या चिंता, ज्यावर पंतप्रधानांनी लक्ष केंद्रित करण्याचे आवाहन केले होते, ते आता संपूर्ण जगाने योग्य अजेंडा म्हणून ओळखले आहे आणि सर्व उत्तरे मिळवण्यात भारताने महत्वाची भूमिका बजावली आहे.
- प्रचलित भू-राजकीय व्यवस्थेची पर्वा न करता सदस्यांना चर्चेसाठी एकत्र आणण्याच्या भारताच्या प्रयत्नांमुळे जागतिक व्यवस्था ढासळलेली नाही. भविष्यात भारताच्या कारागीर आणि पारंपारिक मच्छिमारांना अडथळा आणणारे मासेमारीवर कोणतेही निर्बंध नाहीत.

शिक्षण मंत्री धर्मेन्द्र प्रधान यांनी राष्ट्रीय योग ऑलिम्पियाड 2022 चे उद्घाटन केले

- शिक्षण मंत्री धर्मेन्द्र प्रधान यांनी नवी दिल्ली येथे राष्ट्रीय योग ऑलिम्पियाड 2022 आणि प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे उद्घाटन केले. राष्ट्रीय योग ऑलिम्पियाडचे आयोजन शिक्षण मंत्रालय आणि राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने केले जात आहे. यावर्षी 26 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश आणि प्रादेशिक शिक्षण संस्थांच्या प्रात्यक्षिक बहुउद्देशीय शाळांमधील सुमारे सहाशे विद्यार्थी आगामी राष्ट्रीय योग ऑलिम्पियाडमध्ये सहभागी होणार आहेत.

सांस्कृतिक मंत्रालय आणि ASI यांनी 'योग महोत्सा' आयोजित केला आहे.

- राष्ट्रीय राजधानीतील पुराण किला येथे भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI) च्या भागीदारीत सांस्कृतिक मंत्रालयाने योग महोत्सवाचे आयोजन केले होते. हा कार्यक्रम आंतरराष्ट्रीय योग दिन 2022 च्या उत्सवाचा एक भाग म्हणून आयोजित करण्यात आला होता. सांस्कृतिक मंत्रालयाच्या मते, या कार्यक्रमाचा उद्देश लोकांमध्ये सांस्कृतिक कल्याणाचे चिरंतन मूल्य रुजवणे हा होता.

महत्वाचे मुद्दे:

- सांस्कृतिक आणि संसदीय कामकाज राज्यमंत्री अर्जुन राम मेघवाल आणि सांस्कृतिक आणि परराष्ट्र व्यवहार राज्यमंत्री मीनाकाशी लेखी हे दोघेही या समारंभाला उपस्थित होते.
- या कार्यक्रमात केंद्रीय संस्कृती मंत्रालयाचे अधिकारी आणि 40 हून अधिक राष्ट्रांतील परदेशी प्रतिनिधींसह सुमारे 500 सहभागी झाले.
- कार्यक्रमाची सुरुवात सरस्वती वंदनाने झाली, त्यानंतर मोरारजी देसाई नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ योगाच्या प्रशिक्षकांच्या नेतृत्वाखाली योग सत्र झाले.
- मीनाकाशी लेखी यांनी या कार्यक्रमात बोलताना सांगितले की, निरोगी आणि सक्रिय जीवन जगण्यासाठी योग ही गुरुकिल्ली आहे. त्या पुढे म्हणाल्या की पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या प्रयत्नांमुळे योगाचा प्रसार जगभरात झाला आहे.
- तिने योग शरीर, मन, नैतिकता आणि विचार लवचिकता कशी वाढवते यावर जोर दिला.

IISc सेंटर फॉर ब्रेन रिसर्चचे अधिकृतपणे पंतप्रधान मोदींनी उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मेंदू संशोधन केंद्राचे उद्घाटन केले आणि IISc बेंगळुरू येथे बागची पार्थसारथी मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटलची पायाभरणी केली. आयआयएससी बेंगळुरू येथे मेंदू संशोधन केंद्र सुरू करताना सरकारला आनंद होत आहे, असे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी ट्विटमध्ये म्हटले आहे. या प्रकल्पाच्या पायाभरणीचा मान पंतप्रधानांना मिळाल्याने आनंद आणखीनच वाढला आहे. हे केंद्र मेंदूच्या समस्यांवर उपचार कसे करायचे याच्या संशोधनात अत्याधुनिक असेल.

केंद्रीय मंत्री हरदीप सिंग पुरी यांनी निर्माण कामगारांच्या उच्च कौशल्याला प्रोत्साहन देण्यासाठी NIPUN लॉंच केले.

- गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्री, हरदीप सिंग पुरी यांनी नवी दिल्ली येथे नॅशनल इनिशिएटिव्ह फॉर प्रमोटिंग अपस्किलिंग ऑफ निर्माण कामगार (NIPUN) हा अभिनव प्रकल्प सुरू केला आहे. NIPUN हा गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालयाचा दीनदयाळ अंत्योदय योजना-राष्ट्रीय नागरी उपजीविका अभियान DAY-NULM या प्रमुख योजनेअंतर्गत एक लाखाहून अधिक बांधकाम कामगारांना नवीन कौशल्य आणि उच्च कौशल्य कार्यक्रमांद्वारे प्रशिक्षित करण्यासाठी आणि त्यांना कामाच्या संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी एक उपक्रम आहे.

भारतातील पहिली 'बालिका पंचायत' गुजरातमधील पाच गावांमध्ये स्थापन करण्यात आली.

- गुजरातमधील कच्छ जिल्ह्यातील पाच गावांमध्ये देशातील पहिली 'बालिका पंचायत' सुरू झाली आहे. मुलींच्या सामाजिक आणि राजकीय विकासाला चालना देणे आणि त्यांचा राजकारणात सक्रिय सहभाग सुनिश्चित करणे हा या उपक्रमाचा उद्देश आहे. कच्छ जिल्ह्यातील कुनरिया, मस्का, मोटागुआ आणि वडसर गावात पंचायत सुरू झाली आहे. 'बेटी बचाओ बेटी पढाओ' मोहिमेअंतर्गत गुजरात सरकारच्या महिला आणि बालविकास कल्याण विभागाने हा पुढाकार घेतला आहे. महिला आणि बालविकास मंत्रालय देशभरात बालिका पंचायत सुरू करण्याचा विचार करत आहे.

1 जुलै 2022 पासून केंद्र सरकारने 'सिंगल-युज प्लास्टिक' वापरावर बंदी घातली आहे.

- केंद्र सरकारकडून 1 जुलै 2022 पासून 'सिंगल-युज प्लास्टिक'चा वापर होणार आहे. एकल-वापरणारे प्लास्टिक, विशेषतः पॉलिस्टीरिन आणि विस्तारित पॉलिस्टीरिनपासून बनविलेले, 1 जुलै 2022 पासून देशभरात उत्पादन, आयात, स्टॉक, वितरण, विक्री आणि वापरासाठी बेकायदेशीर असेल. या क्षेत्रात समन्वित प्रयत्न करण्यासाठी पर्यावरण मंत्रालयाने एक राष्ट्रीय कार्य गट देखील स्थापन केला आहे.
- पर्यावरण राज्यमंत्री अश्विनी चौबे यांनी संसदेत सादर केलेल्या उत्तरानुसार, 23 जुलैपर्यंत चौदा राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश विशेष टास्क फोर्समध्ये सामील झाले आहेत.

द्रौपदी मुर्मू या भारताच्या पहिल्या आदिवासी आणि दुसऱ्या महिला राष्ट्रपती होऊ शकतात.

- द्रौपदी मुर्मू एक ओडिशा-आधारित संधाल, सर्वोच्च घटनात्मक पदासाठी नामांकित म्हणून, भारत शेवटी आपले पहिले आदिवासी अध्यक्ष निवडू शकेल. राष्ट्रपती भवनासाठी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची निवड म्हणून पक्षाच्या विधी मंडळाने मान्यता दिल्यानंतर, भाजप नेते जेपी नड्डा यांनी मुर्मूच्या उमेदवारीची घोषणा केली.
- निवडून आल्यास, मुर्मू या UPA समर्थक प्रतिभा पाटील (2007-12) नंतर राष्ट्रपतीपद भूषवणाऱ्या दुसऱ्या महिला ठरतील.

स्कालझांग रिझिन् हे अन्नपूर्णा शिखरावर चढणारे पहिले भारतीय गिर्यारोहक ठरले.

- स्कालझांग रिझिन् हे अन्नपूर्णा शिखरावर चढणारे पहिले भारतीय गिर्यारोहक ठरले. नेपाळमधील अन्नपूर्णा आणि ल्होत्से यशस्वीरित्या शिखरावर गेल्यानंतर, लेह विमानतळावर इतर गिर्यारोहकांनी त्यांचे स्वागत केले. 28 एप्रिल रोजी माउंट अन्नपूर्णा आणि 14 मे रोजी माउंट ल्होत्से चढाई दरम्यान 16 दिवसांचे अंतर असताना, स्कालझांग रिझिन्ने ऑक्सिजन सप्लीमेंटशिवाय दोन शिखरे जिंकण्याचा विक्रम केला आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी वाणिज्य भवन आणि NIRYAT साइटचे उद्घाटन करणार आहेत.

- वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाचे नवीन कार्यालय संकुल, "वाणिज्य भवन" आणि "नॅशनल इम्पोर्ट-एक्सपोर्ट रेकॉर्ड फॉर इयरली अँनालिसिस ऑफ ट्रेड" (NIRYAT) पोर्टल, जे भारताच्या आंतरराष्ट्रीय व्यापारावर डेटा प्रदान करेल, या दोन्हीचे अधिकृतपणे उद्घाटन केले जाईल. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी. वाणिज्य विभाग आणि उद्योग आणि अंतर्गत व्यापाराच्या संवर्धनासाठी विभाग दोन्ही सुविधेचा वापर करतील, जे एकात्मिक आणि समकालीन कार्यालय संकुल म्हणून काम करेल.

इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन (IOC) ने त्यांचे पेटंट स्वदेशी सोलर कुक टॉप "सूर्य नूतन" चे अनावरण केले आहे.

- इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन (IOC) ने तेल शुद्धीकरण कंपनीच्या फरीदाबाद R&D केंद्राने विकसित केलेले पेटंट स्वदेशी सौर कूक टॉप, "सूर्य नूतन" चे अनावरण केले आहे. सूर्या नूतन भारतातील CO 2 उत्सर्जन मोठ्या प्रमाणात कमी करण्यात मदत करेल आणि आमच्या नागरिकांना उच्च आंतरराष्ट्रीय जीवाश्म इंधनाच्या किमतींपासून दूर ठेवेल.
- सोलर कुक टॉप ही एक स्थिर, रिचार्ज करण्यायोग्य आणि स्वयंपाकघराशी जोडलेली इनडोअर सोलर कुकिंग सिस्टीम आहे. चार्जिंग करताना ते ऑनलाइन कुकिंग मोड देते
- सूर्या नूतन हायब्रीड मोडमध्ये काम करते, म्हणजेच ते एकाच वेळी सौर आणि सहाय्यक ऊर्जा स्रोतांवर चालू शकते. सोलर कूक टॉपचे इन्सुलेशन डिझाइन रेडिएटिव्ह आणि प्रवाहकीय उष्णतेचे नुकसान कमी करते.

सांस्कृतिक मंत्री जी किशन रेड्डी यांनी नवी दिल्ली येथे "ज्योतिर्गमय" महोत्सवाचा शुभारंभ केला.

- ज्योतिर्गमय, कमी कौतुक न झालेल्या कलाकारांच्या तेजाचा उत्सव साजरा करणारा उत्सव, केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्री जी. किशन रेड्डी यांच्या हस्ते नवी दिल्ली येथे सुरू करण्यात आला. संगीत नाटक अकादमीने आझादी का अमृत महोत्सवाचा एक भाग म्हणून आणि जागतिक संगीत दिनानिमित्त देशभरातील दुर्मिळ वाद्य वादनाच्या प्रतिभेला प्रकाश टाकण्यासाठी या महोत्सवाचे आयोजन केले होते, ज्यात पथारी कलाकार आणि प्रशिक्षणार्थी मनोरंजन होते.

केंद्रीय मंत्र्यांनी उधमपूरमध्ये भूकंपविज्ञान वेधशाळेचे अनावरण केले.

- डॉ. ए.एस. जम्मू आणि काश्मीरचे केंद्रीय मंत्री जितेंद्र सिंग यांनी भूकंपविज्ञान वेधशाळेचे अधिकृतपणे उद्घाटन केले. पृथ्वी विज्ञान मंत्रालयाने जम्मू आणि काश्मीरमध्ये असे तिसरे केंद्र स्थापन करण्यासाठी 20 लाख रुपये खर्च केले आहेत.

महत्वाचे मुद्दे:

- वेधशाळा उधमपूर, दोडा, किश्तवाड, रामबन आणि इतर अनेक जिल्ह्यांची भूकंपीय नोंदी संकलित करेल.
- डॉ. जितेंद्र सिंग यांच्या मते, केंद्र सरकार येत्या चार महिन्यांत 152 भूकंप वेधशाळा उघडण्याची योजना आखत आहे, ज्यात आणखी तीन काश्मीर विभागात आहेत.

स्टील, सिमेंट आणि थर्मल प्लांट यांसारख्या उच्च कार्बन उत्सर्जन उद्योगांद्वारे कार्बन कॅप्चर सुविधांच्या स्थापनेला प्रोत्साहन देण्यासाठी भारत अनेक धोरणे प्रस्तावित करत आहे.

- पोलाद, सिमेंट आणि थर्मल प्लांट यांसारख्या उच्च कार्बन उत्सर्जन उद्योगांद्वारे कार्बन कॅप्चर सुविधांच्या स्थापनेला प्रोत्साहन देण्यासाठी भारत अनेक धोरणे प्रस्तावित करत आहे. प्रोडक्शन-लिव्हिंग प्रोत्साहन कार्यक्रम, व्यवहार्यता अंतर निधी किंवा कार्बन क्रेडिट या सर्वांचा उपयोग प्रोत्साहन देण्यासाठी केला जाऊ शकतो. सरकार कार्बन क्रेडिट्स जारी करू शकते ज्याची देवाणघेवाण कार्बन एक्सचेंजसेवर केली जाऊ शकते किंवा पीएलआय प्रोग्राम जो किती कार्बन गोळा केला आणि वापरला जातो याला प्रोत्साहन देईल.

CUET 2022 मधून 9 विद्यापीठांना सूट देण्यात आली आहे.

- CUET 2022 बाबत केंद्रीय शिक्षणमंत्र्यांनी उमेदवार आणि विद्यापीठांसाठी एक प्रमुख घोषणा केली आहे. पूर्वोत्तर राज्ये आणि उत्तराखंडमधील केंद्रीय विद्यापीठांना CUET 2022 च्या नियमांमधून सूट देण्यात आली आहे. मंत्रालयाने जारी केलेल्या अधिकृत निवेदनात असे म्हटले आहे की, "CUET 2022 ची परीक्षा आयोजित करण्यातील ऑपरेशनल अडचणी, म्हणजे भौगोलिक परिस्थिती, डोंगराळ प्रदेश, दूरवरचे स्थान, मर्यादित डिजिटल कनेक्टिव्हिटी, पायाभूत सुविधा इत्यादींचा विचार करून असे निर्णय घेण्यात आले आहे. पूर्वोत्तर विभागातील केंद्रीय विद्यापीठे म्हणजे सिक्कीम विद्यापीठ, राजीव गांधी विद्यापीठ, मणिपूर विद्यापीठ, आसाम विद्यापीठ, नागालँड विद्यापीठ, त्रिपुरा विद्यापीठ, मिझोराम विद्यापीठ, NEHU तसेच HNB गढवाल विद्यापीठ, उत्तराखंड 2022-23 या वर्षासाठी CUET ऐवजी पूर्वीच्या प्रथेनुसार केंद्रीय विद्यापीठांमध्ये संलग्न महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश घेऊ शकते.

पहिल्या भारत-नेपाळ भारत गौरव पर्यटक ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवला गेला.

- भारत आणि नेपाळमधील रामायण सर्किटशी संबंधित ठिकाणांना जोडणारी पहिली भारत गौरव पर्यटक ट्रेन नवी दिल्लीतील सफदरजंग रेल्वे स्थानकावरून रवाना झाली. भारतातील 500 पर्यटकांना घेऊन जाणारी भारत गौरव ट्रेन नेपाळमधील जनकपूर धाम रेल्वे स्थानकावर पोहोचेल.
- इंडियन रेल्वे कॅटरिंग अँड टूरिझम कॉर्पोरेशन (IRCTC) ची 18 दिवसांची श्री रामायण यात्रा स्पेशल टुरिस्ट ट्रेन यात्रेकरूंना भगवान रामाच्या जीवनाशी संबंधित पवित्र स्थळी घेऊन जाईल. केंद्रीय रेल्वे मंत्री अश्विनी वैष्णव यांच्यासह पर्यटन आणि सांस्कृतिक मंत्री जी. किशन रेड्डी यांनी ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवला.

केंद्रीय मंत्री पियुष गोयल यांनी बेल्जियममध्ये आंबा महोत्सवाचे उद्घाटन केले.

- पीयूष गोयल, केंद्रीय वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री, यांनी ब्रुसेल्स, बेल्जियम येथे युरोपीय लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि युरोपमध्ये भारतीय आंब्याला बाजारपेठ निर्माण करण्यासाठी "आंबा महोत्सव" चे उद्घाटन केले.

- कार्यक्रमादरम्यान, आंध्र प्रदेशातील बांगनपल्ली, उत्तर प्रदेशातील मलिहाबाद दशेरी, ओडिशातील आम्रपाली, लक्ष्मण भोग, हिमसागर, जर्दालू आंबा, लंगडा आंबा, तसेच 12 जीआय टॅग असलेल्या वस्तू प्रदर्शनात होत्या.

सरकार वित्त मंत्रालयाकडून गृह मंत्रालयाकडे NDPS हस्तांतरित करणार आहे.

- अंमली पदार्थांशी संबंधित सर्व बाबी एका विभागांतर्गत आणण्यासाठी, सरकार अंमली पदार्थ आणि सायकोट्रॉपिक पदार्थ कायदा, 1985, आणि अंमली पदार्थ आणि सायकोट्रॉपिक पदार्थ कायदा, 1988 मधील अवैध वाहतूक प्रतिबंधक कायदा वित्त मंत्रालयाकडून गृह मंत्रालयाकडे हलवण्याचा विचार करत आहे.
- 1985 चा नार्कोटिक ड्रग्स अँड सायकोट्रॉपिक सबस्टन्स (NDPS) कायदा आणि 1988 चा अंमली पदार्थ आणि सायकोट्रॉपिक पदार्थ कायदा 1988 च्या अवैध वाहतुकीचा प्रतिबंध सध्या वित्त मंत्रालयातील महसूल विभाग (DoR) द्वारे प्रशासित केला जातो.

नितीन गडकरी यांनी भारत एनसीएपी सादर करण्यासाठी जीएसआर अधिसूचनेचा मसुदा मंजूर केला.

- केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री, नितीन गडकरी यांनी भारत NCAP (नवीन कार मूल्यमापन कार्यक्रम) सादर करण्यासाठी जीएसआर अधिसूचनेच्या मसुद्याला मंजुरी दिली आहे, ज्यामध्ये भारतातील वाहनांना त्यांच्या क्रॅश चाचण्यांमधील कामगिरीच्या आधारावर स्टार रेटिंग दिले जाईल. भारत-एनसीएपी हे ग्राहक-केंद्रित व्यासपीठ म्हणून काम करेल जे ग्राहकांना त्यांच्या स्टार-रेटिंगवर आधारित सुरक्षित कार निवडण्याची परवानगी देईल, तसेच सुरक्षित वाहनांच्या निर्मितीसाठी भारतातील OEM मध्ये निरोगी स्पर्धेला प्रोत्साहन देईल.

टाटा पॉवर भारतातील सर्वात मोठ्या तरंगत्या सौर ऊर्जा प्रकल्पाला कमिशन देते.

- टाटा पॉवरची पूर्ण मालकीची उपकंपनी असलेल्या टाटा पॉवर सोलर सिस्टिमने केरळमधील कायमकुलम येथे भारतातील सर्वात मोठा तरंगता सौर ऊर्जा प्रकल्प सुरू करून एक उल्लेखनीय कामगिरी केली आहे. 350-एकर जलसंस्थेवर, बॅकवॉटर क्षेत्र, 101.6 मेगावाट शिखराची स्थापित क्षमता. संपूर्ण सोलर प्लांट पाण्यावर तरंगण्यासाठी टाटा पॉवर सोलरने पाण्याच्या शरीरावर यशस्वीरित्या मचान तयार केले.

नागालँडमध्ये मध चाचणी प्रयोगशाळेचे केंद्रीय कृषिमंत्र्यांच्या हस्ते उद्घाटन

- नागालँडच्या भेटीदरम्यान, केंद्रीय कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी दीमापूर मध चाचणी प्रयोगशाळेचे अधिकृतपणे उद्घाटन केले. मध चाचणी सुविधा मधमाशीपालक आणि उत्पादकांना त्यांच्या उत्पादित मधाची चाचणी करण्यासाठी मदत करेल. चुमाओकेडल्मा येथील नॉर्थ-ईस्ट ऍग्री एक्स्पोजमध्ये तोमर एका कार्यक्रमात सहभागी झाले होते. नागालँडचे कृषी मंत्री जी. कैटो, मुख्य सचिव जे. आलम आणि केंद्रीय फलोत्पादन आयुक्त प्रभात कुमार या समारंभाला उपस्थित होते.

अर्जुन मेघवाल यांनी मंगोलियातून परत आणलेल्या पवित्र कपिलवस्तुचे अवशेष सादर केले.

- मंगोलियन बुद्ध पौर्णिमेच्या सन्मानार्थ, मंगोलियातील गंडन मठाच्या मैदानावरील बत्सागान मंदिरात 12 दिवसांच्या प्रदर्शनानंतर, भगवान बुद्धांचे चार पवित्र अवशेष भारतात परतले. गाझियाबादमध्ये केंद्रीय मंत्री अर्जुन मेघवाल यांना पवित्र अवशेष अर्पण करण्यात आले. मंगोलियन लोकांच्या मोठ्या मागणीमुळे, पवित्र अवशेषांचे सादरीकरण काही दिवसांनी वाढवावे लागले.
- मंगोलियाचे राष्ट्रपती, मंगोलियन संसदेचे अध्यक्ष, परराष्ट्र मंत्री, सांस्कृतिक मंत्री, पर्यटन मंत्री, गंडन मोनास्टर वाई येथे 12 दिवसांच्या प्रदर्शनात हजारो लोकांनी आदरणीय अवशेषांना आदरांजली वाहिली. ऊर्जा मंत्री, 20 पेक्षा जास्त खासदार आणि मंगोलियातील 100 हून अधिक मठातील उच्च मठाधिपती यावेळी उपस्थित होते.
- अंतिम दिवसाच्या उत्सवासाठी मंगोलियाचे आंतरिक सांस्कृतिक मंत्री उपस्थित होते.

केला.

- नॅशनल बँक फॉर अॅग्रिकल्चर अँड रुरल डेव्हलपमेंट (नाबार्ड) चे अध्यक्ष डॉ जीआर चिंतला यांनी लेहमध्ये "माय पॅड माय राइट प्रोग्राम" सुरू केला आहे. नाबार्डच्या नॅबफाऊंडेशनने साडेसात लाख रुपयांच्या मशिनरी आणि साहित्यासह हा कार्यक्रम सुरू केला. विविध वयोगटातील महिलांच्या मागणीनुसार सॅनिटरी पॅड बनवण्यासाठी यंत्रसामग्री अपग्रेड करण्यासाठी आणखी एक लाख मंजूर करण्याची घोषणा डॉ. जी.आर. चिंतला यांनी केली.

बिहारमधील रक्सौल येथे FSSAI च्या राष्ट्रीय अन्न प्रयोगशाळेचे उद्घाटन करण्यात आले.

- बिहारमधील रक्सौल येथे, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण आणि रसायने मंत्री श्री मनसुख मांडविया यांनी FSSAI च्या राष्ट्रीय अन्न प्रयोगशाळेचे उद्घाटन केले. भारत-नेपाळमधील द्विपक्षीय करारांतर्गत, नेपाळमधून रक्सौलमध्ये आयात केलेल्या अन्न नमुन्यांच्या चाचणीचा वेळ कमी करण्यासाठी या प्रयोगशाळेची स्थापना करण्यात आली. अन्न प्रयोगशाळेच्या उद्घाटन समारंभाला नेपाळ सरकारचे कृषी आणि पशुधन विकास मंत्री महेंद्र राय यादव देखील उपस्थित होते.

महत्वाचे मुद्दे:

- श्री. मांडविया यांनी यावेळी संबोधित करताना सांगितले की, अन्न प्रयोगशाळेच्या उद्घाटनामुळे नेपाळची अधिकाधिक खाद्य उत्पादने भारतात आयात करण्याची व्याप्ती वाढेल आणि अधिक कार्यक्षमतेने व्यापार करून दोन्ही देश एकमेकांशी जोडले जातील.
- श्री. मांडविया सांगितले की अन्न प्रयोगशाळेला या वर्षाच्या जुलै-ऑगस्टपर्यंत नॅशनल अॅक्रेडिटेशन बोर्ड फॉर टेस्टिंग अँड कॅलिब्रेशन लॅबोरेटरीज (एनएबीएल) द्वारे मान्यता दिली जाईल. प्रयोगशाळा लवकरच तृणधान्ये, चरबी आणि तेल, मसाले, फळे, भाज्या आणि पॅकेज्ड पिण्याच्या पाण्याच्या नमुन्यांची चाचणी सुरू करेल.
- रक्सौलमध्ये अन्न प्रयोगशाळेचे उद्घाटन ही नेपाळमधील निर्यातदारांची सततची विनंती होती, जी भारत सरकारने आता 2022 मध्ये पूर्ण केली आहे.

(DaaS) प्रदाता, चेन्नई-आधारित गरुडा एरोस्पेसमध्ये गुंतवणूक केली आहे.

- भारतीय क्रिकेट संघाचा माजी कर्णधार, एमएस धोनीने भारतातील आघाडीच्या ड्रोन-एज-ए-सर्व्हिस (DaaS) प्रदाता, चेन्नई-आधारित गरुडा एरोस्पेसमध्ये अज्ञात रकमेची गुंतवणूक केली आहे. तो कंपनीचा ब्रँड अॅम्बेसेडर देखील असेल. ही गुंतवणूक ब्रिज राउंडचा एक भाग आहे, \$30-दशलक्ष मालिका A फेरीच्या पुढे, जी कंपनी सध्या \$250 दशलक्ष मूल्यावर जुलै अखेर बंद करण्याच्या प्रक्रियेत आहे, अशी पुष्टी संस्थापक अभिषेक जयप्रकाश यांनी केली.

गरुड एरोस्पेस बदल:

- 2015 मध्ये सुरू झालेल्या, गरुड एरोस्पेसने ड्रोन स्टार्टअप इकोसिस्टममध्ये महत्त्वपूर्ण प्रवेश केला आहे.
- कंपनी कमी किमतीत ड्रोन-आधारित उपाय प्रदान करते आणि सॅनिटायझेशन, कृषी फवारणी, मॅपिंग, उद्योग, सुरक्षा, वितरण आणि पाळत ठेवणे यासह 38 विविध अनुप्रयोगांसाठी ड्रोन डिझाइन केले आहेत.
- संरक्षण मंत्रालयासाठी 33 अँटी-ड्रोन यंत्रणांसाठी महत्त्वपूर्ण ऑर्डर मिळवून गरुडने संरक्षण क्षेत्रातही पाऊल ठेवले आहे.
- उत्तर प्रदेशमध्ये, स्वामित्व अंतर्गत, 1,000 गावांचा नकाशा तयार करण्यासाठी जमिनीचे सर्वेक्षण करण्यात आले. हे मालकीचे डिजिटल रेकॉर्ड बनवण्यासाठी केले गेले, जे ऑनलाइन उपलब्ध केले जात आहेत.

पंतप्रधान मोदींनी आझादी का अमृत महोत्सव डिझाइनसह नाण्यांची नवीन मालिका लॉन्च केली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 'दृष्टीहीनांसाठी अनुकूल' असलेल्या नाण्यांची विशेष मालिका सुरू केली आहे. 1 रुपये, 2 रुपये, 5, 10 आणि 20 मूल्यांच्या नाण्यांवर आझादी का अमृत महोत्सव (AKAM) डिझाइन असेल. ते स्मरणार्थी नाणी नाहीत आणि चलनाचा भाग असतील. नाण्यांच्या या नवीन मालिका लोकांना अमृत कालाच्या ध्येयाची आठवण करून देतील आणि लोकांना देशाच्या विकासासाठी काम करण्यास प्रवृत्त करतील.

NHA चा AB PM-JAY पब्लिक डॅशबोर्ड नवीन वैशिष्ट्यांसह अपडेट केला आहे.

- राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाने (NHA) आयुष्मान भारत प्रधान मंत्री जन आरोग्य योजना (AB PM-JAY) या त्यांच्या प्रमुख योजनेसाठी एक नवीन आणि गतिमान सार्वजनिक डॅशबोर्ड जारी केला आहे, जो योजनेच्या अंमलबजावणीच्या आकडेवारीचा विस्तृत दृष्टीकोन सर्वसमावेशक पद्धतीने प्रदान करतो.

महत्वाचे मुद्दे:

- हे एक परस्परसंवादी इंटरफेस देते जे योजनेचे प्रमुख कार्यप्रदर्शन निर्देशक स्पष्ट करण्यासाठी माहितीपूर्ण तक्ते वापरतात. सार्वजनिक आणि PM-JAY इकोसिस्टम भागधारकांना योजनेच्या दैनंदिन कामगिरीबद्दल अधिक चांगल्या प्रकारे समजून घेणे हे त्याचे ध्येय आहे.

- नवीन-सुधारित PM-JAY सार्वजनिक डॅशबोर्ड रीअल-टाइम डेटा आणि विश्लेषणाद्वारे योजनेच्या विकासावर महत्वपूर्ण माहिती आणि अंतर्दृष्टी प्रदान करण्याचा मानस आहे, NHA सीईओ डॉ आर एस शर्मा यांनी, सार्वजनिक डॅशबोर्डमागील संकल्पना स्पष्ट करताना सांगितले.
- राष्ट्रीय आणि राज्य या दोन्ही स्तरांवर, नवीन वर्धित डॅशबोर्ड इतर गोष्टींबरोबरच आयुष्मान भारत कार्डसची उत्पादित संख्या, पॅनेलमधील रुग्णालये आणि अधिकृत रुग्णालयात प्रवेशाची अचूक माहिती देतो.

धर्मेन्द्र प्रधान यांनी विद्यार्थ्यांना भावी उद्योजक म्हणून जोपासण्याचे आवाहन केले.

- केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मेन्द्र प्रधान म्हणाले की वाढीव बदलाचे युग संपले आहे आणि उच्च शैक्षणिक संस्थांनी भविष्यासाठी तयार कामगार विकसित करण्यासाठी घातांकीय विकासावर लक्ष केंद्रित करण्याचे आवाहन केले. UPI, डायरेक्ट बेनिफिट ट्रान्सफर आणि आधार यांसारख्या अनेक कार्यक्रमांमध्ये भारताने आपली तांत्रिक क्षमता दाखवून दिली आहे आणि आपण या ताकदीच्या जोरावर तयार केले पाहिजे आणि औद्योगिक क्रांती 4.0 मुळे होणारे बदल स्वीकारण्यासाठी भविष्यासाठी तयार असलेले कार्यबल तयार केले पाहिजे.

महत्वाचे मुद्दे:

- निरोगी उद्योजक वातावरणाचा पुरावा म्हणून राष्ट्रात युनिकॉर्नची वाढती संख्या, आणि त्यांनी विद्यार्थ्यांना नोकरी शोधण्याऐवजी नोकरी प्रदाता होण्यासाठी तयार राहण्याचा सल्ला दिला.
- शिक्षणाचा अधिक उपनिवेशीकरण करण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याच्या गरजेवर भर.
- माजी विद्यार्थ्यांचे मजबूत नेटवर्क आणि भारतीय शिक्षणाचे आंतरराष्ट्रीयीकरण करण्याच्या प्रयत्नांमध्ये अधिक सहभाग, जसे की स्टडी इन इंडिया कार्यक्रम. भारताचे राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी या परिषदेची सुरुवात केली.

अमित शाह यांच्या हस्ते नवी दिल्लीत राष्ट्रीय आदिवासी संशोधन संस्थेच्या नवीन इमारतीचे उद्घाटन

- केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री, अमित शाह यांनी नवी दिल्ली येथे नव्याने बांधलेल्या राष्ट्रीय आदिवासी संशोधन संस्थेचे (NTRI) उद्घाटन केले. ही संस्था आदिवासी वारसा आणि संस्कृतीचे संवर्धन आणि जतन करण्यासाठी आणि आदिवासी संशोधन समस्या आणि शैक्षणिक, कार्यकारी आणि विधान क्षेत्रातील बाबींचे तंत्रिका केंद्र आहे. संस्था नामांकित संशोधन संस्था, विद्यापीठे आणि संस्था तसेच शैक्षणिक संस्था आणि संसाधन केंद्रे यांच्याशी सहयोग आणि नेटवर्क करेल. 10 कोटी रुपये खर्चून त्याची स्थापना केली जात आहे.

आदिवासी संशोधन संस्था (TRI) बदल:

- आदिवासी संशोधन संस्था (TRI) ही राज्य पातळीवरील आदिवासी व्यवहार मंत्रालयाची संशोधन संस्था आहे. आदिवासी व्यवहार मंत्रालयाद्वारे समर्थित 26 आदिवासी संशोधन संस्था (TRIs) आहेत.

- हे नामांकित संशोधन संस्था, विद्यापीठे, संस्था तसेच शैक्षणिक संस्था आणि संसाधन केंद्रे यांच्याशी सहयोग आणि नेटवर्क करेल. ते आदिवासी संशोधन संस्था, उत्कृष्टता केंद्रांच्या प्रकल्पांचे निरीक्षण करेल आणि संशोधन आणि प्रशिक्षणाच्या गुणवत्तेत सुधारणा करण्यासाठी मानदंड स्थापित करेल.

राष्ट्रपती पदाची निवडणूक 2022 18 जुलै रोजी होणार आहे.

- भारताचे पुढील राष्ट्रपती निवडण्यासाठी 18 जुलै रोजी निवडणूक होणार असून निकाल 21 जुलै रोजी जाहीर केला जाईल, अशी घोषणा मुख्य निवडणूक आयुक्त राजीव कुमार यांनी केली. राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांचा कार्यकाळ 24 जुलै रोजी संपत आहे. राम नाथ कोविंद यांना 2017 मध्ये 65% पेक्षा जास्त मते मिळाली होती. राष्ट्रपतींच्या निवडणुकीसाठीच्या इलेक्टोरल कॉलेजमध्ये 776 खासदार आणि 4033 आमदारांचा समावेश आहे.

राष्ट्रपती निवडणूक 2022: पूर्ण वेळापत्रक

- नामांकनाची अंतिम तारीख : 29 जून
- उमेदवारी अर्ज मागे घेण्याची अंतिम तारीख: 02 जुलै
- निवडणुकीची तारीख: 18 जुलै
- 2022 च्या राष्ट्रपतीपदाच्या निवडणुकीत एकूण 4,809 मतदार मतदान करणार आहेत. कोणताही राजकीय पक्ष मुख्य निवडणूक आयुक्त राजीव कुमार यांना व्हीप जारी करू शकत नाही.
- निवडणूक पर्यावरणपूरक बनविण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून, आयोगाने पर्यावरणपूरक आणि जैवविघटनशील सामग्रीचा वापर सुनिश्चित करण्याचे आणि प्रतिबंधित प्लास्टिक/साहित्याचा वापर दूर करण्याचे निर्देश दिले आहेत.
- विनिर्दिष्ट दिवशी सकाळी 11 ते दुपारी 3 या वेळेत उमेदवार स्वतः किंवा त्याच्या कोणत्याही प्रस्तावक किंवा समर्थकांद्वारे नामांकन दाखल करता येईल.
- सर्व संबंधित कोविड-19 सुरक्षा उपाय आणि प्रोटोकॉल निवडणूक प्रक्रियेच्या सर्व चरणांमध्ये लागू केले जातील.
- नवीन राष्ट्रपती 25 जुलैपर्यंत शपथ घेतील.

2022-23 हंगामासाठी, मंत्रिमंडळाने खरीप पिकांसाठी MSP वाढवला.

- केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण आणि युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्री, अनुराग ठाकूर म्हणाले की, केंद्रीय मंत्रिमंडळाने 2022-23 या वर्षासाठी अनेक खरीप (उन्हाळी) पिकांसाठी किमान आधारभूत किमतीत (MSP) वाढ करण्यास मंजुरी दिली आहे. पीक वर्ष 2022-23 साठी खरीप पिकांसाठी एमएसपी आता वाढेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या आर्थिक घडामोडींच्या मंत्रिमंडळ समितीने (CCEA) पीक वर्ष 2022-23 साठी सर्व अनिवार्य खरीप पिकांसाठी एमएसपीमध्ये वाढ करण्यास मान्यता दिली आहे.
- अनुराग ठाकूर यांनी सांगितल्याप्रमाणे 14 खरीप पिकांच्या एमएसपीचा निर्णय मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत घेण्यात आला.

- 2022-23 पीक वर्षासाठी, सामान्य ग्रेड धानासाठी एमएसपी मागील वर्षी 1,940 वरून वाढून 2,040 प्रति क्विंटल करण्यात आला आहे.
- 'अ' दर्जाच्या धानासाठी आधारभूत किंमत 1,960 वरून 2,060 प्रति क्विंटल करण्यात आली आहे.
- मुख्य खरीप पीक भात आहे, ज्याची पेरणी आधीच सुरू झाली आहे. 2022 मध्ये नैऋत्य मोसमी पाऊस सामान्य असेल, दीर्घकालीन सरासरी 99 टक्के असेल असा अंदाज हवामान प्राधिकरणाने वर्तवला आहे.
- गेल्या तीन वर्षांत, सामान्य ते चांगल्या पावसाने खरीप अन्नधान्य उत्पादनाला फायदा झाला आहे, ज्यामध्ये सरासरी 2.8 टक्के वाढ झाली आहे आणि यामुळे खरीप उत्पादनात 2.5 टक्के वाढ होऊ शकते, रब्बी उत्पादनात 1.5 टक्के वाढ झाली आहे.
- नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील भाजप प्रशासनाने गेल्या आठ वर्षांत शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवण्यासाठी आणि कृषी क्षेत्राच्या सर्वांगीण विकासाला चालना देण्यासाठी हाती घेतलेल्या अनेक कार्यक्रमांवरही माहिती आणि प्रसारण मंत्री यांनी भर दिला.

आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांच्या हस्ते 'आयुर्वेद आहार' लोगोचे लोकार्पण करण्यात आले.

- जागतिक अन्न सुरक्षा दिनानिमित्त आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांच्या हस्ते 'आयुर्वेद आहार' लोगोचे लोकार्पण करण्यात आले. आयुर्वेद आहार लोगो सहज ओळखण्यास अनुमती देईल. त्यामुळे 'आयुर्वेद आहार'ची एक वेगळी ओळख निर्माण होण्यास मदत होईल. लोगोमुळे आयुर्वेदिक उत्पादनांचा दर्जाही मजबूत होईल. भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरण (FSSAI) नुसार, आयुर्वेद आहार हे आयुर्वेदाच्या अधिकृत पुस्तकांमध्ये दिलेल्या पाककृती किंवा प्रक्रियांनुसार तयार केलेले अन्न आहे.

निर्मला सीतारामन यांनी EASE 5.0 'कॉमन रिफॉर्म्स अजेंडा' लॉन्च केला

- FY19 ते FY22 पर्यंत, वर्धित प्रवेश आणि सेवा उत्कृष्टता-EASE चार वर्षांच्या आवृत्त्यांमध्ये विकसित झाले, सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांमधील विविध क्षेत्रात सुधारणा घडवून आणल्या.
- EASENext कार्यक्रमाचा EASE 5.0 'सामान्य सुधारणा अजेंडा' सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांसाठी तयार करण्यात आला होता आणि त्याची ओळख वित्त आणि कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्री निर्मला सीतारामन यांनी नवी दिल्ली येथे व्हिडिओ कॉन्फरन्सद्वारे केली होती.

शिक्षण मंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांनी पॉलिटेक्निक लॉन्च केली

- मिशिगन, यूएसए-आधारित IT सेवा आणि IT सल्लागार कंपनी इन्फॉर्मेशन डेटा सिस्टम्स (IDS) ने भारत ब्लॉकचेन नेटवर्क (BBN) (शैक्षणिक ब्लॉकचेन कन्सोर्टियम) आणि पॉलिटेक्निक (शैक्षणिक मेटाव्हर्स) चे अनावरण केले आहे.
- केंद्रीय मंत्री धर्मेंद्र प्रधान, शिक्षण मंत्रालय (MoE), भारत सरकार (GoI) यांनी नवी दिल्लीतील AICTE सभागृहात आयोजित कार्यक्रमात अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या (AICTE) अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीत या उपक्रमाचा शुभारंभ केला.
- Polyversity बहुविविधता हे भारतातील सर्वात मोठे शैक्षणिक मेटाव्हर्स आहे, ज्यामध्ये 100 हून अधिक शैक्षणिक भागीदारांनी शिक्षण अधिक सुलभ, तल्लीन आणि अर्थपूर्ण बनवण्यासाठी व्हर्चुअल कॅम्पस स्थापन केले आहेत.

अहमदाबादमध्ये पंतप्रधान मोदींनी IN-SPACE चे उद्घाटन केले

- इंडियन नॅशनल सेंटर फॉर स्पेस प्रमोशन अँड ऑर्थोरायझेशन (IN-SPACE) ची स्थापना पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी अहमदाबादमध्ये केली.
- या सोहळ्याला केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा देखील उपस्थित होते.
- प्राण्यांसाठी भारतातील पहिली COVID-19 लस 'Anocovax' लॉन्च करण्यात आली
- हरियाणास्थित ICAR-नॅशनल रिसर्च सेंटर ऑन इन्फिन्स (NRIC) द्वारे विकसित केलेले, कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी प्राण्यांसाठी देशातील पहिली स्वदेशी COVID-19 लस "Anocovax" लॉन्च केली आहे.
- Anocovax ही प्राण्यांसाठी निष्क्रिय SARS-CoV-2 डेल्टा COVID-(19 लस आहे. Anocovax द्वारे प्रेरित प्रतिकारशक्ती SARS-CoV-2 च्या डेल्टा आणि ओमिक्रॉन दोन्ही प्रकारांना तटस्थ करते.
- हे कुत्रे, सिंह, बिबट्या, उंदीर आणि ससे यांच्यासाठी सुरक्षित आहे.
- केंद्रीय मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी 'CAN-CoV-2 ELISA किट', प्राण्यांसाठी SARS-CoV-2 विरुद्ध अँटीबॉडी शोधणारी किट देखील लॉन्च केली.
- अँटीबॉडी डिटेक्शन किट देखील भारतात स्वदेशी विकसित करण्यात आली आहे आणि त्यासाठी पेटंट दाखल करण्यात आले आहे.

राज्य बातम्या

एकनाथ शिंदे हे महाराष्ट्राचे नवे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ

- एकनाथ शिंदे हे महाराष्ट्राचे नवे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.
- शिंदे यांच्या उमेदवारीची घोषणा करताना, फडणवीस म्हणाले की भाजप, एकनाथ शिंदे गट आणि 16 अपक्ष/लहान पक्षांनी राज्यपालांना पाठिंब्याची पत्रे लिहिली आहेत.
- शिंदे राजभवनात शपथ घेणार आहेत. शिवाय, फडणवीस यांनी जाहीर केले की ते आगामी आठवड्यात अपेक्षित नवीन मंत्रिमंडळात काम करणार नाहीत.
- भाजप नेते देवेंद्र फडणवीस यांनी उपमुख्यमंत्री पदाची शपथ घेतली.
- एकनाथ शिंदे हे एक भारतीय राजकारणी आहेत ज्यांचा जन्म 9 फेब्रुवारी 1964 रोजी झाला होता.

- त्यांनी महाराष्ट्र सरकारचे सार्वजनिक बांधकाम आणि नगरविकास कॅबिनेट मंत्री म्हणून काम पाहिले.
- ते आता विधानसभेत ठाणे, महाराष्ट्रातील कोपरी-पाचपाखाडी मतदारसंघाचे प्रतिनिधित्व करतात.

गुजरातमध्ये राष्ट्रीय शिक्षण मंत्र्यांची परिषद होणार आहे.

- गुजरातमध्ये दोन दिवसीय राष्ट्रीय शिक्षण मंत्र्यांची परिषद होणार आहे. या बैठकीला केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मेन्द्र प्रधान, तसेच इतर केंद्रीय मंत्री आणि राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेशांचे शिक्षण मंत्री उपस्थित राहणार आहेत. या परिषदेत देशाच्या शैक्षणिक परिसंस्थेला चालना कशी देता येईल यावर चर्चा होण्याची शक्यता आहे. ही परिषद राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 च्या अंमलबजावणीवर लक्ष केंद्रित करेल.

तेलंगणा निर्मिती दिवस 02 जून 2022 रोजी साजरा केला जातो.

- तेलंगणा, भारतातील 28 वे राज्य, 2 जून 2014 रोजी स्थापन झाले. तेलंगणा आंध्र प्रदेशच्या बाहेर वेगळे राज्य निर्माण करण्यात लोकांच्या योगदानाची नोंद करण्यासाठी त्याचा स्थापना दिवस साजरा करतो. तेलंगणातील 30 जिल्हे राष्ट्रध्वज फडकावून या दिवसाचा गौरव करतात.

देशातील पहिली लिक्विड मिरर टेलिस्कोप आणि आशियातील सर्वात मोठी दुर्बीण - उत्तराखंडमधील देवस्थळ या टेकडीवर कार्यान्वित करण्यात आली.

- देशातील पहिली लिक्विड मिरर टेलिस्कोप आणि आशियातील सर्वात मोठी दुर्बीण - उत्तराखंडमधील देवस्थळ या टेकडीवर कार्यान्वित करण्यात आली. हे सुपरनोव्हा, गुरुत्वीय लेन्स, स्पेस डेब्रिज आणि लघुग्रह यांसारख्या क्षणिक किंवा परिवर्तनीय वस्तू ओळखण्यासाठी आता ओव्हरहेड आकाशावर लक्ष ठेवेल.

इंडियन लिक्विड मिरर टेलिस्कोप बद्दल:

- इंडियन लिक्विड मिरर टेलिस्कोप (ILMT) आकाशाचे सर्वेक्षण करण्यात मदत करेल, ज्यामुळे अनेक आकाशगंगा आणि इतर खगोलशास्त्रीय स्त्रोतांचे निरीक्षण करणे शक्य होईल जे केवळ आकाशाच्या पट्टीकडे टक लावून जातील.
- भारत, बेल्जियम आणि कॅनडा येथील खगोलशास्त्रज्ञांनी बनवलेले, कादंबरी साधन प्रकाश गोळा करण्यासाठी आणि फोकस करण्यासाठी द्रव पाराच्या पातळ फिल्मने बनलेला 4-मीटर-व्यासाचा फिरणारा आरसा वापरतो.
- हे उत्तराखंडमधील नैनिताल जिल्ह्यातील भारत सरकारच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST) अंतर्गत स्वायत्त संस्था आर्यभट्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट ऑफ ऑब्झर्वेशनल सायन्सेस (ARIES) च्या देवस्थळ वेधशाळा कॅम्पसमध्ये 2,450 मीटर उंचीवर आहे.

पंजाब सरकारने कार्यक्षमता आणण्यासाठी आणि राज्याच्या महसूलाच्या चोरीला आळा घालण्यासाठी भौतिक मुद्रांकपत्रे रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

- पंजाब सरकारने कार्यक्षमता आणण्यासाठी आणि राज्याच्या महसूलाच्या चोरीला आळा घालण्यासाठी भौतिक मुद्रांकपत्रे रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे. पंजाबचे महसूल मंत्री ब्रम शंकर जिम्मा यांनी येथे 'ई-स्टॅम्प सुविधा' सुरू केली. यानंतर, कोणत्याही मूल्याचा मुद्रांक कागद आता 'ई-स्टॅम्प' द्वारे मिळू शकतो, ज्यामध्ये कोणत्याही मुद्रांक विक्रेत्याकडून किंवा राज्य सरकारद्वारे अधिकृत बँकांकडून संगणकीकृत प्रिंट-आउट समाविष्ट आहे.

- पंजाब सरकारने कार्यक्षमता आणण्यासाठी आणि राज्याच्या महसूलाच्या चोरीला आळा घालण्यासाठी भौतिक मुद्रांकपत्रे रद्द करण्याचा निर्णय घेतला आहे. पंजाबचे महसूल मंत्री ब्रम शंकर जिम्मा यांनी येथे 'ई-स्टॅम्प सुविधा' सुरू केली. यानंतर, कोणत्याही मूल्याचा मुद्रांक कागद आता 'ई-स्टॅम्प' द्वारे मिळू शकतो, ज्यामध्ये कोणत्याही मुद्रांक विक्रेत्याकडून किंवा राज्य सरकारद्वारे अधिकृत बँकांकडून संगणकीकृत प्रिंट-आउट समाविष्ट आहे.

मेघालयने UN वर्ल्ड समिटमध्ये सर्वोत्कृष्ट प्रकल्प पुरस्कार जिंकला.

- मेघालय एंटरप्राइज आर्किटेक्चरचा भाग असलेल्या ई-प्रस्ताव प्रणालीचा मेघालय सरकारचा प्रमुख उपक्रम, स्विझर्लंडमधील जिनिव्हा येथे प्रतिष्ठित UN पुरस्कार- वर्ल्ड समिट ऑन द इन्फॉर्मेशन सोसायटी फोरम (WSIS) पुरस्कार जिंकला आहे. ITU चे सरचिटणीस, Houlin Zhao यांनी स्विझर्लंडमधील जिनिव्हा येथे आयोजित WSIS फोरम प्राइज 2022 मध्ये मुख्यमंत्री कॉनरॅड के संगमा यांना विजेते पुरस्कार प्रदान केले. यानंतर, अंतिम पुरस्कारासाठी स्विझर्लंडमधील जिनिव्हा येथे आमंत्रित केलेल्या सर्वोत्कृष्ट 90 प्रकल्पांची निवड करण्यासाठी मतदान झाले.

राजस्थानचे विशेष आरोग्य सेवा अभियान 'आंचल' गर्भवती महिलांसाठी सुरू करण्यात आले आहे.

- राजस्थानमध्ये, गर्भवती महिलांसाठी करौली जिल्ह्यात 'आंचल' हे विशेष आरोग्य सेवा अभियान सुरू करण्यात आले आहे. या अभियानाचा 13 हजारांहून अधिक महिलांनी लाभ घेतला आहे. मोहिमेदरम्यान, 13,144 गर्भवती महिलांची हिमोग्लोबिन पातळी तपासण्यात आली, त्यापैकी 11,202 महिलांना रक्तक्षय असल्याचे आढळून आले. या महिलांना योग्य औषध आणि आवश्यक पौष्टिक आहार घेण्याचा सल्ला देण्यात आला. त्यांना स्वतःला तणावमुक्त ठेवण्याचा सल्लाही देण्यात आला.

आंचल मोहिमेबद्दल:

- या अनोख्या मोहिमेची सुरुवात जिल्हाधिकारी अंकित कुमार सिंह यांच्या पुढाकाराने गर्भवती महिलांना प्रसूतीपूर्व आणि प्रसूतीनंतरच्या टप्प्यावर सर्व आवश्यक वैद्यकीय मदत सुनिश्चित करण्यासाठी करण्यात आली जेणेकरून माता आणि बालमृत्यूचे प्रमाण कमी करता येईल. या मोहिमेंतर्गत जिल्ह्यातील सहाय्यक परिचारिका मिडवाईफ आणि आशा कार्यकर्त्या आपापल्या भागातील गर्भवती महिलांशी सतत संपर्कात राहतील आणि त्यांना आवश्यकतेनुसार समुपदेशन आणि उपचार प्रदान करतील याचीही खात्री केली जाते.

बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या नावाने दिल्ली सरकार कॉलोनी आणि रस्त्यांना नाव देणार आहे.

- केंद्र सरकारच्या 'हरिजन' शब्दाचा वापर न करण्याच्या सूचनांनुसार, दिल्ली सरकार वसाहती आणि रस्त्यांच्या नावांवरून 'हरिजन' शब्द बदलून त्याऐवजी बाबासाहेब आंबेडकरांचे नाव ठेवणार आहे. या अनुषंगाने समाजकल्याण मंत्री राजेंद्र पाल गौतम यांनी दिल्ली सरकारच्या अखत्यारीतील सर्व रस्त्यांचे आणि वसाहतींचे नाव डॉ. आंबेडकरांच्या नावाने 'हरिजन' ठेवण्याचा प्रस्ताव मांडला आहे.

केरळच्या मुख्यमंत्र्यांनी कोची येथे कर्करोग संशोधन केंद्राचे उद्घाटन केले

- केरळचे मुख्यमंत्री, पिनाराई विजयन यांनी येथे कर्करोग निदान आणि संशोधन केंद्राचे उद्घाटन केले आहे, जी व्यापक कर्करोग निदान सेवांसाठी देशातील पहिली ऑन्कोलॉजी प्रयोगशाळा असेल.
- कार्किनोस हेल्थकेअरचे कर्करोग निदान आणि संशोधनासाठी प्रगत केंद्र वैयक्तिक लक्षित थेरपीमध्ये मदत करण्यासाठी आण्विक आणि जीनोमिक स्तरांवर नमुन्यांचे विश्लेषण करण्यासाठी, उपचारांना संभाव्य प्रतिसादाचा अंदाज लावण्यासाठी आणि द्रव बायोप्सीद्वारे प्रतिसादाचे मूल्यांकन करण्यासाठी केंद्रीय प्रयोगशाळा म्हणून काम करेल.

कर्नाटक सरकारने शेतकरी योजनांसाठी 'फ्रूट्स' सॉफ्टवेअर सुरू केले

- कर्नाटक सरकारने योजनांसाठी आधार-आधारित, सिंगल-विंडो नोंदणीसाठी 'द फार्मर रजिस्ट्रेशन अँड युनिफाइड बेनिफिशरी इन्फॉर्मेशन सिस्टम' किंवा FRUITS सॉफ्टवेअर सुरू केले आहे.
- FRUITS सॉफ्टवेअर मालकीचे प्रमाणीकरण करण्यासाठी आधार कार्ड आणि कर्नाटकची भूमी डिजिटलाइज्ड भूमी अभिलेख प्रणाली वापरून एकल नोंदणी सुलभ करेल.
- FRUITS द्वारे एकल डिजिटल ओळख निर्माण करून, शेतकरी PM किसान अंतर्गत थेट लाभ हस्तांतरण, पिकांसाठी किमान आधारभूत किमती (MSPs) साठी पेमेंट, विशेष आर्थिक सहाय्य, जात प्रमाणपत्र प्रमाणीकरण आणि शिधापत्रिका यासारख्या योजनांचे लाभ मिळवू शकतात.

बेंगळुरूमध्ये भारतातील पहिले सेंट्रलाइज्ड एसी रेल्वे टर्मिनल कार्यान्वित झाले आहे

- कर्नाटकची राजधानी बेंगळुरू येथील अल्ट्रा लव्झरी सर एम विश्वेश्वरय्या रेल्वे टर्मिनल कार्यान्वित करण्यात आले.
- एर्नाकुलम त्रि-साप्ताहिक एक्सप्रेसने या विशेष प्रसंगी स्थानकावर सुटले. रेल्वे अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार, वातानुकूलित एसएमव्ही रेल्वे टर्मिनल हा 314 कोटी रुपयांचा प्रकल्प आहे. त्यामध्ये सोलर रूफटॉप पॅनेल आणि पावसाचे पाणी साठवण्याची यंत्रणा आहे.

ऑक्सिजन पुरवठा क्षमता वाढवण्यासाठी, दिल्ली सरकारने, UNDP च्या सहकार्याने, भारताने GB पंत हॉस्पिटलमध्ये ऑक्सिजन उत्पादन सुविधा तयार केली आहे.

- ऑक्सिजन पुरवठा क्षमता वाढवण्यासाठी, दिल्ली सरकारने, संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (UNDP) भारताच्या सहकार्याने, नवी दिल्लीतील GB पंत हॉस्पिटलमध्ये ऑक्सिजन निर्मिती सुविधा तयार केली आहे. युएनचे सहाय्यक महासचिव आणि आशिया आणि पॅसिफिकसाठी यूएनडीपीचे प्रादेशिक संचालक कन्नी विघ्नेराजा यांनी जीबी पंत रुग्णालयाचे वैद्यकीय संचालक डॉ. अनिल अग्रवाल यांच्या उपस्थितीत ऑक्सिजन प्लांटचे उद्घाटन केले. सुश्री विघ्नेराजा यांनी लोकनायक जय प्रकाश नारायण रुग्णालयातील कोविड-19 लसीकरण केंद्रालाही उद्घाटनापूर्वी भेट दिली. तिने कर्मचाऱ्यांशी चर्चा केली आणि सहकार्याचे निरीक्षण केले, WIN च्या जे भारतातील सर्वात मोठ्या लसीकरण कार्यक्रमांपैकी एक आहे.

UNDP म्हणजे काय?

- युनायटेड नेशन्स डेव्हलपमेंट प्रोग्राम (UNDP) ही UN एजन्सी आहे जी देशांना गरिबी निर्मूलन आणि दीर्घकालीन आर्थिक आणि मानवी विकास साध्य करण्यासाठी मदत करते. ही सर्वात मोठी UN विकास मदत एजन्सी आहे, तिचे कामकाज 170 देशांमध्ये आहे आणि मुख्यालय न्यूयॉर्क शहरात आहे.

अग्निवीरांना' उत्तर प्रदेश सरकार भरतीसाठी प्राधान्य देईल.

- उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांच्या म्हणण्यानुसार, अद्वितीय अग्निपथ प्रणाली अंतर्गत लष्कर, नौदल आणि हवाई दलात अल्प-मुदतीच्या करारावर नियुक्त केलेल्या अग्निवीर कर्मचाऱ्यांना राज्याच्या पोलिस आणि संबंधित सेवांमध्ये भरतीमध्ये प्राधान्य असेल. संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी तिरंगी सेवांमध्ये जास्तीत जास्त चार वर्षांसाठी अल्पकालीन कंत्राटी भरतीसाठी अग्निपथ योजना सुरू केल्याच्या एक दिवसानंतर हे घडले आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची अग्निपथ योजना हा तरुणांच्या उज्ज्वल भविष्यासाठी दूरदर्शी आणि स्वागतार्ह निर्णय आहे.
- या संदर्भात, गृह मंत्रालयाने (MHA) आज सांगितले की या योजनेअंतर्गत चार वर्षे पूर्ण करणाऱ्या अग्निवीरांना CAPF (केंद्रीय सशस्त्र पोलिस दल) आणि आसाम रायफलसमध्ये भरतीसाठी प्राधान्य दिले जाईल.
- या निर्णयावर आतापासूनच सविस्तर नियोजन सुरू झाले आहे.
- अंतिम निवृत्तीवेतन लाभांची गणना करताना कंत्राटी सेवेची पहिली चार वर्षे विचारात घेतली जाण्याची शक्यता नाही.

पीएम मोदींनी मुंबईतील राजभवन येथे जलभूषण बिल्डिंग आणि क्रांतिकारकांच्या गॅलरीचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते मुंबईतील राजभवन येथे जलभूषण इमारतीचे उद्घाटन करण्यात आले. यावेळी महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे, उपमुख्यमंत्री अजित पवार, पर्यावरण मंत्री आदित्य ठाकरे आणि राज्यपाल भगतसिंग कोश्यारी हेही उपस्थित होते. पंतप्रधानांनी राजभवन येथे स्वातंत्र्यलढ्यातील दिग्गजांना समर्पित भूमिगत 'गॅलरी ऑफ रिव्होल्युशनरीज' संग्रहालयाचे उद्घाटनही केले.

गॅलरी बद्दल:

- तत्कालीन राज्यपाल सी. विद्यासागर राव यांच्या कार्यकाळात ऑगस्ट 2016 मध्ये राजभवन कॅम्पसमध्ये सापडलेल्या 13 महायुद्ध-पूर्व ब्रिटिश काळातील बँकर्सच्या भूगर्भीय नेटवर्कमध्ये गॅलरी आली आहे.
- गॅलरीमध्ये स्वातंत्र्य चळवळीतील नायक, चळवळीतील त्यांची भूमिका, शिल्पे, दुर्मिळ छायाचित्रे, भित्तिचित्रे आणि शाळकरी मुलांनी रेखाटलेल्या आदिवासी क्रांतिकारकांची माहिती समाविष्ट आहे.

तामिळनाडूने शिक्षणातील अंतर भरून काढण्यासाठी एननम एझुथम योजना सुरू केली.

- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री, एमके स्टॅलिन यांनी आठव्या वर्षाखालील वयोगटातील विद्यार्थ्यांमधील कोविड महामारीमुळे निर्माण झालेली शिकण्याची तफावत भरून काढण्यासाठी एननम एझुथम योजना सुरू केली. 2025 पर्यंत मूलभूत साक्षरता आणि संख्यात्मकता सुनिश्चित करणे हे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे. तिरुवल्लूर येथील अंझिजिवक्कम पंचायत युनियन मिडल स्कूलमध्ये एका कार्यक्रमात हे लॉन्च करण्यात आले.

उन्मेष' आंतरराष्ट्रीय साहित्य महोत्सव हिमाचलमध्ये सुरू झाला.

- उन्मेष हा तीन दिवसीय आंतरराष्ट्रीय साहित्य महोत्सव डब्लिनमधील गेटी थिएटरमध्ये सुरू झाला. हा कार्यक्रम 60 हून अधिक भाषांचे प्रतिनिधित्व करणाऱ्या 15 राष्ट्रांतील अंदाजे 425 लेखक, कवी, अनुवादक, समीक्षक आणि उल्लेखनीय व्यक्तींना एकत्र आणेल. केंद्रीय सांस्कृतिक राज्यमंत्री अर्जुन राम मेघवाल यांनी महोत्सवाची अधिकृत सुरुवात केली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- तीन दिवसीय महोत्सवादरम्यान, नागरी हक्क चळवळीशी संबंधित 1,000 हून अधिक पुस्तके प्रदर्शनात असतील.
- बुकर पारितोषिक विजेत्या लेखिका गीतांजली श्री या भारतीय भाषांमधील स्त्रियांच्या लेखनाबद्दल बोलतील.

उन्मेष बदल:

- मेघवाल यांच्या म्हणण्यानुसार उन्मेष प्रथमच आयोजित केला जात आहे आणि देशाच्या विविध भागांमध्ये अशीच कार्ये केली जातील.
- आझादी का अमृत महोत्सवाचा एक भाग म्हणून, केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्रालय आणि साहित्य अकादमी यांनी हिमाचल प्रदेश कला आणि संस्कृती विभागाच्या सहकार्याने या महोत्सवाचे आयोजन केले आहे.
- उन्मेष, अभिव्यक्तीचा उत्सव, आजपर्यंतचा देशातील सर्वात मोठा आंतरराष्ट्रीय साहित्य महोत्सव आहे.

जीर्णोद्धार केलेल्या श्री कालिका माता मंदिराचे पंतप्रधानांनी उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी गुजरातमधील पंचमहाल जिल्ह्यातील पावागड टेकडीवर जीर्णोद्धार केलेल्या श्री कालिका माता मंदिराचे अनावरण केले. मंदिरात त्यांनी प्रथेनुसार पूजाही केली. श्री मोदींनी मंदिरावर पूर्ण मस्तीत एक 'ध्वजा' उभारला होता. या भव्य महाकाली मंदिराचे गर्भगृह सोन्याने बनलेले आहे. हे प्रदेशातील सर्वात जुन्या मंदिरांपैकी एक आहे आणि मोठ्या संख्येने यात्रेकरू येतात.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पंतप्रधानांनी गर्दीला सांगितले की हे मंदिर सबका साथ, सबका विकास, सबका विश्वास आणि सबका प्रयास यांचे देखील प्रतिनिधित्व करते.
- मंदिराला भेट देता आल्याबद्दल पंतप्रधानांनी देवाचे आभार मानले.
- पाच शतकांनंतर आणि स्वातंत्र्यानंतर 75 वर्षांनंतरही जेव्हा ध्वजा हा पवित्र ध्वज मंदिरावर फडकवण्यात आला तेव्हा त्यांनी या घटनेचे महत्त्व सांगितले. हे 'शिखर ध्वज' त्यांनी स्पष्ट केले, शतके जातात, युगे जातात, तरीही धर्म टिकतो या वास्तवाचे प्रतीक आहे.

- श्री मोदी पुढे म्हणाले की, 'गरवी गुजरात' हा भारताच्या अभिमानाचा आणि गौरवाचा समानार्थी शब्द आहे आणि पावागड हे भारताच्या ऐतिहासिक विविधतेशी जगभरात सामंजस्याचे केंद्र आहे. मोदींच्या म्हणण्यानुसार हा शिखर ध्वज केवळ आपल्या विश्वासाचे आणि अध्यात्माचे प्रतीक नाही तर शतकानुशतके बदलत असताना विश्वासाचे शिखर चिरंतन असल्याचेही सूचित करतो.
- मुख्यमंत्री भूपेंद्र पटेल यांच्या म्हणण्यानुसार, गुजरात सरकारने राज्यातील तीर्थक्षेत्र पर्यटन वाढविण्यासाठी अनेक प्राचीन आणि ऐतिहासिक मंदिरे बांधली आहेत.
- पावागड टेंपल ट्रस्टचे अध्यक्ष सुरेंद्र पटेल यांचा अंदाज आहे की दरवर्षी जवळपास दोन कोटी लोक मंदिराला भेट देतात. 125 कोटी रुपये खर्चून मंदिराची पुनर्बांधणी पूर्ण झाली.

पंतप्रधानांनी बीआर आंबेडकर स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्सचे उद्घाटन केले.

- डॉ बीआर आंबेडकर स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्स (BASE) विद्यापीठाच्या नवीन कॅम्पसच्या उद्घाटनप्रसंगी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भारतीय राज्यघटनेचे लेखक डॉ बीआर आंबेडकर यांचा पुतळा अर्पण केला. त्यांनी समारंभात 150 'टेक्नॉलॉजी हब' देखील प्रदर्शित केले, जे कर्नाटकातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (ITIs) सुधारित करून तयार केले गेले. टेक्नॉलॉजी हब उपक्रम, ज्याचे बजेट 4,700 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त आहे आणि अनेक उद्योग भागीदारांचे समर्थन आहे, इंडस्ट्री 4.0 कर्मचार्यांच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी प्रशिक्षित कार्यबल विकसित करण्याचा मानस आहे.

तामिळनाडू हे थकबाकीदार सूक्ष्म वित्त कर्जाचे सर्वात मोठे राज्य ठरले.

- तामिळनाडूने बिहार आणि पश्चिम बंगालची जागा घेत मायक्रोफायनान्स कर्जाच्या थकबाकी पोर्टफोलिओच्या बाबतीत सर्वात मोठे राज्य बनले. MFIN मायक्रोमीटर Q4 FY21-22 नुसार, Microfinance Institutions Network (MFIN) ने प्रकाशित केलेल्या त्रैमासिक अहवालानुसार, 31 मार्च 2022 पर्यंत तामिळनाडूचा सकल कर्ज पोर्टफोलिओ (GLP) ₹36,806 कोटी होता. त्यानंतर बिहार (₹35,941 कोटी) आणि पश्चिम बंगाल (₹34,016 कोटी) यांचा क्रमांक लागतो.

केंद्रीय मंत्री बिश्वेश्वर तुडू यांनी ओडिशातील पुरी येथे 20 व्या लोकमेव्याचे उद्घाटन केले.

- आदिवासी व्यवहार आणि जलशक्ती राज्यमंत्री, बिश्वेश्वर तुडू यांनी पुरी, ओडिशातील सारधाबली येथे 20 व्या लोक मेव्याचे (राष्ट्रीय आदिवासी/लोकगीत आणि नृत्य महोत्सव) आणि 13व्या कृषी मेव्याचे उद्घाटन केले. आदिवासी संस्कृतीचे जतन आणि शेतीतील नाविन्यपूर्ण उपक्रमांना चालना देण्याचे उद्दिष्ट असलेले हे दोन मेळे अनुक्रमे पाच दिवस सुरू राहणार असून 24 जून रोजी समारोप होणार आहे.

वन नेशन वन रेशन कार्ड (ONORC) योजना लागू करणारे आसाम हे 36 वे राज्य बनले आहे.

- वन नेशन वन रेशन कार्ड (ONORC) योजना लागू करणारे आसाम हे 36 वे राज्य बनले आहे. यासह, ओएनओआरसी योजना सर्व 36 राज्यांमध्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये यशस्वीरित्या लागू केली गेली आहे, ज्यामुळे संपूर्ण देशात अन्न सुरक्षा पोर्टेबल बनते. ग्राहक व्यवहार, अन्न आणि सार्वजनिक मंत्रालयाने ऑगस्ट 2019 मध्ये सुरू केल्यानंतर, सुमारे 80 कोटी लाभार्थ्यांना समाविष्ट करून अल्पावधीतच त्वरेने लागू केलेला हा देशातील एक प्रकारचा नागरिक-केंद्रित उपक्रम आहे. वितरण यांनी आज एका निवेदनात म्हटले आहे.

26 वी सिंधू दर्शन यात्रा लेह, लडाख येथे सुरू होत आहे.

- राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ, आरएसएसचे ज्येष्ठ नेते इंद्रेश कुमार यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, 26 व्या सिंधू दर्शन यात्रेची सुरुवात लेहमध्ये यात्रेकरूंच्या स्वागताने होईल. लडाख केंद्रशासित प्रदेश बनल्यानंतर, आरएसएसचे ज्येष्ठ नेते इंद्रेश कुमार यांच्या मते, देशभरातील यात्रेकरू तिथला वेगवान विकास पाहतील.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- लेहमधील 26 व्या सिंधू दर्शनाचे उद्घाटन जोशी मठातील भद्रिका आश्रमाचे जगद्गुरू शंकराचार्य श्री श्री 1008 वासुदेवद जी यांच्या हस्ते होणार आहे.
- 26 व्या सिंधू दर्शन यात्रेच्या निमित्ताने भारत सरकार एक विशेष स्मरणार्थ तिकीट प्रकाशित करत आहे.
- इंद्रेश कुमार यांच्या म्हणण्यानुसार, बुद्ध आणि सनातन प्रवाहांद्वारे जगात करुणा आणि सौहार्द पुनर्संचयित करण्यावर चर्चा केली जाईल.

2023 मध्ये जम्मू-काश्मीर G-20 बैठकांचे आयोजन करणार आहे.

- जगातील प्रमुख अर्थव्यवस्थांचा प्रभावशाली गट असलेल्या G20 च्या 2023 च्या बैठकांचे यजमानपद जम्मू आणि काश्मीरमध्ये असेल. केंद्रशासित प्रदेशात होणाऱ्या G20 बैठकांच्या एकूण समन्वयासाठी J&K सरकारने पाच सदस्यीय उच्चस्तरीय समितीची स्थापना केली आहे. वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल यांची सप्टेंबर 2021 मध्ये G20 साठी भारताचे शेषां म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. परराष्ट्र मंत्रालयाच्या मते, भारत 1 डिसेंबर 2022 पासून G-20 अध्यक्षपद भूषवेल आणि 2023 मध्ये G20 नेत्यांची पहिली परिषद आयोजित करेल.

गुजरातमध्ये, मुख्यमंत्री भूपेंद्र पटेल यांनी 17वा 'शाळा प्रवेशोत्सव' सुरू केला आहे.

- गुजरातमध्ये, मुख्यमंत्री भूपेंद्र पटेल यांनी राज्यातील प्राथमिक शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांची नोंदणी करण्याच्या मोहिमेचा 17 वा 'शाळा प्रवेशोत्सव' सुरू केला आहे. तीन दिवसीय नावनोंदणी मोहीम बनावसकांठा जिल्ह्यातील वडगाम तालुक्यातील मेमादपूर प्राथमिक शाळेपासून सुरू होते. मुख्यमंत्री पटेल म्हणाले की, मुलांच्या मोठ्या प्रमाणात नोंदणी मोहिमेनंतर विद्यार्थ्यांचे गळतीचे प्रमाण खूपच कमी झाले आहे.

दिल्ली विमानतळ संपूर्णपणे जल आणि सौर ऊर्जेवर चालणारे भारतातील पहिले विमानतळ ठरले आहे.

- दिल्ली विमानतळ किंवा इंदिरा गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळ 2030 पर्यंत नेट झिरो कार्बन उत्सर्जन विमानतळ बनण्याचे महत्वाकांक्षी उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या दिशेने या महिन्यापासून संपूर्णपणे जल आणि सौर ऊर्जेवर चालणारे देशातील पहिले विमानतळ बनले आहे. दिल्ली आंतरराष्ट्रीय विमानतळ लिमिटेड (DIAL), जीएमआर इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेडच्या नेतृत्वाखालील कंसोर्टियम, जे दिल्ली विमानतळाचे व्यवस्थापन आणि संचालन करते.

केरळ सरकार राज्य सरकारसाठी "MEDISEP" योजना आणणार आहे.

- केरळ राज्य सरकारने सरकारी कर्मचारी आणि निवृत्तीवेतनधारकांसाठी वैद्यकीय विमा "MEDISEP" योजना लागू करण्याबाबत आणि जून 2022 च्या पगारातून आणि जुलै 2022 च्या पेन्शनमधून प्रीमियम वजा करण्याबाबत आदेश जारी केले आहेत. MEDISEP योजना सरकारी कर्मचारी, पेन्शनधारक/कुटुंब यांना लागू आहे. ज्यात निवृत्तीवेतनधारक आणि त्यांचे पात्र कुटुंबातील सदस्य आणि राज्य सरकार आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून अनुदान प्राप्त करणाऱ्या विद्यापीठांचे कर्मचारी आणि पेन्शनधारक यांचा समावेश आहे.

गुवाहाटी येथील कामाख्या मंदिरात चार दिवसीय अंबुबाची मेळा भरला.

- दोन वर्षांच्या अनुपस्थितीनंतर अखेरीस भक्तांना आसामच्या प्रसिद्ध कामाख्या मंदिरातील वार्षिक अंबुबाची मेळ्यात भाग घेण्याची परवानगी देण्यात आली. मां कामाख्या देवाला याचे मुख्य पुजारी, किंवा "बोर डोलोई", कबिनाथ सरमा यांनी स्पष्ट केले की संस्कारांचा भाग म्हणून चार दिवस मंदिराचे दरवाजे प्रतीकात्मकपणे बंद करण्यासाठी "प्रवृत्ती" चा वापर केला जात असे. पहिल्या दिवशी सकाळी दार उघडले जाईल किंवा निवृत्ती होईल.

बेंगळुरूमध्ये 'वन हेल्थ पायलट' उपक्रम सुरू करण्यात आला.

- पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय विभाग (DAHD) बेंगळुरू, कर्नाटक येथे वन हेल्थ पायलट सुरू करणार आहे. या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट प्राणी, मानव आणि पर्यावरण आरोग्य क्षेत्रातील भागधारकांना आव्हानांना तोंड देण्यासाठी समान व्यासपीठावर आणणे आहे. DAHD बिल अँड मेलिंडा गेट्स फाऊंडेशन (BMGF) आणि भारतीय उद्योग महासंघ (CII) यांच्या सहकार्याने अंमलबजावणी भागीदार म्हणून कर्नाटक आणि उत्तराखंड राज्यांमध्ये वन-हेल्थ फ्रेमवर्क उपक्रम राबवत आहे.

तेलंगणा सरकारने टी-हब सुविधा सुरू केली.

- रतन टाटा, एक उद्योगपती, तेलंगणा सरकारने हैदराबादमध्ये सर्वात अलीकडील टी-हब उघडल्याबद्दल कौतुक केले. तेलंगणाचे मुख्यमंत्री के चंद्रशेखर राव यांनी हैदराबादमधील नवीन टी-हब सुविधेबद्दल टाटा सन्सचे अध्यक्ष एमेरिटस यांचे अभिनंदन केले, जे भारतीय स्टार्टअप इकोसिस्टममध्ये लक्षणीय सुधारणा करेल.

- तेलंगणा सरकारने हैदराबादमध्ये जगातील सर्वात मोठे इनोव्हेशन कॅम्पस उघडले आणि घोषित केले की हे शहर लवकरच स्टार्टअप कंपन्यांमध्ये पुढील महत्त्वपूर्ण नवकल्पना तयार करेल.

उद्धव ठाकरे यांनी महाराष्ट्राच्या मुख्यमंत्रीपदाचा राजीनामा दिला आहे.

- उद्धव ठाकरे यांनी महाराष्ट्राच्या मुख्यमंत्रीपदाचा राजीनामा दिला आहे. उद्धव ठाकरे यांच्या नेतृत्वाखालील महाविकास आघाडी (एमव्हीए) सरकारला विधानसभेत मजला चाचणी घेण्याच्या महाराष्ट्राच्या राज्यपालांच्या निर्देशाला स्थगिती देण्यास सर्वोच्च न्यायालयाने नकार दिल्यानंतर लगेचच हे घडले. संध्याकाळी उशिरा, श्री. ठाकरे यांनी मुंबईतील राजभवनात श्री. भगतसिंग कोश्यारी यांच्याकडे राजीनामा सुपूर्द केला. राज्यपालांनी श्री. ठाकरे यांचा राजीनामा स्वीकारला आणि पर्यायी व्यवस्था होईपर्यंत त्यांना मुख्यमंत्रीपदाची जबाबदारी सांभाळण्यास सांगितले.

राष्ट्रपती कोविंद यांनी UP मध्ये संत कबीर अकादमी आणि संशोधन केंद्राचे उद्घाटन केले.

- राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी संत कबीर यांना आदरांजली वाहिली आणि कबीर चौरा धाम, उत्तर प्रदेश, माघर येथे संत कबीर अकादमी आणि संशोधन केंद्र आणि स्वदेश दर्शन योजनेचे उद्घाटन केले. कबीरांचे जीवन हे मानवी सद्गुणांचे प्रतीक आहे आणि त्यांची शिकवण आज 650 वर्षांनंतरही प्रासंगिक आहे, असे ते म्हणाले. त्यांनी कबीर यांच्या जीवनाचे वर्णन जातीय एकतेचे आदर्श उदाहरण म्हणून केले.
- तत्पूर्वी, राष्ट्रपतींनी भक्ती चळवळीतील थोर कवी आणि संत यांना त्यांच्या मगर येथील समाधीस्थळी आदरांजली वाहिली. त्यांनी त्यांच्या मझार येथे चादर अर्पण केली आणि कबीर चौरा धामच्या आवारात एक रोपटे लावले. राष्ट्रपतींसोबत राज्यपाल आनंदीबेन पटेल आणि मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ होते.

तामिळनाडूच्या मुख्यमंत्र्यांनी लक्झरी कूझ लाइनर "एम्प्रेस" ला हिरवा झेंडा दाखवला.

- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एमके स्टॅलिन यांनी लक्झरी कूझ लाइनर "एम्प्रेस" चेन्नई बंदरावरून हिरवा झेंडा दाखवला. अकरा मजली या पर्यटन जहाजात दोन हजार प्रवासी आणि सुमारे 800 कू मेम्बर्स बसू शकतात. ऑपरेटरने सांगितल्याप्रमाणे, पॅकेजमध्ये शहर बंदरातून उंच समुद्रात जाणे आणि परत जाणे आणि पुद्दुचेरी आणि विशाखापट्टणम बंदरांवर नांगरणे समाविष्ट आहे.

राजस्थानच्या मुख्यमंत्र्यांनी क्रीडापटूंसाठी राज्यात राजीव गांधी खेलरत्न पुरस्कार सुरू केला.

- राजस्थानचे मुख्यमंत्री (मुख्यमंत्री) अशोक गेहलोत यांनी घोषणा केली आहे की राज्य सरकार राजीव गांधी खेलरत्न पुरस्कार राज्याच्या खेळाडूंना सादर करणार आहे. राजस्थानमधील जयपूर येथील सवाई मानसिंग स्टेडियममध्ये उद्घाटन आणि खेळाडू पुरस्कार सोहळ्याला संबोधित करताना त्यांनी ही घोषणा केली
- मुख्यमंत्र्यांनी राजस्थान उच्च-कार्यक्षमता क्रीडा आणि पुनर्वसन केंद्र, नूतनीकरण केलेले सिंथेटिक हॉकी अ‍ॅस्ट्रो टर्फ आणि बॅडमिंटन इनडोर हॉल, ऑलिम्पिकचे उद्घाटन केले आणि पॅरा ऑलिम्पिक पदक विजेते, आशियाई खेळ-2022 आणि राष्ट्रकुल खेळ-2022 खेळाडूंना सन्मानित केले.

ब्लू ड्यूकला सिक्कीमचे राज्य फुलपाखरू म्हणून घोषित केले.

- मुख्यमंत्री पी. एस. गोले यांनी जागतिक पर्यावरण दिनाच्या समारंभात ब्लू ड्यूकला सिक्कीमचे राज्य फुलपाखरू म्हणून घोषित केले. राणीपूलाजवळील सरमसा गार्डन येथे वनविभागाने आयोजित केलेल्या कार्यक्रमात ही घोषणा करण्यात आली. ब्लू ड्यूक, सिक्कीमची मूळ फुलपाखरू प्रजाती, सिक्कीमचे राज्य फुलपाखरू म्हणून घोषित होण्यासाठी आणखी एका स्पर्धक कृष्ण मयूरला मागे टाकले. 720-विचित्र फुलपाखरू प्रजातींपैकी दोन फुलपाखरांना राज्य फुलपाखरांच्या नामांकनासाठी निवडण्यात आले होते.

ब्लू ड्यूक बदल:

- निळा ड्यूक सिक्कीमचे प्रतिनिधित्व करतो त्याचे दोन अद्वितीय रंग निळे आकाशाचे प्रतिनिधित्व करतात आणि पांढरे हिमालयातील बर्फाच्छादित पर्वत दर्शवतात, ते सिक्कीमला शोभणारे आहे आणि त्याची खास ओळख आहे.
- ब्लू ड्यूक हिमालयात 1,500 मीटरपेक्षा कमी उंचीवर आढळतो आणि सामान्यतः झोंगूमधील पाक्योंग, पासिंगडोंग आणि ही-ग्याथांग, दक्षिण सिक्कीममधील लिंगी आणि पश्चिम सिक्कीममधील यांगसुम आणि राज्याच्या राजधानीच्या जवळ ताडोंग सारख्या ठिकाणी आढळतो.

भ्रष्ट अधिकाऱ्यांची तक्रार करण्यासाठी आंध्र प्रदेशने '14400 App' लाँच केले.

- आंध्र प्रदेशचे मुख्यमंत्री जगन मोहन रेड्डी यांनी '14400' App लाँच केले. हे App लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने (ACB) विकसित केले आहे. राज्यातील अधिका-यांच्या विरोधात भ्रष्टाचाराशी संबंधित तक्रारी नोंदवण्यासाठी हे App लोकांना सानुकूलित करण्यात आले आहे. या App चा उद्देश न्यायालयासमोर पुरावे सादर करणे सुनिश्चित करणे देखील आहे. 14400 या टोल फ्री क्रमांकावर तक्रार दाखल करता येईल.

App कसे कार्य करते?

- ACB 14400 App गुगल प्ले स्टोरवरून डाउनलोड करता येईल. एक ओटीपी मोबाइल नंबरवर असेल ज्याद्वारे नोंदणी केली जात आहे आणि एकदा नोंदणी केल्यानंतर, अॅप वापरण्यासाठी तयार होईल. या App मध्ये दोन प्रमुख वैशिष्ट्ये आहेत:

- एक म्हणजे थेट ऑडिओ, फोटो किंवा व्हिडिओ रेकॉर्ड करणे आणि त्वरित तक्रार नोंदवणे.
- दुसरी पद्धत म्हणजे व्हिडिओ, फोटो, कागदपत्रे, तसेच इतर पुरावे पाठवणे आणि तक्रार नोंदवणे.

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी तामिळनाडू सरकारने नलया थिरान कौशल्य कार्यक्रमाची सुरवात केली.

- तामिळनाडू सरकारने अलीकडेच नान मुधलवन (I am the first) लॉच केला आहे. या कार्यक्रमांतर्गत, तामिळनाडू सरकारने आता नलया थिरान (Tomorrow's ability) सुरू केली आहे. या कार्यक्रमात, 50,000 महाविद्यालयीन विद्यार्थी संगणक विज्ञान, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि आयटी डोमेनमधील ज्ञानासह प्रशिक्षण देतील, त्यांना तंत्रज्ञानाचा वापर करून समस्या सोडवण्यामध्ये कौशल्य प्रदान करतील. तामिळनाडू सरकारने उद्योगांना कुशल विद्यार्थी मिळावेत यासाठी नलया थिरान कार्यक्रम तयार केला आहे.
- हा मल्टी-एजन्सी कार्यक्रम Nasscom, ICT Academy आणि Skill Development Corporation द्वारे एकत्रितपणे तयार केला गेला आहे, ज्यामुळे विद्यार्थ्यांना आवश्यक क्रॉस-कटिंग कौशल्यांमध्ये प्रवेश मिळतो. त्यामुळे कंपन्यांना कुशल कामगार मिळण्यास मदत होईल.

गोव्याच्या मुख्यमंत्र्यांनी समुद्रकिनाऱ्यांच्या समग्र व्यवस्थापनासाठी 'बीच व्हिजिल अँप' लॉच केले.

- गोव्याचे मुख्यमंत्री (मुख्यमंत्री), प्रमोद सावंत यांनी माहिती तंत्रज्ञान (आयटी) क्षेत्र आणि पर्यटन क्षेत्र यांच्यातील सहकार्याने 'बीच व्हिजिल अँप' लॉच केले आहे, ज्याचा उद्देश पर्यटकांना आणि समुद्रकिनारी पर्यटन क्षेत्रात काम करणाऱ्या संस्थांना सर्वांगीण व्यवस्थापनात लाभ देण्याचा आहे.

अँप बद्दल:

- बीच व्हिजिल अँपच्या माध्यमातून दृष्टी कामगार, पोलीस आणि इतर भागधारक पर्यटकांच्या हिताचे रक्षण करण्यासाठी समस्या मांडू शकतात.
- बेकायदेशीर फेरीवाले आणि बेकायदेशीर मसाज सेवांचा अहवाल देण्यापासून ते समुद्रकिनाऱ्याच्या स्वच्छतेपर्यंत सर्व गोष्टी अँपमध्ये समाविष्ट आहेत. पब्लिक हेल्थ फाउंडेशन ऑफ इंडियाचा भारतातील बलात्काराशी संबंधित गुन्ह्यांचा अहवाल सांगतो की गोव्याने गेल्या दोन दशकात सर्वाधिक 559.4% किंवा राष्ट्रीय सरासरीच्या 5.6 पट वाढ नोंदवली आहे.

ओडिशामध्ये 'सीतल षष्ठी' उत्सव साजरा केला जात आहे.

- ओडिशामध्ये सीतल षष्ठी हा पवित्र हिंदू सण साजरा केला जातो. हा आठवडाभर चालणारा विशेष उत्सव भगवान शिव आणि देवी पार्वती यांच्या विवाहावर प्रकाश टाकतो. हिंदू कॅलेंडरनुसार, सीतल षष्ठी शुक्ल पक्षात ज्येष्ठ महिन्याच्या सहाव्या दिवशी पाळली जाते.
- हा सण सहसा भव्य कार्निव्हलच्या स्वरूपात साजरा केला जातो. विविध राज्यातील कलाकार आणि व्यक्ती एकत्र येतात आणि उत्सवात सहभागी होतात. संबलपूर कार्निव्हल हा एक लोकप्रिय कार्यक्रम आहे, ज्यामध्ये देशभरातून आणि परदेशातून हजारो पर्यटक येतात.

आसाम चांगली कापणी आणि पावसासाठी बायखो सण साजरा करतो.

- बायखो उत्सव आसाम राज्यात साजरा केला जातो. शुभ कापणीचा हंगाम आणण्यासाठी आणि मुबलक पिके आणि चांगले आरोग्य भरण्यासाठी हा उत्सव साजरा केला जातो. हा चांगला कापणीचा उत्सव आहे. ती एक प्राचीन परंपरा आहे. हे प्रामुख्याने राभा जमात पाळतात. तथापि, इतर समुदायातील लोक देखील उत्सवात सामंजस्य करतात.
- या उत्सवादरम्यान, दुष्ट आत्म्यांपासून बचाव करण्यासाठी, समाजात चांगली इच्छा आणण्यासाठी आणि भरपूर पाऊस पडण्यासाठी विविध विधी केले जातात. दुपारी, लोक पारंपारिक पोशाख परिधान करतात आणि ढोलाच्या तालावर नाचतात.
- संध्याकाळी, ते बांबूच्या बंडलांपासून बनवलेल्या उंच इमारतीला आग लावतात. सूर्यास्तानंतर, पुजारी कापणीच्या देवाला प्रार्थना करतात. प्रार्थनेनंतर याजक गरम निखान्यांवर धावतात, जे आगीने उकळत राहतात.

तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एमके स्टॅलिन 44व्या बुद्धिबळ ऑलिम्पियाडसाठी लोगो आणि शुभंकराचे अनावरण केले.

- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एमके स्टॅलिन यांनी पुढील महिन्यात ममल्लापुरम येथे होणाऱ्या 44व्या बुद्धिबळ ऑलिम्पियाडसाठी लोगो आणि शुभंकराचे अनावरण केले. 28 जुलै ते 10 ऑगस्ट दरम्यान, 180 हून अधिक देशांतील अंदाजे 2,000 खेळाडू आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत भाग घेतील. श्री स्टॅलिन यांनी ग्रेटर चेन्नई कॉर्पोरेशनचे मुख्यालय रिपन बिल्डिंग येथे ऑलिम्पियाडसाठी काउंटडाउन घड्याळाचे अनावरण केले.

महत्वाचे मुद्दे:

- आरोग्य मंत्री मा. सुब्रमण्यम, हिंदू धार्मिक आणि चॅरिटेबल एंडोमेंट्स पीके सेकरबाबू, युवक कल्याण आणि क्रीडा विकास शिवा व्ही. मय्यानाथन, आणि पर्यटन मंत्री एम. मथिवेन हे सर्व उपस्थित होते.
- ग्रेटर चेन्नई कॉर्पोरेशनच्या महापौर आर. प्रिया, मुख्य सचिव व्ही. इराई अंबू आणि ऑल इंडिया चेंस फेडरेशनचे अध्यक्ष संजय कपूर तसेच इतर अधिकारी उपस्थित होते.
- बुद्धिबळ ऑलिम्पियाडची मशाल स्पर्धेच्या पहिल्या दिवशी जागेवर प्रज्वलित करण्यापूर्वी लवकरच देशभरात नेली जाईल.
- 2013 मध्ये भारताच्या विश्वनाथन आनंद आणि मॅग्नस कार्लसन यांच्यात झालेल्या जागतिक चॅम्पियनशिपच्या सामनानंतर, चेन्नईची ही दुसरी मोठी आंतरराष्ट्रीय बुद्धिबळ स्पर्धा आहे. आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेची तयारी जोरात सुरू आहे.

हिमाचल प्रदेश हे ड्रोनसाठी धोरण मंजूर करणारे पहिले भारतीय राज्य ठरले आहे.

- हिमाचल प्रदेश सरकारने ड्रोन धोरणास मान्यता दिली कारण ते डोंगराळ राज्यात विविध सार्वजनिक सेवांसाठी ड्रोन आणि तत्सम तंत्रज्ञानाचा वापर सक्षम करण्याचा प्रयत्न करत आहे. हिमाचल प्रदेश ड्रोन धोरण 2022' ला मुख्यमंत्री जय राम ठाकूर यांनी मंजुरी दिली. ड्रोन (GARUD) वापरून प्रशासन आणि सुधारणांच्या पायावर तयार केलेली एक समग्र ड्रोन इकोसिस्टम तयार करण्याची कल्पना धोरणात आहे. या नवीन ड्रोन धोरणामुळे, हिमाचल प्रदेश हे ड्रोनच्या सार्वजनिक वापराला अधिकृतपणे मान्यता देणारे देशातील पहिले राज्य बनले आहे.

आंध्र प्रदेश सरकारने YSR यंत्र सेवा योजना सुरू केली

- आंध्र प्रदेशचे मुख्यमंत्री, YS जगन मोहन रेड्डी यांनी YSR यंत्र सेवा योजना सुरू केली आहे आणि आंध्र प्रदेशातील गुंटूर येथील चुट्टुगुंटा केंद्रात ट्रॅक्टर आणि कंबाईन हार्वेस्टरच्या वितरणासाठी हिरवा झेंडा दाखवला आहे.
- सुमारे 3,800 ट्रॅक्टर आणि 320 एकत्रित कापणी करणारे यंत्र संपूर्ण आंध्र प्रदेशातील रायथू भरोसा केंद्रांवर (RBKs) उपलब्ध करून दिले जातील.
- 5,260 शेतकरी गटाच्या बँक खात्यांमध्ये 175 कोटींचे अनुदान जमा करण्यात आले आहे.
- आंध्र प्रदेश सरकारचे एकूण 10,750 YSR यंत्र सेवा केंद्रे (CHC) स्थापन करण्याचे उद्दिष्ट आहे.
- वायएसआर यंत्र सेवा पथक हा उपक्रम शेतकऱ्यांच्या शेती यंत्रांच्या कमतरतेवर मात करण्यासाठी आणि त्यांना परवडणाऱ्या किमतीत यंत्रसामग्री भाड्याने देण्यासाठी अत्यंत आवश्यक सहाय्य प्रदान करण्यासाठी हाती घेण्यात आला ज्यामुळे इनपुट खर्च कमी होण्यास मदत होईल.
- ही शेतीशी संबंधित यंत्रसामग्री संबंधित गावातील RBK स्तरावरील CHC मध्ये उपलब्ध असेल.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

ब्रिटनची राणी जगातील दुसऱ्या क्रमांकाची सर्वात जास्त काळ राज्य करणारी बनली आहे

- ब्रिटनच्या राणी एलिझाबेथ II ने थायलंडच्या राजाला मागे टाकून, फ्रान्सच्या लुई चौदाव्या नंतर, इतिहासात जगातील दुसऱ्या-सर्वाधिक काळ राज्य करणारी व्यक्ती बनली आहे.
- यूके 96 वर्षांची राणीची प्लॅटिनम ज्युबिली देशाच्या सेवेची 70 वर्षे मोठ्या कार्यक्रमांसह साजरी करत आहे.

UNGA ने बहुभाषिकतेवर ठराव मंजूर केला, हिंदी भाषेचा प्रथमच उल्लेख केला

- ब्रिटनच्या राणी एलिझाबेथ II ने थायलंडच्या राजाला मागे टाकून, फ्रान्सच्या लुई चौदाव्या नंतर, इतिहासात जगातील दुसऱ्या-सर्वाधिक काळ राज्य करणारी व्यक्ती बनली आहे.
- यूके 96 वर्षांची राणीची प्लॅटिनम ज्युबिली देशाच्या सेवेची 70 वर्षे मोठ्या कार्यक्रमांसह साजरी करत आहे.

UNGA ने बहुभाषिकतेवर ठराव मंजूर केला, हिंदी भाषेचा प्रथमच उल्लेख केला

- युनायटेड नेशन्स जनरल असेंब्लीने (UNGA) बहुभाषिकतेवर भारत प्रायोजित ठराव स्वीकारला आहे ज्यामध्ये पहिल्यांदा हिंदी भाषेचा उल्लेख आहे.
- मंजूर केलेला ठराव UN ला हिंदी भाषेसह अधिकृत तसेच अशासकीय भाषांमध्ये महत्वाचे संप्रेषण आणि संदेश प्रसारित करणे सुरू ठेवण्यास प्रोत्साहित करतो.
- ठरावात प्रथमच बांगला आणि उर्दूचाही उल्लेख आहे.

12वी WTO मंत्रीस्तरीय परिषद जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड येथे सुरू झाली

- 12वी जागतिक व्यापार संघटनेची (WTO) मंत्रीस्तरीय परिषद (MC12) जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड येथे WTO मुख्यालयात सुरू झाली.
- चार दिवसांच्या बैठकीदरम्यान, व्यापारी संघटनेचे सदस्य कोविड-19 लसीसाठी TRIPS (ट्रेड-रिलेटेड अस्पेक्ट्स ऑफ इंटेलेक्चुअल प्रॉपर्टी राइट्स), साथीच्या रोगाचा प्रतिसाद, मत्स्यपालन अनुदान, कृषी, अन्न सुरक्षा, तसेच यासारख्या मुद्द्यांवर चर्चा करतील.
- जागतिक व्यापार संघटनेचे (WTO) महासंचालक, Ngozi Okonjo-Iweala, 12 जून 2022 रोजी WTO च्या जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड येथे 12 व्या मंत्रीस्तरीय परिषदेच्या उद्घाटन समारंभाला संबोधित करतात.

सौदी अरेबियाला मागे टाकून रशिया भारताचा दुसरा सर्वात मोठा तेल पुरवठादार बनला आहे.

- रशियाने सौदी अरेबियाला मागे टाकून भारताचा इराकपाठोपाठ दुसरा सर्वात मोठा तेल पुरवठादार बनला आहे कारण रिफायनर्स युक्रेनमधील युद्धानंतर रशियन क्रूड सवलतीत उपलब्ध आहेत. भारतीय रिफायनर्सनी मे महिन्यात सुमारे 25 दशलक्ष बॅरल रशियन तेल खरेदी केले, किंवा त्यांच्या सर्व तेल आयातीच्या 16 टक्क्यांहून अधिक. रशियन-मूळच्या क्रूडने एप्रिलमध्ये भारताच्या एकूण समुद्री आयातीपैकी 5 टक्क्यांपर्यंत मजल मारली, 2021 आणि 2022 च्या पहिल्या तिमाहीत 1% वरून वाढली.

अहवालातील महत्वाचे मुद्दे:

- अमेरिका आणि चीननंतर, भारत हा जगातील तिसरा सर्वात मोठा तेलाचा ग्राहक आहे, ज्यापैकी 85 टक्क्यांहून अधिक तेल आयात केले जाते.
- राष्ट्राध्यक्ष व्लादिमीर पुतीन यांनी युक्रेनवर आक्रमण करण्याचा आदेश दिल्यानंतर भारत, जगातील तिसरे-सर्वात मोठे तेल-आयात करणारा आणि वापरणारा देश, रशियाकडून कच्च्या तेलाच्या खरेदीचा दीर्घकाळ बचाव करत आहे.
- तेल मंत्रालयाने गेल्या महिन्यात असे म्हटले होते की, "भारताच्या एकूण वापराच्या तुलनेत रशियाकडून होणारी ऊर्जा खरेदी अत्यंत कमी आहे."
- मे महिन्यात इराक भारताला सर्वाधिक पुरवठादार राहिला आणि सौदी अरेबिया आता तिसरा सर्वात मोठा पुरवठादार आहे.
- जागतिक ऊर्जेच्या किमती वाढत असताना रशियाकडून तेल आयात वाढवण्यासाठी भारताने सवलतीच्या किमतींचा फायदा घेतला आहे.

आरती प्रभाकर यांची अमेरिकेच्या राष्ट्राध्यक्षांच्या विज्ञान सल्लागारपदी नियुक्ती

- अमेरिकेचे अध्यक्ष जो बाइडेन यांनी व्हाइट हाऊस ऑफिस ऑफ सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी पॉलिसी (OSTP) च्या प्रमुखपदी आरती प्रभाकर यांचे नाव देण्याची अपेक्षा आहे. ती एरिक लँडरची जागा घेईल ज्याने त्यांच्या नियुक्तीनंतर नऊ महिन्यांनंतर आपल्या कर्मचार्यांना धमकावले आणि त्याच्या कार्यकाळात कामासाठी प्रतिकूल वातावरण निर्माण केल्याची कबुली दिल्यानंतर ही भूमिका सोडली.
- युनायटेड स्टेट्सच्या राष्ट्राध्यक्षांच्या विज्ञान सल्लागार म्हणून काम करणाऱ्या आरती या पहिल्या महिला आणि रंगीत पहिल्या व्यक्ती असतील.

आरती प्रभाकर यांच्या बद्दल

- आरतीचा जन्म भारतात झाला आणि तो टेक्सासमध्ये वाढला. तिने 1984 मध्ये कॅलिफोर्निया इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजीमधून पीएचडी पूर्ण केली त्यानंतर तिने NIST चे नेतृत्व करण्यापूर्वी DARPA येथे प्रोग्राम मॅनेजर म्हणून 7 वर्षे घालवली.
- तिने सिलिकॉन व्हॅलीमध्ये उद्यम भांडवलदार म्हणून एक दशकाहून अधिक काळ घालवला. DARPA प्रमुख असताना तिने एक बायोटेक्नॉलॉजी ऑफिस तयार केले ज्याने सध्याच्या साथीच्या रोगाशी लढण्यासाठी RNA लसींवर काम सुरू केले.

अमेरिकेच्या फेडरल रिझर्वने 1994 नंतर प्रथमच व्याजदर वाढवले आहेत.

- यूएस फेडरल रिझर्वने आपल्या मुख्य व्याजदरात तीन चतुर्थांश टक्क्यांनी वाढ केली, जी जवळजवळ तीन दशकांतील सर्वात मोठी वाढ आहे आणि आणखी मोठ्या दरात वाढ होण्याच्या मार्गावर असल्याचे संकेत दिले आहेत, ज्यामुळे आणखी मंदीची शक्यता वाढली आहे. फेडचा निर्णय, त्याच्या सर्वात अलीकडील धोरण बैठकीनंतर जाहीर करण्यात आला, त्याचा बेंचमार्क अल्प-मुदतीचा दर 1.5 टक्के ते 1.75 टक्क्यांपर्यंत वाढेल, ज्यामुळे अनेक ग्राहक आणि व्यावसायिक कर्जावर परिणाम होईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- धोरणकर्त्यांनी वर्षाच्या अखेरीस 3.25 टक्के ते 3.5 टक्के या मर्यादित पोहोचण्याचा त्यांचा मुख्य दर 2008 नंतरचा सर्वोच्च स्तर असल्याचा अंदाज वर्तवला आहे, याचा अर्थ असा होतो की बहुतेक प्रकारचे कर्ज घेणे अधिक महाग होईल.
- 8.6% च्या चार दशकांच्या उच्चांकावर चलनवाढ, अर्थव्यवस्थेच्या इतर भागांमध्ये पसरत आहे आणि घरसंख्यांची चिन्हे दिसत नाहीत, मध्यवर्ती बँक कर्ज देणे आणि वाढ रोखण्यासाठी आपले प्रयत्न वाढवत आहे.
- वाढती चलनवाढ पूर्वीपेक्षा जास्त काळ टिकेल असा अमेरिकनांचाही विश्वास वाटू लागला आहे.
- ही मानसिकता अर्थव्यवस्थेत चलनवाढीची मानसिकता निर्माण करू शकते, ज्यामुळे फेडच्या 2% च्या लक्ष्यापर्यंत महागाई परत करणे अधिक कठीण होईल.

आंब्याच्या निर्यातीला चालना देण्यासाठी अपेडाने बहारीनमध्ये आंबा महोत्सवाचे आयोजन केले होते

- आंब्याच्या निर्यातीला चालना देण्यासाठी कृषी आणि प्रक्रिया केलेले अन्न उत्पादने निर्यात विकास प्राधिकरण (APEDA) ने बहरीनमध्ये आठ दिवसांच्या आंबा महोत्सवाचे आयोजन केले आहे. पश्चिम बंगाल, बिहार, झारखंड, उत्तर प्रदेश आणि ओडिशा या पूर्वेकडील राज्यांतील 34 प्रकारचे आंबे बहरीनच्या अल जझिरा ग्रुप सुपरमार्केटमध्ये आठ वेगवेगळ्या ठिकाणी प्रदर्शित केले जात आहेत.

मॅगो शो बद्दल:

- बहरीनमधील मॅगो शो हा 'मॅगो फेस्टिव्हल 2022' अंतर्गत भारतीय आंब्यासाठी आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठ शोधण्याच्या APEDA च्या नवीन उपक्रमांचा एक भाग आहे. भारतीय आंब्यासाठी जागतिक व्यासपीठ उपलब्ध करून देण्याच्या APEDA च्या वचनबद्धतेचा हा परिणाम आहे की प्रथमच पूर्वेकडील राज्यांतील आंब्याच्या 34 जाती बहरीनमध्ये प्रदर्शित करण्यात आल्या आहेत. याशिवाय, संपूर्णपणे आंबे, अल जझिरा बेकरीमध्ये तयार केलेला मॅगो केक, ज्यूस, मॅगो शेकचे विविध प्रकार इत्यादी अनेक आंब्याचे पदार्थही महोत्सवात प्रदर्शित करण्यात आले आहेत.

भारतीय अमेरिकन राधा अय्यंगार प्लंबला बिडेन यांनी पेंटागॉनच्या शीर्ष स्थानासाठी नामांकित केले.

- राधा अय्यंगार प्लंब, एक भारतीय-अमेरिकन, सध्या संरक्षण उपसचिवांच्या चीफ ऑफ स्टाफ आहेत. अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष जो बिडेन यांनी राधा अय्यंगार प्लंब यांची पेंटागॉनच्या सर्वोच्च पदावर नियुक्ती केली आहे. सुश्री प्लंब, जे सध्या संरक्षण उपसचिवांचे चीफ ऑफ स्टाफ आहेत, त्यांची बुधवारी संपादन आणि टिकावासाठी संरक्षण उप-अवर सचिव पदासाठी नामांकन करण्यात आले.

राधा अय्यंगार प्लंब बद्दल:

- प्लंबने तिच्या कारकिर्दीची सुरुवात लंडन स्कूल ऑफ इकॉनॉमिक्समध्ये सहाय्यक प्राध्यापक म्हणून केली आणि हार्वर्ड विद्यापीठात पोस्टडॉक्टरेल अभ्यास पूर्ण केला.
- तिने प्रिन्स्टन विद्यापीठातून अर्थशास्त्रात बीएस आणि अर्थशास्त्रात पीएचडी केली आहे.
- प्लंब या आधी Google वर ट्रस्ट आणि सेफ्टीसाठी संशोधन आणि अंतर्दृष्टी संचालक होत्या, जिथे तिने व्यवसाय विश्लेषण, डेटा विज्ञान आणि तांत्रिक संशोधनावर लक्ष केंद्रित केलेल्या क्रॉस-फंक्शनल टीमचे नेतृत्व केले.
- तिने यापूर्वी Facebook वर धोरण विश्लेषणाचे जागतिक प्रमुख म्हणून काम केले होते, जिथे ती उच्च-जोखीम/उच्च-हानी सुरक्षा आणि महत्त्वाच्या आंतरराष्ट्रीय सुरक्षा समस्यांसाठी जबाबदार होती.
- प्लंबने पूर्वी RAND Corporation मध्ये वरिष्ठ अर्थशास्त्रज्ञ म्हणून काम केले होते, जिथे तिने संरक्षण विभागातील सज्जता आणि सुरक्षा क्रियाकलापांचे मोजमाप आणि मूल्यांकन मजबूत करण्यावर लक्ष केंद्रित केले.
- तिने संरक्षण विभाग, ऊर्जा विभाग आणि व्हाईट हाऊस नॅशनल सिक्युरिटी कौन्सिलमध्ये राष्ट्रीय सुरक्षा मुद्द्यांवर वरिष्ठ कर्मचारी सदस्य म्हणून काम केले आहे.

जपान पहिल्यांदाच नाटो परिषदेत सहभागी होणार आहे.

- जपानचे पंतप्रधान, फुमियो किशिदा हे माद्रिदमध्ये या महिन्यात होणाऱ्या NATO शिखर परिषदेला उपस्थित राहणार आहेत, ते ट्रान्सअटलांटिक अलायन्सच्या सर्वोच्च बैठकीत सामील होणारे देशाचे पहिले नेते बनले आहेत. 28-30 जूनच्या मेळाव्याला 30 नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशनच्या सहयोगींसाठी, युकेनमधील रशियाच्या युद्दाला चार महिने पूर्ण झाल्याचा क्षण म्हणून पाहिले जाते.

सोमालियाच्या पंतप्रधानपदी हमजा अब्दी बरे यांची नियुक्ती

- सोमालियाचे राष्ट्राध्यक्ष हसन शेख मोहम्मद यांनी जुबालँड राज्य निवडणूक आयोगाचे माजी अध्यक्ष हमजा अब्दी बरे यांची पंतप्रधान म्हणून नियुक्ती केली आहे. जुबालँडच्या अर्ध-स्वायत्त राज्यातून 48 वर्षीय हमजा अब्दी बरे यांनी एम ओहमद हुसेन रोबेल यांची जागा घेतली. बरे यांनी अनेक सार्वजनिक आणि राजकीय भूमिकांमध्ये काम केले आणि 2011 ते 2017 पर्यंत पीस अँड डेव्हलपमेंट पार्टी (पीडीपी) चे सरचिटणीस होते, जे आता मोहमुद यांच्या नेतृत्वाखालील युनियन फॉर पीस अँड डेव्हलपमेंट (यूडीपी) चे अग्रदूत होते.

ऑस्ट्रेलियन किनारपट्टीवर जगातील सर्वात मोठी वनस्पती सापडली.

- जगातील सर्वात मोठी जिवंत वनस्पती वेस्टर्न ऑस्ट्रेलियाच्या किनाऱ्यावरील उथळ पाण्यात आढळून आली आहे. विस्तीर्ण सीग्रास, पोसिडोनिया ऑस्ट्रेलिस नावाने ओळखली जाणारी सागरी फुलांची वनस्पती, शार्क बे येथे 112 मैल (180 किलोमीटर) पेक्षा जास्त पसरलेली आहे.
- अनुवांशिक चाचणी वापरून, शास्त्रज्ञांनी निर्धारित केले आहे की वेस्टर्न ऑस्ट्रेलियामध्ये पाण्याखालील एक मोठे कुरण खरं तर एक वनस्पती आहे. किमान 4,500 वर्षांमध्ये एकाच बीजापासून पसरले असे मानले जाते. सीग्रास सुमारे 200 चौरस किमी व्यापलेले आहे.

'फुजियान', चीनची तिसरी सर्वात प्रगत देशांतर्गत तयार केलेली विमानवाहू नौका लॉंच केली.

- आक्रमक बीजिंगने प्रमुख इंडो-पॅसिफिक भागात आपल्या नौदलाच्या श्रेणीचा विस्तार करण्यासाठी दबाव आणल्यामुळे चीनने तिसरी विमानवाहू युद्धनौका, देशाची सर्वात आधुनिक आणि पहिली "संपूर्णपणे देशांतर्गत निर्मित" नौदल युद्धनौका सुरू केली. पूर्वेकडील महानगरातील अधिकृत माध्यमांच्या वृत्तानुसार, शांघायच्या जिआंगनान शिपयार्ड येथे एका संक्षिप्त समारंभात 'फुजियान' विमानवाहू जहाज लॉंच करण्यात आले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सरकारी शिन्हुआ वृत्तसंस्थेनुसार, फुजियान हे चीनचे पहिले देशांतर्गत डिझाइन केलेले आणि तयार केलेले कॅटपल्ट विमानवाहू जहाज आहे.
- शांघायच्या कोविड लॉकडाऊनमुळे जहाजाचे प्रक्षेपण दोन महिन्यांनी लांबले. पीपल्स लिबरेशन आर्मी नेव्हीच्या 73 व्या वर्धापन दिना (PLAN) च्या सुमारास ते 23 एप्रिल रोजी प्रक्षेपित केले जाणार होते.

गुस्तावो पेट्रो कोलंबियाचे अध्यक्ष म्हणून निवडून आले.

- कोलंबियाचे अध्यक्षपद गुस्तावो पेट्रो यांनी जिंकले आहे, एक माजी बंडखोर योद्धा ज्याने महत्त्वपूर्ण सामाजिक आणि आर्थिक परिवर्तनाचे वचन दिले आहे. पेट्रो राष्ट्रपती पदाच्या रनऑफ निवडणुकीत जिंकल्यास कोलंबियाचे पहिले डाव्या विचारसरणीचे अध्यक्ष होतील. त्यांना 50.4 टक्के मते मिळाली, तर त्यांचे विरोधक, बांधकाम मॅग्रेट रोडॉल्फो हर्नान्देझ यांना 47.3 टक्के मते मिळाली. पेट्रो तिसऱ्यांदा राष्ट्राध्यक्षपदासाठी धावले आणि त्यांच्या विजयामुळे अलिकडच्या वर्षात पुरोगामी निवडून आलेल्या लॉटिन अमेरिकन देशांच्या वाढत्या यादीत ऑडियन राष्ट्राची भर पडली.

मंगोलियाचे खुव्सगुल सरोवर युनेस्को वर्ल्ड नेटवर्क ऑफ बायोस्फीअर रिझर्व्हमध्ये जोडले गेले.

- मंगोलियाचे खुव्सुल लेक नॅशनल पार्क युनेस्कोच्या वर्ल्ड नेटवर्क ऑफ बायोस्फीअर रिझर्व्हमध्ये समाविष्ट करण्यात आले आहे. पॅरिस, फ्रान्स येथे होत असलेल्या मॅन आणि बायोस्फीअर कार्यक्रमाच्या आंतरराष्ट्रीय समन्वय परिषदेच्या 34 व्या सत्रादरम्यान हा निर्णय घेण्यात आला. खुव्सगुल सरोवर हे रशियन सीमेजवळ खुव्सगुल या उत्तर मंगोलियन प्रांतात स्थित आहे, ज्यामध्ये मंगोलियाचे सुमारे 70 टक्के ताजे पाणी किंवा जगाच्या एकूण पाण्यापैकी 0.4 टक्के आहे.

दक्षिण कोरियाने देशांतर्गत नुरी रॉकेट वापरून आपला पहिला उपग्रह कक्षेत पाठवला.

- दक्षिण कोरियाने देशाच्या वाढत्या एरोस्पेस महत्त्वाकांक्षेला चालना देऊन आणि प्रतिस्पर्धी उत्तर कोरियासोबतच्या तणावादरम्यान मोठ्या क्षेपणास्त्रे तयार करण्यासाठी आणि गुप्तचर उपग्रह प्रक्षेपित करण्यासाठी आवश्यक तंत्रज्ञान असल्याचे सिद्ध करून, स्वदेशी रॉकेटचा वापर करून आपला पहिला उपग्रह यशस्वीपणे प्रक्षेपित केला. विज्ञान मंत्रालयाने अहवाल दिला की तीन-टप्प्यांवरील नुरी रॉकेटने दक्षिण कोरियाच्या अंतराळ प्रक्षेपण सुविधेपासून दक्षिणेकडील बेटावर 435 मैलांच्या लक्ष्याच्या उंचीवर कार्यरत "कार्यक्षमता पडताळणी" उपग्रह यशस्वीरित्या प्रक्षेपित केला.

चीनने तीन नवीन यागॉन-35 रिमोट सेन्सिंग उपग्रह प्रक्षेपित केले.

- चीनने नैऋत्य चीनमधील सिचुआन प्रांतातील शिचांग उपग्रह प्रक्षेपण केंद्रातून तीन नवीन रिमोट सेन्सिंग उपग्रहांचे यशस्वी प्रक्षेपण केले. याओगान-35 कुटुंबाचा भाग म्हणून सकाळी 10:22 वाजता (स्थानिक वेळेनुसार) लॉंग मार्च-2डी वाहक रॉकेटद्वारे उपग्रह प्रक्षेपित केले गेले आणि इच्छित कक्षेत यशस्वीपणे प्रवेश केला.

लंका आर्थिक आपत्तीच्या तयारीत असताना इंधनाच्या किमती वाढविल्या.

- युनायटेड स्टेट्सचे प्रतिनिधी बेट राष्ट्रांला 1948 मध्ये त्याच्या स्वातंत्र्यानंतरच्या सर्वात मोठ्या आर्थिक संकटाच्या वेळी मदत करण्याच्या प्रयत्नात चर्चेसाठी आले होते, श्रीलंकेने त्याच्या इंधनाच्या किमती वाढवल्या, ज्यामुळे लोकांच्या त्रासात भर पडली. सिलोन पेट्रोलियमच्या म्हणण्यानुसार, सार्वजनिक वाहतुकीमध्ये वारंवार वापरल्या जाणाऱ्या डिझेलची किंमत 15% ते 460 रुपये (\$1.27) प्रति लीटर वाढली आहे.

टोगो आणि गॅबॉन कॉमनवेल्थ असोसिएशनचे सदस्य बनले.

- टोगो आणि गॅबॉनच्या प्रवेशानंतर कॉमनवेल्थ ऑफ नेशन्समध्ये आता 56 सदस्य राष्ट्रे आहेत. देशाची राजधानी किगाली येथे रवांडाचे अध्यक्ष पॉल कागामे यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या कॉमनवेल्थ हेड्स ऑफ गव्हर्नमेंट मीटिंगमध्ये दोन ऐतिहासिक फ्रेंच भाषिक राष्ट्रांना औपचारिकपणे युनियनमध्ये प्रवेश देण्यात आला.

यूकेने स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्षी भारतीय विद्यार्थ्यांसाठी 75 शिष्यवृत्तीची घोषणा केली.

- युनायटेड किंगडम सरकारने भारताच्या स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्धापन दिनानिमित्त, सप्टेंबरपासून यूकेमध्ये शिकण्यासाठी भारतीय विद्यार्थ्यांना 75 पूर्ण अनुदानित शिष्यवृत्ती ऑफर करण्यासाठी भारतातील आघाडीच्या व्यवसायांसोबत भागीदारी जाहीर केली आहे. याव्यतिरिक्त, ब्रिटीश कौन्सिल भारतात महिलांसाठी विज्ञान, तंत्रज्ञान, अभियांत्रिकी आणि गणित (STEM) मधील 150 पेक्षा जास्त यूके विद्यापीठांमध्ये 12,000 हून अधिक अभ्यासक्रमांचा समावेश असलेल्या सुमारे 18 शिष्यवृत्ती देत आहे.

पार्टनर्स इन द ब्लू पॅसिफिक: यूएस आणि मित्र राष्ट्रांनी सुरू केलेला नवीन कार्यक्रम

- अमेरिका आणि त्याचे सहयोगी देश, ऑस्ट्रेलिया, न्यूझीलंड, जपान आणि युनायटेड किंगडम यांनी आपल्या क्षेत्राचा विस्तार करण्यासाठी चीनच्या आक्रमक प्रयत्नाला प्रतिसाद म्हणून या प्रदेशातील लहान बेट राष्ट्रांसह प्रभावी आणि कार्यक्षम सहकार्यासाठी ब्लू पॅसिफिकमधील भागीदार नावाचा एक नवीन उपक्रम सुरू केला आहे. पॅसिफिकमधील प्रभावाचा. चीनने 10 पॅसिफिक राज्यांसह एक व्यापक, समान सहकार्य करार करण्यासाठी पुढे ढकलल्यानंतर, त्याच्या विस्तारित प्रभावाची नियोजित व्याप्ती आणि या प्रदेशातील भू-रणनीतिक स्पर्धा वाढल्याचे स्पष्ट झाले.

अबनिया यांनी जनरल मेजर बजराम बेगज यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड केली

- अल्बानियाच्या संसदेने तीन फेऱ्यांच्या मतदानात कोणत्याही उमेदवाराचे नामनिर्देशन न केल्यामुळे जनरल मेजर बजराम बेगज या सर्वोच्च लष्करी अधिकाऱ्याची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड केली आहे. एएफचे चीफ ऑफ जनरल स्टाफ म्हणून बेगजच्या बडतर्फीच्या आदेशावर निवर्तमान अध्यक्ष इलिर मेटा यांनी स्वाक्षरी केली.
- तत्पूर्वी, बजराम बेगज यांनी अल्बेनियन सशस्त्र दल (एएफ) च्या जनरल स्टाफचे प्रमुख पद भूषवले होते. ते अल्बानियाचे 8 वे राष्ट्राध्यक्ष आहेत आणि लष्करी श्रेणीतील 3 रे आहेत. वर्तमान अध्यक्ष 'इलीर मेटा' यांच्या जागी बजराम बेगज 25 जुलै 2022 रोजी नवीन अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतील, जे 22 जुलै 2022 पर्यंत या पदावर राहतील.

UN श्रीलंकेला संकटाच्या वेळी 48 दशलक्ष डॉलर्सची मानवतावादी मदत देणार आहे.

- संयुक्त राष्ट्रांनी श्रीलंकेला चार महिन्यांच्या कालावधीत सुमारे 48 दशलक्ष डॉलर्सची मानवतावादी मदत देण्याची योजना आखली आहे. अन्न, इंधन, स्वयंपाकाचा गॅस आणि औषधे यासह अत्यावश्यक वस्तू पुरवण्यासाठी ही मदत केल्या जाणार आहे. दैनंदिन जीवनमान सुनिश्चित करण्यासाठी \$5 अब्ज आणि श्रीलंकेचा रुपया मजबूत करण्यासाठी आणखी \$1 अब्ज आवश्यक आहेत.

- श्रीलंका जवळजवळ दिवाळखोर आहे, त्याच्या परदेशी कर्जाची परतफेड स्थगित केली आहे. त्याची परकीय गंगाजळी जवळजवळ खर्च झाली आहे, ज्याची आयात मर्यादित आहे आणि अन्न, औषध, इंधन आणि स्वयंपाकाच्या गॅससह जीवनावश्यक वस्तूंचा गंभीर तुटवडा निर्माण झाला आहे.

चीनने तियांगॉन्ग स्पेस स्टेशन तयार करण्यासाठी कूड मिशन सुरू केले.

- चीन मॅनेज स्पेस एजन्सीने घोषित केले की तीन अंतराळवीरांना देशाच्या कायमस्वरूपी परिभ्रमण स्पेस स्टेशनवर काम पूर्ण करण्यासाठी सहा महिन्यांच्या मोहिमेवर पाठवण्यात आले आहे. एप्रिल 2021 मध्ये लाँच झालेल्या मुख्य टिआन्हे लिफ्टिंग रूममध्ये दोन प्रयोगशाळा मॉड्यूलसच्या एकत्रीकरणाची देखरेख करण्यासाठी शेन्झो -14 कू सहा महिने तियांगॉन्ग स्टेशनवर राहतील.

डिजिटल इलेक्ट्रॉनिक्ससाठी जगातील पहिला 'राइट टू रिपेअर' कायदा न्यूयॉर्कच्या विधानसभेत मंजूर

- डिजिटल इलेक्ट्रॉनिक्ससाठी कायदा करणारी न्यूयॉर्क राज्य विधानमंडळ ही जगातील पहिली आहे. डिजिटल इलेक्ट्रॉनिक्स निर्मात्यांना भाग, साधने, माहिती आणि सॉफ्टवेअर ग्राहकांना आणि स्वतंत्र दुरुस्ती व्यवसायांना उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता असलेल्या "दुरुस्तीचा अधिकार" विधेयक लागू केले आहे.

2035 पर्यंत नवीन पेट्रोल आणि डिझेल कारच्या विक्रीवर बंदी घालण्यासाठी युरोपियन संसदेने मतदान केले.

- युरोपियन संसदेच्या सदस्यांनी 2035 पर्यंत नवीन पेट्रोल आणि डिझेल कारच्या विक्रीवर बंदी घालण्यासाठी मतदान केले आहे. या हालचालीचा उद्देश इलेक्ट्रिक वाहनांच्या जलद विकासाद्वारे हवामान बदलाविरूद्ध लढा वाढवणे आहे. 2035 नंतर नवीन वाहनांमधून काही ऑटो उत्सर्जनास परवानगी देणार्या दुरुस्तीवर मतदान घेण्यात आले, जे संसद सदस्यांनी नाकारले.

असे का घडते?

- युरोपचे इलेक्ट्रिक वाहनांकडे वळणे आणि कार निर्मात्यांना विद्युतीकरणात मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक करण्यास प्रोत्साहन देणे, दुसऱ्या EU कायद्याद्वारे सहाय्यभूत आहे ज्यासाठी देशांना लाखो वाहन चार्जर स्थापित करणे आवश्यक आहे.
- युरोपियन युनियनच्या विधानसभेने स्ट्रासबर्ग, फ्रान्स येथे मतदान केले की ऑटोमेकर्सनी पुढील दशकाच्या मध्यापर्यंत कार्बन-डायऑक्साइड उत्सर्जन 100 टक्के कमी करावे.
- या आदेशाचा अर्थ 27-राष्ट्रीय EU मध्ये पेट्रोल किंवा डिझेलने चालणाऱ्या नवीन कारच्या विक्रीवर बंदी आहे.
- मतदानाने 2030 पर्यंत निव्वळ ग्रह-तापमान उत्सर्जन 55% कमी करण्याच्या युरोपियन युनियनच्या योजनांचा 1990 च्या स्तरावरून महत्वाचा आधार दिला आहे - एक लक्ष्य ज्यासाठी उद्योग, ऊर्जा आणि वाहतूक यामधून जलद उत्सर्जन कमी करणे आवश्यक आहे.

इकेडोर, जपान, माल्टा, मोझांबिक, स्विट्झर्लंड UNSC साठी निवडले गेले

- इकेडोर, जपान, माल्टा, मोझांबिक आणि स्विट्झर्लंड 2023-2024 टर्मसाठी संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषदेसाठी स्थायी सदस्य म्हणून निवडले गेले.
- संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषदेचा स्थायी सदस्य म्हणून भारताचा दोन वर्षांचा कार्यकाळ डिसेंबर 2022 मध्ये पूर्ण होईल.

चीनने चंद्राचा जगातील सर्वात तपशीलवार नकाशा जारी केला

- चीनने चंद्राचा एक नवीन भूगर्भीय नकाशा प्रसिद्ध केला आहे, जो तो आजपर्यंतचा सर्वात तपशीलवार असल्याचे सांगतो, 2020 मध्ये यूएसने मॅप केलेल्या चंद्राच्या पृष्ठभागाच्या अगदी बारीक तपशीलांची नोंद केली आहे.
- नवीन नकाशा, ज्यामध्ये खड्डे आणि संरचनेचे तपशील चंद्राच्या पुढील संशोधनात मदत करेल. चीनने प्रसिद्ध केलेल्या चंद्राचा जगातील सर्वात तपशीलवार नकाशा चंद्रावरील वैज्ञानिक संशोधन, शोध आणि लँडिंग साइट निवडीसाठी मोठे योगदान देईल अशी अपेक्षा आहे.
- चीनने प्रसिद्ध केलेल्या चंद्राचा नवीन सर्वसमावेशक भूवैज्ञानिक नकाशा 1:2,500,000 च्या स्केलचा आहे. हा आतापर्यंतचा सर्वात तपशीलवार चंद्र नकाशा आहे.
- चंद्राच्या नकाशामध्ये 12,341 इम्पॅक्ट क्रेटर्स, 17 रॉक प्रकार, 81 इम्पॅक्ट बेसिन आणि 14 प्रकारच्या संरचनांचा समावेश आहे.
- चंद्राचा सर्वात तपशीलवार नकाशा सायन्स बुलेटिनने 30 मे 2022 रोजी प्रकाशित केला होता.

नियुक्ती बातम्या

बँक ऑफ इंग्लंडच्या चलनविषयक पॅनेलवर भारतीय वंशाचे शैक्षणिक नियुक्त

- आघाडीच्या यूके-स्थित शैक्षणिक, डॉ. स्वाती धिंग्रा यांना बँक ऑफ इंग्लंडच्या व्याजदर-निर्धारण समितीच्या बाह्य सदस्य म्हणून नियुक्त केलेल्या पहिल्या भारतीय वंशाच्या महिला म्हणून नाव देण्यात आले आहे. धिंग्रा हे सध्याचे बाह्य सदस्य, मायकेल सॉडर्स यांची जागा घेतील, जे ऑगस्ट 2016 पासून MPC वर आहेत.
- यूके सरकारच्या ट्रेझरी डिपार्टमेंटच्या मते, MPC मध्ये बाह्य सदस्यांची नियुक्ती हे सुनिश्चित करण्यासाठी डिझाइन केले आहे की समितीला बँकेमध्ये मिळालेल्या विचारांव्यतिरिक्त विचार आणि कौशल्याचा फायदा होईल.

माजी SBI अधिकारी नटराजन सुंदर हे NARCL मध्ये MD आणि CEO म्हणून रुजू झाले.

- स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे माजी कार्यकारी नटराजन सुंदर 30 मे रोजी नॅशनल अँसेट्स रिकन्स्ट्रक्शन कंपनी लिमिटेड (NARCL) मध्ये व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून रुजू झाले. सुंदर हे एसबीआयमध्ये 37 वर्षांहून अधिक काळ सेवा केलेले बँकिंग अनुभवी आहेत आणि बँकेचे Dy MD आणि मुख्य क्रेडिट अधिकारी म्हणून सेवानिवृत्त झाले आहेत. खुल्या जाहिरातीद्वारे स्पर्धात्मक निवड प्रक्रियेद्वारे त्यांची निवड

करण्यात आली आणि सार्वजनिक आणि खाजगी दोन्ही क्षेत्रातील वरिष्ठ बँकर्सचा समावेश असलेल्या निवड पॅनेलद्वारे एप्रिल 2022 मध्ये त्यांची मुलाखत घेण्यात आली.

केंद्राने SL थाओसेन यांची सशस्त्र सीमा बलच्या महासंचालकपदी नियुक्ती केली.

- 1988 च्या बँचचे भारतीय पोलीस सेवेचे अधिकारी SL थाओसेन यांची सशस्त्र सीमा बल (SSB) चे नवीन महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. थाओसेन, मध्य प्रदेश-केडरचे आयपीएस अधिकारी, सीमा सुरक्षा दलाचे (बीएसएफ) विशेष महासंचालक म्हणून कार्यरत आहेत. सशस्त्र सीमा बल दल नेपाळ (1,751 किमी) आणि भूतान (699 किमी) देशाच्या सीमांचे रक्षण करते.

वरिष्ठ IPS झुल्फिकार हसन BCAS चे नवीन DG बनले आहेत.

- वरिष्ठ IPS अधिकारी, झुल्फिकार हसन यांची नागरी विमान वाहतूक सुरक्षा ब्युरो (BCAS) चे नवीन महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. अधिकृत आदेशात म्हटले आहे की झुल्फिकार हसन यांची नियुक्ती 31.10.2024 रोजी त्यांच्या सेवानिवृत्तीपर्यंतच्या कार्यकाळासाठी" करण्यात आली आहे. पश्चिम बंगाल-केडर 1988-बँचचे IPS अधिकारी, झुल्फिकार हसन हे दिल्लीत केंद्रीय राखीव पोलीस दलाचे (CRPF) विशेष महासंचालक म्हणून कार्यरत आहेत. विद्यमान नासिर कमाल यांनी स्वेच्छानिवृत्तीचा निर्णय घेतल्याने बीसीएसचे महासंचालक हे पद 4 जानेवारीपासून रिक्त आहे.

SBI चे माजी एमडी अश्वनी भाटिया यांनी सेबीमध्ये पूर्णवेळ सदस्य म्हणून कार्यभार स्वीकारला.

- अश्वनी भाटिया यांनी बाजार नियामक सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) येथे पूर्णवेळ सदस्य (WTM) म्हणून कार्यभार स्वीकारला आहे. भाटिया यापूर्वी सरकारी मालकीच्या स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे (SBI) व्यवस्थापकीय संचालक होते. भाटिया यांच्या रुजू झाल्यानंतर सेबीकडे आता तीन डब्ल्यूटीएम आहेत. सरकारने अद्याप चौथ्या सदस्याची नियुक्ती केलेली नाही. सेबीच्या विद्यमान अध्यक्षा माधवी पुरी बुच यांचा WTM म्हणून 4 ऑक्टोबर 2021 रोजी कार्यकाळ संपल्यानंतर आणि G. महालिंगम यांनी 8 नोव्हेंबर 2021 रोजी कार्यालय सोडल्यानंतर गेल्या सात महिन्यांपासून बाजार नियामक फक्त दोन WTM सह कार्यरत होते.

महत्वाचे मुद्दे:

- सेबी येथे WTM पदाच्या नियुक्तीसाठी, कॅबिनेट सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील वित्तीय क्षेत्र नियामक नियुक्ती शोध समिती (FSRASC) द्वारे उमेदवारांची निवड केली जाते.
- भाटिया यांची नियुक्ती पदभार स्वीकारल्यापासून तीन वर्षांच्या सुरुवातीच्या कालावधीसाठी करण्यात आली आहे. ऑगस्ट 2020 मध्ये, त्यांची SBI चे MD म्हणून उन्नती झाली, जिथे ते 1985 मध्ये प्रोबेशनरी ऑफिसर म्हणून रुजू झाले. त्यापूर्वी, ते SBI म्युच्युअल फंडाचे MD आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून काम करत होते.

पंजाब अँड सिंध बँकेचे एमडी आणि सीईओ एस कृष्णन निवृत्त झाले.

- पंजाब अँड सिंध बँक लिमिटेड, एक भारतीय राष्ट्रीयीकृत बँक, तिचे एमडी आणि सीईओ एस कृष्णन हे 31 मे 2022 पासून निवृत्त होणार असल्याची घोषणा केली. त्यांची पंजाब अँड सिंध बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. पदभार ग्रहण करण्याची तारीख त्याच्या सेवानिवृत्तीच्या तारखेपर्यंत, म्हणजे 31.05.2022 पर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे आधी असेल. श्री एस कृष्णन 31.05.2022 रोजी सेवानिवृत्त झाल्याची माहिती आता देण्यात आली आहे.

जेवियर ऑलिव्हन मेटा नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून कार्यभार स्वीकारत आहेत.

- शेरिल सँडबर्ग यांनी पदावरून पायउतार झाल्यानंतर मेटा प्लॅटफॉर्मचे सध्याचे मुख्य वाढ अधिकारी जेवियर ऑलिव्हन कंपनीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून कार्यभार स्वीकारतील. ऑलिव्हन मेटासोबत आहे, ज्याला पूर्वी Facebook म्हणून ओळखले जाते, त्याच्या स्फोटक विस्तारात योगदान देत आहे. ओलिव्हन हे पायाभूत सुविधा आणि कॉर्पोरेट विकासाचे नेतृत्व करत असताना जाहिरात आणि व्यावसायिक उत्पादनांसाठी जबाबदार असतील.

युनियन बँकेच्या एमडी म्हणून मनिमेखलाई यांची नियुक्ती

- सरकारने युनियन बँक ऑफ इंडियाचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून ए मणिमेखलाई यांची नियुक्ती केली आहे. कॅनरा बँकेचे कार्यकारी संचालक मणिमेखलाई यांनी राजकिरण राय जी यांची जागा घेतली, ते 31 मे रोजी पाच वर्षांच्या कार्यकाळानंतर निवृत्त झाले. त्यांच्या पदभार स्वीकारल्यानंतर, मणिमेखलाई या युनियन बँक ऑफ इंडियाच्या पहिल्या महिला व्यवस्थापकीय संचालक बनल्या आहेत.

मनिमेखलाई बदल:

- बंगलोर विद्यापीठातून मास्टर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन पदवी धारक मणिमेखलाई 1988 मध्ये पूर्वीच्या विजया बँकेत अधिकारी म्हणून रुजू झाल्या.
- कॅनरा बँकेच्या ईडी म्हणून पदोन्नती होण्यापूर्वी, त्या विजया बँकेच्या महाव्यवस्थापक होत्या आणि बंगलोर उत्तर प्रदेशाच्या प्रमुख होत्या.

पंजाब अँड सिंध बँकेच्या प्रमुखपदी स्वरूप कुमार साहा यांची नियुक्ती

- सरकारने स्वरूप कुमार साहा यांची पंजाब अँड सिंध बँकेच्या प्रमुखपदी नियुक्ती केली आहे. पंजाब नॅशनल बँकेचे (पीएनबी) कार्यकारी संचालक असलेले साहा यांनी एस कृष्णन यांची जागा घेतली, जे 31 मे रोजी सेवानिवृत्त झाले. कलकत्ता, कोलकाता विद्यापीठातून विज्ञान शाखेतील पदवीधर असलेल्या साहा यांनी ओरिएंटल बँकेत 1990 मध्ये प्रोबेशनरी ऑफिसर म्हणून वाणिज्य शाखेत बँकिंग क्षेत्रात आपली कारकीर्द सुरू केली.

झुल्फिकार हसन यांची BCAS चे नवीन DG म्हणून नियुक्ती

- केंद्र सरकारने SL थाओसेन आणि झुल्फिकार हसन यांची अनुक्रमे सशस्त्र सीमा बल (SSB) आणि ब्युरो ऑफ सिव्हिल एव्हिएशन सिक्युरिटी (BCAS) चे नवीन महासंचालक म्हणून घोषणा केली आहे. DoPT ने आदेश दिले आहेत की झुल्फिकार हसन यांची 31 ऑक्टोबर 2024 रोजी सेवानिवृत्तीपर्यंतच्या कार्यकाळासाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे. नियुक्त केलेले दोन प्रशासक दोघेही 1988 च्या बँचचे IPS अधिकारी आहेत. हसन हे दिल्लीत केंद्रीय राखीव पोलीस दलाचे (CRPF) विशेष महासंचालक म्हणून कार्यरत होते. ते पश्चिम बंगाल-केडरचे आयपीएस अधिकारी आहेत.

BCAS म्हणजे काय?

- Bureau of Civil Aviation Security नागरी विमान वाहतूक मंत्रालय, भारताच्या अंतर्गत काम करते. ही भारतातील नागरी विमान वाहतूक सुरक्षेसाठी एक नियामक संस्था आहे आणि तिचे प्रमुख पोलीस महासंचालक आहेत. BCAS मधील पोलिसांचे नियुक्त DG हे नागरी विमान वाहतूक सुरक्षा ब्युरोचे महासंचालक आहेत. राष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक सुरक्षा कार्यक्रमांच्या विकास, देखभाल आणि अंमलबजावणीसाठी डीजी जबाबदार असतो. BCAS ची स्थापना सुरुवातीला नागरी विमान वाहतूक महासंचालनालय म्हणून जानेवारी 1978 मध्ये करण्यात आली. नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाच्या अंतर्गत, BCAS ची स्थापना एप्रिल 1987 मध्ये एक स्वतंत्र विभाग म्हणून करण्यात आली

इंटरनॅशनल अँल्युमिनियम इन्स्टिट्यूटचे नवे अध्यक्ष म्हणून सतीश पै यांची नियुक्ती

- आंतरराष्ट्रीय अँल्युमिनियम इन्स्टिट्यूट (IAI), जागतिक प्राथमिक अँल्युमिनियम उद्योगाचे प्रतिनिधित्व करणारी एकमेव संस्था, सतीश पै यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती जाहीर केली आहे. ते Hindalco Industries चे व्यवस्थापकीय संचालक आहेत, जे जगातील सर्वात मोठ्या अँल्युमिनियम उत्पादकांपैकी एक आहे.

आंतरराष्ट्रीय अँल्युमिनियम संस्थेबद्दल:

- IAI चा उद्देश अँल्युमिनियम उद्योगाच्या शाश्वत विकासाला चालना देणे आणि अँल्युमिनियम उत्पादनांची त्यांच्या अद्वितीय आणि मौल्यवान गुणधर्मांबद्दल जागरूकता वाढवून मागणी वाढवणे हा आहे.
- हिंदाल्कोच्या अपस्ट्रीम कंपनीतून पूर्णतः एकात्मिक अँल्युमिनियम प्लेयरमध्ये बदल घडवून आणण्यामागे सतीश हेच प्रेरक शक्ती होते जे भविष्यातील महत्वाच्या उद्योगांमध्ये जसे की ईव्ही मोबिलिटी आणि कमी कार्बन वाहतूक यासारख्या उत्पादनांसह अंतर्भूत होते.

आलोक कुमार चौधरी यांनी SBI चे MD म्हणून पदभार स्वीकारला.

- आलोक कुमार चौधरी यांनी स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) चे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक (MD) म्हणून पदभार स्वीकारला आहे. त्यांची नियुक्ती 31 मे 2022 रोजी व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून अश्विनी भाटिया यांची सेवानिवृत्त झाल्याच्या पार्श्वभूमीवर झाली आहे.
- वित्तीय सेवा विभागाने जारी केलेल्या अधिसूचनेनुसार, नवीन MD ची नियुक्ती पदभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून आणि त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या तारखेपर्यंत (30 जून 2024) किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे आधी असेल ते लागू होते. चौधरी यांच्या नियुक्तीनंतर एसबीआयकडे आता चार एमडी आहेत. चल्ला श्रीनिवासुलु सेट्टी, स्वामीनाथन जे आणि अश्विनी कुमार तिवारी हे इतर एमडी आहेत.

युनायटेड नेशन्स ग्लोबल कॉम्पॅक्टद्वारे ग्लोबल SDG पायोनियर म्हणून मान्यता देणारे रामकृष्ण मुक्काविली हे पहिले भारतीय ठरले.

- जगात प्रथमच, युनायटेड नेशन्स ग्लोबल कॉम्पॅक्ट (UNGC) द्वारे एका भारतीयाला ग्लोबल सस्टेनेबल डेव्हलपमेंट गोल (SDG) पायोनियर फॉर वॉटर स्टुअर्डशिप म्हणून नाव देण्यात आले आहे. युनायटेड नेशन्स ग्लोबल कॉम्पॅक्टने दहा नवीन SDG पायोनियर्सची नावे दिली आहेत, जे कॉर्पोरेट लीडर आहेत जे मानवी हक्क, पर्यावरण, कामगार आणि भ्रष्टाचारविरोधी UN ग्लोबल कॉम्पॅक्ट टेन तत्त्वे लागू करून शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) पुढे नेण्यात उत्कृष्ट कामगिरी करत आहेत.
- UN वर्ल्डवाइड कॉम्पॅक्टमध्ये गुंतलेल्या फर्ममध्ये कोणत्याही स्तरावर काम करणाऱ्या व्यावसायिकांना जागतिक शोधासाठी लक्ष्य करण्यात आले होते, ज्यामध्ये प्रत्येक खंडातून विजेते निवडले गेले होते. त्यांच्या कार्यामध्ये विविध विषयांचा समावेश आहे, ज्यामध्ये हवामान शमन आणि अनुकूलन, तसेच वर्तुळाकार अर्थव्यवस्था आणि डिजिटल परिवर्तन यांचा समावेश आहे.

भारताचे कृष्णा श्रीनिवासन हे IMF च्या आशिया-पॅसिफिक विभागाचे प्रमुख

- आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी, व्यवस्थापकीय संचालक क्रिस्टालिना जॉर्जिक्वा यांनी भारतीय नागरिक कृष्णा श्रीनिवासन यांची 22 जूनपासून आशिया आणि पॅसिफिक विभाग (APD) च्या संचालकपदी नियुक्ती जाहीर केली आहे. श्रीनिवासन हे चांगयोंग री यांच्यानंतर 23 मार्च रोजी निवृत्त होणार आहेत.
- श्रीनिवासन यांना 1994 पासून इकॉनॉमिस्ट प्रोग्राममध्ये सुरू झालेल्या फंडाचा 27 वर्षांपेक्षा जास्त अनुभव आहे. ते सध्या APD मध्ये उपसंचालक आहेत.

ए. आर रहमान यांची इंडो-यूके कल्चर प्लॅटफॉर्मचे राजदूत म्हणून नियुक्ती

- म्युझिक मेस्ट्रो, ए आर रहमान यांची भारताच्या स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्धापन दिनानिमित्त द सीझन ऑफ कल्चरचे राजदूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ब्रिटनचे भारतातील उप उच्चायुक्त जॅन थॉमसन आणि ब्रिटिश कौन्सिलच्या संचालक (भारत) बार्बरा विकहॅम यांनी अधिकृतपणे लॉन्च केले. सीझन ऑफ कल्चरचे उद्दिष्ट कला, इंग्रजी आणि शिक्षण क्षेत्रात भारत-यूके सहकार्य मजबूत करणे आहे.

प्रसार भारतीचे सीईओ मयंक कुमार अग्रवाल यांना अतिरिक्त डीडी संचालक म्हणून नियुक्त केले आहे.

- दूरदर्शन आणि दूरदर्शन बातम्यांचे महासंचालक मयंक कुमार अग्रवाल यांना प्रसार भारतीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून अतिरिक्त जबाबदारी सोपवण्यात आली आहे. अग्रवाल हे शशी शेखर वेमपती यांच्यानंतर आले आहेत, ज्यांनी पाच वर्षे राज्य प्रसारकाचे सीईओ म्हणून काम केले आहे. माहिती आणि प्रसारण मंत्री अनुराग ठाकूर यांच्या परवानगीनंतर, 1989 च्या बॅचच्या भारतीय माहिती सेवा अधिकाऱ्याला पुढील आदेश होईपर्यंत किंवा या पदावर नियमित नियुक्ती होईपर्यंत अतिरिक्त कार्यभार देण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

एप्रिलपर्यंत भारतात 1.18 अब्जाहून अधिक PoS तैनात करण्यात आली आहेत.

- RBI च्या म्हणण्यानुसार पेमेंट इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट फंड (PIDF) योजनेने देशभरात 30 एप्रिल 2022 पर्यंत 4.11 लाख पेक्षा जास्त PoS, मोबाइल PoS आणि इतर भौतिक उपकरणे तैनात केली होती. योजनेने 1,14,05,116 डिजिटल उपकरणे देखील तैनात केली आहेत, ज्यात UPI QR आणि भारत QR सारख्या इंटरऑपरेबल QR कोड-आधारित पेमेंटचा समावेश आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- रिझर्व्ह बँकेचा PIDF कार्यक्रम, जो जानेवारी 2021 पासून कार्यरत असेल, टियर 3 ते टियर 6 शहरांमध्ये आणि देशाच्या ईशान्येकडील राज्यांमध्ये पॉइंट्स ऑफ सेल (PoS) पायाभूत सुविधा (भौतिक आणि डिजिटल मोड) च्या अंमलबजावणीसाठी सबसिडी देते.
- 26 ऑगस्ट 2021 पर्यंत टियर-1 आणि टियर-2 केंद्रांमधील PM स्ट्रीट व्हॅंडरच्या आत्मानिर्भर निधी (PM SVANidhi Scheme) चे लाभार्थी देखील समाविष्ट करण्यात आले होते.
- रिझर्व्ह बँक, परवानाकृत कार्ड नेटवर्क आणि कार्ड उत्पादक बँका सर्व PIDF मध्ये योगदान देतात, ज्यांचा आता 811.4 कोटी रुपयांचा निधी आहे.
- PIDF-नॉंदणीकृत अधिग्रहित संस्था (बँका आणि नॉन-बँका) प्रदेश-विशिष्ट तैनाती लक्ष्ये, तैनाती आकडेवारीचा अहवाल देतात आणि निकष पूर्ण करणाऱ्या उपकरणांसाठी सबसिडीचा दावा करतात.

फिचने भारताच्या वाढीचा अंदाज 7.8% पर्यंत कमी केला.

- फिच रेटिंग्सने भारताचा दृष्टीकोन एन इगोटिक् वरून एस टेबलमध्ये श्रेणीसुधारित केला आहे, देशाची मजबूत आर्थिक पुनर्प्राप्ती आणि आर्थिक क्षेत्रातील समस्या कमी झाल्यामुळे मध्यम-मुदतीच्या वाढीसाठी कमी होणारे धोके लक्षात घेतले. तथापि, विकासाच्या गतीवर चलनवाढीचा परिणाम झाल्यामुळे, जागतिक रेटिंग फर्मने 2022-23 साठी जीडीपी वाढीचा अंदाज मार्चमध्ये अपेक्षित 8.5 टक्क्यांवरून 7.8 टक्क्यांपर्यंत कमी केला आहे.

भारतीय मुत्सद्दी अमनदीप सिंग गिल यांची यूएन प्रमुखांचे तंत्रज्ञान दूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे

- UN सरचिटणीस अँटोनियो गुटेरेस यांनी आंतरराष्ट्रीय डिजिटल सहकार्यासाठी कार्यक्रमांचे समन्वय साधण्यासाठी वरिष्ठ भारतीय मुत्सद्दी अमनदीप सिंग गिल यांची तंत्रज्ञानावरील दूत म्हणून नियुक्ती केली आहे.
- UN ने त्यांचे वर्णन डिजिटल" तंत्रज्ञानावरील विचारशील नेता" म्हणून केले आहे ज्यांना शाश्वत विकास उद्दिष्टांच्या प्रगतीसाठी जबाबदारीने आणि सर्वसमावेशकपणे डिजिटल परिवर्तनाचा फायदा कसा घ्यायचा याची ठोस समज आहे.

एन जे ओझा यांची मनरेगा (MGNREGA) लोकपाल म्हणून नियुक्ती

- एन जे ओझा यांची महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी लोकपाल म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- ओझा यांना मनरेगा कर्मचाऱ्यांच्या आरोपांची चौकशी करणे, त्यांचा विचार करणे, तक्रार प्राप्त झाल्यापासून 30 दिवसांच्या आत पुरस्कार देण्याचे अधिकार आहेत.
- राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा 2005 किंवा NREGA, ज्याचे नंतर 2009 मध्ये महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा किंवा MGNREGA असे नामकरण करण्यात आले, हा भारतीय कामगार कायदा आणि सामाजिक सुरक्षा उपाय आहे ज्याचा उद्देश 'काम करण्याच्या अधिकाराची' हमी देणे आहे.

राजदूत रबाब फातिमा यांची UN अंडर-सेक्रेटरी-जनरल म्हणून नियुक्ती

- संयुक्त राष्ट्रसंघातील बांगलादेशच्या स्थायी प्रतिनिधी राजदूत रबाब फातिमा यांची संयुक्त राष्ट्रांच्या अंडर सेक्रेटरी जनरल म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- महासचिव अँटोनियो गुटेरेस यांनी राजदूत फातिमा यांच्या नियुक्तीची घोषणा केली आहे. शेफ डी कॅबिनेट म्हणून नियुक्ती झालेल्या जमैकाच्या कोर्टने रेटे यांच्यानंतर त्या आल्या.
- राजदूत रबाब फातिमा या पदावर नियुक्त झालेल्या बांगलादेशातील पहिल्या महिला मुत्सद्दी आहेत.

आर सुब्रमण्यकुमार यांची RBL बँकेचे MD आणि CEO म्हणून नियुक्ती

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने RBL बँकेचे MD आणि CEO म्हणून आर सुब्रमण्यकुमार यांची नियुक्ती केली आहे. पदभार स्वीकारल्यापासून तीन वर्षांसाठी त्यांची आरबीएलमध्ये नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- ते राज्य संचालित इंडियन ओव्हरसीज बँकेचे माजी व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी संचालक आहेत.

आनंद महिंद्रा, वेणू श्रीनिवासन, पंकज पटेल आणि रवींद्र ढोलकिया यांची RBI केंद्रीय बोर्डावर नियुक्ती

- सरकारने उद्योगपती आनंद महिंद्रा, पंकज आर पटेल आणि वेणू श्रीनिवासन आणि IIM (अहमदाबाद) माजी प्राध्यापक रवींद्र एच ढोलकिया यांची रिझर्व्ह बँकेच्या केंद्रीय बोर्डावर अशासकीय संचालक म्हणून नियुक्ती केली आहे. कॅबिनेटच्या नियुक्ती समितीने (ACC) चार वर्षांसाठी नामनिर्देशन केले आहेत.

RBI केंद्रीय बोर्डाचे चार नवीन सदस्य:

- आनंद महिंद्रा हे महिंद्रा ग्रुपचे चेअरमन आहेत, महिंद्रा अँड महिंद्रा आणि टेक महिंद्राचे नॉन-एक्झिक्युटिव्ह चेअरमन आहेत. त्यांच्या कार्यकाळात ग्रुपचा देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ऑटोमोबाईल्स आणि कृषीपासून ते IT आणि एरोस्पेसपर्यंतच्या मोठ्या औद्योगिक क्षेत्रांमध्ये विस्तार झाला आहे.
- TVS मोटर कंपनीचे अध्यक्ष एमेरिटस, वेणू श्रीनिवासन हे पड्यू विद्यापीठ (यूएसए) मधून अभियंता आणि एमबीए आहेत आणि त्यांनी 1979 मध्ये टीव्हीएस मोटरची होल्डिंग कंपनी सुंदरम-क्लेटनचे सीईओ म्हणून पदभार स्वीकारला.
- स्टॉक एक्सचेंज फाइलिंगमध्ये, Zydu Lifesciences चे अध्यक्ष पंकज आर पटेल यांची RBI च्या केंद्रीय मंडळामध्ये अर्धवेळ अशासकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- रवींद्र एच ढोलकिया हे सप्टेंबर 1985 ते एप्रिल 2018 या काळात IIM अहमदाबाद येथे अर्थशास्त्र क्षेत्राचे प्राध्यापक होते जेव्हा ते सेवानिवृत्त झाले. त्यांना IIM-A मध्ये 2017-18 या वर्षासाठी सर्वात प्रतिष्ठित फॅकल्टी पुरस्कार मिळाला. ते 2002 ते 2005 पर्यंत पॅरिसमधील युरोपियन मॅनेजमेंट इन्स्टिट्यूट (ESCP-EAP) येथे नियमित भेट देणारे प्राध्यापक होते.

सर्वोच्च न्यायालयाच्या माजी न्यायाधीश न्यायमूर्ती रंजना प्रकाश देसाई यांची प्रेस कौन्सिल ऑफ इंडिया (PCI) चे पुढील प्रमुख म्हणून निवड करण्यात आली.

- सर्वोच्च न्यायालयाच्या माजी न्यायाधीश न्यायमूर्ती रंजना प्रकाश देसाई यांची प्रेस कौन्सिल ऑफ इंडिया (PCI) चे पुढील प्रमुख म्हणून निवड करण्यात आल्याचे समजते. न्यायमूर्ती देसाई यांनी अलीकडेच केंद्रशासित प्रदेशाच्या विधानसभा मतदारसंघांची पुनर्रचना करण्यासाठी स्थापन केलेल्या जम्मू आणि काश्मीरवरील परिसीमन आयोगाचे अध्यक्ष म्हणून काम केले.

महत्वाचे मुद्दे:

- न्यायमूर्ती चंद्रमौली कुमार प्रसाद (निवृत्त) यांनी PCI चे अध्यक्षपदाचा कार्यकाळ पूर्ण केला आणि गेल्या वर्षी नोव्हेंबरमध्ये पद सोडले, तेव्हापासून हे पद रिक्त आहे.
- न्यायमूर्ती रंजना प्रकाश देसाई यांची PCI अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती उपाध्यक्ष एम. व्यंकय्या नायडू, लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला आणि PCI सदस्य प्रकाश दुबे यांचा समावेश असलेल्या समितीने स्वीकारली.
- 72 वर्षीय न्यायमूर्ती देसाई यांनी मुंबई उच्च न्यायालयात न्यायाधीश म्हणूनही काम केले आहे.
- PCI प्रमुख म्हणून न्यायमूर्ती देसाई यांची निवड नजीकच्या काळात जाहीर होणार आहे.
- पॅनेलमध्ये खासदारांची नियुक्ती करण्याच्या सूचनेचीही प्रतीक्षा आहे.

बी.एस.पाटील यांनी कर्नाटकचे लोकायुक्त म्हणून शपथ घेतली.

- कर्नाटक उच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश भीमनगौडा संगनगौडा पाटील यांनी कर्नाटकचे लोकायुक्त म्हणून शपथ घेतली. राज्यपाल थावरचंद गेहलोत यांनी न्यायमूर्ती पाटील यांना पदाची शपथ दिली. कर्नाटकचे मुख्यमंत्री बसवराज बोम्मई, विरोधी पक्षनेते सिद्धरामय्या, राज्य सरकारमधील मंत्री आणि आमदारांनी या कार्यक्रमाला हजेरी लावली आणि न्यायमूर्ती पाटील यांना शुभेच्छा दिल्या.

प्रमोद के मित्तल यांची 2022-23 साठी COAI चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- इंडस्ट्री बॉडी सेल्युलर ऑपरेटर्स असोसिएशन ऑफ इंडिया (COAI) ने 2022-23 साठी असोसिएशनचे नवीन अध्यक्ष म्हणून रिलायन्स जिओ इन्फोकॉमचे अध्यक्ष प्रमोद के मित्तल यांची नियुक्ती केली आहे. मित्तल हे यापूर्वी COAI चे उपाध्यक्ष होते.
- मित्तल हे अजय पुरी यांच्या जागी COAI चे अरपर्सन म्हणून काम पाहतील. मित्तल यांच्याकडे दूरसंचार क्षेत्रातील 42 वर्षांचा समृद्ध अनुभव आहे. भारतातील आघाडीच्या दूरसंचार ऑपरेटरमध्ये सामील होण्यापूर्वी, रिलायन्स जिओ इन्फोकॉमच्या अधिकांनी 37 वर्षांपेक्षा जास्त काळ दूरसंचार विभागात (DoT) काम केले आहे.

भारतीय अमेरिकन सोम्यनारायण संपत हे व्हेरिझॉन बिझनेसचे नवे सीईओ असतील.

- व्हेरिझॉनच्या एका बातमीनुसार, भारतीय अमेरिकन सोम्यनारायण संपत हे व्हेरिझॉन बिझनेसचे नवे सीईओ असतील. संपत 2014 मध्ये व्हेरिझॉनमध्ये सामील झाले आणि 30 जूनपर्यंत व्हेरिझॉन व्यवसायासाठी मुख्य महसूल अधिकारी म्हणून त्यांच्या सध्याच्या भूमिकेत राहतील. प्रेस रिलीझनुसार, संपतने संस्थेसोबतच्या त्यांच्या कार्यकाळात अनेक भूमिकांमध्ये धोरणात्मक नियोजन पराक्रमाचे प्रदर्शन केले आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- संपत थेट व्हेरिझॉनचे अध्यक्ष आणि सीईओ हॅन्स वेस्टबर्ग यांना कळवतील.
- संपथला व्हेरिझॉनची उत्पादने आणि एंटरप्राइझ डेव्हलपमेंट आणि जागतिक सुरक्षेला समर्थन देण्यासाठी कंपनीच्या भूमिकेची सखोल माहिती आहे, वेस्टबर्गच्या मते, मुख्य नेटवर्क इन्फ्रास्ट्रक्चर आणि डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशनमध्ये दोन दशकांहून अधिक अनुभव आहे.
- व्हेरिझॉनमध्ये सामील होण्यापूर्वी संपतने केपीएमजी आणि बोस्टन कन्सल्टिंग ग्रुपमध्ये काम केले. त्यांनी कोलकाता येथील सेंट झेवियर्स कॉलेजमधून अकाउंटिंगमध्ये बॅचलर पदवी, इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडियामधून चार्टर्ड अकाउंटन्सी आणि बोस्टन युनिव्हर्सिटीमधून एमबीए पदवी प्राप्त केली.
- व्हेरिझॉन बिझनेस एका क्रॉसरोडवर आहे, कारण फर्मने अलीकडेच म्हटले आहे की सीबीआरएस स्पेक्ट्रम वापरून 5G सेवेचा समावेश केल्यामुळे 5G अल्ट्रा वाइडबॅंड नेटवर्कवरील वाढीव क्षमता आणि चांगल्या गतीचा फायदा ग्राहकांना होईल.

पाच उच्च न्यायालयांमध्ये नवीन मुख्य न्यायाधीशांच्या नियुक्तीला मान्यता

- पाच उच्च न्यायालयांमध्ये नवीन मुख्य न्यायाधीशांच्या नियुक्तीला सरकारने मान्यता दिली आहे. कायदा आणि न्याय मंत्रालयाने उत्तराखंड, तेलंगणा, हिमाचल प्रदेश, राजस्थान आणि गुवाहाटीसाठी नियुक्ती जाहीर केली आहे. उत्तराखंड उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश दिल्ली उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती विपिन सांघी असतील, तर तेलंगणा उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश तेलंगणा उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती उज्ज्वल भुयान असतील.

- हिमाचल प्रदेश उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती अमजद अहतेशाम सय्यद असतील, तर राजस्थान उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती शिंदे संभाजी शिवाजी असतील. गुवाहाटी उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधीशांना गुजरात उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्ती रश्मीन एम छाया यांचे नाव देण्यात आले आहे. मंत्रालयानुसार तेलंगणा उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश सतीश चंद्र शर्मा यांची दिल्ली उच्च न्यायालयात नियुक्ती करण्यात आली आहे.

रुचिरा कंबोज यांची संयुक्त राष्ट्रात भारताची पुढील स्थायी प्रतिनिधी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- वरिष्ठ मुत्सद्दी रुचिरा कंबोज, सध्या भूतानमध्ये भारताच्या राजदूत आहेत, यांची न्यूयॉर्क येथे संयुक्त राष्ट्रांमध्ये भारताची पुढील स्थायी प्रतिनिधी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ती संयुक्त राष्ट्रांतील भारतीय राजदूत म्हणून टी.एस. तिरुमूर्ती यांची जागा घेतील. परराष्ट्र मंत्रालयाने सांगितले की, रुचिरा कंबोज लवकरच हा पदभार स्वीकारतील.
- 1987 मध्ये भारतीय परराष्ट्र सेवेत सामील झालेल्या कंबोज 1987 च्या सिव्हिल सर्व्हिसेस बॅचमधील अखिल भारतीय महिला टॉपर आणि 1987 फॉरेन सर्व्हिसेस बॅचच्या टॉपर होत्या.
- तिने आपला राजनैतिक प्रवास पॅरिस, फ्रान्स येथे सुरू केला, जिथे ती 1989-91 पासून फ्रान्समधील भारतीय दूतावासात तिसरे सचिव म्हणून नियुक्त झाली आणि तिथे फ्रेंच भाषा शिकली.

लिसा स्टालेकर या FICA च्या पहिल्या महिला अध्यक्षा झाल्या.

- ऑस्ट्रेलियाची माजी क्रिकेटपटू, लिसा स्टालेकर या फेडरेशन ऑफ इंटरनॅशनल क्रिकेटर्स असोसिएशन (FICA) च्या पहिल्या महिला अध्यक्षा बनल्या आहेत. त्यांची नियुक्ती स्विट्झर्लंडमधील संस्थेच्या कार्यकारी समितीच्या बैठकीत करण्यात आली, कोविड (साथीचा रोग) सर्व देशभर (किंवा खंडभर) असलेला (साथीचा रोग) साथीचा रोग सुरू झाल्यापासून ही पहिली वैयक्तिक बैठक. बॅरी रिचर्ड्स, जिमी अँडम्स आणि विक्रम सोलंकी यांच्यासह FICA अध्यक्षापद भूषवलेल्या माजी क्रिकेटपटूंच्या यादीत स्थळेकर सामील झाले आहेत.

पी उदयकुमार, संचालक (PIng आणि Mktg), NSIC, यांनी 20 जून 2022 पासून CMD NSIC म्हणून अतिरिक्त जबाबदारी स्वीकारली.

- पी उदयकुमार, संचालक (PIng आणि Mktg), NSIC, यांनी 20 जून 2022 पासून CMD NSIC म्हणून अतिरिक्त जबाबदारी स्वीकारली. त्यांनी गिंडी येथील कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंगमधून मेकॅनिकल इंजिनीअरिंगची पदवी आणि IIM बंगलोरमधून पदव्युत्तर पदवी प्राप्त केली आहे.

वरिष्ठ IPS अधिकारी दिनकर गुप्ता यांची NIA चे महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- कॅबिनेटच्या नियुक्ती समितीने (ACC) पंजाबचे माजी पोलीस महासंचालक (DGP), दिनकर गुप्ता यांची राष्ट्रीय तपास संस्थेचे (NIA) महासंचालक म्हणून नियुक्ती केली. 2021 मध्ये चरणजीत सिंग चन्नी यांनी कॅप्टन (निवृत्त) अमरिंदर सिंग यांच्या जागी पंजाबचे मुख्यमंत्री म्हणून नियुक्ती केल्यानंतर त्यांना पोलीस गृहनिर्माण महामंडळात नियुक्त करण्यात आले होते. आदेशानुसार, गुप्ता 31 मार्च 2024 पर्यंत NIA प्रमुखपदावर राहतील, म्हणजे त्यांच्या निवृत्तीची तारीख किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे आधी येईल.

श्याम सरन, माजी परराष्ट्र सचिव यांची इंडिया इंटरनॅशनल सेंटरचे नेतृत्व करण्यासाठी निवड झाली.

- इंडिया इंटरनॅशनल सेंटरचे अध्यक्ष आता माजी परराष्ट्र सचिव आणि अणु व्यवहार आणि हवामान बदलासाठी पंतप्रधानांचे विशेष दूत श्याम सरन आहेत. 2010 मध्ये प्रशासन सोडल्यानंतर, त्यांनी राष्ट्रीय सुरक्षा परिषदेच्या अंतर्गत राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार मंडळाचे अध्यक्ष म्हणून काम केले आणि 2011 ते 2017 या कालावधीत, आर्थिक समस्यांमध्ये तज्ञ असलेल्या प्रख्यात थिंक टँक, विकसनशील देशांसाठी संशोधन आणि माहिती प्रणालीचे संचालक म्हणून काम केले.

अनिल खन्ना यांची भारतीय ऑलिम्पिक असोसिएशन (IOA) चे कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अनिल खन्ना यांची भारतीय ऑलिम्पिक असोसिएशन (IOA) चे कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. दिल्ली उच्च न्यायालयाने नरिंदर ध्रुव बत्रा यांना आयओएचे अध्यक्षपद चालू ठेवता येणार नाही, असे आदेश दिले असून, अनिल खन्ना यांची कार्यवाहक अध्यक्षपदी नियुक्ती केली आहे. ज्येष्ठ क्रीडा प्रशासक नरिंदर बत्रा यांना भारतीय ऑलिम्पिक असोसिएशन (IOA) चे अध्यक्ष म्हणून काम करणे थांबवण्याचे आदेश दिल्ली उच्च न्यायालयाने "अवमानाच्या कारवाईत" दिले होते.

परमेश्वरन अय्यर यांची NITI आयोगाचे CEO म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- माजी पेय आणि पाणी स्वच्छता सचिव, परमेश्वरन अय्यर यांची NITI आयोगाचे नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून 2 वर्षांसाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते अमिताभ कांत यांची जागा घेतील. कांत यांची 17 फेब्रुवारी 2016 रोजी नॅशनल इन्स्टिट्यूशन फॉर ट्रान्सफॉर्मिंग इंडिया (नीती आयोग) चे CEO म्हणून निश्चित दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी नियुक्ती करण्यात

आली होती. कांत यांना नंतर 30 जून 2019 पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली. त्यांचा कार्यकाळ आणखी दोन वर्षांसाठी, या महिन्याच्या अखेरीस, जून 2019 पर्यंत वाढवण्यात आला. जून 2021 मध्ये कांत यांना आणखी एक वर्षाची मुदतवाढ मिळाली.

तपन कुमार डेका यांची इंटेलिजन्स ब्युरोचे नवे संचालक म्हणून नियुक्ती

- केंद्र सरकारने वरिष्ठ आयपीएस अधिकारी तपन कुमार डेका यांची इंटेलिजन्स ब्युरोच्या संचालकपदी नियुक्ती केली आहे. तपन कुमार डेका, 1988 च्या बॅचचे हिमाचल प्रदेश केडरचे IPS अधिकारी, पदाचा कार्यभार स्वीकारल्यापासून दोन वर्षांच्या कार्यकाळासाठी किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे आधी असेल ते नियुक्त करण्यात आले होते. डेका हे सध्याचे इंटेलिजन्स ब्युरोचे संचालक अरविंद कुमार यांची जागा घेतील, ज्यांचा कार्यकाळ 30 जून रोजी संपत आहे.

सामंत कुमार गोयल यांची R&AW चे प्रमुख म्हणून पुनर्नियुक्ती

- गुप्तचर संस्थेच्या रिसर्च अँड अँनालिसिस विंग (RAW) चे सचिव म्हणून सामंत कुमार गोयल यांचा करार केंद्राने 24 जून रोजी आणखी एका वर्षाचे वाढवला. गोयल हे 1984 च्या पंजाब केंडर वर्गातील आयपीएस अधिकारी आहेत आणि ते 30 जून 2023 पर्यंत एजन्सी सेक्रेटरी पदावर राहतील. जून 2019 मध्ये सामंत कुमार गोयल अनिल धस्माना यांच्यानंतर RAW चे प्रमुख म्हणून नियुक्त झाले.

IWF ने 2022 चे अध्यक्ष म्हणून मोहम्मद जलूदची निवड केली.

- आंतरराष्ट्रीय वेटलिफ्टिंग फेडरेशन (IWF) ने विश्वास ठेवला आहे की खेळाची संस्कृती आणि नेतृत्व वाढविण्यात लक्षणीय प्रगती झाली आहे. मोहम्मद जलूद यांची संघटनेचे अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली आहे, आणि तिच्या कार्यकारी मंडळात 11 अतिरिक्त नवीन सदस्य जोडले गेले आहेत, तिराना, अल्बानिया, ज्याने स्पेशल आणि इलेक्टोरल काँग्रेस आणि नुकत्याच संपन्न झालेल्या युरोपियन वेटलिफ्टिंग चॅम्पियनशिप या दोन्हींचे आयोजन केले होते.

IRARC चे अविनाश कुलकर्णी इंडिया डेट रिझोल्यूशन कंपनीचे प्रमुख

- भारत सरकारचे पुनरुत्थान मालमत्ता पुनर्रचना फर्म (IRARC), अविनाश कुलकर्णी यांची इंडिया डेट डिसिजन फर्म (IDRCL) चे प्रमुख म्हणून निवड करण्यात आली आहे. कुलकर्णी हे (SBI) दिग्गज आहेत, त्यांनी सार्वजनिक क्षेत्रातील अनेक भूमिका पार पाडल्या आहेत. SBI समुहामधील त्याच्या व्यस्ततेमध्ये फंडिंग बँकिंग आणि सल्लागार शाखा, कॅपिटल मार्केट्समधील असाइनमेंट समाविष्ट आहेत.

CBDT चे नवे अध्यक्ष म्हणून IRS अधिकारी नितीन गुप्ता यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- IRS अधिकारी नितीन गुप्ता यांची केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाचे (CBDT) नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. गुप्ता, आयकर संवर्गातील 1986 च्या बॅचचे भारतीय महसूल सेवा (IRS) अधिकारी, बोर्डाचे सदस्य (तपास) म्हणून काम करत आहेत आणि पुढील वर्षी सप्टेंबरमध्ये ते निवृत्त होणार आहेत.

आकाश अंबानी जिओचे नवे अध्यक्ष झाले.

- मुकेश अंबानी यांचा मोठा मुलगा आकाश अंबानी रिलायन्स इंडस्ट्रीजच्या डिजिटल विभाग, जिओ इन्फोकॉमच्या बोर्डाचे अध्यक्षपद स्वीकारणार आहे. मुकेश अंबानी यांनी 27 जूनपासून कंपनी संचालक पदाचा राजीनामा दिला आहे.
- इतर निवडींमध्ये पंकज मोहन पवार यांचा समावेश होता आणि त्यांचा व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून पाच वर्षांचा कार्यकाळ 27 जूनपासून सुरू झाला. केव्ही चौधरी आणि रामिंदर सिंग गुजराल यांची स्वतंत्र संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

Pinterest Inc. ने घोषणा केली की मुख्य कार्यकारी अधिकारी बेन सिल्वरमन पायउतार होतील आणि Google कॉमर्स एक्झिक्युटिव्ह बिल रेडी यांना सोशल मीडिया साइटचे नियंत्रण देईल.

- Pinterest Inc. ने घोषणा केली की मुख्य कार्यकारी अधिकारी बेन सिल्वरमन पद सोडतील आणि Google Commerce Executive बिल रेडी यांना सोशल मीडिया साइटचे नियंत्रण देईल. आर ईडीच्या नियुक्तीसह, सिल्वरमनचे 12 वर्षांचे कंपनीचे नेतृत्व, जे 2010 मध्ये त्यांनी सह-स्थापना केली तेव्हा सुरू झाले, ते समाप्त झाले. व्यवसायानुसार, तो आता नव्याने तयार करण्यात आलेल्या कार्यकारी अध्यक्षपदाची जबाबदारी स्वीकारणार आहे आणि बोर्डाची जागा राखणार आहे, तर रेडी देखील मंडळात सामील होणार आहे.

अर्थव्यवस्था बातम्या

FY22 मध्ये भारताचा आर्थिक विकास 8.7%, Q4 GDP 4.1% अपेक्षित आहे.

- भारताचा आर्थिक विकास जानेवारी-मार्च 2021-22 मध्ये 4.1 टक्क्यांवर घसरला, हा चार तिमाहीचा नीचांक आहे, जो कोविड-19 महामारीच्या ओमिक्रॉन लाटेचा उत्पादन क्षेत्र आणि संपर्क-केंद्रित सेवांवर प्रभाव दर्शवितो. राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाने संपूर्ण आर्थिक वर्ष 2021-22 साठी वर्ष-दर-वर्ष सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP) वाढीचा अंदाज 8.7% पर्यंत कमी केला, जो फेब्रुवारीमध्ये अपेक्षित 8.9% वरून खाली आला. 2020-21 मध्ये अर्थव्यवस्था 6.6 टक्क्यांनी घसरली.

सरकारने मे महिन्यात 1.41 लाख कोटी रुपयांचा जीएसटी गोळा केला.

- मे महिन्यातील जीएसटी महसूल जवळपास 1.41 लाख कोटी रुपये होता, जो गेल्या वर्षीच्या याच महिन्याच्या तुलनेत 44 टक्क्यांनी वाढला आहे, असे वित्त मंत्रालयाने म्हटले आहे. वस्तू आणि सेवा कर (जीएसटी) महसूल एप्रिलमधील विक्रमी उच्च संकलनापेक्षा कमी आला असून तो 1.68 लाख कोटी रुपये आहे. मार्चमध्ये जीएसटी महसूल 1.42 लाख कोटी रुपये होता, तर फेब्रुवारीमध्ये तो 1.33 लाख कोटी रुपये होता.
- मे 2022 मध्ये एकत्रित GST महसूल 1,40,885 कोटी रुपये आहे ज्यामध्ये CGST रुपये 25,036 कोटी, SGST रुपये 32,001 कोटी, IGST रुपये 73,345 कोटी (वस्तूंच्या आयातीवर जमा झालेल्या 37469 कोटी रुपयांसह) आणि रु. 10,502 कोटी (मालाच्या आयातीवर जमा झालेल्या रु. 931 कोटींसह).

केंद्राने राज्यांना 86,912 कोटी रुपये वितरित केले आणि जीएसटी भरपाई कर्जाची पुर्तता केली.

- केंद्र सरकारने 86,912 कोटी रुपये राज्य सरकारांना, SGST (राज्य वस्तू आणि सेवा कर) यांना सुपूर्द केले आहेत, त्यांना वस्तू आणि सेवा कर (GST) ची पूर्ण भरपाई दिली आहे. जीएसटी भरपाई पूलमध्ये केवळ 25,000 कोटी रुपये असूनही, केंद्राने संपूर्ण रक्कम केली. उपकर जमा होत असताना उर्वरित निधी केंद्राच्या स्वतःच्या निधीतून अदा करण्यात आला.
- राज्यांना जीएसटी भरपाईमधील तफावत भरून काढण्यासाठी, नवी दिल्लीने वित्तीय वर्ष 22 मध्ये बाजारातून 1.59 लाख कोटी रुपये आणि वित्तीय वर्ष 21 मध्ये 1.1 लाख कोटी रुपये कर्ज घेतले आणि ते पैसे राज्यांना दिले. नुकसान भरपाई उपकर, ज्याचा उपयोग कर्ज दायित्वांना समर्थन देण्यासाठी केला जाईल, 2026 पर्यंत लागू असेल.

सरकारने 2021-22 साठी कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी (EPF) ठेवींवर 8.1 टक्के व्याजदर मंजूर केला आहे.

- सरकारने कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधी (EPF) ठेवींवर 2021-22 साठी 8.1 टक्के व्याजदर मंजूर केला आहे, जो सेवानिवृत्ती निधी संस्था कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी संघटना (EPFO) च्या सुमारे पाच कोटी सदस्यांसाठी चार दशकांहून अधिक नीचांकी आहे. या वर्षाच्या सुरुवातीला, EPFO ने 2021-22 साठी भविष्य निर्वाह निधी ठेवींवरील व्याज 2020-21 मध्ये प्रदान केलेल्या 8.5 टक्क्यांवरून 8.1 टक्क्यांपर्यंत कमी करण्याचा निर्णय घेतला होता.

महत्वाचे मुद्दे:

- कामगार आणि रोजगार मंत्रालयाने EPF योजनेच्या प्रत्येक सदस्याला 2021-22 साठी 8.1 टक्के व्याजदर जमा करण्यास केंद्र सरकारची मान्यता दिली आहे.
- कामगार मंत्रालयाने हा प्रस्ताव अर्थ मंत्रालयाकडे संमतीसाठी पाठवला होता.
- आता, सरकारने व्याजदराला मान्यता दिल्यानंतर, EPFO आर्थिक वर्षासाठी निश्चित व्याजदर EPF खात्यांमध्ये जमा करण्यास सुरुवात करेल. 8.1 टक्के EPF व्याज दर 1977-78 पासून सर्वात कमी आहे, जेव्हा तो 8 टक्के होता.

भारतातील डिजिटल पेमेंट 2026 पर्यंत तिप्पट वाढण्याची अपेक्षा आहे.

- भारतातील डिजिटल पेमेंट मार्केट्स सध्याच्या तीन ट्रिलियन डॉलर्सवरून येत्या चार वर्षांत दहा ट्रिलियन डॉलर्सपर्यंत तिप्पट वाढण्याची अपेक्षा आहे. बोस्टन कन्सल्टिंग ग्रुप (BCG) च्या सहकार्यानंतर PhonePe ने जारी केलेल्या अहवालाद्वारे याची पुष्टी करण्यात आली आहे, या अहवालाचे शीर्षक होते 'Digital Payments in India: A \$10 trillion opportunity'. अहवालात गेल्या पाच वर्षांत भारतातील डिजिटल पेमेंटच्या वाढीवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. पाच वर्षांतील वाढीचा परिणाम असा झाला आहे की 2026 पर्यंत तीनपैकी दोन पेमेंट व्यवहार तयार करण्याचे उद्दिष्ट त्या डिजिटल पेमेंटचे असेल.

अहवालातील महत्वाचे मुद्दे:

- हा अहवाल भारतातील डिजिटल पेमेंटच्या वाढीच्या सखोल परिस्थितीवर प्रकाश टाकतो आणि डिजिटल पेमेंटची क्षमता आणि देशातील त्याची प्रचंड वाढ समजून घेण्यासाठी आणि ते उघड करण्यासाठी घटक आणि सक्षम करणाऱ्यांवर लक्ष केंद्रित करतो.
- स्ट्रॅटेजी आणि गुंतवणूकदार संबंधांचे प्रमुख, PhonePe, कार्तिक रघुपती यांनी अहवालात सांगितले की, "हा अहवाल फोनपे प्लस उपक्रमाचा एक भाग आहे, जो फिनटेक इकोसिस्टमला परत देण्याच्या आमच्या प्रयत्नात गेल्या वर्षी सुरू करण्यात आला होता.
- PhonePe प्लस इकोसिस्टममधील सर्व प्रमुख भागधारकांना प्राप्त झाले आहे. भारताचे फिनटेक प्लॅटफॉर्म म्हणून आम्ही गेल्या काही वर्षात युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस (UPI) ची वाढ पाहिली आहे.
- UPI ने व्यक्ती-ते-व्यक्ती (P2P) आणि व्यक्ती-टू-व्यापारी (P2M) व्यवहारांच्या बाबतीत भारताच्या नॉन-कॅश पेमेंटमध्ये संक्रमणास मदत केली आहे.
- UPI ने गेल्या तीन वर्षांत सुमारे नऊ पट व्यवहारांची वाढ पाहिली, जे FY19 मधील पाच अब्ज व्यवहारांवरून FY22 मध्ये सुमारे 46 अब्ज व्यवहार झाले: FY22 मधील नॉन-कॅश ट्रान्झॅक्शन वॉल्यूमच्या 60% पेक्षा जास्त. डिजिटल पेमेंटला देशभरात मान्यता मिळाल्याचे यावरून दिसून येते.
- टियर 1 आणि टियर 2 शहरांमध्ये डिजिटल पेमेंटची स्वीकृती दिसून आली आहे, तर टियर 3 - 6 शहरांमध्ये प्रवेश वाढीसाठी मुख्य जागा दर्शवते. वाढीची पुढील लाट टियर 3-6 स्थानांवरून येण्याची अपेक्षा आहे, जसे की गेल्या दोन वर्षांमध्ये पुरावा आहे ज्यामध्ये टियर 3-6 शहरांनी PhonePe साठी जवळपास 60-70% नवीन ग्राहकांना योगदान दिले आहे.

RBI ने पहिल्या ग्लोबल हॅकाथॉन "HARBINGER 2021" चे निकाल जाहीर केले.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने 'स्मार्टर डिजिटल पेमेंट्स' या थीमसह "हार्बिगर 2021- इनोव्हेशन फॉर ट्रान्सफॉर्मेशन" हे पहिले जागतिक हॅकाथॉन सुरू केले होते. हॅकाथॉनला भारतातील आणि यूएसए, यूके, स्वीडन, सिंगापूर, फिलीपिन्स आणि इस्रायलसह इतर 22 देशांतील संघांनी सादर केलेल्या 363 प्रस्तावांसह उत्साहवर्धक प्रतिसाद मिळाला. पहिल्या टप्प्यात प्रस्तावांची शॉर्टलिस्टिंग, दुसऱ्या टप्प्यात सोल्युशन डेव्हलपमेंट आणि तिसऱ्या टप्प्यात अंतिम मूल्यांकनासह हॅकाथॉन तीन टप्प्यांत पार पडली.

हॅकाथॉनचे निकाल पुढीलप्रमाणे आहेत.

S. No	Problem Statement	Results
1	Innovative, easy-to-use, non-mobile digital payment solutions for converting small-ticket cash transactions to digital mode.	Tone Tag (Brand of Naffa Innovations Pvt. Ltd.) (INDIA)
2	Alternate authentication mechanism for digital payments	napID Cybersec Pvt. Ltd.(INDIA)
3	Context-based retail payments to remove the physical act of payment	Tone Tag (Brand of Naffa Innovations Pvt. Ltd.) (INDIA)
4	Social Media Analysis and Monitoring tool for detection of digital payment fraud and disruption	TrustCheckr (INDIA)

स्टॅशफिनने #LiveBoundless हे महिलांसाठी क्रेडिट लाइन कार्ड सादर केले.

- स्टॅशफिन हे निओ बँकिंग प्लॅटफॉर्म आहे जे #LiveBoundless - विशेषतः महिलांसाठी क्रेडिट लाइन कार्ड सादर करते. या कार्डचा उद्देश महिलांना अधिक आर्थिक स्वातंत्र्य देणे हा आहे. हे कॅशबॅक रिवॉईस, वेलकम क्रेडिट्स, मोफत एटीएम पैसे काढणे आणि सौदे देखील देते.

कार्डची वैशिष्ट्ये:

- हे कार्ड खरेदी, प्रवास आणि खाण्यासाठी आभासी आणि भौतिक माध्यम म्हणून काम करते आणि पहिल्या वर्षी 5,000 रुपयांच्या फायद्यासाठी प्रत्येक खर्चावर 1% कॅशबॅक आणि निवडक ग्राहकांसाठी विनामूल्य क्रेडिट कालावधी समाविष्ट करते.
- फर्मने असेही म्हटले आहे की कार्ड खरेदी, प्रवास आणि खाण्यासाठी एक आभासी आणि भौतिक माध्यम म्हणून कार्य करते, जे ते बाजारात विद्यमान खेळाडूंपेक्षा वेगळे करते.

भारताच्या परकीय चलनाचा साठा 600 अब्ज डॉलर्सच्या पुढे गेला आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या आकडेवारीनुसार, देशाच्या परकीय चलन मालमत्तेत भरीव वाढ झाल्यामुळे भारताचा परकीय चलन (परकीय चलन) साठा USD 3.854 अब्जने वाढून USD 601.363 अब्ज झाला आहे. सलग दहा आठवडे घटल्यानंतर देशाच्या चलन साठ्यात सलग दुसऱ्या आठवड्यात मोठी वाढ झाली आहे. या आठवड्यात परकीय चलनाच्या साठ्यात 4.23 अब्ज डॉलरची वाढ झाली आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या साप्ताहिक सांख्यिकीय पुरवणीनुसार, परकीय चलन मालमतेत जोरदार वाढ झाल्यामुळे 27 मे रोजी संपलेल्या आठवड्यात परकीय चलन साठ्यातील सर्व घटक वाढले.
- पुनरावलोकनाधीन आठवड्यात, भारताची विदेशी चलन मालमत्ता, जी देशातील बहुसंख्य FX साठा बनवते, USD 3.610 अब्जने वाढून USD 536.988 अब्ज झाली.
- मागील आठवड्यात, विदेशी चलन संपत्ती USD 3.825 अब्जने वाढली.
- युरो, ब्रिटीश पाउंड स्टर्लिंग आणि जपानी येन यांसारख्या विदेशी चलन साठ्यामध्ये असलेल्या डॉलर नसलेल्या चलनांचे मूल्यमापन किंवा अवमूल्यन यांचा परिणाम यूएस डॉलरमध्ये व्यक्त केल्यावर परकीय चलन मालमतेत समाविष्ट केला जातो.
- समीक्षाधीन आठवड्यात, सोन्याचा साठा USD 94 दशलक्षने वाढून USD 40.917 अब्ज झाला आहे.
- संपलेल्या आठवड्यात, सोन्याच्या साठ्याचे मूल्य USD 253 दशलक्षने वाढले.
- आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी (IMF) सोबत भारताच्या स्पेशल ड्रॉइंग राइट्स (SDRs) चे मूल्य USD 132 दशलक्षने वाढून USD 18.438 अब्ज झाले आणि IMF मध्ये भारताचे राखीव स्थान USD 18 दशलक्षने वाढून USD 5.019 अब्ज झाले.

'हर टाइम ईएमआय ऑन टाइम' हा बजाज फायनान्सने सुरू केलेला आर्थिक शैक्षणिक उपक्रम आहे.

- बजाज फायनान्स लिमिटेड, एक जागतिक वित्तीय सेवा समूह, बजाज फिनसर्व्ह लिमिटेडची कर्ज देणारी शाखा, हर टाइम ईएमआय ऑन टाइम सुरू केली आहे, सुरक्षित आर्थिक भविष्यासाठी चांगल्या आर्थिक सवयींचे महत्त्व आणि फायद्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी एक डिजिटल मोहीम आहे. या मोहिमेचे उद्दिष्ट सामान्य लोकांना त्यांच्या मासिक कर्ज EMI वेळेवर भरण्याचे फायदे तसेच त्यांच्या एकूण आर्थिक आरोग्यावर गहाळ पेमेंटचे दीर्घकालीन परिणामांबद्दल माहिती देणे आहे.
- बाजारातील वैविध्यपूर्ण आर्थिक उत्पादनांचे फायदे मिळवण्यासाठी पेमेंट वचनबद्धतेला चिकटून राहण्याची शिस्तबद्ध सवय विकसित करण्याच्या महत्त्वावरही जाहिराती जोर देते.
- ब्रँड मोहिमेमध्ये सावध रहें सुरक्षित रहें या प्रख्यात टिंकू जीचे आराध्य गुप्ता जी यांचे चित्रण, आकर्षक आणि संगीतमय शैलीत, त्यांचे मासिक EMI वेळेवर भरण्याचे सोपे साधन आहे.
- टिंकू जी ग्राहकांना आणि सामान्य जनतेला हप्ते न भरणे किंवा उशीरा भरण्याच्या विविध परिणामांबद्दल तसेच एखाद्याचा क्रेडिट स्कोअर सुधारण्यासाठी वेळेवर परतफेडीचे महत्त्व याबद्दल शिक्षित करतात, ज्यामुळे भविष्यातील कर्ज घेण्याच्या संधींवर परिणाम होऊ शकतो.

RBI मौद्रिक धोरण: RBI ने रेपो दर 50 bps ने वाढवून 4.90% केला.

- RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांच्या नेतृत्वाखालील सहा सदस्यीय चलनविषयक धोरण समितीने (MPC) रेपो दर 50 बेस पॉईंट्सने वाढवून 4.90 टक्क्यांवर नेण्यासाठी एकमताने मतदान केले. चलनवाढीचा सामना करण्यासाठी चलनविषयक धोरण समितीने रेपो दरात वाढ केली आहे. स्थायी ठेव सुविधा आणि सीमांत स्थायी सुविधा दर देखील 50 आधार अंकांनी वाढवले आहेत. स्थायी ठेव सुविधा दर आता 4.65 टक्के आणि सीमांत स्थायी सुविधा दर आता 5.15 टक्के आहे.

परिणामी, विविध दर खालीलप्रमाणे आहेत

- Policy Repo Rate: 4.90%
- Standing Deposit Facility (SDF): 4.65%
- Marginal Standing Facility Rate: 5.15%
- Bank Rate: 5.15%
- Fixed Reverse Repo Rate: 3.35%
- CRR: 4.50%
- SLR: 18.00%

NBFCUL ने RBI द्वारे जारी केलेल्या मानक मालमतेसाठी नवीन तरतुदी नियम जारी केले आहेत.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने, वित्तीय प्रणालीमध्ये नॉन-बँकिंग वित्तीय कंपन्यांच्या (NBFCs) वाढत्या सहभागाच्या प्रकाशात, मोठ्या NBFCs द्वारे मानक मालमतेसाठी तरतूद करण्यासाठी मानकांचा एक संच जारी केला आहे. RBI ने गेल्या वर्षी ऑक्टोबरमध्ये NBFC स्केल-आधारित नियमनासाठी फ्रेमवर्क प्रकाशित केले. NBFC चे आकार, क्रियाकलाप आणि लक्षात घेतलेल्या जोखमीवर आधारित चार-स्तरीय नियामक संरचना असते.

महत्वाचे मुद्दे:

- मध्यवर्ती बँकेने जारी केलेल्या परिपत्रकात 'NBFC-अपर लेयर' द्वारे दिलेल्या थकबाकी कर्जासाठी तरतुदीचे दर परिभाषित केले आहेत.
- वैयक्तिक गृहकर्ज आणि लघु आणि सूक्ष्म उपक्रमांना (SMEs) कर्जाचा तरतुदी दर 0.25 टक्के आहे, तर टीझर दरांसह गृह कर्जाचा तरतूद दर 0.5% आहे.
- वैयक्तिक गृहनिर्माण कर्ज आणि लघु आणि सूक्ष्म उपक्रमांना (SMEs) कर्जाचा तरतुदी दर 0.25 टक्के आहे, तर टीझर दराने विस्तारित गृह कर्जाचा तरतूद दर 2 टक्के आहे.
- दर वाढवल्याच्या दिवसापासून एक वर्षांनंतर, नंतरचे दर 0.4% पर्यंत खाली येतील.
- कमर्शियल रिअल इस्टेट रेसिडेन्शियल हाऊसिंग (CRE – RH) क्षेत्रासाठी तरतुदीचा दर 0.75 टक्के आहे, तर निवासी घरांव्यतिरिक्त CRE साठी दर 1% आहे.
- मध्यम आकाराच्या व्यवसायांसाठी तरतूद दर 0.4% वर सेट केला आहे.

म्युच्युअल फंडांवरील सेबी सल्लागार समितीची पुनर्रचना करण्यात आली.

- बाजार नियामक सेबीने आपल्या म्युच्युअल फंड सल्लागार समितीमध्ये सुधारणा केली आहे. सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) च्या ताज्या अपडेटनुसार, 25-सदस्यीय सल्लागार परिषदेच्या अध्यक्षस्थानी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या माजी डेप्युटी गव्हर्नर उषा थोरात असतील. पूर्वी, पॅनेलमध्ये 24 लोक होते.

जागतिक बँकेने भारताचा जीडीपी अंदाज 7.5% पर्यंत कमी केला.

- जागतिक बँकेने चालू आर्थिक वर्षासाठी भारताचा वाढीचा अंदाज 7.5 टक्के कमी केला आहे, जो मागील 8.7 टक्क्यांच्या अंदाजापेक्षा 1.2 टक्के कमी आहे. जागतिक बँकेने प्रसिद्ध केलेल्या आपल्या ताज्या ग्लोबल इकॉनॉमिक प्रॉस्पेक्ट्स अहवालात लिहिताना, वाढत्या महागाई, पुरवठा साखळीतील व्यत्यय आणि भू-राजकीय तणाव यामुळे भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज कमी केला आहे.

अहवालातील महत्त्वाचे मुद्दे:

- FY24 मध्ये भारताचा विकास दर 7.1 टक्क्यांपर्यंत घसरत असल्याचे बँकेचे मत आहे. हे मागील 6.8 टक्क्यांच्या अंदाजापेक्षा 30 बेसिस पॉइंट्स जास्त आहे. आर्थिक वर्ष 25 साठी, जीडीपी वाढीचा दर 6.5 टक्के आहे.
- एक आधार बिंदू म्हणजे टक्केवारीचा शंभरावा भाग. आर्थिक वर्ष 23 च्या वाढीच्या अंदाजात खालची सुधारणा मोठी असली तरी ती स्थानिक अंदाजापेक्षा जास्त आहे.
- उदाहरणार्थ, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने FY23 साठी GDP वाढ 7.2 टक्के ठेवली आहे. 8 जून रोजी जेव्हा चलनविषयक धोरण समिती (MPC) आपला नवीनतम व्याजदर निर्णय जाहीर करेल तेव्हा हा आकडा कमी होण्याची शक्यता आहे.

OECD ने FY23 साठी भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज 6.9% पर्यंत कमी केला.

- आर्थिक सहकार आणि विकास संघटनेने (OECD) FY23 साठी भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज 6.9 टक्के वर्तवला आहे. डिसेंबरमध्ये केलेल्या 8.1 टक्क्यांच्या अंदाजापेक्षा हे प्रमाण 120 बेसिस पॉइंट्सने कमी आहे.

RBI ने मुधोळ कोऑप- बँक, बागलकोट, कर्नाटकचा परवाना रद्द केला

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने मुधोळ "कोऑपरेटिव्ह- बँक लिमिटेड, बागलकोट "(कर्नाटक) चा परवाना रद्द केला आहे, त्यामुळे ठेवींची परतफेड आणि नवीन निधी स्वीकारण्यापासून प्रतिबंधित केले आहे.
- बँकेकडे पुरेसे भांडवल आणि कमाईची शक्यता नाही, भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने परवाना रद्द करण्याची घोषणा करताना सांगितले.
- बँकेने सादर केलेल्या आकडेवारीनुसार, आरबीआयने म्हटले आहे की 99 टक्क्यांहून अधिक ठेवीदार त्यांच्या ठेवींची संपूर्ण रक्कम ठेव विमा आणि क्रेडिट गॅरंटी कॉर्पोरेशन (DICGC) कडून प्राप्त करण्यास पात्र आहेत.

Tencent ने Flipkart मधील 2,060 कोटी रुपयांची हिस्सेदारी खरेदी केली

- अधिकृत दस्तऐवजानुसार, चीनी तंत्रज्ञान समूह Tencent ने फ्लिपकार्टमध्ये तिचे सह-संस्थापक बिन्नी बन्सल यांच्याकडून USD 264 दशलक्ष (सुमारे 2,060 कोटी) किमतीचे भागभांडवल विकत घेतले आहे.
- सिंगापूर-मुख्यालय असलेली ई-कॉमर्स कंपनी फ्लिपकार्टचे कामकाज फक्त भारतात आहे.
- Tencent Cloud Europe BV ला त्यांच्या स्टॅकचा काही भाग विकल्यानंतर बन्सल यांच्याकडे फ्लिपकार्टमध्ये सुमारे 1.84 टक्के हिस्सा आहे.

RBI ने सहकारी बँकांसाठी वैयक्तिक गृह कर्जाची मर्यादा वाढवली आहे

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सहकारी बँकांद्वारे प्रदान केलेल्या वैयक्तिक गृहकर्जावरील विद्यमान मर्यादा वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे, मर्यादा अंतिम सुधारित केल्यापासून घरांच्या किमतीत झालेली वाढ लक्षात घेऊन आणि मोठ्या कर्जासाठी ग्राहकांच्या गरजा लक्षात घेऊन हा निर्णय घेण्यात आला आहे.
- त्यानुसार, टियर 1/टियर 2 नागरी सहकारी बँकांसाठी (UCBs) मर्यादा रु. 30 लाख/ रु.70 लाख वरून रु. 60 लाख/रु.140 लाख करण्यात आली आहे.

मे साठी किरकोळ महागाई 7.04% च्या अंदाजाशी जुळते

- सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाने जारी केलेल्या आकडेवारीनुसार, अनुकूल आधारभूत परिणामामुळे भारताचा किरकोळ चलनवाढीचा दर एप्रिलच्या जवळपास आठ वर्षांच्या उच्चांकी 7.79 टक्क्यांवरून मे महिन्यात 7.04 टक्क्यांवर आला आहे.
- एप्रिलमध्ये ग्राहक किंमत निर्देशांक (CPI) आधारित महागाई दर 7.79 टक्के होता. मे 2021 मध्ये किरकोळ महागाई 6.3 टक्के होती.
- दरम्यान, इंधनापासून भाजीपाला आणि स्वयंपाकाच्या तेलापर्यंत सर्व वस्तूंच्या किमतीत वाढ झाल्यामुळे WPI किंवा घाऊक महागाईचा दर एप्रिलमध्ये 15.08 टक्क्यांच्या विक्रमी उच्चांकावर गेला आणि किरकोळ महागाई 7.79 टक्क्यांच्या जवळपास आठ वर्षांच्या उच्चांकावर गेली.

OmniCard सर्व ATM मधून रोख पैसे काढणे सुरू करणारे RBI परवानाधारक PPI बनले आहे.

- पेमेंट सोल्यूशन प्रदाता, OmniCard ने घोषणा केली आहे की ते देशभरातील कोणत्याही ATM मधून RuPay-चालित कार्ड वापरून रोख पैसे काढणे सुरू करणारे 1st RBI परवानाकृत PPI (प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट) बनले आहे.
- OmniCard वापरकर्ते कार्ड चोरी, कार्ड क्लोनिंग आणि पिन स्किमिंग यांसारख्या फसवणुकीपासून पूर्ण सुरक्षिततेसह त्यांच्या सोयीनुसार कोणत्याही ATM मधून पैसे काढू शकतात कारण पैसे काढण्याची सुविधा उच्च सुरक्षितता आणि सुरक्षित वैशिष्ट्यांसह येते.

- कंपनीने सुविधा सक्षम करण्यासाठी **नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI)** टीमसोबत काम केले आहे.

- नोएडा-आधारित Eroute Technologies द्वारे चालवलेले, Omnicard हे मोबाइल App सह RuPay समर्थित प्रीपेड कार्ड आहे जेथे वापरकर्ते **स्वाइप, स्कॅन, टॅप आणि ऑनलाइन पेमेंट** वापरून खर्च करू शकतात,

इंडियन बँकेने KCC धारकांसाठी डिजिटल नूतनीकरण योजना सुरू केली.

- इंडियन बँकेने आपली KCC डिजिटल नूतनीकरण योजना सुरू केली, ज्यामुळे पात्र ग्राहकांना त्यांच्या किसान क्रेडिट कार्ड खात्यांचे डिजिटल मोडद्वारे नूतनीकरण करता येईल. हा उपक्रम बँकेच्या 'WAVE' - प्रगत आभासी अनुभवाच्या जागतिक प्रकल्पांतर्गत डिजिटल परिवर्तनाचा एक भाग आहे. खात्याचे नूतनीकरण इंडियन बँकेचे IndOASIS मोबाइल ॲप आणि इंटरनेट बँकिंग वापरून केले जाऊ शकते. 88,100 कोटी रुपयांच्या एकूण कृषी पोर्टफोलिओपैकी, KCC 15.84 लाख ग्राहकांसह 22,300 कोटी रुपये आहे.

XPay.Life: भारतातील पहिले ब्लॉकचेन-सक्षम UPI सेवा प्रदाता

- तीन वर्षांच्या ऑपरेशनला जवळ येत असताना, भारतातील पहिले ब्लॉकचेन-सक्षम व्यवहार फ्रेमवर्क असल्याचा दावा करणाऱ्या XPay.Life ने ग्रामीण भारतासाठी आपल्या UPI सेवा सुरू केल्या आहेत. XPay.Life ने दावा केला आहे की ते प्रादेशिक ग्रामीण बँका आणि जिल्हा सहकारी बँकांना अधिक कार्यक्षमतेने बँकेला मदत करण्यासाठी आणि ग्रामीण लोकसंख्येसाठी कमीत कमी त्रासासह संपूर्ण आर्थिक समावेशन प्रदान करण्यासाठी जवळून सहकार्य करत आहे. XPay.Life एक फिनटेक स्टार्टअप आहे.

मे 2022 मध्ये WPI (Wholesale Price Inflation) महागाई 15.88% वर पोहोचली.

- मे महिन्यात घाऊक किमतीची चलनवाढ 15.88% वर पोहोचली, जे सप्टेंबर 1991 नंतरचे सर्वोच्च आहे कारण अन्न आणि इंधनाच्या किमतीतील वाढीमुळे प्रबळ उत्पादित उत्पादन विभागातील एक माफकता कमी झाली. एप्रिलमध्ये (Wholesale Price Inflation - WPI) महागाई 15.08% नोंदवली गेली. घाऊक किंमत निर्देशांक (WPI) वर आधारित चलनवाढ आता 14 महिन्यांपासून दुहेरी अंकात राहिली आहे, जी जागतिक वस्तूंच्या, विशेषतः तेलाच्या वाढलेल्या किमतींना प्रतिबिंबित करते

भारतातील WPI-आधारित घाऊक महागाई

- जानेवारी: 12.96%
- फेब्रुवारी: 13.11%
- मार्च: 14.55%
- एप्रिल: 15.08%

भारताची व्यापार तूट मे 2022 मध्ये \$24.29 अब्ज झाली.

- वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाने जारी केलेल्या व्यापार डेटावरून असे दिसून आले आहे की भारताची मे महिन्यातील व्यापार तूट एका वर्षापूर्वी \$6.53 अब्ज डॉलरवरून 24.29 अब्ज डॉलरवर पोहोचली आहे. मे महिन्याची व्यापार तूट आयातीतील वाढीमुळे

वाढली, जी वार्षिक 62.83% वाढून \$63.22 अब्ज झाली, तर निर्यात 20.55% वाढून \$38.94 अब्ज झाली. युरोपमधील युद्धामुळे अनिश्चितता आणि अस्थिरता असूनही, मे 2022 मध्ये अभियांत्रिकी वस्तूंची निर्यात वार्षिक 12.65 टक्क्यांनी वाढून \$9.71 अब्ज झाली.

- मे महिन्यात भारताची व्यापारी मालाची निर्यात 20.55% वाढून \$38.94 अब्ज झाली आहे. आयात 62.83% वाढून \$63.22 अब्ज झाली. मे 2021 रोजी व्यापार तूट \$6.53 अब्ज होती. एप्रिल-मे 2022-23 मध्ये एकत्रित निर्यात सुमारे 25% वाढून \$78.72 अब्ज झाली. एप्रिल-मे 2022-23 मध्ये आयात 45.42% वाढून \$123.41 अब्ज झाली.

CASHe ने WhatsApp वर उद्योग-प्रथम क्रेडिट लाइन सेवा सुरू केली आहे.

- फायनान्शिएल वेलनेस प्लॅटफॉर्म, CASHe ने ग्राहकांना फक्त नाव टाईप करून झटपट क्रेडिट लाइन ऍक्सेस करण्यासाठी जलद, अखंड आणि सोयीस्कर मार्ग प्रदान करण्यासाठी WhatsApp वर AI-शक्तीवर चालणारी चॅट क्षमता वापरून उद्योग-प्रथम क्रेडिट लाइन सेवा सुरू केली आहे. फर्म कोणतीही कागदपत्रे, ॲप डाउनलोड किंवा कंटाळवाणा अर्ज भरल्याशिवाय त्वरित क्रेडिट मर्यादा ऑफर करते.

CASHe च्या WhatsApp चॅट सेवेबद्दल जाणून घ्या:

- CASHe ची WhatsApp चॅट सेवा WhatsApp बिझनेस प्लॅटफॉर्मवर तयार केली आहे, एक एंटरप्राइझ सोल्यूशन जे व्यवसायांना WhatsApp वर नवीन आणि विद्यमान ग्राहकांशी साध्या, सुरक्षित आणि विश्वासार्ह मार्गाने संवाद साधू देते.
- या सुविधेचा अंतर्निहित एक AI-चालित बॉट आहे जो ग्राहकाच्या इनपुटशी जुळतो आणि स्वयंचलितपणे KYC चेकसह औपचारिक अर्जाची सुविधा देतो आणि एकदा सत्यापित झाल्यानंतर, मार्गदर्शित संभाषण प्रवाहाद्वारे काही क्लिकमध्ये क्रेडिट लाइन सेट करते.

RBI ने मास्टरकार्ड वरील निर्बंध उठवले.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने नवीन देशांतर्गत ग्राहकांच्या ऑनबोर्डिंगवर मास्टरकार्ड एशिया/पॅसिफिक पीटीई लिमिटेडवर घातलेल्या मर्यादा शिथिल केल्या आहेत. भारतातील डेटा स्टोरेजसाठी RBI मानकांचे पालन न केल्याबद्दल, मास्टरकार्डला 22 जुलै 2021 पासून नवीन घरगुती वापरकर्ते (डेबिट, क्रेडिट किंवा प्रीपेड) कार्ड नेटवर्कवर ऑनबोर्ड करण्यापासून प्रतिबंधित करण्यात आले आहे. RBI ने मास्टरकार्डला जवळपास तीन वर्षांची मुदत दिली होती. नियामक निर्देशांचे पालन करते, परंतु ते तसे करण्यास अक्षम होते.

RBI ने लादलेल्या अटी आणि नियमांबद्दल:

- सर्व सिस्टम प्रदात्यांना हे सुनिश्चित करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते की त्यांच्याद्वारे चालवल्या जाणाऱ्या पेमेंट सिस्टमशी संबंधित संपूर्ण डेटा (संपूर्ण एंड-टू-एंड व्यवहार तपशील, संदेश किंवा पेमेंट निर्देशांचा भाग म्हणून संकलित केलेली, वाहून नेलेली किंवा प्रक्रिया केलेली माहिती) केवळ सिस्टममध्ये संग्रहित आहे.

- त्यांनी RBI ला त्यांच्या अनुपालनाबद्दल सूचित करणे आणि CERT-इन पॅनेल केलेल्या ऑडिटरद्वारे बोर्ड-मंजूर सिस्टम ऑडिट अहवाल विहित मुदतीत सादर करणे अपेक्षित होते.
- तथापि, बहुराष्ट्रीय क्रेडिट आणि कार्ड कंपन्यांनी खर्च, सुरक्षितता चिंता, पारदर्शकतेचा अभाव, घट्ट वेळापत्रक आणि इतर राष्ट्रांकडून डेटा स्थानिकीकरणाची मागणी या कारणांमुळे या निर्णयाला विरोध केला आहे.
- रिझर्व्ह बँकेने असा आदेश दिला होता की डेटा केवळ भारतातच संग्रहित केला जावा, ज्याच्या कोणत्याही प्रती न करता — किंवा मिररिंग — इतर देशांमध्ये संग्रहित केला जाऊ नये.
- भारताबाहेर भारतीय व्यवहार साठवून त्यावर प्रक्रिया करणाऱ्या पेमेंट कंपन्यांनी दावा केला की त्यांची प्रणाली केंद्रीकृत होती आणि डेटा स्टोरेज भारतात हलवल्यास त्यांना लाखो डॉलर्स खर्च करावे लागतील.

HSBC इंडियाने भारतीय स्टार्ट-अपसाठी \$250 दशलक्ष कर्ज समर्थन जाहीर केले.

- हँगकाँग आणि शांघाय बँकिंग कॉर्पोरेशन लिमिटेड, इंडिया (HSBC India) ने जगातील तिसऱ्या क्रमांकाची स्टार्ट-अप इकोसिस्टम असलेल्या भारतातील उच्च-वृद्धी, तंत्रज्ञानाच्या नेतृत्वाखालील स्टार्ट-अपसाठी USD 250 दशलक्ष कर्जाची घोषणा केली आहे. HSBC त्याच्या व्यावसायिक बँकिंग विभागाद्वारे कर्जाचे व्यवस्थापन करेल. तसेच रक्कम वितरीत करण्यासाठी कोणत्याही विशिष्ट कालावधीचा उल्लेख केलेला नाही.

1980 पासून, जगाच्या मध्यवर्ती बँकांनी त्यांची सर्वात हॉकीश मोहीम सुरू केली.

- जगभरातील मध्यवर्ती बँकर्स 1980 च्या दशकापासून चलनविषयक धोरणात सर्वात नाट्यमय घट्ट करणे, मंदीचा धोका पत्करणे आणि चलनवाढीच्या अनपेक्षित वाढीला सामोरे जाण्याचा प्रयत्न करत असताना आर्थिक बाजारपेठेला अस्वस्थ करणारे काय आहे ते तयार करत आहेत. आठवड्याची सुरुवात वॉल स्ट्रीटवर फेडरल रिझर्व्हच्या 75 बेसिस पॉइंट्सच्या दरात किमतीच्या आश्चर्यकारक हालचालीने झाली. चेअरमन जेरोम पॉवेल यांनी स्वतःला महागाई परत आणण्यासाठी पूर्णपणे वचनबद्ध असल्याचे घोषित केले, हे 1994 नंतरचे यूएस सेंट्रल बँकेचे सर्वात मोठे पाऊल आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- स्विट्झर्लंडने आश्चर्यकारकपणे दर वाढवले, तर बँक ऑफ इंग्लंडने पाचव्यांदा दर वाढवले, यावेळी 25 आधार गुणांनी, आणि सूचित केले की ते लवकरच दर दुप्पट करेल.
- उत्तेजनाच्या समन्वित काढण्याबद्दल बॉड मार्केटची प्रतिक्रिया इतकी भयंकर होती की युरोपियन सेंट्रल बँकेने बुधवारी काही युरो-झोन देशांमध्ये वाढत्या उत्पन्नाला संबोधित करण्यासाठी आपत्कालीन बैठक बोलावली.
- ब्राझील ते तैवान ते हंगेरी, ऑस्ट्रेलिया, दक्षिण कोरिया, भारत, न्यूझीलंड आणि कॅनडा अशा उदयोन्मुख बाजारपेठांमध्ये कर्ज घेण्याच्या खर्चात वाढ झाली आहे.

- जागतिक बँडवॅगनमध्ये उडी मारण्यासाठी बाजारपेठेचा तीव्र दबाव असतानाही केवळ बँक ऑफ जपानने आपले अत्यंत सुलभ चलनविषयक धोरण ठेवत प्रवृत्तीला नकार दिला.
- युनायटेड स्टेट्समध्ये उच्च चलनवाढीच्या अपेक्षेने 75 बेसिस पॉइंट्स वाढवले. फेडरल रिझर्व्ह व्याजदर वाढवत आहे.
- चीन हा अपवाद आहे, परंतु जगभरातील व्यापारी दर वाढीच्या मालिकेसाठी तयार आहेत जे अनेकांनी त्यांच्या आयुष्यात यापूर्वी कधीही पाहिले नसेल.
- फेडरल रिझर्व्हने 2023 च्या अखेरीस आपला बेंचमार्क दर 3.8 टक्क्यांपर्यंत वाढवण्याची अपेक्षा केली आहे, जी गेल्या आठवड्यात पोहोचलेल्या 1.5 टक्क्यांवरून 2% पर्यंत वाढेल आणि अनेक वॉल स्ट्रीट कंपन्यांनी आणखी उच्च शिखराचा अंदाज वर्तवला आहे.

PNB मधून बाहेर पडल्यामुळे कॅनरा HSBC लाइफचे रीब्रँड झाले.

- पंजाब नॅशनल बँकेच्या (PNB) तिसऱ्या भागीदाराच्या बाहेर पडण्याच्या निर्णयानंतर कॅनरा एचएसबीसी ओबीसी लाइफने स्वतःचे नाव कॅनरा एचएसबीसी लाइफ असे ठेवले आहे. ओरिएंटल बँक ऑफ कॉमर्स (OBC) च्या विलीनीकरणानंतर PNB ने कंपनीमध्ये भागभांडवल विकत घेतले होते. सध्या, कॅनरा बँकेकडे विमा शाखा 51%, HSBC 26% आणि PNB 23% आहे. PNB च्या बाहेर पडण्याच्या निर्णयानंतर, विद्यमान भागधारकांकडून स्टॅक मिळण्याची शक्यता आहे.

RBI ने 15,000 रुपयांपर्यंतच्या व्यवहारांसाठी ई-आदेशांची (e-mandates) मर्यादा वाढवली आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने कार्ड्स, प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट्स (PPIs) आणि आवर्ती व्यवहारांसाठी युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) वरील ई-आदेशांसाठी अतिरिक्त घटक प्रमाणीकरण (AFA) मर्यादा 5,000 रुपयांवरून 15,000 रुपये प्रति व्यवहार केली आहे. याचा अर्थ असा आहे की, प्रत्येक व्यवहारासाठी रु. 15,000 भरण्यासाठी अतिरिक्त प्रमाणीकरणाची आवश्यकता नाही.
- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने, गेल्या दशकभरात, कार्ड पेमेंटसाठी विविध सुरक्षा आणि सुरक्षा उपाय केले आहेत, ज्यात AFA च्या आवश्यकतेचा समावेश आहे, विशेषतः 'कार्ड-नॉट-प्रेझेंट' व्यवहारांसाठी. ई-आदेश अंतर्गत, एखादी व्यक्ती आवर्ती आधारावर विशिष्ट रक्कम आपोआप डेबिट करण्यासाठी बँकेला स्थायी सूचना देऊ शकते

RBI चे 'पेमेंट्स व्हिजन 2025' चे उद्दिष्ट डिजिटल पेमेंटमध्ये तीन पट वाढ करण्याचे आहे.

- रिझर्व्ह बँकेची पेमेंट्स व्हिजन 2025 योजना, जी डिजिटल पेमेंटचे प्रमाण तिप्पट करू इच्छित आहे, उद्योगातील खेळाडूंच्या मते, प्रगतीशील आहे आणि भारताला जागतिक पेमेंट पॉवरहाऊस म्हणून तयार करण्याचा मानस आहे. वाढत्या भू-राजकीय धोक्यांच्या प्रकाशात, RBI ने आपले पेमेंट्स व्हिजन 2025 दस्तऐवज जारी केले, जे रिंग-फेन्सिंग घरगुती पेमेंट नेटवर्क, तसेच पेमेंट व्यवहारांची देशांतर्गत प्रक्रिया लागू करण्याची आवश्यकता यावर चर्चा करते.

- UPI, RTGS, NEFT आणि RuPay कार्डसचे आंतरराष्ट्रीयीकरण हा सर्वात महत्वाचा अग्रगण्य उपक्रम आहे, जिथे देशांसोबतच्या द्विपक्षीय करारांचा, विशेषतः USD, GBP आणि युरोचा समावेश असलेल्या भारतीय रहिवाशांना आणि परदेशातील त्यांच्या समकक्षांना खूप फायदा होईल.

Fitch ने 9 भारतीय बँकांचे IDR स्थिर केले.

- फिच रेटिंगने SBI, ICICI बँक आणि Axis बँक यासह नऊ भारतीय संस्थांना नकारात्मक ते स्थिर श्रेणीत अपग्रेड केले आहे. बँक ऑफ बडोदा (BOB), बँक ऑफ बडोदा (न्यूझीलंड) लिमिटेड, बँक ऑफ इंडिया, कॅनरा बँक, पंजाब नॅशनल बँक (PNB), आणि युनियन बँक ऑफ इंडिया या अपग्रेड मिळवणाऱ्या इतर संस्थांपैकी एक आहेत. Fitch रेटिंग्सने 9 भारत-आधारित बँकांचे दीर्घकालीन जारीकर्ता डीफॉल्ट रेटिंग (IDRs) त्यांचे IDR कायम ठेवताना, नकारात्मक वरून स्थिर केले आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- आयडीआर फिचच्या सार्वभौम क्षमतेचे आणि या संस्थांना असाधारण समर्थन देण्याच्या प्रवृत्तीच्या मूल्यांकनावर आधारित आहेत, जे सार्वभौमच्या क्षमतेचे आणि कलांचे फिचचे मूल्यांकन विचारात घेतात.
- हे प्रणालीदृष्ट्या महत्वाच्या बँकांना पाठबळ देण्याचा सरकारचा ट्रॅक रेकॉर्ड, कर्जदारांचे सापेक्ष प्रणालीगत महत्त्व आणि त्यांच्या विविध मालकी संरचना विचारात घेते.
- Fitch ने एक्सपोर्ट-इम्पोर्ट बँक ऑफ इंडियाज (EXIM) दीर्घकालीन IDR बदलचा दृष्टीकोन नकारात्मक ते स्थिर असा बदलला.

इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँक "ENJOI" मुलांचे बचत खाते सुरू करणार आहे.

- इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँक फादर्स डे वर मुलांचे बचत खाते ENJOI लॉन्च करणार आहे. SFB ने जाहीर केले की हे खाते "तरुण मुलांना" आर्थिक जगाशी ओळख करून देते, त्यांना बचत करण्याची लवकर सवय लावण्यासाठी प्रोत्साहित करते. ENJOI खाते मुलांना नवीन युग आणि तंत्रज्ञानाभिमुख बँकिंग अनुभवाकडे पहिले पाऊल टाकण्यास मदत करेल असेही त्यात नमूद केले आहे.

ENJOI बचत खात्यांची वैशिष्ट्ये:

- ENJOI 0-18 वर्षांच्या मुलांना त्यांच्या पालकांच्या देखरेखीखाली बचत खाती उघडण्याची परवानगी देईल. 10 आणि त्याहून अधिक वयाच्या अल्पवयीन मुलांना वैयक्तिक डेबिट कार्डचा पर्याय देखील मिळेल.
- बचतीच्या उच्च वाढीला चालना देण्यासाठी, खाते 5 लाख ते 2 कोटी रुपयांच्या बचत शिलकीवर 7 टक्के व्याज देऊ करेल. पालकांच्या लेखी संमतीनंतर, 10 आणि त्याहून अधिक वयाचे अल्पवयीन मुले देखील मर्यादित व्यवहार मर्यादित सह स्वयं-ऑपरेटिंग खात्यांचा लाभ घेऊ शकतात..

LIC ने Dhan Sanchay, एक नॉन-लिंक्ड, नॉन-पार्टिसिपेटेड वैयक्तिक बचत जीवन विमा योजना सादर केली आहे.

- भारतीय आयुर्विमा महामंडळ (LIC) ने Dhan Sanchay (धन संचय), एक नॉन-लिंक्ड, नॉन-पार्टिसिपेटेड वैयक्तिक बचत जीवन विमा योजना सादर केली आहे जी संरक्षण आणि बचत दोन्ही देते. पॉलिसीच्या मुदतीदरम्यान विमाधारकाचा अकाली मृत्यू झाल्यास ही योजना कुटुंबाला आर्थिक सहाय्य प्रदान करते. एलआयसीच्या प्रेस रिलीझनुसार, ते परिपक्वतेच्या तारखेपासून पेआउट कालावधीच्या समाप्तीपर्यंत हमी उत्पन्नाचा प्रवाह देखील प्रदान करते.
- जोखीम सुरू झाल्याच्या तारखेनंतर परंतु मुदतपूर्तीच्या निर्धारित तारखेपूर्वी पॉलिसीच्या मुदतीदरम्यान विमाधारकाच्या मृत्यूवर देय मृत्यू लाभ ही मृत्यूवरील विमा रक्कम म्हणून ओळखली जाते.

DBS बँक इंडियाने स्वकर्मा फायनान्समध्ये 9.9% हिस्सा खरेदी केला आहे.

- डीबीएस बँक इंडिया लि. स्वकर्मा फायनान्स मध्ये 9.9% शेअर खरेदी केल्याची घोषणा केली आहे, एक नॉन-डिपॉझिट घेणारी, नॉन-बँकिंग फायनान्स कंपनी जी सूक्ष्म व्यवसायांना थेट कर्ज आणि सह-कर्जाच्या संयोजनाद्वारे संबंधित आर्थिक उपाय प्रदान करते. DBS बँक इंडियाच्या विस्तारित फ्रँचायझी योजनेमध्ये 300 हून अधिक साइट्स आणि 500 शाखांमधील SME आणि ग्राहक कंपन्यांमध्ये लक्षणीय विकासाची कल्पना आहे.

मिल्लथ को-ऑपरेटिव्ह बँकेचा परवाना आरबीआयने निलंबित केला आहे.

- मिल्लथ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., दावणगेरे, कर्नाटक, चा परवाना भारतीय रिझर्व्ह बँकेने (RBI) निलंबित केला होता, परिणामी भांडवलाची कमतरता होती. त्यामुळे दिवसअखेर बँकेचे कामकाज ठप्प होणार आहे. आरबीआयच्या एका प्रसिद्धीपत्रकानुसार, कर्नाटकातील सहकारी संस्थांच्या निबंधकांना बँक बंद करण्याचा आदेश जारी करण्यास आणि लिक्विडिटरची नियुक्ती करण्यास सांगितले आहे.

MeitY ने HDFC, ICICI, NPCI च्या IT संसाधनांना महत्वपूर्ण माहिती इन्फ्रा म्हणून घोषित केले.

- इलेक्ट्रॉनिक्स आणि आयटी मंत्रालयाने (MeitY) ICICI बँक, HDFC बँक आणि UPI व्यवस्थापकीय संस्था NPCI च्या IT संसाधनांना 'महत्वपूर्ण माहिती पायाभूत सुविधा' म्हणून घोषित केले आहे, ज्यामुळे त्यांना कोणतीही हानी झाल्यास राष्ट्रीय सुरक्षेवर परिणाम होऊ शकतो आणि कोणतीही अनधिकृत व्यक्ती यामध्ये प्रवेश करू शकते. संसाधनांना 10 वर्षांपर्यंत तुरुंगवास होऊ शकतो. CII अंतर्गत आयटी संसाधनांमध्ये कोअर बँकिंग सोल्यूशन, रिअल टाइम ग्राँस सेटलमेंट आणि नॅशनल इलेक्ट्रॉनिक फंड ट्रान्सफर (NEFT) यांचा समावेश आहे ज्यामध्ये स्ट्रक्चर्ड फायनान्शियल मेसेजिंग सर्व्हर आहे.

RBI ने FY22 मध्ये ₹20, ₹50, ₹100, ₹200 च्या नोटा छापण्यासाठी जास्त खर्च केला.

- RBI ने FY22 मध्ये ₹20, ₹50, ₹100, ₹200 च्या नोटा छापण्यासाठी जास्त खर्च केला.
- भारतीय रिझर्व्ह बँकेकडून** आरटीआयद्वारे मिळालेल्या माहितीनुसार, ₹50 च्या 1,000 नगांच्या विक्रीच्या किमतीत FY22 मध्ये FY21 च्या तुलनेत सुमारे 23 टक्क्यांची कमाल वाढ नोंदवली गेली, तर ₹20 च्या किमतीत 1 टक्क्यांहून कमी वाढ झाली.
- विशेष म्हणजे, RBI ने ₹4,984.8 कोटी खर्च केले, जे FY21 (₹4,012.09 कोटी) पेक्षा 24 टक्के जास्त आहे, तरीही एकूण पुरवठा कमी होता. नोटाबंदीच्या वर्षात (2016-17) सुमारे ₹8,000 कोटीच्या सर्वकालीन उच्चांकानंतर, FY22 मध्ये चलन छपाईचा एकूण खर्च दुसऱ्या क्रमांकावर होता.

2021 मध्ये स्विस बँकांमधील भारतीयांच्या निधीत 30 लाख कोटी रुपयांची वाढ झाली आहे.

- स्विझर्लंडच्या वार्षिक आकडेवारीनुसार, भारतातील शाखा आणि इतर वित्तीय संस्थांसह स्विस बँकांमध्ये भारतीय व्यक्ती आणि कंपन्यांनी ठेवलेला निधी 2021 मध्ये 3.83 अब्ज स्विस फ्रँक (30,500 कोटीहून अधिक) च्या 14 वर्षांच्या उच्चांकावर गेला आहे. मध्यवर्ती बँक. 2020 च्या अखेरीस 2.55 अब्ज स्विस फ्रँक (₹. 20,700 कोटी) वरून स्विस बँकांमधील भारतीय ग्राहकांच्या एकूण निधीत झालेली वाढ ही सलग दुसऱ्या वर्षी वाढ झाली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- मालमत्तेच्या बाबतीत (किंवा ग्राहकांकडून देय निधी), 2021 च्या अखेरीस भारतीय ग्राहकांचा CHF 4.68 अब्ज इतका होता, जवळपास 10 टक्क्यांनी. यामध्ये वर्षभरात 25 टक्क्यांच्या वाढीनंतर भारतीय ग्राहकांच्या सुमारे 323 दशलक्ष CHF च्या देयांचा समावेश आहे.
- यूकेने स्विस बँकांमधील विदेशी ग्राहकांच्या पैशासाठी 379 अब्ज CHF, त्यानंतर यूएस (CHF 168 अब्ज) दुसऱ्या स्थानावर आहे - 100-अब्जपेक्षा जास्त क्लायंट फंड असलेले केवळ दोन देश आहेत.
- पहिल्या 10 मध्ये अनुक्रमे वेस्ट इंडिज, जर्मनी, फ्रान्स, सिंगापूर, हॉंगकॉंग, लक्झेम्बर्ग, बहामास, नेदरलँड्स, केमन आयलंड आणि सायप्रस यांचा समावेश होता.

दक्षिण भारतीय बँकेने "SIB TF ऑनलाइन" एक्झिम ट्रेड पोर्टल सुरू केले.

- साउथ इंडियन बँकेने त्यांच्या कॉर्पोरेट EXIM ग्राहकांसाठी 'SIB TF ऑनलाइन' नावाचे नवीन पोर्टल सुरू केले आहे पोर्टल परदेशी संस्थांना दूरस्थपणे व्यापार-संबंधित पेमेंटसाठी एक व्यासपीठ सुलभ करते. व्यवहारासाठी संबंधित सहाय्यक कागदपत्रे अपलोड केल्यानंतर ग्राहक SIB TF ऑनलाइन वरून पेमेंट विनंती सुरू करू शकतो.
- SIB TF Online ही बँकेचे कार्य अधिक तंत्रज्ञानावर आधारित बनवण्याची आणखी एक उपलब्धी आहे. किरकोळ बचत आणि NRE SB ग्राहकांना शाखेला भेट न देता परकीय रेमिटन्स सुरू करण्यासाठी लक्ष्य बनवणारी इंटरनेट बँकिंग सुविधा सुरू करण्याच्या अगदी जवळ आले आहे.

कर्नाटक बँकेने खाते उघडण्यासाठी "V-CIP" लॉंच केले.

- कर्नाटक बँकेने 'व्हिडिओ-आधारित ग्राहक ओळख प्रक्रिया (V-CIP)' द्वारे ऑनलाइन बचत बँक (SB) खाते उघडण्याची सुविधा सुरू केली आहे. बँकेच्या कॉर्पोरेट वेबसाइटवर सक्षम केलेली सुविधा, संभाव्य ग्राहकांना त्यांच्या सोयीच्या ठिकाणी व्हिडिओ कॉलद्वारे ऑनलाइन प्रक्रियेद्वारे SB खाते उघडण्याचे आणि KYC (तुमच्या ग्राहकाला जाणून घ्या) सत्यापन पूर्ण करण्यास सक्षम करते.

RBI ने क्रेडिट आणि डेबिट कार्ड जारी करण्यासाठी तरतुदींच्या अंमलबजावणीला मुदतवाढ दिली आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने डेबिट कार्ड आणि क्रेडिट कार्ड जारी करण्यासाठी जारी केलेल्या अनेक प्रमुख निर्देशांची अंमलबजावणी करण्यासाठी अंतिम मुदत वाढवली आहे. 1 जुलै 2022 ते ऑक्टोबर 1, 2022 पर्यंत मुदत वाढवली आहे. RBI ने एका परिपत्रकात जाहीर केलेल्या पुढील मास्टर डायरेक्शन तरतुदी आता 1 ऑक्टोबर 2022 पासून लागू होतील. उद्योग हितधारकांच्या विविध प्रतिक्रिया लक्षात घेऊन हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

एकात्मिक पेन्शन प्लॅटफॉर्म स्थापन करण्यासाठी DoPPW हा सरकारी विभाग SBI सोबत काम करेल.

- ज्येष्ठांसाठी जीवनाचा दर्जा सुधारण्यासाठी, स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) आणि केंद्राचा निवृत्ती वेतन आणि निवृत्तीवेतनधारक कल्याण विभाग (Department of Pension & Pensioners Welfare-DoPPW) एकात्मिक पेन्शन प्लॅटफॉर्म विकसित करण्यासाठी एकत्र काम करतील. SBI फील्ड कर्मचार्यांना पेन्शन धोरणातील सुधारणा आणि केंद्र सरकारच्या पेन्शनधारकांना पेन्शन वितरणाशी संबंधित डिजीटायझेशन याविषयीचे सत्र उदयपूर, राजस्थान येथे वो-डे बँकर जागरूकता कार्यक्रमात देण्यात आले.

अमेरिकेच्या मंदीचा भारतावर परिणाम होण्याची शक्यता, मध्यम कालावधीत विकासाला अडथळा निर्माण होऊ शकतो.

- अर्थतज्ज्ञांच्या मते, भारताच्या मध्यम-मुदतीच्या आर्थिक वाटचालीला युनायटेड स्टेट्समध्ये येऊ घातलेल्या वाढीच्या मंदीमुळे बाधा येण्याची अपेक्षा आहे. नोमुरा इंडिया नॉर्मलायझेशन इंडेक्स (NINI) या संशोधन संस्थेच्या मते, भारतीय अर्थव्यवस्था सध्या सामान्य स्तरावर परतत आहे आणि उपभोग, गुंतवणूक, उद्योग आणि बाह्य क्षेत्रातील व्यापक-आधारित नफ्याद्वारे चालविली जात आहे.
- ही सुधारणा नजीकच्या भविष्यात भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या वाढीच्या मार्गाला चालना देईल असा अंदाज आहे.

ICICI बँकेच्या विद्यार्थ्यांसाठी कॅम्पस पॉवर हे एक नवीन डिजिटल प्लॅटफॉर्म

- आयसीआयसीआय बँकेने भारतात आणि परदेशात उच्च शिक्षण घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मदत करण्यासाठी "कॅम्पस पॉवर" नावाच्या डिजिटल प्लॅटफॉर्मचे अनावरण केले. हे व्यासपीठ संपूर्ण विद्यार्थी परिसंस्थेच्या विविध मागण्या पूर्ण करते, ज्यामध्ये पालक, संस्था आणि विद्यार्थी यांचा समावेश होतो.
- नवीन कॅम्पस पॉवर प्लॅटफॉर्म वापरकर्त्यांना आंतरराष्ट्रीय खाती, शैक्षणिक कर्ज आणि त्यांचे कर लाभ, परकीय चलन सोल्युशन्स, पेमेंट सोल्युशन्स, कार्ड, इतर कर्जे आणि बँक खात्यांच्या संशोधन प्रक्रियेद्वारे मार्गदर्शन करून त्यांच्यासाठी योग्य असलेली आर्थिक उत्पादने शोधण्यात मदत करते.

समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी Lifestyle for the Environment (LiFE) Movement सुरू केली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 'लाइफस्टाइल फॉर द एन्व्हायर्नमेंट (लाइफ) मूव्हमेंट' हा एक जागतिक उपक्रम सुरू केला आहे. या लॉचने 'लाइफ ग्लोबल कॉल फॉर पेपर्स' सुरू केले ज्यात जगभरातील व्यक्ती, समुदाय आणि संस्थांना पर्यावरणाबाबत जागरूक जीवनशैली स्वीकारण्यासाठी शैक्षणिक, विद्यापीठे आणि संशोधन संस्था इत्यादींकडून कल्पना आणि सूचना आमंत्रित केल्या आहेत.

महत्वाचे मुद्दे:

- गेल्या वर्षी ग्लासगो येथे झालेल्या COP-26 पक्षांच्या 26व्या संयुक्त राष्ट्रांच्या हवामान बदल परिषदेत पंतप्रधानांनी LiFE ची कल्पना मांडली होती.
- ही कल्पना एका पर्यावरणाविषयी जागरूक जीवनशैलीला प्रोत्साहन देते जी निर्बुद्ध आणि विध्वंसक उपभोगाऐवजी सजग आणि जाणीवपूर्वक वापरावर लक्ष केंद्रित करते.
- मिशन LiFE भूतकाळातून कर्ज घेते, वर्तमानात कार्य करते आणि भविष्यावर लक्ष केंद्रित करते.

पंतप्रधान मोदींनी रोटरी इंटरनॅशनल कन्व्हेंशन 2022 ला व्हर्चुअली संबोधित केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी म्हणाले की, भारत ही बुद्ध आणि महात्मा गांधींची भूमी आहे, ज्यांनी इतरांसाठी जगणे म्हणजे काय याचे उदाहरण दिले. रोटरी आंतरराष्ट्रीय जागतिक अधिवेशनाला इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने संबोधित करताना पंतप्रधानांनी हे भाष्य केले. रोटरीयन लोकांचे खरे मिश्रण म्हणून वर्णन केले गेले आहे "या प्रमाणात प्रत्येक रोटरी मेळावा एका मिनी-ग्लोबल असेंब्लीसारखा आहे."

महत्वाचे मुद्दे:

- "विविधता आणि चैतन्य आहे," पंतप्रधानांनी रोटरीच्या दोन बोधवाक्यांबद्दल सांगितले, "स्वतःच्या वर सेवा" आणि "एक नफा सर्वात जास्त जो सर्वोत्तम सेवा देतो." पंतप्रधानांच्या मते, सर्व मानवतेच्या कल्याणासाठी ही महत्वाची तत्त्वे आहेत आणि ती "आमच्या संत आणि ऋषींच्या शिकवणुकी" नुसार आहेत.
- जगाच्या लोकसंख्येच्या एक-सातमांश लोकसंख्या भारतात असल्यामुळे, भारताने केलेल्या कोणत्याही यशाचा उर्वरित जगावर फायदेशीर प्रभाव पडेल, असे पंतप्रधानांनी नमूद केले.
- उदाहरणे म्हणून, त्यांनी कोविड-19 लसीच्या कथेचा संदर्भ दिला आणि 2030 च्या जगभरातील उद्दिष्टाच्या पाच वर्षे अगोदर 2025 पर्यंत क्षयरोग दूर करण्याची योजना आहे.
- पंतप्रधान मोदींनी रोटरी कुटुंबाला या तळागाळातील उपक्रमांना पाठिंबा देण्याची आणि जगभरात मोठ्या संख्येने योग दिन साजरा करण्याची विनंती केली.

BIMSTEC आपला 25 वा वर्धापन दिन साजरा करत आहे.

- ढाका येथील बे ऑफ बंगाल इनिशिएटिव्ह फॉर मल्टीसेक्टरल-टेक्निकल अँड इकॉनॉमिक कोऑपरेशन (BIMSTEC) च्या सचिवालयाने BIMSTEC दिनानिमित्त प्रादेशिक संघटनेचा 25 वा वर्धापन दिन साजरा केला. 6 जून 1996 रोजी बँकॉक जाहीरनाम्यावर स्वाक्षरी झाल्यानंतर याची स्थापना झाली. 2014 मध्ये ढाका येथे BIMSTEC सचिवालयाची स्थापना केली आहे.

BIMSTEC बद्दल:

- ही दक्षिण आशिया आणि आग्नेय आशियाई देशांची आंतरराष्ट्रीय संस्था आहे.
- बांगलादेश, भूतान, भारत, म्यानमार, नेपाळ, श्रीलंका आणि थायलंड हे BIMSTEC चे सदस्य आहेत.
- त्याची स्थापना 6 जून 1997 रोजी झाली आणि त्याचे मुख्यालय ढाका, बांगलादेश येथे आहे.

ब्रुसेल्समध्ये प्रथमच भारत-EU सुरक्षा आणि संरक्षण सल्लामसलत आयोजित करण्यात आली आहे.

- ब्रुसेल्स, बेल्जियम येथे प्रथमच भारत-युरोपियन युनियन (EU) सुरक्षा आणि संरक्षण सल्लामसलत आयोजित करण्यात आली आहे. जुलै 2020 मध्ये भारत-EU शिखर परिषदेत घेतलेल्या निर्णयानुसार सल्लामसलत झाली. संरक्षण मंत्रालयाचे सहसचिव सोमनाथ घोष आणि परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयाचे संयुक्त सचिव (युरोप पश्चिम) संदीप चक्रवर्ती यांच्या सह-अध्यक्षांनी सल्लामसलत केली.

सल्लामसलत दरम्यान:

- चर्चामध्ये युरोप, इंडो-पॅसिफिक आणि भारताच्या शेजारील सुरक्षा परिस्थितीचा समावेश करण्यात आला. दोन्ही बाजूंनी अलिकडच्या वर्षात सुरक्षा आणि संरक्षण सहकार्य क्षेत्रात अनेक सकारात्मक घडामोडींची नोंद केली.
- सागरी सुरक्षा संवाद फेब्रुवारी 2022 मध्ये दुसऱ्यांदा भेटला. भारत आणि EU यांच्यातील पहिला संयुक्त नौदल सराव जून 2021 मध्ये आयोजित करण्यात आला होता.
- दोन्ही बाजूंनी सागरी सुरक्षेवर भारत-EU सहकार्य वाढवण्याच्या विविध माध्यमांवर, भारताच्या शेजारच्या शस्त्रास्त्रांच्या निर्यातीवर युरोपीय आचारसंहितेची अंमलबजावणी, सह-विकास आणि संरक्षण उपकरणांचे सह-उत्पादन यासह कायमस्वरूपी संरचित सहकार्यामध्ये भारताच्या सहभागावरही चर्चा केली.

इजिप्तमध्ये युवा संसदपट्टीची 8वी जागतिक परिषद आयोजित करण्यात आली आहे.

- इजिप्तमधील शर्म अल शेख येथे वातावरणातील बदलांना तोंड देण्यासाठी युवा संसद सदस्यांची आठवी जागतिक परिषद सुरू झाली आहे. हाऊस ऑफ रिप्रेझेंटेटिव्ह आणि इंटर-पार्लमेंटरी युनियन (IPU) यांच्या संयुक्त विद्यमाने दोन दिवसीय परिषद आयोजित केली जात आहे. राज्यसभेवर खासदार म्हणून निवडून आलेल्या नागालँडच्या पहिल्या महिला, S. Phangon Konyak या परिषदेत भारताचे प्रतिनिधित्व करत आहेत. ती, भारतातील इतर दोन तरुण लोकसभा खासदारांसोबत, 'यंग खासदार फॉर क्लायमेट अॅक्शन' या विषयावर आपले विचार मांडणार आहेत.

परिषदेबद्दल:

- तरुण संसदपट्टीची 8वी जागतिक परिषद जगभरातील तरुण खासदारांना शिकण्याची देवाणघेवाण करण्यासाठी आणि तरुणांच्या सक्षमीकरणासाठी सामान्य आणि नाविन्यपूर्ण धोरणांची व्याख्या करण्यासाठी एक व्यासपीठ प्रदान करते.
- यावर्षी इजिप्तमध्ये, 60 देशांतील सुमारे 200 तरुण खासदार, हवामान बदलाचा प्रभाव कमी करण्यासाठी आणि पॅरिस कराराच्या अनुषंगाने ग्लोबल वार्मिंग 1.5 अंश सेल्सिअसपेक्षा जास्त होणार नाही याची खात्री करण्यासाठी धोरणांवर चर्चा करण्यासाठी सहभागी होत आहेत.
- IPU ने सामायिक केलेल्या अधिकृत माहितीनुसार, जागतिक स्तरावर संसदेच्या 35,177 जागा आहेत परंतु त्यापैकी फक्त 2.66 टक्के तरुण खासदारांकडे आहेत.

नितीन गडकरी यांनी इंडस्ट्रियल डेकार्बोनायझेशन समिट 2022 चे उद्घाटन केले.

- नवी दिल्लीत, केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी इंडस्ट्रियल डेकार्बोनायझेशन समिट 2022 ला सुरुवात केली. इंडस्ट्रियल डेकार्बोनायझेशन समिट 2022 (IDS-2022) - 2070 पर्यंत कार्बन न्यूट्रॅलिटीसाठी रोड मॅपचे उद्घाटन करताना, त्यांनी सांगितले की, कमी इंधनावर विजेचा पर्यायी पर्याय विकसित करणे हे आहे. या मुद्द्यांवर एकतर्फी, विद्वेषी वृत्ती बाळगणे देशासाठी हानिकारक आहे, असे त्यांचे मत आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री श्री नितीन गडकरी यांनी पर्यावरण, पर्यावरण आणि विकास यांच्यात समतोल राखण्याच्या महत्वावर भर दिला आहे.
- मंत्र्यांनी सांगितले की, भविष्यात पर्यावरणाचे रक्षण करताना आपण आपली अर्थव्यवस्था सुधारली पाहिजे.
- ग्रीन हायड्रोजन हे आमचे सर्वोच्च उद्दिष्ट आहे आणि जैवतंत्रज्ञानाचा वापर करून आपण बायोमासची उत्पादकता वाढवू शकतो आणि बायो-इथेनॉल, बायो-एलएनजी आणि बायो-सीएनजी तयार करण्यासाठी बायोमासचा वापर करू शकतो, असे त्यांनी नमूद केले.
- मिथेनॉल आणि इथेनॉलचा वापर केल्यास प्रदूषण कमी होईल, असा त्यांचा दावा आहे.
- मंत्र्यांच्या म्हणण्यानुसार, आयात कमी करण्यासाठी आणि निर्यात वाढवण्यासाठी लक्षित रोड मॅप विकसित केला पाहिजे, तसेच योग्य संशोधन केले पाहिजे.

जीएसटी कौन्सिलची 47 वी बैठक श्रीनगरमध्ये होणार आहे.

- GST परिषदेची 47 वी बैठक 28 आणि 29 जून 2022 रोजी श्रीनगरमध्ये होणार आहे. जीएसटी कौन्सिलचे अध्यक्ष अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन आहेत. श्रीनगरमध्ये जीएसटी परिषदेची ही दुसरी बैठक होत आहे. 1 जुलै 2017 रोजी वस्तू आणि सेवा कर (GST) लाँच होण्यापूर्वी, शहरामध्ये 18 आणि 19 मे रोजी Council ची 14 वी बैठक झाली.

सभेत चर्चा करण्यासारखे महत्वाचे मुद्दे:

- 47 वी GST कौन्सिलची बैठक महत्वाची मानली जात आहे कारण त्यात दर तर्कसंगतीकरणावरील राज्य मंत्र्यांच्या पॅनेलच्या अहवालावर आणि कॅसिनो, रेस कोर्स आणि ऑनलाइन गेमिंगवरील कर दरावर चर्चा होणे अपेक्षित आहे.
- मंत्र्यांचा गट (GoM) कर स्लॅबमधील संभाव्य बदलांवर चर्चा करण्याची शक्यता आहे, सूत्रांनी सांगितले की पॅनेलच्या अंतिम अहवालासाठी आणखी काही वेळ लागेल.
- बनावट इनपुट टॅक्स क्रेडिट दावे तपासण्यासाठी आणि खऱ्या दाव्यांचा त्वरित निपटारा करण्यासाठी परिषद सारांश रिटर्न आणि मासिक कर भरणा फॉर्म GSTAR-3B मध्ये काही बदल करण्याचा विचार करू शकते.
- सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, सुधारित फॉर्म करदात्याचे एकूण इनपुट टॅक्स क्रेडिट, विशिष्ट महिन्यात दावा केलेली रक्कम आणि करदात्याच्या लेजरमध्ये शिल्लक राहिलेली निव्वळ रक्कम यासंदर्भात स्पष्टता प्रदान करेल.

जीएसटीच्या तर्कसंगतीकरणाबाबत मंत्रिस्तरीय बैठकीत करार होऊ शकला नाही.

- आतल्या माहितीनुसार, जीएसटी दर तर्कसंगतीकरणावर काम करणाऱ्या राज्यमंत्र्यांचा गट करार साध्य करू शकला नाही कारण काही सदस्य कर स्लॅब आणि दरांमध्ये बदल करण्यास विरोध करत होते. त्यांनी सांगितले की मंत्री गट 20 नोव्हेंबर 2021 रोजी मंत्री गटाच्या मागील बैठकीत झालेल्या सहमतीबद्दल जीएसटी परिषदेला स्थिती अहवाल देईल.

महत्वाचे मुद्दे:

- ते पुढे म्हणाले की GoM आपला अंतिम अहवाल देण्यासाठी मुदतवाढ मागेल आणि कर दर समस्यांवर या महिन्याच्या अखेरीस होणाऱ्या कौन्सिलच्या बैठकीत चर्चा केली जाईल.
- जीएसटी कौन्सिल, ज्याचे अध्यक्ष अर्थमंत्री श्रीमती. निर्मला सीतारामन यांची 28 आणि 29 जून रोजी श्रीनगरमध्ये भेट होणार आहे.
- गेल्या वर्षी, परिषदेने कर्नाटकचे मुख्यमंत्री श्री बसवराज बोम्मई यांच्या नेतृत्वाखाली राज्य मंत्र्यांची सात सदस्यीय परिषद बोलावली होती, ज्याने कर दर कमी करून महसूल वाढवण्याच्या उपायांची शिफारस केली होती.
- GoM ला रिबेट पेआउट्स कमी करण्यासाठी आणि आयटीसी चेन ब्रेक्स टाळण्यासाठी आणि कर बेस विस्तृत करण्यासाठी आणि GST सूट यादीचे पुनरावलोकन करण्यासाठी उलट शुल्क रचनेसह आयटमचे पुनरावलोकन करण्याचे काम देण्यात आले आहे.
- जीएसटी अंतर्गत चार-स्तरीय संरचना मूलभूत वस्तूंना 5% च्या कमी दराने सूट देते किंवा कर देते, तर ऑटो आणि डिमेरिट वस्तूंचे 28% च्या सर्वोच्च दराने कर आकारला जातो. इतर दोन कर कंस 12 आणि 18 टक्के आहेत.

नवी दिल्ली सायबर सुरक्षा आणि राष्ट्रीय सुरक्षा या विषयावर राष्ट्रीय शिखर परिषद आयोजित करणार आहे.

- राष्ट्रीय राजधानीतील विज्ञान भवन येथे, गृह मंत्रालय सायबर सुरक्षा आणि राष्ट्रीय सुरक्षा (सायबर अपराध से आझादी, आझादी का अमृत महोत्सव) या विषयावर राष्ट्रीय परिषद आयोजित करेल. केंद्रीय मंत्री अमित शाह परिषदेचे प्रमुख पाहुणे असतील, अशी माहिती गृह मंत्रालयाने दिली आहे. हा परिसंवाद सायबर गुन्हेगारी प्रतिबंधाबाबत जनजागृती करण्याच्या देशातील प्रयत्नांचा एक भाग आहे.
- उद्याच्या परिषदेच्या धावपळीत, भारतीय सायबर क्राइम कोऑर्डिनेशन सेंटर (I4C), भारत सरकारच्या सांस्कृतिक मंत्रालयाच्या सहकार्याने, 75 ठिकाणी सायबर स्वच्छता, सायबर गुन्हे प्रतिबंध, सायबर सुरक्षा आणि राष्ट्रीय सुरक्षा या विषयावर कार्ये आयोजित केली होती. देशभरात 8 ते 17 जून दरम्यान "आझादी का अमृत महोत्सव" या बॅनरखाली. केंद्रीय सांस्कृतिक, पर्यटन आणि पूर्वोत्तर क्षेत्राचे विकास मंत्री जी किशन रेड्डी, गृह राज्यमंत्री अजय कुमार मिश्रा, आणि गृह मंत्रालय, संस्कृती आणि राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांचे वरिष्ठ अधिकारी तसेच विविध संघटनांचे प्रतिनिधी या परिषदेला उपस्थित राहतील

केंद्रीय मंत्री प्रल्हाद सिंह पटेल यांनी बाजरीवरील राष्ट्रीय परिषदेचे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय अन्न प्रक्रिया उद्योग राज्यमंत्री प्रल्हाद सिंह पटेल यांनी बाजरीवरील राष्ट्रीय परिषदेचे उद्घाटन केले. या परिषदेची थीम 'भारतासाठी भविष्यातील सुपर फूड' ही आहे, जी उद्योग संस्था ASSOCHAM द्वारे M/o फूड प्रोसेसिंग इंडस्ट्रीजच्या सहकार्याने आयोजित केली आहे. अन्न आणि पोषण सुरक्षा सुनिश्चित करण्याच्या संधी आणि आव्हानांवर चर्चा करण्यासाठी या परिषदेचे आयोजन करण्यात आले आहे.

'विविटेक 2020' परिषदेने भारताला 'कंट्री ऑफ द इयर' म्हणून मान्यता दिली.

- युरोपमधील सर्वात मोठी स्टार्टअप परिषद, "Vivatech 2020" ने भारताला "कंट्री ऑफ द इयर" म्हणून मान्यता दिली आहे. Vivatech 2020 मध्ये भारताला "कंट्री ऑफ द इयर" म्हणून ओळखले जाणे हा एक मोठा सन्मान आहे. हे भारतीय स्टार्टअप्सच्या जगभरातील योगदानामुळे आहे. ही भारतीय स्टार्टअपची ओळख आहे.
- रेल्वे, दळणवळण, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्री, अश्विनी वैष्णव यांनी पॅरिस, फ्रान्स येथे भरलेल्या Vivatech 2020 या तंत्रज्ञान प्रदर्शनात भारत पॅव्हेलियनचे उद्घाटन केले. Vivatech 2022 मध्ये भारतातील सुमारे 65 स्टार्ट-अप सरकारी सहाय्याने सहभागी होत आहेत.

ऑनलाइन जुगार आणि कॅसिनोबद्दल, जीएसटी कौन्सिल कायद्यात बदल करण्याचा विचार करत आहे.

- वस्तू आणि सेवा कर (GST) परिषद GST न्यायाधिकरण तयार करणे सोपे करण्यासाठी कायद्यात बदल करण्याबाबत बोलणार आहे. ऑनलाइन जुगार, कॅसिनो आणि रेसट्रॅकवरील मंत्र्यांच्या गटाच्या (GoM) अहवालावरही परिषदेद्वारे चर्चा केली जाईल. कॅसिनो, रेसट्रॅक, इंटरनेट जुगार आणि लॉटरीवर लावल्या जाणाऱ्या 28 टक्के जीएसटीचे दर आणि मूल्यांकन मानके एकसमान असावीत असा प्रस्ताव GoM ने मांडला आहे.

येत्या 30 वर्षात भारतीय जीडीपी 30 ट्रिलियन डॉलरपर्यंत पोहोचू शकेल.

- वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल यांच्या मते, भारताची अर्थव्यवस्था जगातील सर्वात वेगाने वाढणारी अर्थव्यवस्था आहे आणि पुढील 30 वर्षात ती \$30 ट्रिलियनपर्यंत पोहोचण्याचा अंदाज आहे. तिरुपूर, तामिळनाडू येथे निर्यातदारांशी बोलताना गोयल यांनी टिप्पणी केली की जर भारताचा वार्षिक चक्रवाढ वार्षिक 8% दराने विकास झाला तर नऊ वर्षात अर्थव्यवस्था दुप्पट होईल. मंत्र्यांच्या मते, देशाची अर्थव्यवस्था सध्या अंदाजे \$3.2 ट्रिलियन आहे आणि नऊ वर्षात अंदाजे \$6.5 ट्रिलियनची होईल.

नैनिताल बँक-BoB सह-ब्रँडेड कॉन्टॅक्टलेस रुपे क्रेडिट कार्ड लॉन्च करण्यात आले आहे.

- BOB Financial Solutions Limited (BFSL), बँक ऑफ बडोदा आणि नैनिताल बँकेची पूर्ण मालकीची उपकंपनी ज्याची स्थापना भारतरत्न गोविंद बल्लभ पंत यांनी 1922 मध्ये केली होती, त्यानुसार नैनिताल बँक-BoB सह-ब्रँडेड कॉन्टॅक्टलेस रुपे क्रेडिट कार्ड लॉन्च करण्यात आले आहे. नैनिताल बँकेच्या शताब्दी वर्षात सादर केले जाणारे हे कार्ड किराणामाल आणि डिपार्टमेंटल स्टोअर्ससह दैनंदिन खर्चाच्या श्रेणींसाठी वापरकर्त्यांना बक्षीस देण्यासाठी आहे.

मुफिन फायनान्सला RBI कडून प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट परवाना मिळाला.

- शीर्ष NBFC पैकी एक, Mufin Finance ला RBI कडून अर्ध-बंद प्रीपेड पेमेंट साधने जारी करण्यासाठी प्राथमिक अधिकृतता प्राप्त झाली आहे. डिजिटल बँका, फिनटेक कंपन्या आणि ग्राहकांना तोंड देणारी प्रमुख ऍप्लिकेशन्स अर्ध-बंद PPI परवान्यामुळे कर्ज देण्यासाठी डिजिटल पेमेंट सोल्यूशन्स सारखी वैशिष्ट्ये सादर करण्यास सक्षम आहेत. बजाज फिनसर्व्ह, मणपुरम आणि पॉल मर्चंट्स सारख्या सुप्रसिद्ध कंपन्यांनंतर, मुफिन फायनान्स ही RBI कडून असा परवाना मिळवणारी चौथी NBFC आहे.

RBI ने SBI च्या ऑपरेशन्स सपोर्ट सबसिडीअरीच्या स्थापनेला मान्यता दिली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने स्टेट बँक ऑफ इंडियाला त्यांच्या प्रस्तावित ऑपरेशन्स सपोर्ट सबसिडीअरीसाठी प्राथमिक मान्यता दिली आहे, ज्याचा उद्देश खर्च-ते-उत्पन्न गुणोत्तर कमी करणे आहे. भारतभर नवीन उपकंपनी सुरू करण्यापूर्वी, बँक लवकरच निवडक भागात एक पथदर्शी कार्यक्रम सुरू करेल. एसबीआयचे अध्यक्ष दिनेश कुमार खारा म्हणाले की, ऑपरेशन्स सहाय्यासाठी एक उपकंपनी स्थापन केली जात आहे. खर्च ते उत्पन्नाच्या गुणोत्तरावरील चिंता दूर करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे. त्यांच्याकडे आधीपासून RBI ची तत्वतः परवानगी आहे आणि आम्ही लवकरच एक चाचणी कार्यक्रम सुरू करणार आहोत.

Acemoney ने UPI 123Pay पेमेंट आणि वेअरेबल एटीएम कार्ड लॉन्च केले आहेत.

- Acemoney ने UPI 123Pay पेमेंट आणि वेअरेबल एटीएम कार्ड लॉन्च केले आहेत. UPI 123Pay पेमेंट लोकांना फीचर फोन वापरून स्मार्टफोन किंवा इंटरनेट कनेक्शनशिवाय कॅशलेस व्यवहार करू देते. घालण्यायोग्य एटीएम कार्ड हे की चेन आणि रिंग म्हणून डिझाइन केलेले गॅझेट आहेत जे लोकांना एटीएम कार्ड आणि फोनशिवाय कॅशलेस व्यवहार करण्यास सक्षम करतात.

NITI आयोगाने भारताच्या Gig Economy वर एक अहवाल जारी केला.

- NITI आयोगाने "इंडियाज बूमिंग गिग आणि प्लॅटफॉर्म इकॉनॉमी" नावाचा अहवाल प्रसिद्ध केला. सुमन बेरी, NITI आयोगाचे उपाध्यक्ष अमिताभ कांत आणि विशेष सचिव डॉ. के. राजेश्वर राव यांनी हा अहवाल जारी केला. या प्रकारचा पहिला अभ्यास, भारतातील गिग-प्लॅटफॉर्म अर्थव्यवस्थेबद्दल सखोल दृष्टिकोन आणि सूचना देते. सीईओ अमिताभ कांत यांनी भारतातील वाढत्या शहरीकरणाच्या प्रकाशात आणि इंटरनेट, डिजिटल तंत्रज्ञान आणि सेलफोनचा व्यापक वापर याच्या प्रकाशात रोजगार निर्माण करण्याच्या उद्योगाच्या क्षमतेवर भर दिला.

राज्यांना सोने आणि मौल्यवान दगडांच्या आंतर-राज्य हालचालीसाठी ई-वे बिल जारी करण्याची परवानगी देताना, अधिकाऱ्यांनी सांगितले की जीएसटी परिषदेने कर दरांमध्ये बदल करण्यास अधिकृत केले.

- राज्यांना सोने आणि मौल्यवान दगडांच्या आंतर-राज्य हालचालीसाठी ई-वे बिल जारी करण्याची परवानगी देताना, अधिकाऱ्यांनी सांगितले की जीएसटी परिषदेने विशिष्ट वस्तू आणि सेवांवरील कर दरांमध्ये बदल करण्यास अधिकृत केले. फसवणूक टाळण्यासाठी उच्च-जोखीम करदात्यांच्या GoM अहवालास मान्यता देण्याबरोबरच, अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांच्या अध्यक्षतेखाली आणि राज्य समतुल्य असलेल्या परिषदेने GST-नॉंदणीकृत उपक्रमांसाठी अनेक अनुपालन प्रक्रियांनाही मान्यता दिली.

झोमॅटोने सर्व स्टॉक डीलमध्ये ब्लिंकिटला 4447 कोटी रुपयांना विकत घेतले.

- झोमॅटो (ऑनलाइन फूड डिलिव्हरी प्लॅटफॉर्म) ने ब्लिंक कॉमर्स (ब्लिंकिट) च्या अधिग्रहणाची घोषणा केली आहे, जी पूर्वी ग्रोफर्स इंडिया म्हणून ओळखली जात होती. कंपनीच्या संचालक मंडळाने 4,447 कोटी रुपयांना रोखीने अडचणीत असलेली ब्लिंक कॉमर्स कंपनी ब्लिंकिट ताब्यात घेण्याच्या प्रस्तावाला मंजुरी दिली. गेल्या वर्षी, Zomato ने Grofers India Private Limited ला USD 50 दशलक्ष कर्ज दिले. झोमॅटोकडे आधीपासूनच ब्लिंकिट (पूर्वी ग्रोफर्स) मध्ये 9 टक्क्यांहून अधिक स्टेक आहे. आधीच्या ब्लिंकिट डीलचे मूल्य सुमारे \$700 दशलक्ष असताना, झोमॅटोच्या शेअरच्या किमतीत घट झाल्याने ते \$568 दशलक्ष झाले.

REIT आणि InvIT च्या सार्वजनिक समस्यांसाठी, SEBI आता UPI पेमेंट पर्याय ऑफर करते.

- भांडवली बाजार नियामक सेबीच्या म्हणण्यानुसार रिटेल गुंतवणूकदार REITs आणि InvITs च्या सार्वजनिक ऑफरमध्ये अर्ज करण्यासाठी UPI किंवा युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस यंत्रणा वापरू शकतात. सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) ने दोन वेगळ्या परिपत्रकांमध्ये नमूद केले आहे की नवीन फ्रेमवर्क, ज्याचे उद्दिष्ट आहे की प्रक्रिया अधिक सुलभ करणे, इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्व्हेस्टमेंट ट्रस्ट (InvIT) आणि रिअल इस्टेट इन्व्हेस्टमेंट ट्रस्ट (REIT) च्या युनिट्सच्या सार्वजनिक इश्यूर लागू होईल.

बजाज अलियान्झ द्वारे सादर करण्यात आलेला उद्योगातील पहिला "जागतिक आरोग्य सेवा" कार्यक्रम

- भारतातील सर्वोच्च खाजगी सामान्य विमा कंपन्यांपैकी एक, बजाज अलियान्झ जनरल इन्शुरन्सने, त्याच्या अद्वितीय ग्लोबल हेल्थ केअर आरोग्य विमा कार्यक्रमाची घोषणा केली. ग्लोबल हेल्थ केअर नावाचा संपूर्ण आरोग्य नुकसानभरपाई विमा कार्यक्रम पॉलिसीधारकांना नियोजित आणि आपत्कालीन उपचार (भारतात) दोन्ही देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय (भारताबाहेर) वैद्यकीय प्रदात्यांसाठी अखंड कवरेज प्रदान करतो.

डॉ. जितेंद्र सिंह, राज्यमंत्री, लिस्बन यूएन महासागर परिषद, 2022 मध्ये सहभागी होण्यासाठी पोर्तुगालला रवाना झाले.

- डॉ. जितेंद्र सिंह, भारत सरकारचे राज्यमंत्री, लिस्बन यूएन महासागर परिषद, 2022 मध्ये सहभागी होण्यासाठी पोर्तुगालला रवाना झाले.
- डॉ. सिंह यांनी त्यांच्या अंतिम टिप्पणीत घोषित केले की, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या निर्देशानुसार, भारत लक्ष्य 14 च्या पूर्ततेसाठी विज्ञान आणि नवकल्पना यावर आधारित सहयोगी उपाय ऑफर करेल.
- SDG निर्देशकांवरील कार्यपद्धती आणि डेटामधील अंतर बंद करण्यासाठी, त्यांनी दावा केला की भारताने UN एजन्सी आणि संशोधन संस्थांसोबत चांगल्या प्रकारे प्रतिबद्धता आणि भागीदारी स्थापित केली आहे.

जर्मनीतील G7 बैठकीचा समारोप

- जर्मनीतील G7 बैठकीत, युनायटेड स्टेट्स आणि इतर प्रमुख राष्ट्रांनी चीनच्या वाढत्या धोक्यांवर लक्ष केंद्रित करण्यासाठी त्यांच्या शिखर परिषदेच्या समारोपाच्या वेळी एक करार केला, तीन दिवसांच्या G7 बैठकीचा सर्वात महत्वाचा मुद्दा युकेनमधील रशियाचा संघर्ष होता. एका संभाषणात, सात देशांच्या गटाने बीजिंगला आर्थिक धोरणे आणि मानवाधिकार उल्लंघनाबाबत आव्हान देण्यासाठी एक धोरण स्पष्ट केले.
- निवेदनात, बीजिंगला मानवाधिकार आणि हॉगकाँगच्या स्वायत्ततेचा आदर करण्यासाठी तसेच युकेनमधील रशियन आक्रमणाचा अंत करण्यासाठी मदत करण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यात आले.
- पूर्व आणि दक्षिण चीन समुद्रात आक्रमक कृती केल्याबद्दलही त्याचा निषेध करण्यात आला.

G 7 देश:

- कॅनडा
- फ्रान्स
- जर्मनी
- इटली
- जपान
- युनायटेड किंगडम
- अमेरिकेची संयुक्त संस्थान

कराराच्या बातम्या

टाटा मोटर्सने गुजरातमधील फोर्ड इंडियाच्या प्लांटच्या संभाव्य अधिग्रहणासाठी करार केला.

- टाटा पॅसेंजर इलेक्ट्रिक मोबिलिटी लिमिटेड (TPEML), टाटा मोटर्स लिमिटेडची उपकंपनी, आणि फोर्ड इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड (FIPL) यांनी FIPL च्या सानंद वाहन निर्मितीच्या संभाव्य संपादनासाठी गुजरात सरकार (GoG) सोबत सामंजस्य करार (MOU) वर स्वाक्षरी केली आहे. सुविधा या सामंजस्य करारामध्ये सुविधेची जमीन आणि इमारती, वाहन निर्मिती प्रकल्प, यंत्रसामग्री आणि उपकरणे यांचे संभाव्य संपादन आणि FIPL सानंदच्या वाहन निर्मिती ऑपरेशन्समधील सर्व पात्र कर्मचाऱ्यांचे हस्तांतरण यांचा समावेश आहे.

इस्त्रायल आणि संयुक्त अरब अमिराती यांनी पहिल्या अरब मुक्त व्यापार करारावर स्वाक्षरी केली.

- इस्त्रायलने संयुक्त अरब अमिराती (UAE) सह अरब देशासोबत पहिला मुक्त व्यापार करार केला आहे. दुबईमध्ये इस्त्रायलचे अर्थव्यवस्था आणि उद्योग मंत्री ओरना बारबिवे आणि यूएईचे अर्थमंत्री अब्दुल्ला बिन तौक अल मारी यांनी या करारावर स्वाक्षरी केली. इस्त्रायलच्या अर्थव्यवस्था आणि उद्योग मंत्रालयाने जारी केलेल्या अधिकृत विधानानुसार, सर्वसमावेशक, महत्त्वपूर्ण आणि ग्राउंड ब्रेकिंग करारामुळे वस्तू आणि सेवांमधील द्विपक्षीय व्यापार वाढेल, संयुक्त अरब अमिरातीला इस्त्रायली निर्यात वाढेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- सीमाशुल्क, सहयोग, सरकारी खरेदी, ई-कॉमर्स आणि बौद्धिक संपदा हक्क या सर्व गोष्टी करारांतर्गत समाविष्ट आहेत.
- इस्त्रायल राज्याच्या संयुक्त अरब अमिरातीसोबतच्या व्यावसायिक संबंधांसाठी ही एक महत्त्वपूर्ण भेट आहे, जो अरब देशासोबतचा पहिला मुक्त व्यापार क्षेत्र करार आहे.
- आज सकाळी त्यांनी स्वाक्षरी केलेल्या मुक्त व्यापार क्षेत्र करारामुळे द्विपक्षीय वाणिज्य सुधारणे, अडथळे दूर करणे आणि नवीन आर्थिक शक्यता आणि सहयोग निर्माण करणे अपेक्षित आहे, हे सर्व आमच्या सामायिक रस्त्यासाठी पायाभूत काम करतील.

गुजरात सरकारने मातीच्या संवर्धनासाठी ईशा आउटरीचसोबत करार केला.

- जगभरातील 'माती वाचवा' उपक्रमात सामील होण्यासाठी गुजरातच्या हवामान बदल विभागाने सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. ईशा आउटरीचचे संस्थापक आणि आध्यात्मिक नेते सद्गुरू आणि गुजरातचे मुख्यमंत्री श्री भूपेंद्र पटेल यांनी अहमदाबादमध्ये सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. जग्गी सद्गुरू 100 दिवसांच्या मोटारसायकल दौऱ्यावर निघाले असून संपूर्ण जगामध्ये मृदा पुनरुत्पादन मोहिमेबद्दल जागरूकता निर्माण केली आहे. युरोप, मध्य आशिया आणि मध्य पूर्वेतून 30,000 किलोमीटरचा प्रवास हा मातीच्या महत्वाबाबत धोरणकर्त्यांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्याचा प्रयत्न आहे. श्री सद्गुरू जग्गी वासुदेव या दौऱ्याचा एक भाग म्हणून 'माती वाचवा' या विषयावर सामंजस्य करार करण्यासाठी गुजरातमध्ये होते.

संरक्षण मंत्रालयाने स्वदेशी एस्ट्रा बिरॉन्ड व्हिज्युअल रेंज क्षेपणास्त्रांसाठी 2,971 कोटी रुपयांच्या करारावर स्वाक्षरी केली.

- संरक्षण मंत्रालयाने भारतीय वायुसेना (IAF) साठी स्वदेशी विकसित Astra Mk-I Beyond Visual Range (BVR) हवाई ते हवाई क्षेपणास्त्रे आणि संबंधित उपकरणे पुरवण्यासाठी संरक्षण सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम भारत डायनॅमिक्स लिमिटेड (BDL) सोबत करार केला आहे.
- हे क्षेपणास्त्र, ज्याच्या यशस्वी चाचण्या IAF द्वारे आधीच केल्या गेल्या आहेत, ते पूर्णपणे Su-30 MK-I लढाऊ विमानावर एकत्रित केले आहे आणि टप्प्याटप्प्याने इतर लढाऊ विमानांसह लाइट कॉम्बॅट एअरक्राफ्टसह एकत्रित केले जाईल.

Astra Mk-I बदल:

- आधुनिक मार्गदर्शन आणि नेव्हिगेशन तंत्रांसह Astra ची श्रेणी 100 किमी पेक्षा जास्त आहे आणि DRDO ने आधी सांगितल्याप्रमाणे, अचूक अचूकतेसह लक्ष्य नष्ट करण्यासाठी मिडकोर्स मार्गदर्शन आणि RF साधक आधारित टर्मिनल मार्गदर्शन आहे.
- BVR क्षमतेसह हवेतून हवेतील क्षेपणास्त्र लढाऊ विमानांना मोठ्या स्टँडऑफ श्रेणी प्रदान करते जे प्रतिद्वंद्वी हवाई संरक्षण उपायांना तोंड न देता शत्रूच्या विमानांना तटस्थ करू शकते, ज्यामुळे हवाई क्षेत्राचे श्रेष्ठत्व प्राप्त होते आणि टिकून राहते.
- DRDO द्वारे दीर्घ श्रेणीचे आणि अधिक अत्याधुनिक Astra-Mk2 विकसित केले जात आहे.

तामिळनाडू सरकारने पेन्शनधारकांच्या डिजिटल जीवन प्रमाणपत्रासाठी

IPPB सोबत सामंजस्य करार केला.

- टपाल विभागाच्या घरोघरी सेवांद्वारे पेन्शनधारकांकडून जीवन प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी तामिळनाडू सरकारने इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक (IPPB) सह सामंजस्य करार (MoU) वर स्वाक्षरी केली. IPPB ते प्रति डिजिटल लाइफ सर्टिफिकेट 70 रुपये दराने घरोघरी सेवांमध्ये हस्तांतरित करेल. जवळपास 7.15 लाखाहून अधिक राज्य सरकारी पेन्शनधारक / कौटुंबिक निवृत्तीवेतनधारक दरवर्षी जुलै, ऑगस्ट आणि सप्टेंबरमध्ये त्यांचे जीवन प्रमाणपत्र सादर करतात.
- आत्तापर्यंत, पेन्शनधारक/कौटुंबिक निवृत्ती वेतनधारकांना तीनपैकी कोणताही एक पर्याय वापरून एकत्र करणे शक्य आहे— डायरेक्ट मस्टरिंग (शारीरिक स्वरूप); पोस्टाद्वारे जीवन प्रमाणपत्र सादर करणे; आणि बायोमेट्रिक उपकरण वापरून जीवन प्रमाण पोर्टलद्वारे डिजिटल जीवन प्रमाणपत्र (DLC) . कोविड-19 साथीच्या आजारामुळे, गेल्या दोन वर्षांमध्ये वार्षिक संकलनातून सूट देण्यात आली होती.

HDFC ने डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशनसाठी Accenture सोबत करार केला आहे.

- NBFC दिग्गज, HDFC ने आपल्या कर्ज व्यवसायाचे डिजिटल रूपांतर करण्यासाठी जागतिक माहिती तंत्रज्ञान सेवा आणि सल्लागार फर्म, Accenture सोबत सहकार्याची घोषणा केली आहे. या टाय-अपमुळे HDFC चा ग्राहक अनुभव आणि व्यवसाय प्रक्रिया सुधारून अधिक परिचालन चपळता आणि कार्यक्षमता मिळेल आणि व्यवसायाची वाढ होईल.

- एचडीएफसीचे कर्ज देणारी जीवनचक्र पेपरलेस आणि चपळ बनवणे हे या सहकार्याचे उद्दिष्ट आहे. एचडीएफसीने ठळकपणे सांगितले की प्रोग्रामचा मुख्य घटक क्लाउड-नेटिव्ह लेंडिंग प्लॅटफॉर्म आहे ज्यामध्ये ग्राहक प्रवासाच्या प्रत्येक टप्प्यासाठी अर्ज, कर्ज प्रक्रिया, क्रेडिट अंडररायटिंग आणि निर्णय, वितरण आणि कर्ज सेवा यांचा समावेश आहे.
- हे क्रेडिट अंडररायटिंग प्रक्रियेचे मानकीकरण करून जोखीम कमी करणे आणि वाहन चालविण्याची चपळता सुधारणे या उद्देशाने मशीन लर्निंग-आधारित निर्णय इंजिनचा लाभ घेते.
- पुढे, प्लॅटफॉर्ममध्ये वापरकर्ता-अनुकूल मोबाइल अनुप्रयोग आणि ग्राहकांसाठी वेब-आधारित पोर्टल समाविष्ट आहे. मानव-केंद्रित डिझाइन तत्त्वे वापरून विकसित केलेले, अंतर्ज्ञानी मोबाइल अनुप्रयोग आणि वेब पोर्टल डिजिटल-नेटिव्ह अनुभव सक्षम करेल आणि ग्राहकांच्या ऑनबोर्डिंगसाठी लागणारा वेळ लक्षणीयरीत्या कमी करेल.
- तसेच, प्लॅटफॉर्म ग्राहकांना त्यांच्या गृहकर्ज अर्जाची स्थिती आणि इतर संबंधित सेवा विनंती कधीही, कुठेही रीअल-टाइम दृश्यमानता प्रदान करेल

एअरटेल पेमेंट्स बँकेने सोने ऑफर करण्यासाठी मुथूट फायनान्ससोबत भागीदारी केली.

- Airtel Payments Bank ने Airtel Thanks App द्वारे गोल्ड लोन ऑफर करण्यासाठी मुथूट फायनान्ससोबत भागीदारी केली आहे. कर्जावर प्रक्रिया शुल्क आकारले जाणार नाही. मुथूट फायनान्स तारण ठेवलेल्या सोन्याच्या मूल्याच्या 75 टक्के कर्ज म्हणून प्रदान करेल. एअरटेल पेमेंट्स बँकेच्या 5 लाख बँकिंग पॉईंटवर देखील कर्जाची सुविधा उपलब्ध असेल.

भागीदारी अंतर्गत:

- भागीदारीमुळे त्यांच्या सोन्याच्या मालमतेवर त्वरित तरलता शोधणाऱ्या ग्राहकांना सुरक्षित आणि परवडणाऱ्या क्रेडिटमध्ये प्रवेश मिळेल.
- नवीनतम ऑफर, जे एअरटेल पेमेंट्स बँकेच्या डिजिटल बँकिंग उत्पादन पोर्टफोलिओमध्ये जोडेल, पेमेंट बँकेच्या ग्राहकांसाठी सुलभ क्रेडिट ऍक्सेस सक्षम करेल.
- या भागीदारीमुळे, एअरटेल पेमेंट्स बँकेच्या ग्राहकांना मुथूट फायनान्सकडून शून्य प्रक्रिया शुल्कासह त्रासरहित सोने कर्ज मिळू शकते.
- मुथूट फायनान्स तारण ठेवलेल्या सोन्याच्या मूल्याच्या 75 टक्के कर्ज म्हणून देते. ग्राहकांना रु. 50,000 आणि त्याहून अधिक कर्ज रकमेसाठी घरोघरी वितरण मिळते.

भारत आणि कॅनडाने मजबूत सहकार्यासाठी हवामान कृतीवर सामंजस्य करार केला.

- भारत आणि कॅनडाने हवामान बदल, पर्यावरण संरक्षण आणि संवर्धन यावर द्विपक्षीय सहकार्य मजबूत करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे . स्टॉकहोम+50 शिखर परिषदेच्या बाजूला, केंद्रीय पर्यावरण मंत्री भूपेंद्र यादव आणि त्यांचे कॅनेडियन सहकारी स्टीव्हन गिलबॉल्ट यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

महत्वाचे मुद्दे:

- जगातील पहिली पर्यावरण परिषद स्टॉकहोम समितीच्या 50 व्या वर्धापन दिनानिमित्त हा मेळावा आयोजित केला जात आहे.
- कराराच्या अटीनुसार, दोन्ही देश एकत्र काम करतील, माहिती आणि कौशल्याची देवाणघेवाण करतील आणि विविध क्षेत्रात एकमेकांच्या उद्दिष्टांना पाठिंबा देतील, ज्यात अक्षय ऊर्जा क्षमता वाढवणे, जड उद्योगांचे डिकार्बोनाइझ करणे, प्लास्टिक प्रदूषण कमी करणे, रासायनिक सुरक्षिततेला प्रोत्साहन देणे आणि सुनिश्चित करणे समाविष्ट आहे.

Suryoday SFB आणि Mobisafar Services ने भारतभर बँकिंग सेवा पुरवण्यासाठी भागीदारी केली.

- सूर्योदय स्मॉल फायनान्स बँक, भारतातील प्रमुख लघु वित्त बँकांपैकी एक, Mobisafar च्या सर्व फ्रँचायझी आणि बिझनेस करस्पॉन्डंट नेटवर्कद्वारे संपूर्ण भारतामध्ये बँकिंग सेवा प्रदान करण्यासाठी Mobisafar सोबत सहकार्य स्थापित केले आहे. देशाच्या अगदी दूरच्या कानाकोपऱ्यातही, बँकिंग नसलेल्या ग्राहकांना डिजिटल पद्धतीने महत्वाच्या बँकिंग सेवा पुरवून आर्थिक समावेश वाढवणे हे या सहकार्याचे उद्दिष्ट आहे.

भागीदारी बदल:

- Mobisafar चे 1.38 लाख बँकिंग मित्र सूर्योदय स्मॉल फायनान्स बँकेला eKYC वापरून नवीन क्लायंट्सना डिजिटल पद्धतीने ऑनबोर्डिंग करण्यात आणि बचत खाते स्थापना, पैसे जमा/काढणे, शिल्लक चौकशी इत्यादी बँकिंग सेवा सक्षम करण्यात मदत करतील.
- सूर्योदय स्मॉल फायनान्स PMSBY, PMJJBY, आणि APY सारख्या सामाजिक सुरक्षा प्रणालींच्या फायद्यांचे शिक्षण आणि प्रचार करत आहे.
- सहकार्याद्वारे, मोबिसाफर अतिरिक्त बँकिंग ग्राहकांना या कार्यक्रमांमध्ये प्रवेश प्रदान करण्यास सक्षम असेल.

ICICI बँकेने 'कार्डलेस' EMI' सुविधेचा विस्तार करण्यासाठी ZestMoney सोबत भागीदारी केली आहे

- किरकोळ आणि ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्मवरील खरेदीसाठी 'कार्डलेस EMI' सुविधेचा विस्तार करण्यासाठी ही भागीदारी केली आहे.
- ई-कॉमर्स वेबसाइट/अॅपच्या चेक-आउटवर किंवा रिटेल आउटलेट्समधील PoS मशीनवर त्यांचा नोंदणीकृत मोबाइल नंबर, पॅन आणि ओटीपी (नोंदणीकृत मोबाइल नंबरवर प्राप्त) टाकून ग्राहक 10 लाखांपर्यंतचे व्यवहार कार्ड न वापरता EMI मध्ये रूपांतरित करू शकतात

ग्राहक रिटेल फायनान्ससाठी Ather Energy ने SBI शी भागीदार केली

- इलेक्ट्रिक टू-व्हीलर उत्पादक एथर एनर्जीने ग्राहकांना वाहन वित्तपुरवठा करण्यासाठी स्टेट बँक ऑफ इंडियाशी भागीदारी केली आहे.
- या सहकार्याने, मूळ उपकरण निर्माता (OEM) चे उद्दिष्ट देशातील इलेक्ट्रिक वाहन (EV) इकोसिस्टमच्या वाढीला गती देण्याचे आहे.

फिनो पेमेंट्स बँकेने दुकान विमा पॉलिसीसाठी Go Digit सोबत भागीदारी केली

- Fino Payments Bank Limited ने लहान आणि मध्यम व्यवसाय मालकांना दुकान विमा संरक्षण प्रदान करण्यासाठी Go Digit General Insurance Limited, भारतातील सर्वात वेगाने वाढणारी सामान्य विमा कंपनी सोबत भागीदारी केली आहे.
- हा विमा एक वर्षासाठी आहे जो चोरी, भूकंप, आग, वीज, वादळ, पूर आणि दंगली यांमुळे मालाची हानी किंवा नुकसान कव्हर करेल.

भारताने दक्षिण आफ्रिका आणि नामिबियामधून चित्यांसाठी करार निश्चित केले

- भारत सरकारने ग्रहातील सर्वात वेगवान प्राणी, चित्ता मिळवण्यासाठी दक्षिण आफ्रिका आणि नामिबियाशी करार केले आहेत जे भारतात नामशेष झाले आहेत आणि 2022 च्या अखेरीस मध्य प्रदेशातील कुनो पालपूर येथे जंगलात सोडले जातील.
- सुरुवातीला, एक सामंजस्य करार (एमओयू) 10 वर्षासाठी स्वाक्षरी केली जाईल, जी आणखी पाच वर्षासाठी वाढविली जाऊ शकते.
- दक्षिण आफ्रिकेतील 12 आणि नामिबियातील 8 चित्ते असतील आणि त्यानंतरच्या काही वर्षात आणखी चित्ते येतील

UPEIDA ने UP साठी SBI, BOB, PNB आणि SIDBI सोबत सामंजस्य करार केले.

- यूपी डिफेन्स इंडस्ट्रियल कॉरिडॉरमध्ये गुंतवणुकीला प्रोत्साहन देण्यासाठी, उत्तर प्रदेश एक्सप्रेसवे औद्योगिक विकास प्राधिकरण (UPEIDA) ने स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI), बँक ऑफ बडोदा (BOB), पंजाब नॅशनल बँक (PNB) आणि लघु उद्योग यांच्याशी सामंजस्य करार केले आहेत.

महत्वाचे मुद्दे:

- करारानुसार, यूपी डिफेन्स इंडस्ट्रियल कॉरिडॉरमधील गुंतवणूकदारांना व्यवसाय करणे सुलभ करण्याच्या स्वरूपात बँक आर्थिक मदत करेल.
- UPEIDA ने आता देशातील तीन प्रमुख राष्ट्रीयकृत बँका, स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI), बँक ऑफ बडोदा (BOB), पंजाब नॅशनल बँक (PNB) आणि भारतीय लघु उद्योग विकास बँक (SIDBI) या बँकांशी सहयोग केला आहे.
- इज ऑफ डुइंग बिझनेस उपक्रमाचा एक भाग म्हणून आर्थिक सहाय्य मिळवण्यासाठी यूपी डिफेन्स इंडस्ट्रियल कॉरिडॉरमध्ये व्यवसाय स्थापन करण्यात स्वारस्य असलेल्या गुंतवणूकदारांना मदत करण्याच्या हेतूने हे आहेत.
- बँका या गुंतवणूकदारांना त्यांचे व्यवसाय स्थापन करण्यात मदत करण्यासाठी प्रत्येक प्रकरणाच्या आधारावर त्यांना अनुकूल आर्थिक सहाय्य प्रदान करतील.

BRICS PartNIR इनोव्हेशन सेंटरने ब्रिक्स बँकेसोबत सामंजस्य करार केला आहे.

- BRICS भागीदारी ऑन न्यू इंडस्ट्रियल रिव्होल्यूशन (PartNIR) इनोव्हेशन सेंटर आणि BRICS न्यू ग्रोथ बँक (NDB) यांनी द्विपक्षीय सहकार्य वाढवण्यासाठी आणि BRICS देशांच्या समान विकासाचा चालना देण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. BRICS या नावाचा अर्थ ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका या उदयोन्मुख बाजारपेठांचा समूह आहे. हे जगभरातील लोकसंख्येच्या 40% पेक्षा जास्त आणि जागतिक अर्थव्यवस्थेच्या एक चतुर्थांश लोकांचे घर आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- सामंजस्य करारावर पूर्व चीनमधील फुजियान प्रांतातील झियामेन या बंदर शहरामध्ये व्हिडिओ लिंकद्वारे स्वाक्षरी करण्यात आली.
- दोन्ही पक्षांच्या वतीने, BRICS PartNIR इनोव्हेशन सेंटर कौन्सिलचे कार्यकारी उपाध्यक्ष हुआंग वेनहुई आणि NDB चे अध्यक्ष मार्कोस ट्रॉयजो यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.
- दोन्ही बाजू कृत्रिम बुद्धिमत्ता, औद्योगिक इंटरनेट, ऊर्जा संवर्धन आणि पर्यावरण संरक्षण यासारख्या क्षेत्रांमध्ये सहकार्याला प्राधान्य देतील, सामंजस्य करारानुसार, सहकारी संशोधन, कर्मचारी प्रशिक्षण आणि पायाभूत सुविधा आणि शाश्वत कार्यक्रमांवरील माहितीची देवाणघेवाण याद्वारे.
- डिसेंबर 2020 मध्ये, Xiamen मध्ये BRICS PartNIR इनोव्हेशन सेंटर उघडले. NDB ची स्थापना BRICS देशांनी केली आणि त्याचे मुख्यालय शांघाय येथे आहे. बँकेने पहिल्यांदा 2015 च्या जुलैमध्ये आपले दरवाजे उघडले.

महिलांसाठी रोजगाराच्या संधी निर्माण करण्यासाठी UN Women सोबत LinkedIn टाय-अप

- LinkedIn, जगातील सर्वात मोठे व्यावसायिक नेटवर्क, महिलांच्या आर्थिक सक्षमीकरणासाठी युनायटेड नेशन्स वुमनच्या भागीदारीत USD 5,00,000 (रु. 3.88 कोटी) ची गुंतवणूक करेल. हा प्रकल्प महाराष्ट्रात 2,000 महिलांच्या डिजिटल, सॉफ्ट आणि रोजगारक्षमतेची कौशल्ये विकसित करण्यासाठी एक पायलट लॉंच करेल आणि त्यांना नोकरी मेळावे, मार्गदर्शन सत्रे आणि पीअर-टू-पीअर नेटवर्कद्वारे करिअर-निर्मितीच्या अनेक संधी उपलब्ध करून देईल. तीन वर्षांचे प्रादेशिक सहकार्य महिलांना डिजिटल रूपाने उन्नत करेल, त्यांना नोकऱ्यांमध्ये अधिक प्रवेश प्रदान करेल आणि औपचारिक अर्थव्यवस्थेत पूर्णपणे सहभागी होण्यासाठी त्यांना सुसज्ज करेल.

भारताकडून UPI पेमेंट आणि रुपे कार्ड स्वीकारण्यासाठी फ्रान्सने करारावर स्वाक्षरी केली.

- केंद्रीय दळणवळण मंत्री अश्विनी वैष्णव म्हणाले की, युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) आणि रुपे कार्डला मोठ्या प्रमाणात चालना देऊन लवकरच UPI आणि RuPay कार्ड सेवा फ्रान्समध्ये उपलब्ध होतील. भारताच्या नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन (NPCI) च्या परदेशी शाखेने देशात UPI आणि RuPay च्या स्वीकृतीसाठी फ्रान्सच्या Lyra नेटवर्कशी सामंजस्य करार (MoU) केला आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- आतापर्यंत सिंगापूर, संयुक्त अरब अमिराती, भूतान आणि नेपाळ या देशांनी भारताची UPI पेमेंट प्रणाली स्वीकारली आहे.
- NPCI इंटरनॅशनल युनायटेड स्टेट्स, युरोप आणि पश्चिम आशियामध्ये UPI सेवांचा विस्तार करण्यासाठी चर्चा करत आहे.
- NPCI इंटरनॅशनल आणि Lyra नेटवर्क यांच्यात झालेल्या करारामुळे भारतीय प्रवासी फ्रान्सच्या संपूर्ण प्रवासात सुरळीत पेमेंट करू शकतील.
- फ्रान्समधील भारतीय राजदूत जावेद अश्रफ यांनी अखंड आणि पारदर्शक डिजिटल पेमेंट प्रणालीचा अनुभव आणि फ्रान्समध्ये ती किती फायदेशीर ठरू शकते याबद्दल सांगितले.

EV अवलंबनाला गती देण्यासाठी झोमॅटोने Jio-bp सोबत टाय-अप केले.

- Zomato आणि Jio-bp ने "2030 पर्यंत 100 टक्के ईव्ही फ्लीटच्या क्लायमेट ग्रुपच्या EV100 उपक्रम" या दिशेने Zomato च्या वचनबद्धतेला पाठिंबा देण्यासाठी करार केला आहे. झपाट्याने वाढणाऱ्या भारतीय वितरण आणि वाहतूक विभागामध्ये ईव्ही दत्तक घेण्यास गती देण्यासाठी हे सहकार्य तयार आहे. Jio-bp, रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड आणि bp मधील इंधन आणि मोबिलिटी संयुक्त उपक्रम, Zomato ला EV मोबिलिटी सेवा प्रदान करेल आणि शेवटच्या मैलाच्या वितरणासाठी 'Jio-bp पल्स' बॅटरी स्वॅपिंग स्टेशन्समध्ये प्रवेश करेल.

PhonePe आणि Kotak General Insurance मोटार विमा देण्यासाठी करार केला.

- कोटक महिंद्रा जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड (कोटक जनरल इन्शुरन्स) ने घोषणा केली की त्यांनी PhonePe इन्शुरन्स ब्रोकिंग सर्व्हिसेस प्रा. Ltd (PhonePe), डिजिटल पेमेंट प्लॅटफॉर्म, PhonePe च्या 380 दशलक्ष वापरकर्त्यांना मोटार विमा ऑफर करण्यासाठी, डिजिटल वितरण आणि थेट-ते-ग्राहक जागेवर महत्त्वपूर्ण पैज लावत आहे.
- कोटक जनरल इन्शुरन्स आपल्या ग्राहकांना PhonePe द्वारे जलद आणि सुलभ वाहन आणि दुचाकी विमा पॉलिसी प्रदान करेल.

डिजिटल बचत खाते सुरू करण्यासाठी फ्रीओने इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँकेसोबत भागीदारी केली.

- बेंगळुरुस्थित निओबँकिंग प्लॅटफॉर्म फ्रीओने इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँकेच्या भागीदारीत आपले डिजिटल बचत खाते 'फ्रीओ सेव्ह' सुरू केले आहे. या लॉन्चसह, स्मार्ट बचत खाते, क्रेडिट आणि पेमेंट उत्पादने, कार्ड आणि संपत्ती-वाढीच्या उत्पादनांसह पूर्ण-स्टॅक निओ-बँकिंग उत्पादने प्रदान करणारी ही देशातील पहिली ग्राहक निओबँक बनली आहे. निओबँक येत्या दहा महिन्यांत दहा लाख नवीन खाती उघडण्याची योजना आखत आहे.

येस बँक आणि रुपे यांनी CARD91 सह धोरणात्मक करार केला.

- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) चे प्रमुख उत्पादन, RuPay आणि CARD91, B2B पेमेंटला सामर्थ्य देणारी जगभरातील पेमेंट इन्फ्रास्ट्रक्चर, यांनी एक धोरणात्मक करार (NPCI) स्थापन केला आहे. या सहयोगाद्वारे, CARD91 एक कार्ड

व्यवस्थापन प्रणाली विकसित करेल जी व्यवसायांना सह-ब्रँडेड कार्ड उत्पादनाची श्रेणी सादर करण्यास आणि अंतर्दृष्टी निर्माण करण्यासाठी रिअल-टाइम डॅशबोर्डचा मागोवा ठेवण्यास सक्षम करेल. परिणामी, CARD91 भारतीय पेमेंट उद्योगातील बाजारपेठेतील हिस्सा वाढविण्यात सक्षम होईल.

NSE आणि BSE ने PVR-INOX च्या विलीनीकरणाला मान्यता दिली.

- बॉम्बे स्टॉक एक्सचेंज (BSE) आणि नॅशनल स्टॉक एक्सचेंज (NSE) ने PVR आणि Inox Leisure या मल्टीप्लेक्स चेनच्या विलीनीकरणाला मान्यता दिली आहे. त्यांच्या स्वतंत्र एक्सचेंज फाइलिंगनुसार, PVR आणि Inox Leisure यांना BSE कडून 20 आणि 21 जून रोजी अनुक्रमे "कोणतेही प्रतिकूल निरीक्षणे नाहीत" आणि "ना हरकत" असलेली निरीक्षण पत्रे मिळाली. दस्तऐवजानुसार, विलीनीकरण योजना पुढे नेण्यापूर्वी (CCI) भारतीय स्पर्धा आयोगाने आवश्यक नियामक परवाने प्रदान करणे आवश्यक आहे.
- या वर्षाच्या मार्चमध्ये, PVR आणि INOX च्या संचालक मंडळाने दोन मल्टीप्लेक्स कंपन्यांच्या विलीनीकरणास अधिकृत केले. जर विलीनीकरण झाले तर अजय बिजली हे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून पदभार स्वीकारतील आणि पवन कुमार जैन यांना बोर्डचे गैर-कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून नियुक्त केले जाईल.

एअरबोर्न डिफेन्स सूटच्या पुरवठ्यासाठी भारत इलेक्ट्रॉनिक्सने बेलारशियन कंपनीसोबत सामंजस्य करार केला.

- भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड (BEL) ने डिफेन्स इनिशिएटिव्हज (DI), बेलारूस आणि डिफेन्स इनिशिएटिव्हज एरो प्रायव्हेट लिमिटेड, भारत (DI बेलारूसची उपकंपनी) यांच्यासोबत सामंजस्य करार (MoU) वर स्वाक्षरी केली आहे. भारतीय हवाई दलाच्या हेलिकॉप्टरसाठी एअरबोर्न डिफेन्स सूट (ADS) पुरवठ्यासाठी तीन कंपन्यांमध्ये सहकार्य निर्माण करण्यासाठी या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली आहे.

ई-पॅन सेवा प्रदान करण्यासाठी, प्रोटीन आणि PayNearby सहकार्य करतात.

- PayNearby च्या किरकोळ भागीदारांना त्यांच्या ग्राहकांसाठी आधार आणि बायोमेट्रिक किंवा SMS-आधारित OTP प्रमाणीकरणाद्वारे पॅन-संबंधित सेवा प्रदान करण्यासाठी, Protean eGov Technologies Ltd (पूर्वी NSDL e-Governance Infrastructure Ltd) आणि PayNearby यांनी एक सहकार्य स्थापन केले आहे. लाखो नागरिकांसाठी, सहकार्य सेवा वितरण सुधारण्याचा प्रयत्न करते.

रॅक्स आणि अहवाल बातम्या

THE एशिया युनिव्हर्सिटी रँकिंग 2022: टॉप 100 मध्ये 4 भारतीय संस्था

- टाइम्स हायर एज्युकेशन (THE) द्वारे टाइम्स हायर एज्युकेशन एशिया युनिव्हर्सिटी रँकिंग 2022 जारी करण्यात आली. इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स (IISc), बंगलोर ही देशातील सर्वोत्कृष्ट संस्था राहिली. ते 42 व्या स्थानावर आहे.

शीर्ष 100 अंतर्गत शीर्ष 4 विद्यापीठे:

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स बंगलोर (42 वे)
- JSS अकादमी ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्च (65 वी)
- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी रोपर (68 वी)
- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी इंदूर (87 वा)

ब्लूमबर्ग अब्जाधीशांची यादी: मुकेश अंबानी आशियातील सर्वात श्रीमंत व्यक्ती

- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) चे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक, मुकेश अंबानी यांनी अदानी समूहाचे अध्यक्ष गौतम अदानी यांच्या जागी भारत तसेच आशियातील सर्वात श्रीमंत व्यक्तीचे स्थान पुन्हा मिळवले आहे. ब्लूमबर्ग अब्जाधीश निर्देशांकानुसार, \$ 99.7 अब्ज संपत्ती असलेल्या अंबानींची 2022 मध्ये \$9.69 बिलियनची भर पडली. जागतिक अब्जाधीशांच्या यादीत अंबानी यांच्यानंतर गौतम अदानी यांचा क्रमांक लागतो. ब्लूमबर्ग अब्जाधीश निर्देशांकात \$98.7 अब्ज संपत्तीसह अदानी नवव्या क्रमांकावर आहे.

ब्लूमबर्ग अब्जाधीश निर्देशांक: जागतिक स्तरावर

- टेस्लाचे सीईओ इलॉन मस्क 227 अब्ज डॉलर्सच्या संपत्तीसह जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत.
- ब्लूमबर्ग अब्जाधीश निर्देशांकानुसार, Amazon चे जेफ बेझोस हे \$149 अब्ज संपत्तीसह दुसरे सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत.
- LVMH चे बर्नार्ड अर्नॉल्ट \$138 बिलियन नेट वर्थ असलेले जगातील तिसरे सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत, त्यानंतर मायक्रोसॉफ्टचे सह-संस्थापक बिल गेट्स \$124 अब्ज निव्वळ संपत्तीसह चौथ्या स्थानावर आणि प्रसिद्ध गुंतवणूकदार वॉरेन बफे \$114 अब्ज संपत्तीसह पाचव्या स्थानावर आहेत.

2021 मध्ये जागतिक BPM प्रदात्यांमध्ये TCS दहाव्या स्थानावर आहे.

- TCS ने 2021 मध्ये जगभरातील BPM (business process management) पुरवठादारांमध्ये दहावे स्थान कायम राखले आहे, असे एव्हरेस्ट ग्रुपने म्हटले आहे. रँकिंग महसूल (TCS ची कमाई \$3 अब्ज पेक्षा जास्त आहे) आणि महसूल वाढ (2020 पेक्षा 14-16 टक्के) यांच्या संयोजनावर आधारित आहे. ADP, Teleperformance, Accenture, Concentrix आणि Sitel Group या विक्रीच्या बाबतीत पहिल्या पाच BPM कंपन्या होत्या. टेक महिंद्रा, टेलस इंटरनॅशनल, मेजोरेल, टेलीपरफॉर्मन्स आणि कॉमडेता या पहिल्या पाच सर्वात वेगाने वाढणाऱ्या कॉर्पोरेशन्स होत्या.

2022 मध्ये पर्यावरणीय कामगिरीच्या बाबतीत भारत जगातील सर्वात वाईट स्थानावर आहे.

- 2022 एन्व्हायर्नमेंट परफॉर्मन्स इंडेक्स (EPI) मध्ये, येल आणि कोलंबिया युनिव्हर्सिटीच्या संशोधकांचे विश्लेषण जे जगभरातील स्थिरतेच्या स्थितीचे डेटा-आधारित मूल्यमापन देते, 180 देशांमध्ये भारत शेवटच्या स्थानावर आहे. हवामान बदल, पर्यावरणीय सार्वजनिक आरोग्य आणि जैवविविधता हे EPI द्वारे 180 राष्ट्रांच्या क्रमवारीत वापरल्या जाणाऱ्या 40 कार्यप्रदर्शन घटकांपैकी आहेत.

महत्वाचे मुद्दे:

- 18.9 च्या एकूण स्कोअरसह, भारत शेवटच्या स्थानावर आला, तर डेन्मार्क जगातील सर्वात टिकाऊ देश म्हणून प्रथम आला.
- पाश्चात्य जगातील 22 समृद्ध लोकशाहीपैकी यूएस 20 व्या क्रमांकावर आणि एकूण 43 व्या क्रमांकावर आहे.
- तुलनेने कमी रँकिंग ट्रम्प प्रशासनाच्या पर्यावरणीय संरक्षणाची धूष दर्शवते.
- युनायटेड स्टेट्सने पॅरिस हवामान करारातून माघार घेतल्याने आणि मिथेन उत्सर्जनाचे कायदे कमी केल्यामुळे हवामान बदलाला सामोरे जाण्यासाठी वेळ गमावला, तर औद्योगिक जगातील त्याच्या अनेक समकक्षांनी ग्रीनहाऊस उत्सर्जन कमी करण्यासाठी कायदे केले.

जागतिक अन्न सुरक्षा दिनानिमित्त केंद्रीय आरोग्यमंत्र्यांनी FSSAI चा चौथा राज्य अन्न सुरक्षा निर्देशांक जारी केला.

- जागतिक अन्न सुरक्षा दिनानिमित्त केंद्रीय आरोग्य मंत्री मनसुख मांडविया यांनी राज्याचा चौथा अन्न सुरक्षा निर्देशांक जारी केला. भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरण (FSSAI) ने पाच अन्न सुरक्षा श्रेणींमध्ये राज्याच्या कामगिरीचे मूल्यांकन करण्यासाठी अहवाल संकलित केला. 2021-22 या वर्षाच्या मानांकनावर आधारित विजेत्या राज्य/केंद्रशासित प्रदेशांना पाच अन्न सुरक्षा मेट्रिक्समध्ये उत्कृष्ट कामगिरी केल्याबद्दल आरोग्य मंत्र्यांनी देखील सन्मानित केले.

फोर्ब्स रिअल टाईम अब्जाधीशांची यादी: मुकेश अंबानी भारतातील सर्वात श्रीमंत पुरुष म्हणून अव्वल

- अलीकडेच फोर्ब्सने रिअल टाईम अब्जाधीशांची यादी जाहीर केली. त्यात जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्तींची यादी होती. रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेडचे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक मुकेश अंबानी आणि अदानी समूहाचे अध्यक्ष गौतम अदानी हे जगातील पहिल्या 10 श्रीमंत व्यक्तींच्या यादीत आहेत. ब्लूमबर्ग बिलियनेअर्स इंडेक्समध्ये मुकेश अंबानी आठव्या आणि गौतम अदानी नवव्या स्थानावर आहेत. या दोन्ही यादीत इलॉन मस्क अव्वल स्थानी आहे.

फोर्ब्सची रिअल टाईम अब्जाधीशांची यादी पहा

Rank	Name	Net worth	Country	Source
1	Elon Musk	\$219.4 B	United States	Tesla, SpaceX
2	Bernard Arnault & Family	\$156.5 B	France	LVMH
3	Jeff Bezos	\$150.5 B	United States	Amazon
4	Bill Gates	\$128.1 B	United States	Microsoft
5	Warren Buffett	\$112.8 B	United States	Berkshire Hathaway
6	Mukesh Ambani	\$103.2 B	India	Diversified
7	Gautam Adani & family	\$101.0 B	India	Infrastructure, commodities

CRE8 भारताचा पहिला रुपया-आधारित क्रिप्टो इंडेक्स, CoinSwitch ने लॉन्च केला.

- CoinSwitch (CRE8) द्वारे Crypto Rupee Index लॉन्च करण्यात आला आहे. क्रिप्टो एक्सचेंजच्या मते, भारतीय रुपयावर आधारित क्रिप्टो क्षेत्राची कामगिरी मोजण्यासाठी हा भारताचा पहिला बेंचमार्क निर्देशांक आहे. CRE8 आठ क्रिप्टो मालमतेच्या कामगिरीवर लक्ष ठेवते जे भारतीय रुपयामध्ये व्यापार केलेल्या क्रिप्टो मालमतेच्या संपूर्ण बाजार भांडवलाच्या 85% पेक्षा जास्त आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- वास्तविक सौद्यांच्या आधारे, निर्देशांक भारतीय रुपया-नामांकित क्रिप्टो बाजाराचा विश्वासार्ह, वास्तविक-वेळ परिप्रेक्ष्य प्रदान करतो, ज्यामुळे भारतीय वापरकर्त्यांना माहितीपूर्ण गुंतवणूक निर्णय घेण्याची परवानगी मिळते.
- इंडेक्स वास्तविक CoinSwitch व्यवहारांवर आधारित क्रिप्टो मार्केटमध्ये रिअल-टाइम अंतर्दृष्टी प्रदान करते आणि ते रिअल-टाइम मार्केट हालचाली प्रतिबिंबित करते याची खात्री करण्यासाठी दिवसातून 1,400 वेळा अद्यतनित केले जाते.
- CRE8 हे इतर क्रिप्टो निर्देशांकांपेक्षा वेगळे आहे कारण ते भारतीय क्रिप्टो गुंतवणूकदारांना लक्षात घेऊन तयार केले गेले आहे. बहुतेक क्रिप्टो निर्देशांक सध्या यूएस-आधारित आहेत. परिणामी, ते भारतातील किनारी किंमतीचे प्रतिनिधित्व करत नाहीत.
- CoinSwitch नुसार, भारताचे क्रिप्टो बाजार देशांतर्गत मागणी आणि पुरवठा, जागतिक किंमती आणि INR विनिमय दरांसह विविध घटकांनी प्रभावित आहे. असे होते जेव्हा CRE8 शून्यता भरण्यासाठी चित्रात प्रवेश करते.

क्यूएस वर्ल्ड युनिव्हर्सिटी रँकिंग 2023 जाहीर

- Quacquarelli Symonds (QS), लंडन-आधारित जागतिक उच्च शिक्षणाने जगातील सर्वाधिक सल्लागार आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठ क्रमवारीची 19 वी आवृत्ती प्रसिद्ध केली आहे. QS वर्ल्ड युनिव्हर्सिटी रँकिंग 2023 मध्ये 8 प्रमुख रँकिंग इंडिकेटर्सवर आधारित टॉप 900 युनिव्हर्सिटीजचा क्रमांक लागतो. मागील वर्षातील 1300 वरून शंभर ठिकाणी 1,418 संस्थांसह हे आतापर्यंतचे सर्वात मोठे रँकिंग आहे.

QS जागतिक विद्यापीठ क्रमवारी 2023

Rank	University	Overall Score
1	Massachusetts Institute of Technology (MIT) Cambridge, United States	100
2	University of Cambridge Cambridge, United Kingdom	98.8
3	Stanford University Stanford, United States	98.5

भारतातील शीर्ष विद्यापीठांची यादी

National rank	Name of university	Global rank/bracket
1	IISc Bangalore	155
2	IIT Bombay	172
3	IIT Delhi	174
4	IIT Madras	250
5	IIT Kanpur	264
6	IIT Kharagpur	270
7	IIT Roorkee	369
8	IIT Guwahati	384
9	IIT Indore	396
10	University of Delhi	521-30

UNCTAD चा जागतिक गुंतवणूक अहवाल: भारत 7 व्या

क्रमांकावर आहे

- युनायटेड नेशन्स कॉन्फरन्स ऑन ट्रेड अँड डेव्हलपमेंट (UNCTAD) नुसार, गेल्या कॅलेंडर वर्षात (2021) भारताने थेट विदेशी गुंतवणूक (FDI) मिळवणाऱ्यांमध्ये 7व्या स्थानावर झेप घेतली आहे.
- युनायटेड स्टेट्स (\$367 अब्ज) एफडीआय मिळवणारे सर्वोच्च देश राहिले, चीन (\$181 अब्ज) आणि हाँगकाँग (\$141 अब्ज) यांनी अनुक्रमे दुसरे आणि तिसरे स्थान कायम ठेवले.

ग्लोबल हंगर इंडेक्स 2021 मध्ये भारत 101 व्या क्रमांकावर आहे

- ग्लोबल हंगर इंडेक्स (GHI) 2021 मध्ये भारताची रँक 116 देशांमध्ये 101 व्या स्थानावर घसरली आहे. 2020 मध्ये, 107 देशांमध्ये भारत 94 व्या स्थानावर होता.
- भारताचा 2021 GHI स्कोअर 50 पैकी 27.5 नोंदवला गेला आहे, जो गंभीर श्रेणीत येतो. **नेपाळ (76), बांगलादेश (76), म्यानमार (71) आणि पाकिस्तान (92)** सारखे शेजारी देश देखील 'भयानक' भूक श्रेणीत आहेत परंतु त्यांनी भारतापेक्षा आपल्या नागरिकांना अन्न पुरवण्यात चांगली कामगिरी केली आहे, असे अहवालात म्हटले आहे.
- चीन, कुवेत आणि ब्राझीलसह एकूण 18 देश अव्वल स्थानावर आहेत.

नॅशनल ई-गव्हर्नन्स सर्व्हिस डिलिव्हरी असेसमेंट (NeSDA) अहवाल 2021 मध्ये केरळ अव्वल

- नॅशनल ई-गव्हर्नन्स सर्व्हिस डिलिव्हरी असेसमेंट (NeSDA) अहवाल 2021 नुकताच प्रकाशित झाला. हा अहवाल 13 जून 2022 रोजी प्रसिद्ध करण्यात आला. NeSDA संबंधित सरकारांना त्यांच्या नागरिक केंद्रित सेवांचे वितरण सुधारण्यास मदत करते आणि सर्व राज्ये, केंद्रशासित प्रदेश आणि केंद्रीय मंत्रालयांना अनुकरण करण्यासाठी देशभरातील सर्वोत्तम पद्धती शेअर करते. DARPG ने जानेवारी 2021 मध्ये NeSDA अभ्यासाची दुसरी आवृत्ती सुरू केली.

NeSDA 2021 मध्ये सात क्षेत्रांमधील सेवांचा समावेश आहे

- वित्त,
- श्रम आणि रोजगार,
- शिक्षण,
- स्थानिक प्रशासन आणि उपयुक्तता सेवा,
- सामाजिक कल्याण,
- पर्यावरण आणि
- पर्यटन क्षेत्रे.

NeSDA अहवाल 2021 मधील प्रमुख मुद्दे

- टॉप रँकर्स: एकंदरीत, NeSDA 2021 मध्ये, केरळमध्ये सर्व राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये एकंदर अनुपालन स्कोअर सर्वाधिक होता.
- केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये: NeSDA 2021 मध्ये प्रथमच मूल्यांकन केलेल्या जम्मू आणि काश्मीरने सहा क्षेत्रांसाठी सर्व केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये सर्वाधिक गुण मिळवले.
- ईशान्येकडील आणि डोंगराळ राज्यांमध्ये: मेघालय आणि नागालँड हे सर्व मूल्यांकन परामीटर्समध्ये 90% च्या एकंदर अनुपालनासह आघाडीचे राज्य पोर्टल आहेत.
- उर्वरित राज्य श्रेणीमध्ये: केरळ, ओडिशा, तामिळनाडू, पंजाब, कर्नाटक आणि उत्तर प्रदेश या राज्यांमध्ये उर्वरित राज्य श्रेणीमध्ये 85% पेक्षा जास्त अनुपालन होते

ग्लोबल स्टार्टअप इकोसिस्टम रँकिंग: जागतिक अहवालात केरळ आशियामध्ये अव्वल आहे.

- केरळच्या स्टार्ट-अप इकोसिस्टमला चालना देत, राज्याला ग्लोबल स्टार्टअप इकोसिस्टम रिपोर्ट (GSER) मध्ये परवडणाऱ्या प्रतिभेमध्ये आशियामध्ये प्रथम क्रमांक मिळाला आहे. धोरण सल्लागार आणि संशोधन संस्था स्टार्टअप जीनोम आणि ग्लोबल आंत्रप्रेन्योरशिप नेटवर्क यांनी संयुक्तपणे तयार केलेल्या GSER मध्ये जागतिक क्रमवारीत राज्य चौथ्या क्रमांकावर आहे. 2020 मध्ये प्रकाशित झालेल्या पहिल्या GSER मध्ये, केरळ आशियामध्ये 5 व्या आणि जगात 20 व्या क्रमांकावर होते.
- पॉलिसी अँडव्हायझरी आणि रिसर्च फर्म स्टार्टअप जीनोमने जारी केलेल्या अहवालानुसार, बेंगळुरू शहर ग्लोबल स्टार्टअप इकोसिस्टम रँकिंगमध्ये 22 व्या क्रमांकावर पोहोचले आहे.
- बेंगळुरूचे तंत्रज्ञान परिसंस्थेचे मूल्य \$105 अब्ज आहे जे सिंगापूरच्या \$89 अब्ज आणि टोकियोच्या \$62 बिलियनपेक्षा जास्त आहे, असे अहवालात दिसून आले आहे.

IMD चा जागतिक स्पर्धात्मकता निर्देशांक 2022: भारत 37 व्या क्रमांकावर आहे.

- वार्षिक जागतिक स्पर्धात्मकता निर्देशांक 2022 मध्ये 43 व्या क्रमांकावरून 37 व्या क्रमांकावर सहा स्थानांची झेप घेऊन भारताने आशियाई अर्थव्यवस्थांमध्ये सर्वात तीव्र वाढ पाहिली आहे. इन्स्टिट्यूट फॉर मॅनेजमेंट डेव्हलपमेंट (IMD) द्वारे हा निर्देशांक संकलित केला गेला आहे. दरम्यान, सर्वोच्च कामगिरी करणाऱ्या आशियाई अर्थव्यवस्थांमध्ये सिंगापूर (3रा), हॉंगकाँग (5वा), तैवान (7वा), चीन (17वा) आणि ऑस्ट्रेलिया (19वा) आहेत.

जागतिक स्पर्धात्मकता निर्देशांक 2022: जागतिक स्तरावर

- डेन्मार्कने गेल्या वर्षी तिसऱ्या क्रमांकावरून 63 देशांच्या यादीत अव्वल स्थान पटकावले आहे, तर स्वित्झर्लंडने अव्वल क्रमांकावरून दुसऱ्या क्रमांकावर घसरण केली आहे आणि सिंगापूरने पाचव्या क्रमांकावरून पुन्हा तिसरे स्थान पटकावले आहे, असे जागतिक अभ्यासातून दिसून आले आहे.
- पहिल्या 10 मध्ये स्वीडन चौथ्या स्थानावर आहे, त्यानंतर हॉंगकाँग एसएआर (5वा), नेदरलँड्स (6वा), तैवान (7वा), फिनलंड (8वा), नॉर्वे (9वा) आणि यूएसए (10वा) आहे.

TCS, HDFC बँक, Infosys आणि LIC शीर्ष 100 जागतिक सर्वात मोठ्या ब्रँडमध्ये समाविष्ट आहेत.

- Kantar Brandz, 2022 च्या 'मोस्ट व्हॅल्युएबल ग्लोबल ब्रँड्स रिपोर्ट' नुसार, टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS), HDFC बँक, इन्फोसिस आणि लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन (LIC) या 4 भारतीय कंपन्या टॉप 100 जागतिक सर्वात मोठ्या ब्रँडमध्ये सामील झाल्या आहेत. Apple ने USD 947.1 अब्ज ब्रँड मूल्यासह पहिले ट्रिलियन-डॉलर ब्रँड बनण्यासाठी पहिले स्थान कायम ठेवले असून त्यानंतर Google, Amazon आणि Microsoft यांचा क्रमांक लागतो.

भारतीय शीर्ष 4 कंपन्या

Rank	Brand	Value (in USD)
46	TCS	50
61	HDFC Bank	35
64	Infosys	33
92	LIC	23

जगातील शीर्ष कंपन्या

Rank	Brand	Value (in USD)
1	Apple	947 billion
2	Google	819 billion
3	Amazon	705 billion
4	Microsoft	611 billion
5	Tencent	214 billion
6	McDonald's	196 billion
7	Visa	191 billion
8	Facebook	186 billion
9	Alibaba	169 billion
10	Louis Vuitton	124 billion

ओकला स्पीडटेस्ट ग्लोबल इंडेक्स: भारत 115 व्या क्रमांकावर आहे.

- नेटवर्क इंटेलिजेंस आणि कनेक्टिव्हिटी इनसाइट्स प्रदाता Ookla ने जारी केलेल्या स्पीडटेस्ट ग्लोबल इंडेक्समध्ये भारताने मे महिन्यात 14.28 Mbps सरासरी मोबाइल डाउनलोड स्पीड नोंदवला आहे, जो एप्रिल 2022 मधील 14.19 Mbps पेक्षा किंचित चांगला आहे. यासह, देश आता तीन स्थानांवर आहे. जागतिक क्रमवारीत 115 व्या स्थानावर आहे.
- नॉर्वे आणि सिंगापूर हे जागतिक मोबाइल स्पीड (मध्यम डाउनलोड गती 129.40 Mbps) आणि निश्चित ब्रॉडबँड स्पीड (209.21 Mbps) साठी आघाडीवर आहेत.

जागतिक सुवर्ण परिषद अहवालानुसार जागतिक सुवर्ण पुनर्वापरात भारत चौथ्या क्रमांकावर आहे.

- वर्ल्ड गोल्ड कौन्सिल रिपोर्ट नुसार, भारत जगातील चौथा सर्वात मोठा पुनर्वापरकर्ता म्हणून उदयास आला आहे आणि देशाने 2021 मध्ये 75 टन पुनर्वापर केले आहे. 'गोल्ड रिफायनिंग आणि रीसायकलिंग' शीर्षकाच्या WGC अहवालानुसार, पुनर्नवीनीकरण केल्यामुळे चीन जागतिक सोन्याच्या पुनर्वापराच्या चार्टमध्ये अव्वल आहे.
- 2013 मध्ये 300 टनांवरून 'गोल्ड रिफायनिंग आणि रीसायकलिंग' शीर्षकाच्या WGC अहवालानुसार, भारताची सोने शुद्धीकरण क्षमता 2021 मध्ये 1,500 टन (500 टक्के) वाढली.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

Kiya.ai ने भारतातील पहिले बँकिंग metaverse Kiyaverse लॉन्च केले.

- Kiya.ai, जागतिक स्तरावर वित्तीय संस्था आणि सरकारांना सेवा देणारी डिजिटल सोल्युशन्स प्रदाता, भारतातील पहिली-वहिली बँकिंग मेटाव्हर्स " Kiyaverse" लॉन्च करण्याची घोषणा केली. पहिल्या टप्प्यात, Kiyaverse बँकांना रिलेशनशिप मॅनेजर आणि पीअर अवतार आणि रोबो-सल्लागार यांचा समावेश असलेल्या सेवांद्वारे ग्राहक, भागीदार आणि कर्मचार्यांसाठी त्यांचे स्वतःचे मेटाव्हर्स वाढवण्याची परवानगी देईल.

कियावर्सचे उद्दिष्ट:

- Kiyaverse पायनियर्स अवतार (व्हर्चुअल ह्युमनॉइड) आधारित परस्परसंवादाद्वारे मेटाव्हर्स बँकिंगसह वास्तविक-जागतिक बँकिंग विलीन करण्याच्या प्रकरणांचा वापर करतात.
- पहिल्या टप्प्यात, Kiyaverse बँकांना रिलेशनशिप मॅनेजर आणि पीअर अवतार आणि रोबो-सल्लागार यांचा समावेश असलेल्या सेवांद्वारे ग्राहक, भागीदार आणि कर्मचार्यांसाठी त्यांचे स्वतःचे मेटाव्हर्स वाढवण्याची परवानगी देईल.
- Kiyaverse ने NFTs म्हणून टोकन असण्याची आणि वेब3.0 वातावरणात ओपन फायनान्स सक्षम करण्यासाठी CBDC ला समर्थन देण्याची योजना आखली आहे. Metaverse वर सुपर-ॲप आणि मार्केटप्लेस सक्षम करण्यासाठी Kiyaverse त्याच्या Open API कनेक्टरला Aggregators आणि Gateways सह इंटरफेस करेल.
- Haptics सक्षम हेडसेट्स सादर केल्यामुळे, Kiyaverse इंटरनेट ऑफ सेन्सचा वापर करून जवळचा वास्तविक-जागतिक संवाद प्रदान करेल.

भारताने ओडिशात अणु-सक्षम अग्नी-4 क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी घेतली.

- भारताने ओडिशातील एपीजे अब्दुल कलाम बेटावरून आण्विक-सक्षम अग्नी-4 बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्राचे यशस्वीरित्या प्रक्षेपण केले आहे. या क्षेपणास्त्राची मारक क्षमता सुमारे 4,000 किलोमीटर आहे. यापूर्वी, भारताने सुखोई फायटर जेटमधून ब्रह्मोस सुपरसोनिक क्रूझ क्षेपणास्त्राच्या विस्तारित श्रेणीच्या आवृत्तीची यशस्वी चाचणी घेतली. Su-30MKI विमानातून ब्रह्मोस क्षेपणास्त्राच्या विस्तारित श्रेणीच्या आवृत्तीचे हे पहिले प्रक्षेपण होते.

अग्नी क्षेपणास्त्रांची यादी:

- अग्नी-I MRBM:** पृष्ठभागावरून पृष्ठभागावर मारा करणारे मध्यम पल्ल्याचे क्षेपणास्त्र
- अग्नी-II MRBM:** पृष्ठभागावरून पृष्ठभागावर मारा करणारे मध्यम-श्रेणीचे क्षेपणास्त्र
- अग्नी-III IRBM:** पृष्ठभागापासून पृष्ठभागावर मध्यवर्ती-श्रेणीचे बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्र
- अग्नी-IV IRBM:** पृष्ठभागापासून पृष्ठभागावर मध्यवर्ती-श्रेणीचे बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्र

- अग्नि-V ICBM:** पृष्ठभागावरून पृष्ठभागावर मारा करणारे आंतरखंडीय क्षेपणास्त्र

- अग्नी-VI:** चार-स्टेज इंटरकॉन्टिनेंटल बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्र

10 इन-ऑर्बिट कम्युनिकेशन सॅटेलाइट्सचे सरकारकडून NSIL मध्ये हस्तांतरण मंत्रिमंडळाने मंजूर केले.

- अंतराळ विभागाच्या प्रशासकीय अखत्यारीत असलेल्या सार्वजनिक क्षेत्रातील व्यवसाय NSIL कडे दहा इन-ऑर्बिट कम्युनिकेशन उपग्रहांचे हस्तांतरण केंद्रीय मंत्रिमंडळाने अधिकृत केले आहे. मंत्रिमंडळाने NewSpace India Limited (NSIL) च्या परवानगी दिलेल्या भागभांडवलाचा विस्तार रु. 1,000 कोटींवरून रु. 7,500 कोटी करण्याला अधिकृत केले. एनएसआयएलला अंतराळ क्षेत्रातील सुधारणांतर्गत एंड-टू-एंड व्यावसायिक स्पेस ऑपरेशन्स करण्यासाठी आणि संपूर्ण उपग्रह ऑपरेटर म्हणून काम करण्यासाठी आवश्यक होते.

10 इन-ऑर्बिट कम्युनिकेशन आणि NSIL बदल:

- या मालमतेचे NSIL कडे हस्तांतरण केल्याने कंपनीला भांडवल-केंद्रित कार्यक्रम/प्रकल्पांची अंमलबजावणी करण्यासाठी आवश्यक आर्थिक स्वायत्तता देखील मिळेल, परिणामी लक्षणीय रोजगार निर्मिती आणि तंत्रज्ञानाचे अर्थव्यवस्थेच्या इतर क्षेत्रांमध्ये हस्तांतरण होईल.
- या निर्णयामुळे जागतिक अवकाश बाजारपेठेतील भारताचा सहभाग वाढवण्याची आणि अवकाश क्षेत्रातील स्थानिक आर्थिक क्रियाकलापांना चालना मिळवण्याची शक्यता आहे.
- NSIL ला स्पेस सेक्टर रिफॉर्म अंतर्गत एंड-टू-एंड कमर्शियल स्पेस ऑपरेशन्स करण्यासाठी आणि पूर्ण सॅटेलाइट ऑपरेटर म्हणून काम करण्यासाठी आवश्यक होते.
- एकल-खिडकी ऑपरेटर म्हणून NSIL ची भूमिका अंतराळ उद्योगात व्यवसाय करणे देखील सुलभ करेल.
- NSIL बोर्ड आता मार्केट डायनॅमिक्स आणि सॅटेलाइट कम्युनिकेशन उद्योगातील जगभरातील ट्रेंडच्या अनुषंगाने ट्रान्सपॉन्डर्सची किंमत ठरवण्यास सक्षम असेल.
- NSIL ला स्वतःची अंतर्गत धोरणे आणि प्रक्रियांनुसार क्षमता प्रदान करण्याची आणि नियुक्त करण्याची परवानगी आहे.

गगनयान' भारताची पहिली मानवी अंतराळ मोहीम 2023 मध्ये प्रक्षेपित होणार आहे.

- अंतराळ आणि पृथ्वी विज्ञान मंत्री डॉ. जितेंद्र सिंग यांच्या म्हणण्यानुसार, 2023 मध्ये पहिली मानवी अंतराळ मोहीम 'गगनयान' तसेच पहिली मानवी महासागर मोहीम प्रक्षेपित करण्याचा अनोखा गौरव भारताला प्राप्त होईल. नवी दिल्ली येथे जागतिक महासागर दिनाच्या समारंभात ते बोलत होते, अंतराळ आणि महासागर या दोन्ही मानवनिर्मित मोहिमांसाठी चाचणी प्रगत टप्प्यावर विकसित झाली आहे आणि 2023 च्या उत्तरार्धात उल्लेखनीय कामगिरी केली जाईल.

NASA चे DAVINCI मिशन 2029 मध्ये प्रक्षेपित होणार आहे.

- NASA "DAVINCI मिशन" नावाची मोहीम सुरू करणार आहे. DAVINCI चा अर्थ आहे "Deep Atmosphere Venus Investigation of Noble Gases, Chemistry and Imaging Mission". 2029 मध्ये हे मिशन शुक्र ग्रहावरून उड्डाण करेल आणि त्याचे कठोर वातावरण एक्सप्लोर करेल. फ्लायबाय आणि वंश या दोन्ही मार्गांनी शुक्राचा अभ्यास करणारी ही पहिली मोहीम असेल. अंतराळयान बहुधा व्हीनिसियन वातावरणाचा शोध घेण्याची शक्यता आहे. ते जून 2031 पर्यंत शुक्राच्या पृष्ठभागावर पोहोचेल. मिशन शुक्र विषयी डेटा कॅप्चर करेल, जे शास्त्रज्ञ 1980 च्या दशकाच्या सुरुवातीपासून मोजण्याचा प्रयत्न करत आहेत

अखेर मायक्रोसॉफ्टचा इंटरनेट एक्सप्लोरर 27 वर्षांनी निवृत्त होत आहे.

- मायक्रोसॉफ्टने 27 वर्षीय इंटरनेट एक्सप्लोरर (IE) च्या सेवानिवृत्तीची घोषणा केली आहे कारण फर्मचा सर्वात जुना ब्राउझर 15 जूनपासून पूर्णपणे बंद केला जाईल. मायक्रोसॉफ्टने 1995 मध्ये इंटरनेट एक्सप्लोररची पहिली आवृत्ती विंडोज 95 साठी Add-on पॅकेज म्हणून जारी केली होती.
- मध्ये इंटरनेट एक्सप्लोररच्या मार्केट शेअरचा अंदाज सर्व प्लॅटफॉर्मवर सुमारे 0.38% आहे किंवा StatCounter च्या 10 व्या क्रमांकावर आहे.
- इंटरनेट एक्सप्लोरर प्रकल्पाची सुरुवात 1994 च्या उन्हाळ्यात थॉमस रीअर्डन यांनी केली होती, ज्यांनी 2003 च्या मॅसेच्युसेट्स इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी रिव्ह्यूनुसार, स्पायग्लास, इंक. मोडॅकचा स्त्रोत कोड वापरला होता.

गुगलने महिला संस्थापकांसाठी स्टार्टअप प्रवेगक कार्यक्रम जाहीर केला.

- गुगलने महिला संस्थापकांसाठी स्टार्टअप प्रवेगक कार्यक्रम जाहीर केला. हा कार्यक्रम त्यांना निधी उभारणी आणि नियुक्ती यासारख्या आव्हानांना सामोरे जाण्यास मदत करेल. Google for Startups Accelerator India - महिला संस्थापक जुलै-2022 ते सप्टेंबर-2022 पर्यंत चालतील. हा कार्यक्रम भारतातील डिजिटल प्रशिक्षित कर्मचार्यांच्या विविध विभागांमधील महिलांचे प्रतिनिधित्व सुधारण्याच्या दिशेने Google च्या मोठ्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.

कार्यक्रमाचे प्रमुख मुद्दे:

- 'Google for Startups Accelerator - India Women Founders' ची उदघाटन बॅच देशातील 20 महिला-संस्थापित/सह-संस्थापित स्टार्टअप स्वीकारेल आणि तीन महिन्यांच्या कार्यक्रमाद्वारे त्यांना समर्थन देईल.
- या कार्यक्रमात नेटवर्क, भांडवल, नोकरीसाठी आव्हाने, मार्गदर्शन आणि विविध सामाजिक कारणांमुळे आणि कमी प्रतिनिधित्व यासारख्या क्षेत्रांवर विशेष लक्ष केंद्रित केले जाईल, जे महिला संस्थापकांसाठी आव्हानात्मक ठरतात.
- निवडलेल्या स्टार्टअप्सना एआय/एमएल, क्लाउड, यूएक्स, ॲड्मिनिस्ट्रेशन, वेब, उत्पादन रणनीती आणि वाढ यांबद्दल मार्गदर्शन आणि समर्थन मिळेल. मार्गदर्शन आणि तांत्रिक प्रकल्प समर्थनाव्यतिरिक्त, एक्सीलरेटरमध्ये उत्पादन डिझाइन, ग्राहक संपादन आणि संस्थापकांच्या नेतृत्व विकासावर लक्ष केंद्रित केलेल्या सखोल गोतावळ्या आणि कार्यशाळा समाविष्ट आहेत.

केंद्रीय दळणवळण मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी व्हिवा टेक्नॉलॉजी 2022 कार्यक्रमात घोषणा केली की मार्च 2023 पर्यंत भारतात 5G सेवा पूर्ण होतील.

- केंद्रीय दळणवळण मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी व्हिवा टेक्नॉलॉजी 2022 इव्हेंटमध्ये घोषणा केली की मार्च 2023 पर्यंत भारतात 5G सेवा पूर्ण होईल. वैष्णव यांनी सांगितले की 5G स्पेक्ट्रमचा लिलाव जुलैच्या अखेरीस संपेल आणि दूरसंचार हे डिजिटलचे प्रमुख स्त्रोत आहे. उपभोग, आणि टेलिकॉममध्ये विश्वासार्ह उपाय सादर करणे अत्यंत आवश्यक आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- भारताकडे रेडिओ, उपकरणे आणि हॅडसेटसह स्वतःची 4G पायाभूत सुविधा आहे. मार्च 2023 मध्ये, 4G फ्रील्डमध्ये तैनात करण्यासाठी तयार होईल, तर 5G प्रयोगशाळेत तयार होईल.
- भारताने 5G सेवांसाठी तंत्रज्ञान आणि कोर नेटवर्क विकसित केले पाहिजे; देशासाठी ही एक महत्त्वपूर्ण कामगिरी असेल.
- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने अखेर दूरसंचार विभागाच्या (5G) स्पेक्ट्रम लिलावाला मंजुरी दिली आहे, ज्यामध्ये सामान्य जनता आणि व्यवसायांना 5G सेवा प्रदान करण्यासाठी बोलीदारांना स्पेक्ट्रम नियुक्त केले जाईल.
- दळणवळण मंत्रालयाच्या निवेदनानुसार, दूरसंचार सेवा प्रदात्यांनी मिड आणि हाय बँड स्पेक्ट्रमचा वापर करून 5G तंत्रज्ञान-आधारित सेवा सुरू करणे अपेक्षित आहे जे 4G सह सध्या शक्य असलेल्या पेक्षा सुमारे 10 पट जास्त वेग आणि क्षमता प्रदान करण्यास सक्षम आहेत.

IIIT मद्रासने सेटिक टाक्या स्वच्छ करण्यासाठी रोबोट तयार केला आहे.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIIT) मद्रासने एक रोबोट विकसित केला आहे जो मनुष्याच्या गरजांशिवाय सेटिक टाक्या स्वच्छ करू शकतो. संपूर्ण तामिळनाडूमध्ये "होमोसेप" या नावाने दहा युनिट्स वितरीत केल्या जाण्याची अपेक्षा आहे आणि ते कोठे ठेवले जातील हे ठरवण्यासाठी संशोधक स्वच्छता कामगारांच्या संपर्कात आहेत.

महत्वाचे मुद्दे:

- IIIT मद्रासच्या म्हणण्यानुसार, भविष्यात मॅन्युअल स्कॅव्हेजिंग दूर करण्याच्या उद्देशाने तयार करण्यात आलेल्या रोबोट्सच्या तैनातीसाठी गुजरात आणि महाराष्ट्राचा विचार केला जात आहे.
- स्वच्छता कर्मचारी आंदोलन या स्वयंसेवी संस्थेच्या पाठिंब्याद्वारे, पहिली दोन HomoSEP युनिट्स नगाम्मा आणि रुथ मेरी यांच्या नेतृत्वाखालील स्वयं-मदत गटांना वितरित करण्यात आली आहेत, ज्यांच्या पतीचा स्वच्छता कार्यादरम्यान दुःखद मृत्यू झाला.
- राजगोपाल यांच्या म्हणण्यानुसार, HomoSEP सानुकूल-विकसित रोबोटिंग ब्लेड यंत्रणा वापरून सेटिक टाक्यांमध्ये हट्टी गाळ एकसमान करू शकते आणि एकात्मिक सक्शन यंत्रणा वापरून टाकी स्लरी पंप करू शकते.

भारताने चांदीपूर येथे पृथ्वी-2 बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी घेतली.

- भारताने चंद्रीपूर, ओडिशा येथे एकात्मिक चाचणी श्रेणीवरून पृथ्वी-2 या शॉर्ट-रेंज बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्राची चाचणी केली आहे. ही क्षेपणास्त्र प्रणाली अत्यंत अचूकतेने लक्ष्यावर मारा करण्यास सक्षम आहे. हे स्वदेशी विकसित, पृष्ठभागावरून पृष्ठभागावर मारा करणारे क्षेपणास्त्र आहे. हे लिक्विड प्रोपल्शन ट्विन इंजिनद्वारे समर्थित आहे. त्याची रेंज 350 किमी आहे आणि एक टन पेलोड वाहून नेऊ शकते.

पृथ्वी-2 बद्दल:

- पृथ्वी-II 500-1,000 किलोग्रॅम वॉरहेड्स वाहून नेण्यास सक्षम आहे आणि ते लिक्विड प्रोपल्शन ट्विन इंजिनद्वारे समर्थित आहे. अत्याधुनिक क्षेपणास्त्र आपल्या लक्ष्यावर मारा करण्यासाठी प्रगत जडत्व मार्गदर्शन प्रणालीचा वापर करते.
- क्षेपणास्त्राची यादृच्छिकपणे उत्पादन स्टॉकमधून निवड केली गेली आणि संपूर्ण प्रक्षेपण लष्कराच्या स्ट्रॅटेजिक फोर्स कमांड (SFC) द्वारे केले गेले आणि प्रशिक्षण अभ्यासाचा एक भाग म्हणून संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्था (DRDO) च्या शास्त्रज्ञांनी त्याचे निरीक्षण केले.
- ओडिशाच्या किनारपट्टीवर DRDO द्वारे रडार, इलेक्ट्रो-ऑप्टिकल ट्रॅकिंग सिस्टम आणि टेलीमेट्री स्टेशनद्वारे क्षेपणास्त्राच्या मार्गाचा मागोवा घेण्यात आला

ISRO द्वारे GSAT-24 या भारतीय दळणवळण उपग्रहाचे यशस्वी प्रक्षेपण

- NewSpace India Limited (NSIL) ने GSAT-24 लाँच केले, अंतराळ सुधारणांनंतर संपूर्ण उपग्रहाची क्षमता डायरेक्ट-टू-होम (DTH) सेवा प्रदाता टाटा प्लेला भाड्याने देण्यात आली. ही कंपनीची पहिली "demand-driven" संचार उपग्रह मोहीम होती. NSIL साठी भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेने विकसित केलेला हा उपग्रह एरियन 5 रॉकेट (दक्षिण अमेरिका) द्वारे फ्रेंच गयानामधील कौरौ येथून भूस्थिर कक्षेत यशस्वीपणे प्रक्षेपित करण्यात आला.
- GSAT-24 हा 4180 kg 24-Ku बँड कम्युनिकेशन उपग्रह आहे जो DTH अनुप्रयोग आवश्यकतांसाठी संपूर्ण भारत कवरेज प्रदान करतो.
- ISRO ची व्यावसायिक शाखा, NSIL ची स्थापना मार्च 2019 मध्ये करण्यात आली आणि ती डिपार्टमेंट ऑफ स्पेस (DOS) अंतर्गत केंद्रीय सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (CPSE) आहे.

Arianespace एक भारतीय कम्युनिकेशन उपग्रह प्रक्षेपित करेल.

- युरोपियन स्पेस एजन्सी एरियनस्पेसद्वारे मलेशिया आणि भारतातील दोन संचार उपग्रह भूस्थिर कक्षेत प्रक्षेपित केले जातील. एरियन-5 रॉकेट फ्रेंच गयानामधील कौरौ येथील अंतराळयानातून दोन उपग्रह प्रक्षेपित करेल, जे एकत्रितपणे 10,000 किलोपेक्षा जास्त वजनाचे आहेत.

Oracle ने भारतीय बाजारपेठेसाठी OCI समर्थित क्षेत्र सादर केले.

- यूएस-आधारित तंत्रज्ञान प्रमुख Oracle क्लाउड इन्फ्रास्ट्रक्चर (OCI), ओरॅकलचे क्लाउड सेवा मंच, भारतीय बाजारपेठेसाठी 'OCI समर्थित क्षेत्र' सादर केले आहे. हे ग्राहकांना त्यांच्या परिसरामध्ये सार्वजनिक क्लाउड सेवांचा लाभ घेण्यास सक्षम करेल आणि कठोर लेटन्सी, डेटा रेसिडेन्सी आणि डेटा सार्वभौमत्व आवश्यकता पूर्ण करेल.
- कंपनीच्या मते, OCI समर्थित क्षेत्राला सरासरी 60-75 टक्के कमी डेटा सेंटर स्पेस आणि पॉवरची आवश्यकता असते, सामान्य ग्राहकासाठी वर्षाला सुमारे \$1 दशलक्ष इतकी कमी प्रवेश किंमत असते.

गरुड एरोस्पेस प्रा. लि. मलेशियामध्ये उत्पादन सुविधा उभारण्यासाठी 115 कोटी रुपयांची गुंतवणूक करेल.

- गरुड एरोस्पेस प्रा. लि., भारतातील एकात्मिक ड्रोन निर्माता आणि ड्रोन-एज-ए-सर्व्हिस (DAAS) प्रदाता, मलेशियामध्ये उत्पादन सुविधा उभारण्यासाठी 115 कोटी रुपयांची गुंतवणूक करेल. मलेशियामध्ये सुमारे 50 ड्रोनची दैनिक उत्पादन क्षमता असलेला ड्रोन उत्पादन कारखाना स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. हे घटक भारत आणि इतर देशांतून आयात केले जातील.
- शहर-आधारित व्यवसायाने HiiLSE Global Sdn Bhd (HiiLSE Drones), मलेशियन ड्रोन स्टार्ट-अप सह भागीदारी केली आहे.

भारताने ओडिशाच्या किनारपट्टीवर VL-SRSAM क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी घेतली.

- ओडिशा राज्यातील चांदीपूरच्या किनारपट्टीवर, भारताने वर्टिकल लॉन्च शॉर्ट रेंज सरफेस टू एअर मिसाईल (VL-SRSAM) ची यशस्वी चाचणी केली. संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) आणि भारतीय नौदलाने वर्टिकल लॉन्च शॉर्ट रेंज सरफेस टू एअर मिसाईल (VL-SRSAM) साठी यशस्वीरित्या उड्डाण चाचण्या घेतल्या. चांदीपूर ओडिशाच्या किनारपट्टीवर, भारतीय नौदलाच्या जहाजातून प्रक्षेपण करण्यात आले.

IN-SPACE ने भारतीय खाजगी कंपन्यांना अधिकृत करणे सुरू केले आहे.

- इंडियन स्पेस प्रमोशन अँड ऑथोरायझेशन सेंटर (IN-SPACE) ने भारतीय खाजगी कंपन्यांना अधिकृत करणे सुरू केले आहे, जे भारतात खाजगी अंतराळ क्षेत्रातील प्रक्षेपणाची सुरुवात आहे. IN-SPACE ही एक स्वायत्त, सिंगल विंडो नोडल एजन्सी आहे; भारतातील गैर-सरकारी खाजगी संस्था (NGPEs) च्या अंतराळ क्रियाकलापांना चालना देण्यासाठी, अधिकृत करण्यासाठी, देखरेख करण्यासाठी आणि पर्यवेक्षण करण्यासाठी तयार केले गेले.

NASA ने CAPSTONE मिशन चंद्रावर सोडले.

- नासाच्या संशोधकांनी न्यूझीलंडमधून कॅपस्टोन अंतराळ यान चंद्रावर यशस्वीपणे प्रक्षेपित केले. हे प्रक्षेपण रॉकेट लँबच्या इलेक्ट्रॉन रॉकेटवर झाले. मिशन कॅपस्टोन म्हणजे सिस्लुनर ऑटोनॉमस पोझिशनिंग सिस्टम टेक्नॉलॉजी ऑपरेशन्स आणि नेव्हिगेशन एक्सप्रीमेंट. 30 दशलक्ष डॉलर्सच्या किंमतीच्या टॅंगसह, NASA ला आशा आहे की या दशकाच्या उत्तरार्धात एजन्सीचे उद्दिष्ट असलेल्या चंद्र गेटवे स्पेस स्टेशनसाठी विशिष्ट प्रकारची चंद्र कक्षा योग्य आहे हे मिशन सत्यापित करेल.

पुरस्कार बातम्या

तंबाखू नियंत्रणासाठी जागतिक आरोग्य संघटना झारखंडला पुरस्कार देणार आहे.

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) ने तंबाखूचा वापर कमी करण्याच्या राज्याच्या प्रयत्नांची दखल घेत जागतिक तंबाखू विरोधी दिन (WNTD) पुरस्कार-2022 साठी झारखंडची निवड केली आहे. जागतिक तंबाखू विरोधी दिनानिमित्त नवी दिल्ली येथील आरोग्य विभागाच्या राज्य तंबाखू नियंत्रण कक्षाला हा पुरस्कार प्रदान करण्यात येणार आहे. तंबाखूचा वापर कमी करण्यासाठी राज्य सरकारच्या कामगिरीचा गौरव करणारा प्रतिष्ठित पुरस्कार, झारखंडमधील राष्ट्रीय तंबाखू नियंत्रण कार्यक्रमाद्वारे प्रदान करण्यात आला.

वेस्ट इंडिजचा माजी कर्णधार डॅरेन सॅमीला सितारा-ए-पाकिस्तान पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- वेस्ट इंडिजचा माजी कर्णधार, डॅरेन सॅमी याला एका समारंभात पाकिस्तानला सेवा दिल्याबद्दल सितारा-ए-पाकिस्तान पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. 38 वर्षीय अष्टपैलू खेळाडूला पाकिस्तानमध्ये आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परत आणण्यात मदत करण्याच्या भूमिकेसाठी ओळखले जात होते. पाकिस्तानने दिलेला हा तिसरा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार आहे. त्याने 38 कसोटी, 126 एकदिवसीय आणि 68 T20 मध्ये वेस्ट इंडिजचे प्रतिनिधित्व केले, T20 फॉर्मेटमध्ये जगाने पाहिलेला सर्वोत्तम कर्णधारांपैकी एक आहे आणि त्याने जगभरातील अनेक फ्रॅंचायझीचे नेतृत्व केले आहे.

तरुण महिला उद्योजक रश्मी साहू यांनी टाइम्स बिझनेस अवॉर्ड 2022 जिंकला.

- रूची फूडलाइनच्या संचालक, पूर्व भारतातील अग्रगण्य खाद्य ब्रँड आणि ओडिशाची नंबर 1 मसाले कंपनी, रश्मी साहू यांना टाइम्स बिझनेस अवॉर्ड 2022 प्रदान करण्यात आला आहे. तिला हा पुरस्कार प्रसिद्ध बॉलीवूड अभिनेता आणि सामाजिक कार्यकर्ते सोनू सूद यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. पूर्व भारतातील आघाडीच्या रेडी-टू-ईट ब्रँडच्या श्रेणीमध्ये हा पुरस्कार देण्यात आला.

रश्मी साहू बद्दल:

- रूची फूडलाइनच्या संचालक म्हणून काम करत असताना, तिने फ्रोझिट - ओडिशाची पहिली फ्रोझन फूड कंपनी सुरू केली आणि स्थापन केली. तिने ओडिशातील अन्न प्रक्रिया क्षेत्रात केवळ क्रांतीच केली नाही तर रोजगाराच्या संधी सिद्ध करून हजारो महिलांचे जीवनही बदलले. साहू आणि फ्रोझिट यांनी त्यांच्या नाविन्यपूर्ण खाद्य उत्पादनांची श्रेणी, गुणवत्ता आणि स्वच्छता मानकांसाठी जगभरात विविध पुरस्कार जिंकले आहेत.

फ्रोझिट बद्दल:

- हळूहळू फ्रोझिटने रेडी टू इट फूड आणि बेकरीच्या श्रेणीत राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर नाव कमावले आहे आणि जे केवळ आरोग्यदायीच नाही तर किफायतशीर देखील आहेत. फ्रोझिट आता भारतातील विविध खाद्यपदार्थ तसेच बिर्याणी, पास्ता, घी-तांदूळ, मटण कसा, लच्चा पराठा, मुगलाई चिकन, व्हेज पुलाव, कढई सोयाबिन, चना मसाला, फ्रेंड राईस, तंदूरी मशरूम, गार्लिक मशरूम, झीरा यांसारखे पारंपारिक ओडिया पदार्थ देतात

MIFF 2022: 'टर्न युवर बॉडी टू द सन' ला सर्वोत्कृष्ट माहितीपटासाठी गोल्डन शंख पुरस्कार मिळाला.

- सोव्हिएट प्रिझनर ऑफ वॉरची अविश्वसनीय कथा सांगणाऱ्या डच डॉक्युमेंटरी फिल्म "टर्न युवर बॉडी टू द सन" ला एमआयएफएफ 2022 मध्ये सर्वोत्कृष्ट डॉक्युमेंटरी फिल्मसाठी प्रतिष्ठित गोल्डन शंख पुरस्कार मिळाला आहे. अलिओना व्हॅन डेर हॉर्स्ट दिग्दर्शित, 'टर्न युवर बॉडी टू द सन' टाटार वंशाच्या सोव्हिएत सैनिकाची अविश्वसनीय जीवनकथा उजेडात आणते, ज्याला दुसऱ्या महायुद्धात नाझींनी पकडले होते.

भारतीय रेल्वे UIC इंटरनॅशनल सस्टेनेबल रेल्वे अवॉर्ड्स (ISRA) द्वारे पुरस्कृत

- भारतीय रेल्वे 5 जून 2022 रोजी जागतिक पर्यावरण दिन या वर्षीच्या जागतिक पर्यावरण दिनाच्या थीमला अनुसरून सुयोग्य पद्धतीने पाळत आहे. 1 जून 2022 रोजी बर्लिन येथे एका समारंभात, भारतीय रेल्वेला UIC आंतरराष्ट्रीय शाश्वत रेल्वे पुरस्कार (ISRA) द्वारे 25 KV AC ला सौरऊर्जा पुरवण्यासाठी "झिरो-कार्बन तंत्रज्ञानाचा सर्वोत्कृष्ट वापर" या श्रेणीमध्ये सन्मानित करण्यात आले आहे.
- रेल्वे हे मोठ्या प्रमाणात वाहतुकीचे पर्यावरणपूरक साधन आहे. पर्यावरण संरक्षणासाठी, प्रदूषण/GHG उत्सर्जन कमी करणे, संसाधने आणि ऊर्जा कार्यक्षमतेला चालना देणे आणि टिकाऊपणामध्ये योगदान देणे याद्वारे पर्यावरणावर सकारात्मक परिणाम करणारे मोठे उपक्रम रेल्वे सातत्याने घेत आहे.

इंटरनॅशनल इंडियन फिल्म अकादमी अवॉर्ड्स (IIFA) अबू धाबी येथे आयोजित करण्यात आले होते.

- इंटरनॅशनल इंडियन फिल्म अकादमी अवॉर्ड्स (IIFA) अबू धाबी येथे आयोजित करण्यात आले होते. यावर्षी IIFA 2022 अवॉर्ड्सचे आयोजन सलमान खान, मनीष पॉल आणि रितेश देशमुख यांनी केले होते. सिद्धार्थ मल्होत्राच्या शेरशाहने यंदाच्या पुरस्कारांवर वर्चस्व गाजवले, या चित्रपटाने तब्बल पाच श्रेणींमध्ये विजेतेपद पटकावले. सरदार उधम, मिमी आणि लुडो यांनी प्रत्येकी दोन गटात बाजी मारली.

IIFA 2022 च्या विजेत्यांची यादी:

- सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (पुरुष) : विकी कौशल (सरदार उधम)
- सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री (महिला): कृति सॅनन (मिमी)
- सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक : विष्णुवरधन (शेरशाह)
- सर्वोत्कृष्ट चित्रपट : शेरशाह
- सर्वोत्कृष्ट पार्श्वगायिका: असीस कौर, 'रातन लांबियां', (शेरशाह)
- सर्वोत्कृष्ट पार्श्वगायक: जुबिन नौटियाल 'रातन लांबियां' गाण्यासाठी, (शेरशाह)
- सर्वोत्कृष्ट गीत: लेहरा दो'साठी कौसर मुनीर, 83
- सर्वोत्कृष्ट संगीत दिग्दर्शन: एआर रहमान अतरंगी रे आणि जसलीन रॉयल, जावेद-मोहसिन, विक्रम माँट्रोस, बी प्राक, शेरशाहसाठी जानी
- सर्वोत्कृष्ट पुरुष पदार्पण: अहान शेटी (तडप)
- सर्वोत्कृष्ट महिला पदार्पण: शर्वरी वाघ (बंटी और बबली 2)

- सर्वोत्कृष्ट कथा रूपांतरित: कबीर खान, संजय पूरण सिंग चौहान 83
- सर्वोत्कृष्ट मूळ कथा: अनुराग बसूची लुडो
- सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेता mahila: सई ताम्हणकर (मिमी)
- सर्वोत्कृष्ट सहाय्यक अभिनेता पुरुष: पंकज त्रिपाठी (लुडो)

तंबाखू नियंत्रणासाठी PGI चंदीगड केंद्राला WHO पुरस्कार

- जागतिक आरोग्य संघटनेने चंदीगड येथील पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल एज्युकेशन अँड रिसर्च (PGIMER) येथील कम्युनिटी मेडिसिन आणि स्कूल ऑफ पब्लिक हेल्थ विभागाच्या तंबाखू नियंत्रणासाठी संसाधन केंद्र (e-RCTC) यांना प्रादेशिक संचालक विशेष मान्यता पुरस्काराने सन्मानित केले आहे. तंबाखू नियंत्रणासाठी संसाधन केंद्र भारतातील तंबाखू नियंत्रणाशी संबंधित माहिती प्रदान करते, ज्यात परिपत्रके आणि आदेश, धोरणे आणि कायदे, बहुविद्याशाखीय प्रकाशनांचा समावेश आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- संसाधन केंद्र असण्यासोबतच, केंद्राने सुमारे 3,500 कार्यक्रम व्यवस्थापक आणि शिक्षणतज्ज्ञांसाठी 50 हून अधिक कार्यशाळा आणि वेबिनार आयोजित करून क्षमता बांधणीत उंची गाठली आहे.
- PGIMER आणि UNION-SEA यांचा संयुक्त उपक्रम, तंबाखू नियंत्रणासाठी संसाधन केंद्र, भारतात तंबाखू नियंत्रणावर काम करणाऱ्या 25 संस्थांनी 2018 मध्ये तंबाखू नियंत्रण उपक्रम प्रदर्शित करण्याच्या उद्देशाने स्थापन केले होते.
- या पोर्टलने तीन वर्षांत 100 देशांमधून 4.2 लाख अभ्यागतांना आकर्षित केले आहे, असे ईआरसीटीसीचे- प्रकल्प समन्वयक राजीव कुमार यांनी सांगितले.

नवी दिल्ली येथे आयोजित DSDP उत्कृष्टता पुरस्कारांची दुसरी आवृत्ती

- नवी दिल्ली येथे, जिल्हा कौशल्य विकास नियोजन, DSDP मधील उत्कृष्टतेसाठी पुरस्कारांची दुसरी आवृत्ती आयोजित करण्यात आली, ज्यामध्ये क्षेत्रातील शीर्ष 30 जिल्ह्यांना त्यांच्या कौशल्य विकासातील अद्वितीय सर्वोत्तम पद्धतींसाठी ओळखले गेले.
- स्पर्धेत गुजरातमधील राजकोट, आसाममधील कचार आणि महाराष्ट्रातील सातारा हे तीन जिल्हे होते.
- 30 राज्यांतील जिल्हाधिकारी, जिल्हा दंडाधिकारी आणि इतर अधिकारी या पुरस्कार समारंभाला त्यांची मते आणि अनुभव शेअर करण्यासाठी तसेच संबंधित जिल्ह्यांनी तळागाळात केलेल्या कौशल्य विकास कार्याचे प्रदर्शन करण्यासाठी उपस्थित होते

उद्योगपती रतन टाटा यांना महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी मानद डॉक्टरेट प्रदान केली

- उद्योगपती आणि परोपकारी, रतन टाटा यांना महाराष्ट्राचे राज्यपाल भगतसिंग कोश्यारी यांनी राजभवन मुंबई येथे मानद डॉक्टर ऑफ लिटरेचर प्रदान केले.
- HSNC विद्यापीठाच्या पहिल्या विशेष दीक्षांत समारंभात श्री रतन यांना मानद डॉक्टरेट प्रदान करण्यात आली.
- राज्यपाल म्हणाले की, रतन टाटा यांचा हा सन्मान संपूर्ण टाटा कुटुंबाचा आणि टाटा समूहाचा सन्मान आहे.

हरियाणाने खेलो इंडिया युथ गेम्स 2021 चे विजेतेपद पटकावले

- यजमान हरियाणाने खेलो इंडिया युथ गेम्स (KIYG) 2021 चे विजेतेपद अंतिम दिवशी 52 सुवर्णपदकांसह जिंकले. हरियाणाने 39 रौप्य आणि 46 कांस्य पदके जिंकून त्यांची एकूण पदकांची संख्या 137 वर नेली.
- महाराष्ट्राने 45 सुवर्ण, 40 रौप्य आणि 40 कांस्य पदकांसह 125 पदकांसह दुसरे स्थान पटकावले.
- 22 सुवर्ण, 17 रौप्य आणि 28 कांस्यांसह कर्नाटकने 67 पदकांसह तिसरे स्थान पटकावले.
- खेलो इंडिया युथ गेम्स 2021 ची सुरुवात 4 जून रोजी विविध ठिकाणी हरियाणाच्या पंचकुला येथे मोठ्या प्रमाणात कार्यक्रम आयोजित करून झाली. भारत सरकारच्या खेलो इंडिया उपक्रमाचा एक भाग असलेल्या या खेळांचा 13 जून रोजी समारोप झाला.
- खेलो इंडिया युथ गेम्सची ही चौथी आवृत्ती होती. KIYG 2021 मध्ये भारतातील सर्व 36 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमधील 2,262 महिलांसह सुमारे 4,700 खेळाडूंनी भाग घेतला.

हमाद आंतरराष्ट्रीय विमानतळ 2022 मध्ये जगातील सर्वोत्कृष्ट विमानतळ ठरले.

- कतारच्या हमाद आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला सलग दुसऱ्या वर्षी जगातील सर्वोत्तम विमानतळ म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. पॅरिस, फ्रान्समधील पॅसेंजर टर्मिनल एक्सपो येथे आयोजित स्कायट्रॅक्स 2022 वर्ल्ड एअरपोर्ट अवॉर्ड्समध्ये ही घोषणा झाली.

इतर प्रमुख विजेत्यांमध्ये हे समाविष्ट आहे:

- **केम्पेगौडा आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, बेंगळुरू (BLR विमानतळ)** हे भारत आणि दक्षिण आशियातील सर्वोत्तम प्रादेशिक विमानतळ म्हणून ओळखले गेले. जागतिक अभ्यासामध्ये ग्राहकांनी दरवर्षी सर्वोत्तम ग्राहक सेवेसह विमानतळासाठी मतदान केले आणि BLR विमानतळाला हा सन्मान मिळाला.
- **सिंगापूर चांगी विमानतळ** (जगातील सर्वोत्तम विमानतळ कर्मचारी सेवा आणि जगातील सर्वोत्तम विमानतळ जेवण).
- **इस्तंबूल विमानतळ** (जगातील सर्वोत्तम विमानतळ खरेदी आणि कुटुंबासाठी अनुकूल विमानतळ).

- **टोकियो हानेडा विमानतळाने** जगातील सर्वात स्वच्छ विमानतळ, जगातील सर्वोत्कृष्ट देशांतर्गत विमानतळ, आशियातील सर्वोत्तम विमानतळ आणि सर्वोत्कृष्ट विमानतळ PRM आणि प्रवेशयोग्य सुविधा म्हणून पुरस्कार जिंकले.
- **रियाधमधील किंग खालिद आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला** जगातील सर्वात सुधारित विमानतळ म्हणून पुरस्कार मिळाला.
- **नागोयाच्या चुबू सेंटर आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला** जगातील सर्वोत्तम प्रादेशिक विमानतळ म्हणून गौरविण्यात आले.
- **कोपनहेगन विमानतळाला** जगातील सर्वोत्कृष्ट विमानतळ इमिग्रेशन प्रक्रिया पुरस्कार मिळाला.
- **झुरिच विमानतळाने** जगातील सर्वोत्कृष्ट विमानतळ सुरक्षा प्रक्रिया पुरस्कार जिंकून आपल्या यशाची पुनरावृत्ती केली.

योगाच्या प्रचारात उल्लेखनीय योगदानासाठी पंतप्रधान पुरस्कार जाहीर

- आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्त आयुष मंत्रालयाने दोन व्यक्ती आणि दोन संस्थांना अंतराळ क्षेत्रातील योगदानाबद्दल 'योगाचा विकास आणि संवर्धनासाठी उत्कृष्ट योगदानासाठी 2022 चा पंतप्रधान पुरस्कार' देण्याची घोषणा केली आहे.

पुरस्कार विजेते:

- लडाखमधील भिक्खू संघसेना, ब्राझीलमधील मार्कस व्हिनिसियस रोजो रॉड्रिग्स आणि दोन संस्था, उत्तराखंडमधील "द डिव्हाईन लाइफ सोसायटी" आणि युनायटेड किंगडममधील ब्रिटीश व्हील ऑफ योगा यांची पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे. त्यांना 25 लाख रुपये रोख बक्षीस, एक ट्रॉफी आणि प्रमाणपत्र देखील मिळेल.

UNESCO ने PM eVIDYA योजनेअंतर्गत भारताच्या ICT च्या वापराला मान्यता दिली आहे.

- अलीकडेच, युनेस्कोने शिक्षण मंत्रालयाच्या शालेय शिक्षण विभागाच्या PM eVIDYA नावाच्या व्यापक उपक्रमांतर्गत माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञान (ICT) च्या वापरास मान्यता दिली आहे. कोविड-19 च्या अभूतपूर्व काळात शालेय शिक्षणाच्या मॉडेल्समध्ये बदल झाला. तांत्रिक हस्तक्षेप संकट-लवचिक शिक्षण प्रणाली तयार करण्यात मदत करतात.

PM evidya बदल:

- कोविड-19 चा प्रसार, ज्यामुळे देशव्यापी लॉकडाऊन झाला, त्याचा शिक्षण क्षेत्रावरही मोठा परिणाम झाला आहे. शाळा बंद झाल्यामुळे, सरकारने शालेय शिक्षणाच्या मॉडेल्सची आणि विद्यार्थ्यांना कोणत्याही व्यत्ययाशिवाय शिक्षण देण्याच्या मार्गांची पुनर्कल्पना केली. म्हणूनच, PM e-VIDYA, शिक्षण मंत्रालयाने मे 2020 मध्ये एक अनोखा आणि सर्वसमावेशक उपक्रम सुरू केला होता.

यूएस-कॅनेडियन लेखिका रुथ ओझेकी यांनी फिक्शनसाठी महिला पुरस्कार जिंकला.

- यूएस-कॅनेडियन लेखिका, चित्रपट-निर्माता आणि झेन बौद्ध धर्मगुरू, रुथ ओझेकी यांना त्यांच्या 'द बुक ऑफ फॉर्म अँड एम्प्टिनेस' या कादंबरीसाठी यावर्षी फिक्शनसाठी महिला पुरस्कार मिळाला आहे. ओझेकीची चौथी कादंबरी, 'द बुक ऑफ फॉर्म अँड एम्प्टिनेस' एका तेरा वर्षांच्या मुलाची कथा सांगते, ज्याला त्याच्या वडिलांच्या दुःखद मृत्यूनंतर, त्याच्याशी बोलणाऱ्या वस्तूंचे आवाज ऐकू येऊ लागतात. एलिफ शफाक, मेग मेसन आणि लुईस एरड्रिच यांच्यासह नामांकित व्यक्तींना हरवून तिला लंडनमधील एका समारंभात £30,000 चे पारितोषिक विजेते म्हणून घोषित करण्यात आले.

ओडिशाच्या 'मो बस' सेवेला प्रतिष्ठित UN सार्वजनिक सेवा पुरस्कार मिळाला.

- मो बस, ओडिशा-आधारित सार्वजनिक वाहतूक सेवेला कोविड 19 मधून जगाला चांगले सावरण्यात मदत करण्याच्या भूमिकेबद्दल आणि प्रयत्नांसाठी, प्रतिष्ठित संयुक्त राष्ट्र पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. सार्वजनिक वाहतूक सेवेला "SDGs (शाश्वत विकास उद्दिष्टे) साध्य करण्यासाठी लिंग-प्रतिसाद देणार्या सार्वजनिक सेवांना प्रोत्साहन देण्यासाठी" तिच्या भूमिकेसाठी ओळखले गेले आहे, असे UN ने म्हटले आहे.

रिझर्व्ह बँकेने अर्थशास्त्र/बँकिंग/आर्थिक समस्यांवर मूळ हिंदीत पुस्तके लिहिण्यासाठी पुरस्कार योजना सुरू केली. त्याचे निकाल जाहीर झाले आहेत.

- प्रेस घोषणेद्वारे, भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने कॅप्शनमध्ये नमूद केलेल्या कार्यक्रमासाठी प्रवेशिका मागवल्या होत्या. राजस्थानमधील उदयपूर येथील मोहनलाल सुखाडिया विद्यापीठाच्या माजी डीन प्रोफेसर रेणू जटाना आणि राजस्थानमधील नाथद्वारा येथील सरकारी गर्ल्स कॉलेजमधील सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. सागर सांवरिया यांना त्यांच्या विद्वत्ते प्रभु या पुस्तकासाठी या कार्यक्रमांतर्गत संयुक्तपणे बक्षीस देण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

एसएम कृष्णा, नारायण मूर्ती, प्रकाश पदुकोण यांची 'केम्पेगौडा आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार' साठी निवड

- कर्नाटकचे माजी मुख्यमंत्री एसएम कृष्णा, इन्फोसिसचे संस्थापक आणि आयटी उद्योगातील दिग्गज एनआर नारायण मूर्ती आणि माजी बॅंडमिंटनपटू प्रकाश पदुकोण यांची 'केम्पेगौडा इंटरनॅशनल अवॉर्ड'साठी निवड करण्यात आली आहे, जो या वर्षीपासून सुरू करण्यात आला आहे. बेंगळुरू शहराचे शिल्पकार केम्पेगौडा यांच्या 513 व्या जयंतीनिमित्त 27 जून रोजी विधानसभेला येथे आयोजित भव्य सोहळ्यात मुख्यमंत्री बसवराज बोम्मई प्राप्तकर्त्यांना पुरस्कार प्रदान करतील.

पुरस्काराबद्दल:

- सन्मानचिन्हासह 5 लाख रुपये रोख असे या पुरस्काराचे स्वरूप आहे . सरकारच्या वतीने नारायण यांनी आज कृष्णा यांची त्यांच्या निवासस्थानी भेट घेतली आणि त्यांना प्रदान करण्यात येणाऱ्या पुरस्काराची माहिती दिली.
- पुरस्कारासाठी उमेदवारांची नियुक्ती करण्यासाठी सरकारने स्टार्ट-अप व्हिजन ग्रुपचे प्रमुख प्रशांत प्रकाश यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती स्थापन केली होती.
- मणिपाल ग्लोबल एज्युकेशनचे अध्यक्ष आणि व्यावसायिक टीव्ही मोहनदास पै, विवेकानंद युथ मूव्हमेंटचे संस्थापक आर. बालसुब्रमण्यम आणि निवृत्त आयएसएस अधिकारी एमके शंकरलिंगे गौडा या समितीचे सदस्य आहेत. केम्पेगौडा हेरिटेज एरिया डेव्हलपमेंट अथॉरिटीचे आयुक्त आर. विनयदीप समितीचे सदस्य-सचिव आहेत.

UK मधील खुशी पटेल हिने मिस इंडिया वर्ल्डवाइड 2022 चा ताज जिंकला आहे.

- भारताबाहेर सर्वाधिक काळ चाललेल्या भारतीय सौंदर्य स्पर्धेच्या विजेत्या, मिस इंडिया वर्ल्डवाइड 2022, ब्रिटिश बायोमेडिकल विद्यार्थी खुशी पटेल म्हणून घोषित करण्यात आली. श्रुतिका माने हिला सेकंड रनर अप तर अमेरिकेची वैदेही डोंगरे ही फर्स्ट रनर अप ठरली. स्पर्धेतील शीर्ष 12 स्पर्धक हे इतर आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांचे चॅम्पियन होते.
- गयानाची रोशनी रझॅक हिला मिस टीन इंडिया वर्ल्डवाइड 2022 म्हणून गौरविण्यात आले. पहिली उपविजेती अमेरिकेची नवीन पिंगोल होती, तर दुसरी उपविजेती सुरीनामची चिकिता मलाहा होती, असे इंडिया फेस्टिव्हल कमिटी (IFC) नुसार स्पर्धा चालवत आहे.

विजय अमृतराज यांना ITF तर्फे गोल्डन अचिव्हमेंट पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- भारतीय टेनिसपटू, विजय अमृतराज यांना इंटरनॅशनल टेनिस हॉल ऑफ फेम आणि इंटरनॅशनल टेनिस फेडरेशन द्वारे 2021 चा गोल्डन अचिव्हमेंट पुरस्कार प्राप्तकर्ता म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. एक खेळाडू, प्रवर्तक आणि मानवतावादी म्हणून टेनिसवरील त्यांच्या उत्कृष्ट प्रभावाबद्दल, अमृतराज यांना लंडनमध्ये सन्मानित करण्यात आले. तो भारतातील पहिला प्राप्तकर्ता आहे आणि तो सन्मान प्राप्त झालेल्या टेनिस नेत्यांच्या यादीत सामील झाला आहे, ज्यात ऑस्ट्रेलियाचा ब्रायन टोबिन, जपानचा इची कवतेई आणि युनायटेड स्टेट्सचा पीची केलमेयर यांचा समावेश आहे.

राष्ट्रीय MSME पुरस्कार 2022 मध्ये ओडिशा सरकारला प्रथम पारितोषिक मिळाले.

- सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग (MSMEs) विभाग, ओडिशा सरकारला विविध विकासात्मक उपक्रमांच्या निमित्ताने MSME क्षेत्राच्या संवर्धन आणि विकासामध्ये उत्कृष्ट योगदानासाठी राज्य/केंद्रशासित प्रदेशांना राष्ट्रीय MSME पुरस्कार 2022 या श्रेणीतील प्रथम पुरस्कार प्रदान करण्यात आला आहे. एमएसएमईच्या विकासासाठी हाती घेतले. बिहार आणि हरियाणा अनुक्रमे दुसऱ्या आणि तिसऱ्या स्थानावर होते.

ग्लोबल एअरवर्ड्स बेस्ट ड्रोन ऑर्गनायझेशन अवॉर्ड आयजी ड्रोनने जिंकला.

- दिल्लीस्थित आघाडीच्या ड्रोन एंटरप्राइझ प्लॅटफॉर्म कंपनी IG Drones ला Airwards द्वारे "बेस्ट ड्रोन ऑर्गनायझेशन – स्टार्ट-अप श्रेणी" देऊन गौरविण्यात आले आहे. स्थानिक समुदायांना मदत करण्याच्या दृष्टीकोनासाठी आणि नैसर्गिक आपत्ती आणि आपत्तींच्या वेळी विविध भागधारकांना तंत्रज्ञानात प्रवेश देण्यासाठी आयजी ड्रोनची पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे.
- IG Drones आपत्कालीन प्रतिसाद आणि आपत्ती मॅपिंगमध्ये प्रथम प्रतिसादकर्त्यांच्या मदतीची कार्यक्षमता आणि परिणामकारकता वाढवण्यासाठी नवीन तंत्रज्ञान-आधारित आपत्ती प्रतिसाद आणि शमन विकसित करत आहे. ड्रोन आणि GIS तंत्रज्ञानाचा वापर करून, त्यांनी आसाम पूर, अम्फान चक्रीवादळ, फानी चक्रीवादळ आणि ओडिशामधील जाजपूर पूर, महाराष्ट्र पूर आणि उत्तराखंड क्लाउडबस्ट यांसारख्या राष्ट्रीय आपत्तींमध्ये लाखो लोकांचे प्राण वाचवले आहेत.

क्रीडा बातम्या
अमित शहा यांनी अहमदाबादमध्ये ऑलिम्पिक स्तरावरील क्रीडा संकुलाची पायाभरणी केली.

- अहमदाबादमध्ये सरदार पटेल स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स, नरेंद्र मोदी स्टेडियम, नारणपुरा स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स आणि आणखी तीन क्रीडा संकुलांसह ऑलिम्पिकसाठी सर्व खेळांसाठी आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील मैदाने आणि ठिकाणे सरकारला हवी आहेत. केंद्रीय गृह व्यवहार आणि सहकार मंत्री अमित शहा यांनी रविवारी (29 मे) गुजरातमधील अहमदाबाद येथे 632 कोटी रुपये खर्चाच्या ऑलिम्पिक-स्तरीय क्रीडा संकुलाची पायाभरणी केली.
- जागतिक दर्जाचे स्पोर्ट्स स्टेडियम अहमदाबादच्या नारनपुरा परिसरात 18 एकरमध्ये तयार केले आहे, ज्यामध्ये पोहणेसह विविध इनडोअर आणि आउटडोअर क्रियाकलापांमध्ये खेळण्याची आणि प्रशिक्षणाची सुविधा आहे. यात एकाच वेळी 7,000 लोक बसू शकतात.
- 1.15 लाख चौरस मीटर पेक्षा जास्त बिल्ट अप एरिया असलेल्या या प्रचंड क्रीडा सुविधेमध्ये एक इनडोअर स्पोर्ट्स एरिना, एक कम्युनिटी स्पोर्ट्स एरिना आणि एक जलीय स्टेडियम समाविष्ट आहे.
- जगातील सर्वात मोठे क्रिकेट स्टेडियम, सरदार पटेल स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स आणि नारनपुरा स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स यांच्या उपस्थितीमुळे अहमदाबादला ऑलिम्पिकची तयारी करता येईल, अशी आशा भाजपच्या नेतृत्वाखालील केंद्र आणि राज्य प्रशासनाला आहे.

पुरुष हॉकी आशिया चषक: भारताने जपानवर 1-0 असा विजय मिळवत कांस्यपदक जिंकले.

- इंडोनेशियातील जकार्ता येथे झालेल्या पुरुष हॉकी आशिया चषक 2022 मध्ये भारताने जपानचा 1-0 ने पराभव करून कांस्यपदक जिंकले. जपानला सात पेनल्टी कॉर्नर मिळाले तर भारताला फक्त दोन पेनल्टी कॉर्नर मिळाले पण भारताने सर्कल पेनिट्रेशनच्या आकडेवारीत 11-10 ने आघाडी घेतली. सामन्याच्या शेवटच्या मिनिटात भारताची 10 पुरुषांवर घसरण झाली होती, परंतु त्यांनी आशिया चषक स्पर्धेत आपले दुसरे कांस्य पदक जिंकले.

भारतीय अमेरिकी हरिनी लोगन ने 2022 स्क्रिप्स नेशनल स्पेलिंग बी जिंकले.

- हरिणी लोगानला एकदा स्क्रिप्स नॅशनल स्पेलिंग बी मधून काढून टाकण्यात आले होते, त्यानंतर त्यांना पुन्हा नियुक्त करण्यात आले होते. विक्रम राजू विरुद्धच्या तीव्र संघर्षात तिचे चार शब्द चुकले, ज्यात तिला शीर्षक मिळाले असते. पहिल्या-वहिल्या लाइटनिंग-राउंड टायब्रेकरमध्ये, हरिणीने शेवटी ट्रॉफीवर दावा केला. सॅन अँटोनियो, टेक्सास येथील 13 वर्षीय आठव्या वर्गातील विद्यार्थ्याने, ज्याने तीन वर्षांपूर्वी शेवटच्या पूर्णतः वैयक्तिक मधमाशीमध्ये स्पर्धा केली आणि ती परत आणण्यासाठी साथीच्या रोगाचा सामना केला, 90-सेकंद स्पेल-ऑफ दरम्यान 21 शब्द अचूकपणे उच्चारले, विक्रमला सहाने हरवले.

साक्षी मलिक, मानसी आणि दिव्या काकरन यांनी बोलात तुर्लुखानोव्ह चषकात सुवर्णपदक जिंकले.

- साक्षी मलिक, रिओ ऑलिम्पिक कांस्यपदक विजेत्याने बोलात तुर्लुखानोव्ह चषकात जवळपास पाच वर्षात तिचे पहिले आंतरराष्ट्रीय सुवर्णपदक जिंकले. तिने यावर्षी बोलात तुर्लुखानोव्ह चषकात अतिशय प्रभावी कामगिरी केली. तिचा पहिला विजय कझाकस्तानच्या इरिना कुझनेत्सोव्ह विरुद्ध होता आणि दुसरा सामना रुशना अब्दिरासुलोवा विरुद्ध होता, ज्यात गुण 9-3 होते. साक्षी मलिकने कुझनेत्सोव्ह विरुद्ध 7-4 अशा आघाडीच्या गुणांसह विजय मिळवून अंतिम फेरीत प्रवेश केला. तिने इरिना कुझनेत्सोव्हला एकाच दिवसात दुसऱ्यांदा बाद केले.
- मानसीने 57 किलो वजनी गटात कझाकस्तानच्या एम्मा टिसिनाविरुद्ध 3-0 ने अंतिम फेरीत विजय मिळवला. दिव्याने मंगोलियाच्या डेलगर्मा एन्खसाईखान आणि कझाकस्तानच्या अल्बिना कैरगेल्डिनोव्ह विरुद्ध दोन लढती जिंकल्या. दुर्दैवाने, दिव्या अंतिम लढतीत 10-14 गुणांनी पराभूत झाली आणि 68 किलो गटात ती मंगोलियाच्या बोलोर्तुगलाग झोरिग्ट विरुद्ध खेळली.

विजेते

- 62 किलो वजनी गटात साक्षी मलिकने इरिना कुझनेत्सोव्ह विरुद्ध गडी बाद होवून विजय मिळवला.
- 57 किलो गटात मानसीने एम्मा टिसिनाविरुद्ध 3-0 असा विजय मिळवला.
- 68 किलो गटात दिव्या काकरनने झोरिग्ट आणि डेलगर्मा यांच्यावर या दोघांकडून अधिक गुण मिळवून विजय मिळवला.
- 76 किलो वजनी गटात पूजा सिहागने झागरदुलम, नैगलसुरेन विरुद्ध कांस्यपदक जिंकले. 76 किलो गटात सुवर्णपदक विजेता आयपेरी मेडेट होता ज्याने समर हमझा विरुद्ध 17-6 असा विजय मिळवला.

फ्रेंच ओपन टेनिस ग्रँड स्लॅम 2022

- 2022 फ्रेंच ओपन ही मैदानी क्ले कोर्टवर खेळली जाणारी ग्रँड स्लॅम टेनिस स्पर्धा होती. हे 22 मे ते 5 जून 2022 दरम्यान पॅरिस, फ्रान्समधील स्टेड रोलेंड गॅरोस येथे आयोजित करण्यात आले होते, ज्यामध्ये एकेरी, दुहेरी आणि मिश्र दुहेरी खेळांचा समावेश होता. इगा श्वियाटेकने महिला एकेरी स्पर्धा जिंकून तिचा दुसरा फ्रेंच ओपन मुकुट जिंकला आणि राफेल नदालने पुरुष एकेरी स्पर्धा जिंकून त्याचे विक्रमी 14वे फ्रेंच ओपन जेतेपद पटकावले.

ग्रँड स्लॅममध्ये ५ श्रेणी आहेत

- पुरुष एकेरी
- महिला एकेरी
- पुरुष दुहेरी
- महिला दुहेरी
- मिश्र दुहेरी

विजेत्यांची यादी

Title	Winner	Runner up
Men's Singles	Rafael Nadal (Spain)	Casper Ruud (Norwegian)
Women's Singles	Iga Świątek (Poland)	Coco Gauff (US)
Men's doubles	Marcelo Arévalo (El Salvador), Jean-Julien Rojer (Netherlands)	Ivan Dodig (Croatian), Austin Krajicek (US)
Women's doubles	Caroline Garcia (French), Kristina Mladenovic (French)	Jessica Pegula (US), Coco Gauff (US)
Mixed doubles	Ena Shibahara (JAPAN), Wesley Koolhof of (Netherlands)	Joran Vliegen (Belgium), Ulrikke Eikeri (Norway)

राष्ट्रीय हवाई क्रीडा धोरण 2022 नागरी उड्डाण मंत्री यांनी लाँच केले.

- नागरी विमान वाहतूक मंत्री श्री ज्योतिरादित्य एम. सिंधिया यांनी राष्ट्रीय हवाई क्रीडा धोरण 2022 (NASP 2022) लाँच केले. NASP 2022 ची दृष्टी 2023 पर्यंत भारताला सर्वोच्च क्रीडा राष्ट्रांपैकी एक बनवणे आहे. हे धोरण भारतात सुरक्षित, परवडणारे, प्रवेश करण्यायोग्य, आनंददायक आणि शाश्वत हवाई क्रीडा प्रदान करण्याची खात्री देते.

पॉलिसीमध्ये समाविष्ट असलेल्या विविध पैलू पुढीलप्रमाणे आहेत:

- एरोबॅटिक्स
- एरो मॉडेलिंग आणि मॉडेल रॉकेट्री
- हौशी-निर्मित आणि प्रायोगिक विमान
- बलूनिंग
- ड्रोन
- ग्लायडिंग आणि पॉवर्ड ग्लायडिंग
- हँग ग्लाइडिंग आणि पॉवर्ड हँग ग्लाइडिंग
- पॅराशूटिंग (स्कायडायविंग, बेस जंपिंग, विंग सूट इ. सह)
- पॅराग्लायडिंग आणि पॅरा मोटरिंग (चालित पॅराशूट ट्रायक इ.सह)
- समर्थित विमान (अल्ट्रा-लाइट, मायक्रोलाइट, हलके स्पोर्ट्स एअरक्राफ्ट इ.)
- रोटरक्राफ्ट (ऑटोगायरोसह)

भारताने पोलंडचा 6-4 असा पराभव करत उद्घाटन FIH हॉकी 5s चे विजेतेपद पटकावले.

- स्विट्झर्लंडमधील लॉसने येथे सुरु असलेल्या **FIH Hockey 5s championship** च्या अंतिम फेरीत भारताने पोलंडचा 6-4 असा पराभव केला. तत्पूर्वी, भारताने प्रथम मलेशियाचा 7-3 असा धुव्वा उडवला, दुसऱ्या हाफमध्ये चार गोल करत, दिवसाच्या दुसऱ्या सामन्यात पोलंडचा 6-2 असा पराभव केला. अंतिम फेरीत तीन विजय आणि एक ड्रॉसह पाच संघांच्या लीग क्रमवारीत अव्वल स्थानावर असलेल्या भारताने आपल्या मोहिमेचा शेवट अपराजित विक्रमासह केला.

मिताली राजने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्ती जाहीर केली.

- भारतीय महिला क्रिकेट संघाची कर्णधार, मिताली राज (वय 39 वर्ष), मूळची जोधपूर, राजस्थानची, तिने सर्व प्रकारच्या आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्ती जाहीर केली. यापूर्वी सप्टेंबर 2019 मध्ये, तिने T20I मधून निवृत्ती घेतली होती परंतु एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय (ODI) आणि कसोटी क्रिकेट खेळणे सुरू ठेवले होते.

करिअर विहंगावलोकन:

- मिताली राजने 1999 मध्ये मिल्टन केन्स येथे आयर्लंडविरुद्धच्या वनडेमध्ये आंतरराष्ट्रीय पदार्पण केले.
- तिने सुमारे 232 एकदिवसीय सामन्यांमध्ये भारताचे प्रतिनिधित्व केले आहे आणि 7805 धावा (सरासरी 50.68) केल्या आहेत. 7000 धावांचा टप्पा गाठणारी ती एकमेव महिला क्रिकेटपटू आहे. महिला वनडेमध्ये सर्वाधिक धावा करण्याचा विक्रम तिच्या नावावर आहे.
- तिने भारतासाठी 12 कसोटी सामने खेळले असून 699 धावा केल्या आहेत आणि 89 टी-20 सामन्यांमध्ये 2,364 धावा केल्या आहेत.
- तिने तिन्ही फॉर्मेटमध्ये 10,868 धावा केल्या आहेत आणि ती "महिला आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये सर्वकालीन आघाडीची धावा करणारी खेळाडू" बनली आहे.

विराट कोहली इंस्टाग्रामवर 200 मिलियन फॉलोअर्स गाठणारा पहिला भारतीय बनला आहे.

- भारतीय क्रिकेट स्टार विराट कोहलीने सोशल मीडिया साइट इंस्टाग्रामवर 200 दशलक्ष फॉलोअर्सचा आकडा पार केला आहे. यासह, तो इंस्टाग्रामवर 200 दशलक्ष फॉलोअर्स असलेला पहिला भारतीय बनला आहे. इंस्टाग्रामवर सर्वाधिक फॉलो केल्या जाणाऱ्या खेळाडूंमध्ये कोहली तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. पोर्तुगाल फुटबॉल स्टार क्रिस्तियानो रोनाल्डो 451 दशलक्ष फॉलोअर्ससह अव्वल स्थानावर आहे, अर्जेन्टिनाचा फुटबॉल कर्णधार आणि एफसी बार्सिलोनाचा दिग्गज लियोनेल मेस्सी 334 दशलक्ष फॉलोअर्ससह पुढे आहे.

अवनी लेखरा या नेमबाजाने पॅरा वर्ल्ड कपमध्ये सुवर्णपदक जिंकण्याचा विश्वविक्रम केला.

- टोकियो पॅरालिम्पिक विजेती अवनी लेखरा हिने पॅरा नेमबाजी विश्वचषक चॅटॉरॉक्स, फ्रान्स येथे महिलांच्या 10 मीटर एअर रायफल स्टँडिंग SH1 मध्ये 250.6 च्या जागतिक विक्रमासह सुवर्णपदक जिंकले. 20 वर्षीय नेमबाजाने पॅरिसमध्ये 2024 पॅरालिम्पिक खेळांसाठी पात्र होण्यासाठी 249.6 चा स्वतःचा विश्वविक्रम मोडीत काढला. पोलंडच्या एमिलिया बाबस्काने 247.6 गुणांसह रौप्यपदक, तर स्वीडनच्या अँना नॉर्मनने 225.6 गुणांसह कांस्यपदक पटकावले

आर प्रज्ञानधाने नॉर्वे बुद्धिबळ गट अ खुली बुद्धिबळ स्पर्धा जिंकली

- युवा भारतीय ग्रँडमास्टर, आर. प्रज्ञानधाने नॉर्वे बुद्धिबळ गट अ खुल्या बुद्धिबळ स्पर्धेत नऊ फेऱ्यांतून 7.5 गुणांसह विजेतेपद पटकावले.
- अव्वल मानांकित 16 वर्षीय जीएम सुरेख फॉर्ममध्ये होता आणि नऊ फेऱ्यांमध्ये तो अपराजित राहिला.
- आंतरराष्ट्रीय मास्टर असलेल्या भारतीय व्ही प्रणीथवर विजय मिळवून त्याने ही स्पर्धा पूर्ण केली.

किशोर राहुल श्रीवत्सव हा भारताचा 74 वा ग्रँडमास्टर बनला आहे

- तेलंगणाचा राहुल श्रीवत्सव पी हा भारताचा 74 वा ग्रँडमास्टर बनला आहे, त्याने इटलीतील 9व्या कॅटोलिका बुद्धिबळ महोत्सव 2022 दरम्यान थेट FIDE रेटिंगमधील 2500 (एलो पॉइंट्स) अडथळा पार करून विजेतेपद मिळवले आहे.
- 19 वर्षीय खेळाडूने कॅटोलिका स्पर्धेत ग्रँडमास्टर लेव्हन पॅट्सुलिया विरुद्धचा 8वा फेरीचा सामना ड्रॉ केल्यानंतर 2500 एलो लाइव्ह रेटिंगचा टप्पा गाठला. त्याचे सध्याचे एलो रेटिंग 2468 आहे. श्रीवत्सवने आधीच पाच जीएम नॉर्म्स मिळवले होते आणि 2500 ची रेटिंग थ्रेशोल्ड ओलांडल्यावर त्याने विजेतेपद मिळवले.

अँजेलो मॅथ्यूज आणि तुबा हसन यांना मे महिन्यातील आयसीसी प्लेयर्स ऑफ द मंथचा किताब देण्यात आला

- मॅथ्यूजची** बांगलादेशविरुद्धच्या प्रभावी ICC वर्ल्ड टेस्ट चॅम्पियनशिप मालिकेतील विजयादरम्यान धावा जमवल्यानंतर स्टँड-आउट पुरुष खेळाडू म्हणून निवड करण्यात आली.
- हसनला** तिच्या पदार्पणाच्या आंतरराष्ट्रीय मालिकेदरम्यान गोलंदाजीमध्ये लक्षणीय यश मिळाल्यानंतर हा सन्मान देण्यात आला.

मॅक्स वर्स्टेपेनने अझरबैजान ग्रांप्री 2022 जिंकली

- रेड बुलच्या मॅक्स वर्स्टेपेनने अझरबैजान फॉर्म्युला वन ग्रांप्री 2022 जिंकली (त्याचा हंगामातील पाचवा विजय).
- या प्रक्रियेत, वर्स्टेपेन रेड बुलमधील आतापर्यंतचा सर्वात यशस्वी ड्रायव्हर बनला. रेड बुलचा सर्जिओ पेरेझ दुसरा आणि मर्सिडीजचा जॉर्ज रसेल तिसरा क्रमांकावर आला.

नीरज चोप्रा ने 89.30 मीटर भालाफेकसह नवा राष्ट्रीय विक्रम प्रस्थापित केला.

- भारताचा भालाफेकपटू नीरज चोप्रा ने फिनलंडमधील पावो नूरमी गेम्समध्ये 89.30 मीटर भालाफेक करून नवा राष्ट्रीय विक्रम प्रस्थापित केला. चोप्राचा यापूर्वीचा राष्ट्रीय विक्रम 88.07 मीटर होता जो त्याने गेल्या वर्षी मार्चमध्ये पटियाला येथे केला होता. त्याने 7 ऑगस्ट 2021 रोजी टोकियो ऑलिम्पिकमध्ये 87.58 मीटर फेक करून सुवर्ण जिंकले होते. नीरज चोप्रा हा ऍथलेटिक्समधील भारताचा पहिला ऑलिम्पिक सुवर्णपदक विजेता आणि ऑलिम्पिकमधील फक्त दुसरा वैयक्तिक सुवर्णपदक विजेता आहे. चोप्राचा 89.30 मीटरचा प्रयत्न त्याला जागतिक हंगामातील नेत्यांच्या यादीत पाचव्या स्थानावर नेईल.

IWF युवा विश्व चॅम्पियनशिप: सानापती गुरुनायडूने सुवर्ण जिंकले.

- लिओन, मेक्सिको येथे झालेल्या IWF युवा विश्व चॅम्पियनशिपमध्ये भारतीय वेटलिफ्टर सानापती गुरुनायडूने पुरुषांच्या 55 किलोग्रॅम गटात सुवर्णपदक जिंकले. IWF स्पर्धेच्या पहिल्या दिवशी, आणखी दोन अतिरिक्त भारतीय वेटलिफ्टर्स, विजय प्रजापती आणि आकांशा किशोर व्यवहारे यांनी देखील पदके जिंकली, त्यांनी रौप्य पदके जिंकली.

महत्वाचे मुद्दे:

- एकूण 230 किलोग्रॅम उचलून, सानापतीने पुरुषांच्या 55 किलोग्रॅम प्रकारात सुवर्णपदक जिंकले. त्याने स्नेचमध्ये 104 किलो वजन उचलून रौप्य आणि क्लीन अँड जर्कमध्ये 126 किलो वजन उचलून सुवर्णपदक जिंकले.
- एकूण 175 किलो वजन उचलून विजयने पुरुषांच्या 49 किलोग्रॅम स्पर्धेत दुसरे स्थान पटकावले. स्नेच प्रकारात विजयने 78 किलो वजन उचलले, तर क्लीन अँड जर्क प्रकारात त्याने 97 किलो वजन उचलले.
- महिलांच्या 40 किलोग्रॅम विभागात आकांक्षाने सुवर्णपदक पटकावले. तिने एकूण 127 किलो वजनासह रौप्य पदक जिंकले आणि स्नेच विभागात 59 किलोग्रॅम उचलून प्रथम आणि क्लीन अँड जर्क विभागात 68 किलोग्रॅम लिफ्टसह तिसरे स्थान पटकावले.

BWF इंडोनेशिया मास्टर्स 2022

- 2022 इंडोनेशिया मास्टर्स बॅडमिंटन स्पर्धा (अधिकृतपणे डायहात्सू इंडोनेशिया मास्टर्स म्हणून ओळखली जाते) इस्टोरा गेलोरा बुंग कानो, जकार्ता, इंडोनेशिया येथे झाली. ऑलिम्पिक चॅम्पियन व्हिक्टर एक्सेलसेन आणि चेन युफेई यांनी BWF इंडोनेशिया मास्टर्स 2022 मध्ये संबंधित पुरुष आणि महिला एकेरीचे विजेतेपद पटकावले.

BWF इंडोनेशिया मास्टर्स 2022: विजेत्यांची यादी

Category	Winners
Men's singles	Viktor Axelsen (Denmark)
Women's singles	Chen Yufei (China)
Men's doubles	Fajar Alfian (Indonesia) & Muhammad Rian Ardianto (Indonesia)
Women's doubles	Chen Qingchen (China) & Jia Yifan (China)
Mixed doubles	Zheng Siwei (China) & Huang Yaqiong (China)

ICC ने नितीन मेनन यांना एलिट पॅनेलमध्ये कायम ठेवले आहे.

- भारताच्या नितीन मेननने ICC एलिट पॅनेलमध्ये आपले स्थान कायम ठेवले आहे आणि या महिन्याच्या अखेरीस श्रीलंकेत तटस्थ पंच म्हणून त्याची पहिली उपस्थिती असेल. बीसीसीआयच्या एका अधिकाऱ्याने पीटीआयला सांगितले की, मेनन यांना आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेकडून एक वर्षाची मुदतवाढ मिळाली आहे. इंदूरचा 38 वर्षीय अंपायर्सच्या 11 सदस्यीय एलिट पॅनेलमध्ये एकमेव भारतीय आहे.
- मेनन यांना 2020 मध्ये कोविड-19 साधीच्या आजाराच्या सुरुवातीस एलिट पॅनेलमध्ये पदोन्नती देण्यात आली, एस वेंकटराघवन आणि एस रवी यांच्यानंतर क्लबमध्ये प्रवेश करणारे तिसरे भारतीय बनले. तथापि, प्रवासी निर्बंधांमुळे आयसीसीने स्थानिक पंचांना परवानगी दिल्याने मेनन केवळ भारतात आंतरराष्ट्रीय सामने खेळण्यापुरते मर्यादित होते.

CWG 2022 साठी नीरज चोप्रा 37 सदस्यीय ऍथलेटिक्स संघाचे नेतृत्व करणार आहे.

- नीरज चोप्रा आगामी राष्ट्रकुल क्रीडा स्पर्धेत 37 सदस्यीय भारतीय ऍथलेटिक्स संघाचे नेतृत्व करणार आहे, अशी घोषणा ऍथलेटिक्स फेडरेशन ऑफ इंडियाने केली. टोकियो ऑलिम्पिक सुवर्णपदक विजेता बर्मिंगहॅममध्ये ध्वजवाहक असेल कारण हिमा दास आणि दुती चंद सारख्या स्टार स्प्रिंटर्सनी 28 जुलै - 8 ऑगस्ट दरम्यान होणार्या खेळांसाठी जागा बुक केली आहे.

- निवड समितीने CWG साठी सर्व अपेक्षित खेळाडूंना शून्य आश्चर्याने निवडले. 37 सदस्यांपैकी 18 महिला आहेत. हिमा दास आणि दुती चंद या स्टार धावपटूंनी महिलांच्या 4x100 मीटर रिले संघात आपले स्थान राखून ठेवले. निवडकर्त्यांनी पुरुषांच्या 4x400 मीटर रिले संघाचे नाव देखील दिले. अमोज जेकबची पुरुषांच्या 4x400 मीटर रिले संघासाठी निवड झाली आहे.

FIFA ने यूएस, कॅनडा आणि मेक्सिको मधील 2026 विश्वचषक स्थळांची घोषणा केली.

- 2026 च्या विश्वचषकाचे सामने अमेरिकेच्या 11 शहरांमध्ये तसेच मेक्सिकोमधील तीन होस्ट साइट्स आणि दोन कॅनडामध्ये आयोजित केले जातील, असे सॉकरची जागतिक प्रशासकीय संस्था, FIFA ने जाहीर केले.

16 यजमान शहरे खालीलप्रमाणे आहेत

- अटलांटा, बोस्टन, डॅलस, ग्वाडालाजारा, ह्यूस्टन, कॅन्सस सिटी, लॉस एंजेलिस, मेक्सिको सिटी, मियामी, मॉन्टेरी, न्यूयॉर्क/न्यू जर्सी, फिलाडेल्फिया, सॅन फ्रान्सिस्को, सिएटल, टोरंटो आणि व्हॅंकुवर

44व्या बुद्धिबळ ऑलिम्पियाडसाठी पंतप्रधान मोदींच्या हस्ते टॉच रिलेचा शुभारंभ

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी नवी दिल्लीतील इंदिरा गांधी स्टेडियममध्ये 44 व्या बुद्धिबळ ऑलिम्पियाडसाठी ऐतिहासिक टॉच रिलेचे उद्घाटन केले. यावर्षी, प्रथमच, आंतरराष्ट्रीय बुद्धिबळ महासंघ, FIDE ने ऑलिम्पिक परंपरेचा एक भाग असलेल्या बुद्धिबळ ऑलिम्पियाड मशालची स्थापना केली आहे. बुद्धिबळ ऑलिम्पियाड टॉच रिले असणारा भारत हा पहिला देश आहे.
- FIDE चे अध्यक्ष Arkady Dvorkovich यांनी पंतप्रधानांना मशाल सुपूर्द केली, त्यांनी ती ग्रॅंडमास्टर विश्वनाथन आनंद यांच्याकडे सुपूर्द केली. चेन्नईजवळील महाबलीपुरम येथे अंतिम समारोप होण्यापूर्वी 40 दिवसांच्या कालावधीत ही मशाल 75 शहरांमध्ये नेली जाईल. प्रत्येक ठिकाणी राज्यातील बुद्धिबळ ग्रॅंडमास्टरसना मशाल मिळणार आहे. 28 जुलै ते 10 ऑगस्ट 2022 या कालावधीत चेन्नई येथे 44 वे बुद्धिबळ ऑलिम्पियाड होणार आहे.

ऑलिम्पिक चॅम्पियन नीरज चोप्राने फिनलंडमधील कुओर्तने गेम्समध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- ऑलिम्पिक चॅम्पियन नीरज चोप्राने फिनलंडमधील कुओर्तने गेम्समध्ये भालाफेक स्पर्धा जिंकून, ग्रेनेडाच्या विद्यमान जगज्जेत्या अँडरसन पीटर्सचा पराभव करून मोसमातील पहिले टॉप पोडियम फिनिश जिंकले. 24 वर्षीय चोप्राचा 86.69 मीटरचा पहिला थ्रो विजयी अंतर ठरला. त्रिनिदाद आणि टोबॅगोचा 2012 ऑलिम्पिक चॅम्पियन केशोर्न वॉलकॉट पहिल्या फेरीत 86.64 मीटर फेकसह दुसऱ्या स्थानावर होता. पीटर्स 84.75 मीटरच्या सर्वोत्तम थ्रोसह तिसऱ्या स्थानावर होता, जो पहिल्या फेरीतही आला होता.

रेड बुल ड्रायव्हर मॅक्स वर्स्टेपेनने कॅनेडियन ग्रांड प्रीक्स 2022 जिंकली.

- रेड बुलच्या मॅक्स वर्स्टेपेनने कॅनेडियन ग्रांड प्रीक्स च्या शेवटच्या टप्प्यात फेरारीच्या कार्लोस सेन्झच्या दबावाला तोंड देत फॉर्म्युला 1 हंगामातील सहाव्या विजयाचा दावा केला. या मोसमात दुसऱ्यांदा, वर्स्टेपेनचा सहकारी सर्जिओ पेरेझला इंजिनच्या समस्येमुळे शर्यतीतून निवृत्त व्हावे लागले, तर मर्सिडीजच्या लुईस हॅमिल्टनने तिसऱ्या क्रमांकावर या मोहिमेचे दुसरे व्यासपीठ काबीज केले.

भारतीय महिला कुस्ती संघाने अंडर-17 आशियाई चॅम्पियनशिप जिंकली.

- भारतीय महिला कुस्ती संघाने किर्गिस्तानमधील बिश्केक येथे एकूण आठ सुवर्णांसह 17 वर्षांखालील आशियाई चॅम्पियनशिपचे विजेतेपद मिळवण्यासाठी पाच पदके जिंकली आहेत. भारताने आठ सुवर्ण, एक रौप्य आणि एक कांस्य अशा एकूण 235 गुणांसह विजेतेपद पटकावले. जपानला 143 गुणांसह उपविजेतेपदावर समाधान मानावे लागले आणि मंगोलियाला 138 गुणांसह तिसऱ्या स्थानावर समाधान मानावे लागले.
- महिला कुस्तीच्या 5 वजनी गटात लढती झाल्या. रितिकासह भारतीय महिलांनी 43 किलोग्रॅममध्ये सुवर्ण, अहिल्या शिंदेने 49 किलोग्रॅममध्ये सुवर्ण, शिक्षाने 57 किलोग्रॅममध्ये सुवर्णपदक, प्रियाने 73 किलोग्रॅममध्ये सुवर्ण तर पुलकितने 65 किलोग्रॅममध्ये रौप्यपदक मिळवले.

रुमेली धरने सर्व प्रकारच्या आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्ती घेतली.

- रुमेली धर, भारताची सीम-बॉलिंग ऑलराउंडर, वयाच्या 38 व्या वर्षी, आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून तिची निवृत्ती जाहीर केली. धरने 2018 मध्ये ब्रेबॉर्न येथे भारत, ऑस्ट्रेलिया आणि इंग्लंड यांच्यातील तिरंगी महिला T20I मालिकेत तिचा शेवटचा आंतरराष्ट्रीय सामना खेळला. एकूण, तिने चार कसोटी, 78 एकदिवसीय आणि 18 टी-20 सामन्यांमध्ये 1328 धावा केल्या आणि 84 विकेट्स घेतल्या. दक्षिण आफ्रिकेत 2005 च्या विश्वचषकाच्या अंतिम फेरीत पोहोचलेल्या भारतीय संघाचाही ती भाग होती.

फिफा क्रमवारीत भारत 104 व्या स्थानावर आहे.

- भारतीय फुटबॉल संघाने आपल्या प्रभावी आशियाई चषक पात्रता मोहिमेचा चांगला फायदा घेतला कारण ताच्या फिफा जागतिक क्रमवारीत दोन स्थानांनी झेप घेत भारत 104 व्या स्थानावर आला. ब्लू टायगर्स न्यूझीलंड (103) च्या अगदी खाली आहेत, जे या महिन्याच्या सुरुवातीला इंटरकॉन्टिनेंटल प्ले-ऑफमध्ये कोस्टा रिकाकडून 0-1 ने पराभूत झाल्यानंतर 2022 FIFA विश्वचषक स्पोर्टपासून वंचित राहिले. आशियाई फुटबॉल कॉन्फेडरेशन (एएफसी) सदस्यांमध्ये भारताचे रँकिंग मात्र 19व्या स्थानावर स्थिर आहे.

एकूण जागतिक क्रमवारीत:

- आशियाई फुटबॉल कॉन्फेडरेशन (AFC) देशांमध्ये इराणने अव्वल स्थान (23) कायम राखले आहे.
- बेल्जियम (दुसरे) कडून अव्वल स्थान मिळविल्यानंतर तीन महिन्यांनी ब्राझील अव्वल स्थानावर आहे.
- UEFA नेशन्स लीगमध्ये चार विजयहीन खेळांची किंमत चुकवणाऱ्या फ्रान्सच्या (चौथ्या) खर्चावर अर्जेंटिनेने एका स्थानावर झेप घेतली.

रणजी ट्रॉफी 2022 मध्ये मध्यप्रदेशने मुंबईवर सहा गडी राखून विजय मिळवला.

- बेंगळूरु येथील एम. चिन्नास्वामी स्टेडियमवर झालेल्या अंतिम सामन्यात मुंबईचा 6 गडी राखून पराभव करत मध्य प्रदेशने त्यांचे पहिले रणजी विजेतेपद जिंकून इतिहास रचला. आदित्य श्रीवास्तवच्या नेतृत्वाखाली संघाने 41 वेळच्या चॅम्पियन मुंबईचा पराभव केला. भारताचे माजी यष्टिरक्षक-फलंदाज चंद्रकांत पंडित या संघाचे प्रशिक्षक होते.
- मुंबईचा फलंदाज सर्फराज खानला त्याच्या शानदार रणजी ट्रॉफी 2022 साठी 'मॅन ऑफ द टूर्नामेंट' म्हणून गौरविण्यात आले, ज्याने त्याने 122.75 च्या सरासरीने 982 धावा केल्या आणि फलंदाजी चार्टमध्ये अव्वल स्थान पटकावले.

धनलक्ष्मी 200 मीटरमध्ये तिसरी सर्वात वेगवान भारतीय महिला ठरली.

- स्प्रिंटर सेकर धनलक्ष्मीने कोसानोव्ह मेमोरियल अॅथलेटिक्समध्ये 200 मीटरमध्ये सुवर्ण जिंकण्यासाठी तिचा वैयक्तिक सर्वोत्तम वेळ चालवला. धनलक्ष्मीने विश्वासार्ह सब-23 सेकंद धावले, तिने 22.89 सेकंडचे अंतर पार केले आणि मागील वर्षी तिने 23.14 सेकंडची वैयक्तिक सर्वोत्तम कामगिरी केली. राष्ट्रीय विक्रमधारक सरस्वती साहा (22.82) आणि हिमा दास (22.88 सेकंद) नंतर उप-२३ धावणारी धनलक्ष्मी ही तिसरी भारतीय महिला आहे.

नवजीत ढिल्लनने कोसानोव्ह मेमोरियल 2022 मध्ये डिस्कस थ्रोमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय महिला डिस्कस थ्रोअर, नवजीत ढिल्लनने कझाकस्तानमधील अल्माटी येथे कोसानोव्ह मेमोरियल 2022 ऍथलेटिक्स संमेलनात सुवर्णपदक जिंकले. राष्ट्रकुल क्रीडा स्पर्धेसाठी भारतीय संघात आपले स्थान निश्चित करू पाहत असलेल्या नवजीत ढिल्लनने महिलांच्या डिस्कस थ्रोमध्ये 56.24 मीटर प्रयत्न करून विजय मिळवला. 44.61 मीटरसह स्थानिक ऍथलीट करीना वासिलीएवा आणि 40.48 मीटरसह उझबेकिस्तानची युलियाना शुकिना ही नवजीत ढिल्लनच्या पाठोपाठ पोडियमवर आली.

Utama ने 21 व्या TIFF आवृत्तीत ट्रान्सिल्व्हेनिया ट्रॉफी जिंकली.

- क्लुज-नापोका येथील युनिरी स्केअरमध्ये आयोजित पुरस्कार सोहळ्यात ट्रान्सिल्व्हेनिया इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हलच्या 21व्या आवृत्तीच्या विजेत्यांचे कौतुक करण्यात आले. Utama, दिग्दर्शक अलेजांद्रो लोएझा ग्रीसीचा पहिला चित्रपट, या वर्षीचा मोठा विजेता म्हणून निवडला गेला आणि त्याला 10,000 युरो ट्रान्सिल्व्हेनिया ट्रॉफी देण्यात आली. बोलिव्हियन प्रॉडक्शनने TIFF प्रेक्षकांवरही विजय मिळवला आणि महोत्सवात चित्रपट पाहणाऱ्यांनी मतदान केल्याप्रमाणे मास्टरकार्डद्वारे 2,000 युरोचा प्रेक्षक पुरस्कारही देण्यात आला.
- सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शकाचा पुरस्कार चित्रपट निर्माते गुओमुंडुर अर्नार गुओमुंडसन यांना देण्यात आला, त्याने ब्युटीफुल बिइंगमध्ये निर्माण केलेल्या "विश्वसनीय, मूळ आणि तेजस्वी विश्वासाठी" पुरस्कार देण्यात आला.

- द नाईट बेलॉन्स टू लव्हर्स मधील त्यांच्या अपवादात्मक भूमिकांसाठी, अभिनेता लॉरा म्युलर आणि स्कीमसी लाउथ यांना कॉन्सेप्युअल लॅब द्वारे थिओ निसिम यांनी सर्वोत्कृष्ट कामगिरीचा पुरस्कार प्रदान केला.

राफेल नदालचा विम्बल्डनमधील सेरुंडोलोविरुद्ध पहिला विजय

- विम्बल्डनमध्ये राफेल नदालने सलामीच्या लढतीत त्याच्या भीतीवर मात केली. रॉजर फेडररविरुद्ध 2019 च्या विम्बल्डनच्या उपांत्य फेरीतील पराभवानंतर नदाल प्रथमच खेळला. राफेल नदालने मंगळवारी अर्जेन्टिनाचा खेळाडू फ्रान्सिस्को सेरुंडोलोविरुद्ध चार सेटमध्ये प्रभावी पण संघर्षपूर्ण विजय मिळवून तिसऱ्या विम्बल्डन विजेतेपदासाठी चॅम्पियनशिपची सुरुवात केली. सुरुवातीला, दोन वेळा चॅम्पियन राफेल नदालने स्पर्धेवर नियंत्रण ठेवले आणि पहिले दोन सेट अंदाजे खेळले. यावेळी, लोकांना अपेक्षा होती की फ्रान्सिस्को सेरुंडोलो इतर दोन सेटमध्ये वर जाण्यास उशीर करणार नाही. तथापि, नदालने लवकरच आघाडी मिळवली आणि दोन सेटच्या प्रक्रियेवर नियंत्रण ठेवले आणि शेवटच्या चार गेममध्ये 6-3, 6-4, 3-6 आणि 6-4 असा विजय मिळवला.

इऑन मॉर्गनने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून तत्काळ निवृत्ती जाहीर केली आहे.

- इयॉन मॉर्गनने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून तत्काळ निवृत्ती जाहीर केली आहे, असे इंग्लंड आणि वेल्स क्रिकेट बोर्डाने (ECB) म्हटले आहे. मॉर्गन हा इंग्लंडच्या पुरुषांच्या पांढऱ्या चेंडू संघाचा कर्णधार होता. 35 वर्षीय कर्णधाराने इंग्लंड सोबतच्या 13 वर्षांच्या आंतरराष्ट्रीय कारकिर्दीत 2019 मध्ये लॉर्ड्स येथे प्रथमच ICC पुरुष क्रिकेट विश्वचषक जिंकला. कॅरिबियनमध्ये झालेल्या 2010 ICC पुरुषांच्या T20 क्रिकेट विश्वचषकातही तो इंग्लंडसाठी खेळला होता.
- सर्व प्रमुख देशांविरुद्ध उल्लेखनीय मालिका जिंकून पुरुषांचा एकदिवसीय कर्णधार म्हणून सात वर्षांच्या कालावधीत त्याने इंग्लंडला ICC जागतिक क्रमवारीत शीर्षस्थानी नेले.

चारही ग्रँडस्लॅममध्ये 80 सामने जिंकणारा नोव्हाक जोकोविच हा पहिला खेळाडू ठरला आहे.

- नोव्हाक जोकोविच सर्व चार ग्रँडस्लॅममध्ये 80 सामने जिंकणारा इतिहासातील पहिला खेळाडू ठरला जेव्हा त्याने सेंटर कोर्टवर क्लॉन सून-वूचा 6-3, 3-6, 6-3, 6-4 असा पराभव केला. आपल्या विजयाच्या जोरावर, माजी जागतिक क्रमवारीतील 1 टेनिसपटूंनी विम्बल्डनमधील 80 वा सामना जिंकून इतिहास रचला आहे. सहा वेळा चॅम्पियन हा ओपन एरामधील चारही ग्रँडस्लॅममध्ये 80 किंवा त्याहून अधिक सामने जिंकणारा पहिला पुरुष खेळाडू ठरला आहे.

नोव्हाक जोकोविचने प्रत्येक ग्रँडस्लॅममध्ये जिंकलेल्या सामन्यांची संख्या

- रोलॅंड गॅरोस - 85
- ऑस्ट्रेलियन ओपन - 82
- यूएस ओपन - 81
- विम्बल्डन - 80

U23 आशियाई कुस्ती स्पर्धा 2022 मध्ये दीपक पुनियाने कांस्यपदक जिंकले.

- टोकियो ऑलिंपियन दीपक पुनियाने किर्गिस्तानमधील बिश्केक येथे 2022 च्या U23 आशियाई कुस्ती चॅम्पियनशिपमध्ये 86kg फ्रीस्टाइल वजन गटात Maksat Satybaldy (किर्गिस्तान) चा पराभव करून कांस्यपदक जिंकले. एक विजय असूनही, त्याच्याकडून हा एक प्रभावशाली निकाल होता कारण भारतीय संघाला या स्पर्धेत जागतिक चॅम्पियनशिपच्या रौप्यपदक विजेत्याकडून चांगल्या खेळाची अपेक्षा होती.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

आयआयएसएमने भारताचे पहिले स्पोर्ट्स मार्केटिंग बुक "द विनिंग फॉर्म्युला फॉर सक्सेस" लॉन्च केले.

- भारतातील आघाडीची क्रीडा आणि व्यवस्थापन संस्था, मुंबई, महाराष्ट्रातील इंटरनॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ स्पोर्ट्स अँड मॅनेजमेंट (IISM) ने प्रसिद्ध क्रीडा लेखक विनित कर्णिक यांनी लिहिलेले "बिझनेस ऑफ स्पोर्ट्स: द विनिंग फॉर्म्युला फॉर सक्सेस" हे स्पोर्ट्स मार्केटिंगवरील भारतातील पहिले पुस्तक लॉन्च केले.
- ज्ञान मालिकेचा भाग म्हणून लॉन्च केलेले हे मालिकेतील पहिले पुस्तक आहे. पुस्तकाचे प्रकाशन पॉप्युलर प्रकाशन प्रा. लि. आयआयएसएमचे संस्थापक आणि संचालक नीलेश कुलकर्णी यांच्या उपस्थितीत महाराष्ट्राचे राज्यपाल भगतसिंग कोशियारी यांच्या हस्ते पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले.

केंद्रीय मंत्री धर्मेन्द्र प्रधान यांच्या हस्ते 'लोकतंत्र के स्वर' आणि 'द रिपब्लिकन एथिक' या पुस्तकांचे प्रकाशन

- केंद्रीय शिक्षण आणि कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्री, धर्मेन्द्र प्रधान आणि केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण आणि क्रीडा मंत्री अनुराग ठाकूर यांनी भारताचे राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांची निवडक भाषणे असलेली 'लोकतंत्र के स्वर' आणि 'द रिपब्लिकन एथिक' या पुस्तकांचे प्रकाशन केले. राम नाथ कोविंद यांच्या राष्ट्रपतीपदाच्या चौथ्या वर्षाच्या मालिकेचा हा चौथा खंड आहे. संकलनामध्ये विविध विषयांवरील भाषणांचा समावेश आहे. यावेळी ई-बुक्सचे प्रकाशनही करण्यात आले.

आरएन भास्कर यांचे "गौतम अदानी: द मॅन हू चेंज्ड इंडिया" नावाचे पुस्तक

- अब्जाधीश उद्योगपती गौतम अदानी यांचे चरित्र, "गौतम अदानी: द मॅन हू चेंज्ड इंडिया" हे शीर्षक ऑक्टोबरमध्ये प्रदर्शित होईल, अशी घोषणा पेंग्विन रँडम हाऊस (PRHI) ने केली. पत्रकार-लेखक आरएन भास्कर यांनी लिहिलेले पुस्तक, जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्तींपैकी एकाचे अज्ञात पैलू पहिल्यांदाच प्रकाशात आणण्याचा दावा करते.

हरियाणाच्या मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते डॉ सोनू फोगट यांच्या 'अष्टांग योग' पुस्तकाचे प्रकाशन

- हरियाणाचे मुख्यमंत्री मनोहर लाल खट्टर यांनी 8 व्या आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या पूर्वसंध्येला डॉ सोनू फोगट लिखित अष्टांग योग नावाच्या पुस्तकाचे प्रकाशन केले. मनोहर लाल खट्टर म्हणाले की, प्रत्येक व्यक्तीने योगासाठी संकल्प केला पाहिजे आणि त्याने स्वतःला संकल्पाशी जोडले पाहिजे. योग ते सहयोग हा मंत्र आपल्याला भविष्याचा नवा मार्ग दाखवेल, असे ते म्हणाले.

जॉर्ज फर्नांडिस यांचे चरित्र पुढील महिन्यात प्रदर्शित होणार आहे.

- पेंग्विन रँडम हाऊस इंडिया (पीआरएचआय) ने जाहीर केले की, भारतातील सर्वात फायरब्रँड युनियन नेत्यांपैकी एक आणि माजी केंद्रीय मंत्री जॉर्ज फर्नांडिस यांचा मुंबईतील रस्त्यांपासून ते दिल्लीतील सत्तेच्या कॉरिडोरपर्यंतचा त्यांचा प्रवास शोधण्यात येईल. राहुल रामागुंडम लिखित "द लाइफ अँड टाइम्स ऑफ जॉर्ज फर्नांडिस" पेंग्विनच्या 'अॅलन लेन' छापाखाली 25 जुलै रोजी प्रदर्शित होणार आहे.

जॉर्ज फर्नांडिस बदल:

- 3 जून 1930 रोजी मंगळूरु येथे एका ख्रिश्चन कुटुंबात जन्मलेले फर्नांडिस हे राष्ट्रीय प्रसिद्धीच्या झोतात आले जेव्हा मुंबईत कामगार संघटना म्हणून त्यांनी 1974 मध्ये रेल्वे संप पुकारला ज्यामुळे देश ठप्प झाला. फर्नांडिस यांचे प्रदीर्घ आजारानंतर जानेवारी 2019 मध्ये वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले.
- ते 1989 मध्ये व्हीपी सिंग यांच्या नॅशनल फ्रंट युती सरकारमध्ये रेल्वे मंत्री झाले, ज्यात बहुतेक डाव्या पक्षांचा समावेश होता.
- तत्कालीन पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी 1975 मध्ये आणीबाणी लागू केल्यानंतर लोकशाही पुनर्संचयित करण्याच्या लढ्यात फर्नांडिस हे प्रमुख व्यक्तिमत्त्व म्हणून उदयास आले.

संरक्षण बातम्या

भारत-बांगलादेश संयुक्त लष्करी संप्रती-एक्स सराव सुरू झाला.

- भारत-बांगलादेश द्विपक्षीय संरक्षण सहकार्य, 05 जून ते 16 जून 2022 या कालावधीत बांगलादेशातील जशोर मिलिटरी स्टेशनवर Ex SAMPRITI-X हा संयुक्त लष्करी प्रशिक्षण सराव आयोजित केला जात आहे. या सरावाचा उद्देश दोन्ही सैन्यांमधील परस्पर कार्यक्षमता मजबूत करणे आणि प्रत्येकाला समजून घेणे हा आहे.

- Ex Sampriti-X या संयुक्त लष्करी सराव दरम्यान, दोन्ही राष्ट्रांचे सैन्य दहशतवादविरोधी, मानवतावादी सहाय्य आणि आपत्ती निवारण आणि UN आदेशानुसार UN शांतता सेना या अनेक सिम्युलेटेड परिस्थितींमध्ये कौशल्य सामायिक करतील.
- संप्रीती हा दोन्ही देशांद्वारे आळीपाळीने आयोजित केला जाणारा एक महत्वाचा द्विपक्षीय संरक्षण सहकार्य सराव आहे. ज्याचा उद्देश दोन्ही सैन्यांमधील आंतरकार्यक्षमता आणि सहकार्याच्या पैलूंना बळकट करणे आणि विस्तृत करणे आहे.

NATO ने NATO सहयोगी आणि भागीदारांसह बाल्टिक समुद्रात नौदल सराव केला.

- बाल्टिक समुद्रात अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील नौदल सराव, फिनलंड आणि स्वीडन या दोन महत्वाकांक्षी नाटो सदस्यांसह 16 राष्ट्रांमधील 7,000 हून अधिक खलाशी, वायुसेना आणि नौसैनिकांनी सुमारे दोन आठवडे सुरू केले. BALTOPS, 1972 मध्ये सुरू झालेला वार्षिक नौदल सराव, कोणत्याही विशिष्ट धोक्याच्या प्रतिसादात केला जात नाही. तथापि, NATO ने म्हटले आहे की "स्वीडन आणि फिनलंड या दोघांनीही सहभाग घेतल्याने, NATO दोन नॉर्डिक इच्छुक देशांच्या सहकार्याने संयुक्त शक्तीची लवचिकता आणि सामर्थ्य वाढविण्याच्या अप्रत्याशित जगात संधी स्वीकारत आहे".

भारतीय सैन्य दल "खान केस्ट 2022" या सरावात सहभागी झाले आहे.

- भारतीय सैन्य "एक्स खान केस्ट 2022" या बहुराष्ट्रीय सरावात भाग घेते जेथे मंगोलियामध्ये इतर 16 देशांनीही भाग घेतला. मंगोलियाचे अध्यक्ष, उखनागीन खुरेलसुख यांनी यजमान म्हणून व्यायामाचे उद्घाटन केले. लडाख स्काउट्सच्या तुकडीने भारतीय सैन्याचे प्रतिनिधित्व केले जाते. 14 दिवसांच्या या सरावाचा उद्देश आंतरकार्यक्षमता वाढवणे, सैन्य ते लष्करी संबंध निर्माण करणे, शांतता समर्थन ऑपरेशन्स विकसित करणे आणि सहभागी राष्ट्रांमध्ये लष्करी तत्परता वाढवणे आहे.

केंद्रीय संरक्षण मंत्री आणि DAC यांनी 76,390 कोटी रुपयांची लष्करी उपकरणे खरेदी करण्यास मंजुरी दिली.

- केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या संरक्षण संपादन परिषदेने (डीएसी) लष्करी उपकरणे आणि व्यासपीठ खरेदीला मान्यता दिली. देशांतर्गत उद्योगांकडून उपकरणे आणि प्लॅटफॉर्मची किंमत 76,390 कोटी रुपये आहे. हा निर्णय सरकारी कार्यक्रम आत्मनिर्भर भारत मोहिमेवर भर देण्यासाठी घेण्यात आला आहे, ज्याचा अर्थ भारत परदेशी पुरवठ्यावर कमी अवलंबून राहील आणि आंतरराष्ट्रीय व्यापारावरील खर्च कमी करेल.
- या बैठकीत रफ टेरन फोर्क लिफ्ट ट्रक्स (आरटीएफएलटी), ब्रिज लेइंग टँक (बीएलटी), व्हीलेड आर्मर्ड फायटिंग व्हेइकल (डब्ल्यूएच एएफव्ही) अँटी-टँक गाईडेड मिसाइल्स (एटीजीएम) आणि वेपन लोकेटिंग रडार (डब्ल्यूएलआर) देशांतर्गत स्रोतांद्वारे खरेदी करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. भारतीय लष्करासाठी स्वदेशी रचना आणि विकासावर भर.

- भारतीय नौदलासाठी, नेक्स्ट जनरेशन कॉर्बेट्स (NGC) च्या खरेदीला 36,000 कोटींच्या अंदाजे खर्चास मान्यता देण्यात आली आहे. यामध्ये पाळत ठेवण्याच्या मोहिमा, एस्कॉर्ट ऑपरेशन्स, डिटरन्स, सरफेस अँक्शन ग्रुप (एसएजी) ऑपरेशन्स, सर्च अँड अटॅक आणि कोस्टल डिफेन्स यासारख्या शस्त्रांचा समावेश आहे.

संरक्षणमंत्र्यांनी DRDO च्या TDF योजनेसाठी निधी वाढवून 50 कोटी रुपये केला.

- संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी संरक्षण मंत्रालयाच्या तंत्रज्ञान विकास निधी (TDF) योजनेअंतर्गत एमएसएमई आणि स्टार्टअपसाठी वित्तपुरवठा वाढविण्यास अधिकृत केले. स्वदेशी घटक, उत्पादने, प्रणाली आणि तंत्रज्ञानाच्या विकासाला प्रोत्साहन देणाऱ्या या उपक्रमाचे आता कमाल प्रकल्प मूल्य रु. 50 कोटी असेल, जे पूर्वी रु. 10 कोटी होते. वाढीव निधी अर्थसंकल्पातील घोषणेनुसार आहे आणि संरक्षण मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार सरकारला संरक्षण क्षेत्रातील स्वावलंबनाचे ध्येय साध्य करण्यास मदत करेल.

अंदमान समुद्रात 38 वी भारत-इंडोनेशिया समन्वित गस्त आयोजित करण्यात आली आहे

- अंदमान आणि निकोबार कमांड (ANC) आणि इंडोनेशियन नौदलाच्या भारतीय नौदल युनिट्स दरम्यान 38 वी भारत-इंडोनेशिया समन्वित गस्त (IND-INDO CORPAT) अंदमान समुद्र आणि मलाक्काच्या सामुद्रधुनीमध्ये 13 ते 24 जून 2022 दरम्यान आयोजित केली जात आहे.

भारत सरकारने अग्निपथ लष्करी भरती योजना सुरू केली.

- भारत सरकारने अग्निपथ लष्करी भरती योजना, संरक्षण दलांसाठी 4 वर्षांच्या कार्यकाळाची योजना सुरू केली आहे. या योजनेमुळे कमी कालावधीसाठी अधिक सैन्य दाखल करण्यात मदत होईल. ही योजना आखण्यात आली असून ती लष्करी व्यवहार विभागामार्फत राबविली जात आहे.

योजनेचे मुख्य तपशील:

- 'अग्निपथ' ही भारतभर कार्यरत असलेल्या सशस्त्र दलांसाठी अल्पकालीन सेवा युवक भरती योजना आहे. योजनेसाठी निवडलेल्यांना अग्निवीर हे नाव दिले जाईल आणि ते वाळवंट, पर्वत, जमीन, समुद्र आणि हवा अशा विविध भूप्रदेशात सेवा देतील.

शानन ढाका हिने पहिल्या महिला NDA बॅचमध्ये प्रथम क्रमांक मिळविला.

- रोहतकच्या सुंदाना गावची मुलगी शानन ढाका हिने देशातील पहिल्या महिला एनडीए बॅचमध्ये प्रवेश घेण्यासाठी झालेल्या परीक्षेत पहिला क्रमांक पटकावला आहे. शाननने मुलांच्या परीक्षेत दहावा आणि मुलींच्या परीक्षेत देशभरात पहिला क्रमांक पटकावला आहे. लेफ्टनंटसाठी निवडलेले, आजोबा सुभेदार चंद्रभान ढाका आणि वडील नायक सुभेदार विजय कुमार ढाका यांच्या प्रेरणेने, शानन ढाका, सैन्यात सामील झाले आणि देशाची सेवा करण्याचे निवडले.

12 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशातील 75 सीमावर्ती भागात "BRO कॅफे" स्थापन केले जातील.

- बॉर्डर रोड ऑर्गनायझेशन संरक्षण मंत्रालयाच्या परवानगीनुसार 12 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये "BRO Cafes" या नावाने विविध मार्ग विभागांमध्ये 75 आउटलेट तयार करेल. अभ्यागतांना मूलभूत सोई आणि सुविधा देण्यासाठी, सीमावर्ती भागात आर्थिक क्रियाकलाप वाढवण्यासाठी आणि स्थानिक लोकांसाठी नोकऱ्या निर्माण करण्यासाठी हे डिझाइन केले आहे. BRO ने, त्याच्या उपस्थितीमुळे, दुर्गम ठिकाणी अशा सुविधा उघडण्याचे स्वतःवर घेतले कारण या मार्गाची दुर्गमता आणि दुर्गमता व्यापक व्यावसायिक तैनातीला प्रतिबंध करते, असे मंत्रालयाने घोषित केले.

IAF सामरिक नेतृत्व कार्यक्रमात इजिप्शियन हवाई दलात सामील होणार आहे.

- भारतीय हवाई दलाने घोषणा केली की तीन Su-30 MKI विमाने आणि दोन C-17 वाहतूक विमाने इजिप्तमध्ये महिनाभर चालणाऱ्या सामरिक नेतृत्व कार्यक्रमात भाग घेत आहेत. निवेदनानुसार, हा सराव आयएफच्या क्षमतांवर प्रकाश टाकण्याची आणि सध्याच्या भू-राजकीय परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर पोहोचण्याची एकमेव संधी देते. इजिप्तमध्ये (कैरो वेस्ट एअरबेस), भारतीय हवाई दल तीन Su-30MKI विमाने, दोन C-17 विमाने आणि 57 IAF जवानांना रणनीतिक नेतृत्व कार्यक्रमात भाग घेण्यासाठी इजिप्शियन एअर फोर्स वेपन स्कूलमध्ये पाठवेल.

भारतीय तटरक्षक दलाने "PADMA" केंद्रीकृत पेमेंट प्रणाली सुरू केली.

- पे रोल ऑटोमेशन फॉर डिस्बिर्समेंट ऑफ मंथली अलाउंसेस (PADMA), भारतीय तटरक्षक दलासाठी स्वयंचलित वेतन आणि भत्ते मॉड्यूलचे उद्घाटन संरक्षण मंत्रालयाच्या संरक्षण खात्याचे नियंत्रक (CGDA) श्री रजनीश कुमार यांच्या हस्ते करण्यात आले. CGDA ने यावर भर दिला की सरकारने समर्पित सेवा सुनिश्चित करण्यासाठी आणि प्रत्येक स्तरावर मॅन्युअल हस्तक्षेप कमी करण्यासाठी आणि मोठ्या प्रमाणात ई-गव्हर्नन्सला प्रोत्साहन देण्यासाठी डिजिटल इंडियासाठी मोहीम चालवली आहे.

पद्मा बद्दल:

- PADMA हे नवीनतम तंत्रज्ञानाचा लाभ घेणारे स्वयंचलित व्यासपीठ आहे जे सुमारे 15,000 भारतीय तटरक्षक कर्मचार्यांना अखंड आणि वेळेवर वेतन आणि भत्ते प्रदान करेल.
- हे मॉड्युल संरक्षण लेखा विभागाच्या नियंत्रणाखाली विकसित केले गेले आहे आणि पे अकाउंट्स ऑफिस कोस्ट गार्ड, नोएडा द्वारे ऑपरेट केले जाईल.
- केंद्रीकृत वेतन प्रणाली (CPS) ची सुरुवात ही लॉच झाली, ज्याचा पाया संरक्षण लेखा विभागाच्या मुख्यालयाद्वारे मंत्रालयाच्या अंतर्गत सर्व संस्थांसाठी एक स्टॉप पे अकाउंटिंग सोल्यूशन्स प्रदान करण्यासाठी घातला जात आहे.

महत्वाचे दिवस

जागतिक दूध दिवस 2022 1 जून रोजी साजरा केला जातो.

- संयुक्त राष्ट्रांच्या अन्न आणि कृषी संघटनेने 1 जून हा दिवस जागतिक दूध दिन म्हणून स्वीकारला. दुधाला जागतिक अन्न म्हणून ओळखण्यासाठी आणि डेअरी उद्योग साजरा करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. डेअरी क्षेत्राशी निगडित असलेल्या क्रियाकलापांकडे लक्ष वेधण्याची संधी प्रदान करण्याचा हेतू आहे. हा दिवस 2001 पासून दरवर्षी 1 जून रोजी साजरा केला जातो.
- जागतिक दूध दिन 2022 ची थीम हवामान बदलाच्या संकटाकडे लक्ष वेधून घेणे आणि डेअरी क्षेत्र ग्रहावरील त्याचा प्रभाव कसा कमी करू शकतो. पुढील 30 वर्षांमध्ये हरितगृह वायू उत्सर्जन कमी करून आणि डेअरी क्षेत्राला शाश्वत करण्यासाठी कचरा व्यवस्थापनात सुधारणा करून 'डेअरी नेट झिरो' साध्य करण्याचे उद्दिष्ट आहे.

जागतिक सायकल दिवस 2022 3 जून रोजी साजरा केला जातो.

- सायकल चालवण्याला शाश्वत स्वरूपाचा प्रवास मिळवण्याचा एक मार्ग म्हणून ओळखण्यासाठी दरवर्षी 3 जून रोजी जागतिक सायकल दिन साजरा केला जातो ज्यामुळे एखाद्याचे शारीरिक आरोग्य देखील सुनिश्चित होते. हा दिवस सायकल चालवण्याची परंपरा आणि आपले आरोग्य तंदुरुस्त ठेवण्यात तिची महत्त्वपूर्ण भूमिका साजरा करतो. सायकलिंग हा एक बहुआयामी व्यायाम आहे ज्यामध्ये अनेक आरोग्य फायदे आहेत.

दरवर्षी 4 जून रोजी, संयुक्त राष्ट्र संघ (UN) आंतरराष्ट्रीय निष्पाप मुलांचा दिवस साजरा करतो.

- जगभरातील शारीरिक, मानसिक आणि भावनिक अत्याचाराला बळी पडलेल्या मुलांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 4 जून रोजी, संयुक्त राष्ट्र (UN) आक्रमकतेचा बळी ठरलेल्या निष्पाप मुलांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा करते. या दिवशी, संयुक्त राष्ट्रांनी मुलांच्या हक्कांचे जतन करण्याच्या आपल्या वचनबद्धतेची पुष्टी केली.
- 19 ऑगस्ट 1982 रोजी आक्रमकतेचा बळी ठरलेल्या निष्पाप मुलांचा पहिला आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा करण्यात आला. त्या वेळी, हा दिवस लेबनॉन युद्धातील बळींवर केंद्रित होता. 1982 च्या लेबनॉन युद्धात, पॅलेस्टाईन लिबरेशन ऑर्गनायझेशन आणि इस्रायल डिफेन्स फोर्स (IDF) यांच्यात वारंवार हल्ले आणि प्रतिआक्रमण झाल्यानंतर इस्रायलच्या सैन्याने दक्षिण लेबनॉनवर आक्रमण केले. इस्रायलच्या राजदूताच्या हत्येच्या प्रयत्नानंतर हे आक्रमण करण्यात आले.

50 वा जागतिक पर्यावरण दिन 2022 5 जून रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक पर्यावरण दिन दरवर्षी 5 जून रोजी जगभरात साजरा केला जातो. हा दिवस पर्यावरणाच्या रक्षणाबाबत जनजागृती करण्यासाठी आणि लोकांना निसर्गाची मान्यता न घेण्याची आठवण करून देण्यासाठी पाळला जातो. पर्यावरणासाठी हा सर्वात मोठा आंतरराष्ट्रीय दिवस आहे.

- जागतिक पर्यावरण दिन हा सागरी प्रदूषण, अत्याधिक लोकसंख्या, ग्लोबल वार्मिंग, शाश्वत उपभोग आणि वन्यजीव गुन्हेगारी यांसारख्या पर्यावरणीय समस्यांवर जागरूकता निर्माण करण्यासाठी एक व्यासपीठ आहे. पर्यावरणाच्या महत्त्वावर लक्ष केंद्रित करणे आणि निसर्गाला गृहीत धरून नये याची लोकांना आठवण करून देणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.

बेकायदेशीर, न नोंदवलेले आणि अनियंत्रित मासेमारी विरुद्धच्या लढ्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस 2022

- दरवर्षी 5 जून रोजी बेकायदेशीर, नोंदविलेल्या आणि अनियंत्रित मासेमारी विरुद्धच्या लढ्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दिन आयोजित केला जातो. मासेमारी क्रियाकलापांमुळे मत्स्यपालन संसाधनांच्या शाश्वत वापरासाठी तसेच या क्रियाकलापांशी लढण्यासाठी चालू असलेल्या प्रयत्नांकडे लक्ष वेधण्याची संधी हा दिवस आहे.
- UN अन्न आणि कृषी संघटना (FAO) च्या मते, IUU (Illegal, Unreported and Unregulated) मासेमारी क्रियाकलाप दरवर्षी 11-26 दशलक्ष टन माशांच्या नुकसानास जबाबदार आहेत, ज्याचे आर्थिक मूल्य 10-23 अब्ज USD आहे असा अंदाज आहे. IUU मासेमारी क्रियाकलाप आमच्या सागरी संसाधनांचे शाश्वत व्यवस्थापन धोक्यात आणतात, ही परिस्थिती अधिक मासेमारीमुळे आणखी तीव्र होते.

शिवस्वराज्य दिन 06 जून 2022 रोजी महाराष्ट्रात साजरा केल्या गेला.

- महाराष्ट्रात दरवर्षी उत्साहात 06 जून रोजी शिवस्वराज्य दिन उत्साहात साजरा केल्या जातो. या दिवशी राज्यातल्या सर्व ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषद कार्यालयांमध्ये सकाळी सर्व पदाधिकारी, अधिकारी, कर्मचारी यांच्या उपस्थितीत शिवस्वराज्य दिन साजरा केल्या जातो.
- छत्रपती शिवाजी महाराजांनी स्वतः चा राज्याभिषेक करून घेतलेला हा दिवस स्वराज्याची, सार्वभौमत्वाची, स्वातंत्र्याची प्रेरणा देणारा दिवस आहे. अशा या भूमी पुत्रांच्या स्वातंत्र्य दिनाचे महत्व आणखीन दृढ होण्यासाठी दरवर्षी 06 जुनला शिवस्वराज्य दिन साजरा केल्या जातो.

रशियन भाषा दिवस 2022 6 जून रोजी साजरा केला जातो.

- UN रशियन भाषा दिन दरवर्षी 06 जून रोजी साजरा केला जातो. संयुक्त राष्ट्रांनी संपूर्ण संघटनेत वापरल्या जाणाऱ्या सहा अधिकृत भाषांपैकी ही एक आहे. 2010 मध्ये युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल, सायंटिफिक अँड कल्चरल ऑर्गनायझेशन (UNESCO) द्वारे या दिवसाची स्थापना करण्यात आली होती. 6 जून, महान रशियन कवी ए.एस. पुष्किन यांचा वाढदिवस, बहुभाषिकता आणि सांस्कृतिक विविधतेला समर्थन आणि विकसित करण्याच्या कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून, UN हा दिवस साजरा करते.

जागतिक अन्न सुरक्षा दिवस 2022 7 जून रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) नुसार दरवर्षी 7 जून रोजी जागतिक अन्न सुरक्षा दिन जागतिक स्तरावर साजरा केला जातो. जागतिक अन्न सुरक्षा दिनाचे उद्दिष्ट शाश्वत आरोग्य चांगले देण्यासाठी आणि अन्नजन्य रोगांना प्रतिबंध करण्यासाठी अन्न प्रणालीमध्ये परिवर्तन करणे हे आहे. हा दिवस आपण खातो ते अन्न सुरक्षित आहे याची खात्री करण्यासाठी आणि जागतिक स्तरावर अन्नजन्य आजारांचे ओझे कमी करण्यासाठी प्रयत्नांना बळ देण्याची संधी देखील प्रदान करते.
- 'Safer food, better health' ही जागतिक अन्न सुरक्षा दिवस 2022 ची थीम आहे.

जागतिक महासागर दिवस 2022 8 जून रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक महासागर दिवस दरवर्षी 8 जून रोजी जगभरात साजरा केला जातो. लोकांना महासागरांचे महत्त्व आणि दैनंदिन जीवनात ते बजावत असलेल्या प्रमुख भूमिकेची आठवण करून देण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. जागतिक महासागर आणि संसाधनांच्या स्थिरतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी महासागर आणि त्याच्या संसाधनांबद्दल जनजागृती करण्यासाठी देखील हा दिवस पाळला जातो.
- Revitalization: collective action for the ocean ही जागतिक महासागर दिवस 2022 ची थीम आहे.

जागतिक ब्रेन ट्यूमर दिवस 2022 8 जून रोजी साजरा केला जातो.

- ब्रेन ट्यूमरबद्दल जागरूकता निर्माण करण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी 8 जून रोजी जागतिक ब्रेन ट्यूमर दिवस साजरा केला जातो. हे तुमच्या मेंदूतील असामान्य पेशींचे वस्तुमान किंवा वाढ आहे. ब्रेन ट्यूमरचे दोन प्रकार आहेत, नॉनकॅन्सरस (सौम्य) आणि कर्करोगजन्य (घातक). नॅशनल हेल्थ पोर्टलच्या मते, जगभरात दररोज 500 हून अधिक नवीन प्रकरणांमध्ये ब्रेन ट्यूमरचे निदान होते. हा दिवस ब्रेन ट्यूमर रुग्ण, त्यांचे कुटुंब आणि आरोग्यसेवा व्यावसायिकांनाही श्रद्धांजली अर्पण करतो.
- जागतिक ब्रेन ट्यूमर दिवस 2022 ची थीम **Together We Are Stronger** ही आहे.

वर्ल्ड असिक्रेडीटेशन डे: 09 नोव्हेंबर

- जागतिक मान्यता दिन (वर्ल्ड असिक्रेडीटेशन डे) दरवर्षी 9 जून रोजी साजरा केला जातो. WAD ची स्थापना आंतरराष्ट्रीय मान्यता मंच (IAF) आणि आंतरराष्ट्रीय प्रयोगशाळा मान्यता सहकार्य (ILAC) यांच्या संयुक्त प्रयत्नांनी करण्यात आली आहे. युनायटेड नेशन्स सस्टेनेबल डेव्हलपमेंट गोल्स (SDGs) च्या अंमलबजावणीला पाठिंबा देण्यासाठी मान्यता महत्त्वाची भूमिका बजावते. व्यापार वाढवणे आणि पर्यावरण, आरोग्य आणि सुरक्षिततेच्या समस्यांचे निराकरण करणे यासारखी उद्दिष्टे पूर्ण करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे. हे अर्थव्यवस्थेतील उत्पादनाची सामान्य एकूण गुणवत्ता देखील सुधारते.
- Accreditation: Sustainability in Economic Growth and the Environment ही वर्ल्ड असिक्रेडीटेशन डे 2022 ची थीम आहे.

12 जून रोजी जागतिक बालमजुरी विरुद्ध दिवस साजरा केला जातो

- 12 जून 2022 हा जागतिक बालमजुरी विरुद्ध दिवस बालमजुरी" समाप्त करण्यासाठी सार्वत्रिक सामाजिक संरक्षण-**Universal Social Protection to End Child Labour**" या थीम अंतर्गत साजरा केला.
- आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटना (ILO) ने 2002 मध्ये बालकामगारांच्या विरोधात जागतिक दिवस सुरू केला आणि जगभरात बालमजुरीवर लक्ष केंद्रित केले आणि त्यामुळे ते दूर करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या कृती आणि प्रयत्नांवर लक्ष केंद्रित केले.

आंतरराष्ट्रीय अल्बिनिझम जागरूकता दिवस 2022 13 जून रोजी साजरा केला जातो

- आंतरराष्ट्रीय अल्बिनिझम जागरूकता दिवस 2022 ची थीम "आमचा आवाज ऐकण्यासाठी एकजूट" आहे.
- युनायटेड नेशन्सच्या मते, थीम निवडण्यात आली कारण समानता सुनिश्चित करण्यासाठी अल्बिनिझम असलेल्या व्यक्तींचा आवाज समाविष्ट करणे आवश्यक आहे.

जागतिक रक्तदाता दिन 2022 14 जून रोजी साजरा केला जातो

- रक्तदानाच्या गरजेबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी आणि रक्ताच्या जीवनरक्षक भेटवस्तूसाठी ऐच्छिक, विनाशुल्क रक्तदात्यांना धन्यवाद देण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो.
- जागतिक रक्तदाता दिन 2022 चे यजमान राष्ट्र **मेक्सिको** आहे. हा जागतिक कार्यक्रम **14 जून 2022** रोजी मेक्सिको सिटी येथे होणार आहे
- जागतिक रक्तदाता दिन 2022 ची थीम आहे **"रक्तदान हे एकतेचे कार्य आहे. प्रयत्नात सामील व्हा आणि जीव वाचवा."**
- वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशनने 2004 मध्ये कार्ल लँडस्टेनरची जयंती 14 जून हा जागतिक रक्तदाता दिन म्हणून घोषित केला.

NCPCR चा बालकामगार निर्मूलन सप्ताह: 12-20 जून 2022

- बाल हक्क संरक्षण राष्ट्रीय आयोग (NCPCR) जागतिक बालमजुरी विरुद्ध दिनाच्या सन्मानार्थ बालकामगार निर्मूलन सप्ताह साजरा करत आहे.
- भारताच्या स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्धापन दिनाच्या उत्सवाचा एक भाग म्हणून 12 जून ते 20 जून 2022 या कालावधीत विविध जिल्ह्यांमध्ये "आझादी का अमृत महोत्सव" 75 ठिकाणी साजरा केला जात आहे.

इंटरनॅशनल डे ऑफ फॅमिली रेमीटंस 2022: 16 जून

- इंटरनॅशनल डे ऑफ फॅमिली रेमीटंस (IDFR) संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने स्वीकारला आणि 16 जून रोजी साजरा केला जातो. IDFR 200 दशलक्षाहून अधिक स्थलांतरित कामगार, स्त्रिया आणि पुरुषांना ओळखते, जे 800 दशलक्षाहून अधिक कुटुंबातील सदस्यांना घरी पैसे पाठवतात. हा दिवस आर्थिक असुरक्षितता, नैसर्गिक आणि हवामानाशी संबंधित आपत्ती आणि जागतिक साथीच्या रोगाचा सामना करताना स्थलांतरित कामगारांच्या महान लवचिकतेवर प्रकाश टाकतो.

वाळवंटीकरण आणि दुष्काळाचा सामना करण्यासाठी जागतिक दिवस 2022

- वाळवंटीकरणाचा सामना करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय प्रयत्नांबद्दल जनजागृती करण्यासाठी दरवर्षी **17 जून** रोजी वाळवंटीकरण आणि दुष्काळाचा सामना करण्यासाठी जागतिक दिवस 2022 साजरा केला जातो. हा दिवस हे ओळखण्याची संधी देतो की जमिनीच्या न्हासाची तटस्थता समस्या सोडवणे, मजबूत समुदाय सहभाग आणि सर्व स्तरांवर सहकार्य याद्वारे साध्य करता येते.
- 2022 वाळवंटीकरण आणि दुष्काळ दिनाची थीम **"Rising up from drought together"** ही आहे.

द्वेषयुक्त भाषण विरोधी आंतरराष्ट्रीय दिवस: 18 जून

- द्वेषयुक्त भाषण विरोधी आंतरराष्ट्रीय दिवस 18 जून रोजी येतो. UN च्या मते, द्वेषयुक्त भाषण म्हणजे कोणत्याही प्रकारचे भाषण किंवा लेखन जे धर्म, वंश, राष्ट्रीयता, वंश, रंग, वंश, लिंग यावर आधारित व्यक्ती किंवा समूहावर हल्ला करते किंवा भेदभाव करते.
- जुलै 2021 मध्ये, यूएन जनरल असेंब्लीने जगभरातील "द्वेषयुक्त भाषणाचा तीव्र प्रसार आणि प्रसार" यावर जागतिक चिंता अधोरेखित केल्या आणि "द्वेषात्मक भाषणाचा प्रतिकार करण्यासाठी आंतर-धार्मिक आणि आंतर-सांस्कृतिक संवाद आणि सहिष्णुतेला प्रोत्साहन देणे" या विषयावर एक ठराव स्वीकारला.

सस्टेनेबल गॅस्ट्रोनॉमी डे 2022: 18 जून

- दरवर्षी, 18 जून रोजी जग शाश्वत गॅस्ट्रोनॉमी दिवस पाळतो. या दिवसाचा उद्देश शाश्वत अन्न वापराशी संबंधित पद्धती ओळखणे आहे, विशेषतः आपण खातो ते अन्न गोळा करणे आणि तयार करणे. हा दिवस संस्मरणीय बनवण्यासाठी, संस्था जागतिक आणि प्रादेशिक संस्थांच्या सहकार्याने दिवस साजरा करण्यासाठी कार्य करतात.

सस्टेनेबल गॅस्ट्रोनॉमी म्हणजे काय?

- गॅस्ट्रोनॉमीला कधीकधी अन्नाची कला म्हटले जाते. हे एखाद्या विशिष्ट प्रदेशातील स्वयंपाकाच्या शैलीचा देखील संदर्भ घेऊ शकते. दुसऱ्या शब्दांत, गॅस्ट्रोनॉमी बहुतेकदा स्थानिक अन्न आणि पाककृतीचा संदर्भ देते. शाश्वतता ही कल्पना आहे की काहीतरी (उदा. शेती, मासेमारी किंवा अगदी अन्न तयार करणे) अशा प्रकारे केले जाते जे आपल्या नैसर्गिक संसाधनांचा अपव्यय होणार नाही आणि आपल्या पर्यावरण किंवा आरोग्यास हानिकारक न होता भविष्यात चालू ठेवता येईल.

इंटरनॅशनल पिकनिक डे: 18 जून

- इंटरनॅशनल पिकनिक डे दरवर्षी 18 जून रोजी साजरा केला जातो. या दिवशी, लोक त्यांच्या प्रियजनांसोबत वेळ घालवतात आणि त्यांच्या नीरस दैनंदिन दिनचर्यामधून विश्रांती घेण्यासाठी पिकनिकला जातात. पिकनिक हा केवळ काही दर्जेदार वेळ घालवण्याचाच नाही तर नवीन मेजवानीची ठिकाणे एक्सप्लोर करण्याचा एक चांगला मार्ग आहे.
- "पिकनिक" हा शब्द कदाचित फ्रेंच भाषेतून आला आहे, विशेषतः "पिक-निक" या शब्दावरून. असे मानले जाते की या प्रकारचे अनौपचारिक मैदानी जेवण फ्रान्समध्ये 1800 च्या दशकाच्या मध्यात फ्रेंच क्रांतीनंतर एक लोकप्रिय मनोरंजन बनले होते, जेव्हा देशाच्या रॉयल पार्कमध्ये जाणे पुन्हा शक्य होते

संघर्षातील लैंगिक हिंसाचार निर्मूलनासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस हा संयुक्त राष्ट्र संघ (UN) द्वारे 19 जून रोजी आयोजित केलेला आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रम आहे.

- संघर्षातील लैंगिक हिंसाचार निर्मूलनासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस हा संयुक्त राष्ट्र संघ (UN) द्वारे दरवर्षी 19 जून रोजी आयोजित केलेला आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रम आहे. संघर्ष-संबंधित लैंगिक हिंसाचाराबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो. लैंगिक हिंसा, ज्यांच्या बळी प्रामुख्याने स्त्रिया आहेत, हा मानव किंवा प्राण्यांविरुद्ध केलेला सर्वात वाईट गुन्हा आहे, ज्यामुळे पीडित व्यक्तीला शारीरिक हानी व्यतिरिक्त मानसिक आणि भावनिक नुकसान होते.

जागतिक निर्वासित (रेफ्युजी) दिन 2022: 20 जून

- जागतिक निर्वासित दिन दरवर्षी 20 जून रोजी साजरा केला जातो. जागतिक निर्वासित दिवस हा UN (United Nations) द्वारे आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून नियुक्त केला गेला. जगभरातील निर्वासितांचा सन्मान करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो.
- Together we heal, learn and shine ही वर्ल्ड रेफ्युजी डे ची थीम आहे.

आंतरराष्ट्रीय योग दिवस 2022: 21 जून

- 2015 पासून जगभरात 21 जून रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिन साजरा केला जातो. या वर्षी, आंतरराष्ट्रीय योग दिनाची 8 वी आवृत्ती पाळली जाणार आहे. योग ही एक प्राचीन शारीरिक, मानसिक आणि आध्यात्मिक प्रथा आहे ज्याचा उगम भारतात झाला आहे. 'योग' हा शब्द संस्कृतमधून आला आहे आणि त्याचा अर्थ शरीर आणि चेतना यांच्या मिलनाचे प्रतीक, सामील होणे किंवा एकत्र येणे.
- 21 जून 2022 रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिवस 2022 जगभरात मोठ्या उत्साहात 'मानवतेसाठी योग' या थीमसह साजरा केला जाईल.

जागतिक संगीत दिवस 2022: 21 जून

- जागतिक संगीत दिन दरवर्षी 21 जून रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस संस्कृती, प्रदेश, भाषा आणि धर्मात लोकांना बांधून ठेवणाऱ्या संगीताच्या कलेचा आदर करतो. संगीत प्रेम, दुः ख, नुकसान यासारख्या विविध भावनांना एक चॅनेल देखील देते आणि निसर्गात कॅथर्टिक आहे. जागतिक संगीत दिन 2022 ची थीम "Music on the intersections" ही आहे.

23 जून रोजी आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक दिवस साजरा केला जातो.

- 23 जून रोजी जगभरात आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक दिवस साजरा केला जातो. हा दिवस प्रामुख्याने आधुनिक ऑलिम्पिक खेळांच्या स्मरणार्थ साजरा केला जातो. खेळांशी संबंधित आरोग्य आणि सुसंवाद पैलू साजरा करण्यासाठी देखील हा दिवस साजरा केला जातो. हा दिवस आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती (IOC) च्या पायाभरणीचे प्रतीक आहे.
- यावर्षी, आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक दिवसाची थीम Together For A Peaceful World ही आहे.

संयुक्त राष्ट्र सार्वजनिक सेवा दिन 23 जून रोजी साजरा केला जातो.

- सार्वजनिक संस्था आणि सार्वजनिक सेवकांच्या मूल्याची प्रशंसा करण्याच्या उद्देशाने, **23 जून हा संयुक्त राष्ट्र सार्वजनिक सेवा दिन** म्हणून साजरा केला जातो. हे जगभरातील सर्व क्षेत्रांच्या विकासात सार्वजनिक सेवेचे योगदान आणि भूमिका अधोरेखित करते. यून सार्वजनिक सेवा दिन समुदायासाठी सार्वजनिक सेवेचे मूल्य आणि सद्गुण साजरा करतो. विकास प्रक्रियेत सार्वजनिक सेवेचे योगदान हायलाइट करते; सार्वजनिक सेवकांचे कार्य ओळखते आणि तरुणांना सार्वजनिक क्षेत्रात करिअर करण्यासाठी प्रोत्साहित करते.
- संयुक्त राष्ट्र सार्वजनिक सेवा दिवस 2022 ची थीम Building back better from COVID-19: Enhancing innovative partnerships to meet the Sustainable Development Goals ही आहे.

23 जून रोजी आंतरराष्ट्रीय विधवा दिन साजरा केला जातो.

- 23 जून रोजी जगभरात आंतरराष्ट्रीय विधवा दिन साजरा केला जातो. विधवांसाठी आधार गोळा करणे आणि त्यांच्या परिस्थितीबद्दल जागरूकता पसरवणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. अनेक स्त्रियांसाठी, त्यांच्या मूलभूत हक्कांसाठी आणि प्रतिष्ठेसाठी दीर्घकालीन संघर्षामुळे जोडीदाराची हानीकारक हानी वाढते. आंतरराष्ट्रीय विधवा दिन हा "अनेक देशांतील लाखो विधवा आणि त्यांच्या आश्रितांना भेडसावणाऱ्या गरिबी आणि अन्याय" यांवर उपाय म्हणून कृती करण्याचा दिवस आहे. विधवांच्या स्थितीबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि त्यांच्या हक्कांचे संरक्षण करणे हा उपक्रमांचा मुख्य उद्देश आहे.
- Sustainable Solutions for Widows Financial Independence ही 2022 तरराष्ट्रीय विधवा दिनाची थीम आहे.

25 जून: आंतरराष्ट्रीय नाविक (सीफरर) दिवस 2022

- दरवर्षी 25 जून रोजी "सीफर डे ऑफ द सीफर एर" हा जागतिक व्यापार आणि अर्थव्यवस्थेत सागरी प्रवास करणाऱ्यांनी स्वतःच्या आणि त्यांच्या कुटुंबियांसाठी अनेकदा वैयक्तिक बलिदान देऊन केलेल्या महत्त्वपूर्ण योगदानाचा सन्मान करण्यासाठी साजरा केला जातो. सरकार, शिपिंग असोसिएशन, व्यवसाय, जहाजमालक आणि इतर सर्व इच्छुक पक्षांना अर्थपूर्ण आणि योग्य मार्गाने दिनाचे समर्थन आणि स्मरण करण्यास सांगितले जाते.

अंमली पदार्थांचे सेवन आणि अवैध तस्करी विरुद्ध आंतरराष्ट्रीय दिवस 2022

- अंमली पदार्थांचा गैरवापर आणि अवैध तस्करी विरुद्धचा आंतरराष्ट्रीय दिवस, ज्याला जागतिक मादक पदार्थ दिन म्हणून देखील ओळखले जाते, संयुक्त राष्ट्रसंघाद्वारे आयोजित केले जाते. दरवर्षी 26 जून रोजी साजरा केला जातो. हा जागतिक कार्यक्रम अंमली पदार्थांचे सेवन, अंमली पदार्थांच्या अतिसेवनामुळे होणारे मृत्यू आणि अंमली पदार्थांशी संबंधित मानवतावादी संकटांचे शारीरिक आणि मानसिक परिणाम ठळकपणे मांडतो, ज्याचा उद्देश समाजातून हा धोका दूर करणे आहे.

युनायटेड नेशन्स इंटरनॅशनल डे फॉर सपोर्ट ऑफ विक्टिम्स ऑफ टॉर्चर 2022

- 12 डिसेंबर 1997 रोजी संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने अत्याचार पीडितांच्या समर्थनार्थ 26 जून हा आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून घोषित करण्याचा ठराव मंजूर केला. जगभरातील राष्ट्रे, नागरी समाज आणि व्यक्तींना छळ झालेल्यांना आणि ज्यांच्यावर अत्याचार होत आहेत त्यांना पाठिंबा देण्यासाठी हा दिवस पाळला जातो.

वर्ल्ड MSME डे: 27 जून

- MSME ची क्षमता आणि अर्थव्यवस्था मजबूत करण्यासाठी त्यांची भूमिका ओळखून, 27 जून हा दिवस सूक्ष्म-लघु आणि मध्यम आकाराच्या उद्योग दिन म्हणून साजरा केला जातो. जागतिक आर्थिक वाढ आणि शाश्वत विकासासाठी MSMEs च्या योगदानाबद्दल जनजागृती करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. MSME किंवा सूक्ष्म-लघु आणि मध्यम-आकाराचे उद्योग देशाच्या वाढीसाठी महत्त्वपूर्ण आहेत कारण ते अर्थव्यवस्थेचा कणा बनतात.

29 जून रोजी आंतरराष्ट्रीय उष्णकटिबंधीय दिवस साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय उष्णकटिबंधीय दिन 29 जून रोजी जगभरात साजरा केला जातो. उष्ण कटिबंधातील आंतरराष्ट्रीय दिवस उष्ण कटिबंधातील विलक्षण विविधता साजरे करतो आणि उष्ण कटिबंधातील राष्ट्रांना तोंड देत असलेली अनोखी आव्हाने आणि संधी अधोरेखित करतात. हे उष्ण कटिबंधातील प्रगतीचा आढावा घेण्याची, उष्णकटिबंधीय कथा आणि कौशल्य सामायिक करण्याची आणि प्रदेशातील विविधता आणि संभाव्यता ओळखण्याची संधी प्रदान करते.

राष्ट्रीय विमा जागरूकता दिवस: 28 जून

- 28 जून रोजी राष्ट्रीय विमा जागरूकता दिवस साजरा केला जातो. विमा योजना किंवा पॉलिसीमध्ये गुंतवणुकीच्या अनेक फायद्यांबद्दल लोकांना जागरूक करणे हा या दिवसाचा मुख्य उद्देश आहे. विमा पॉलिसी दुर्दैवी घटनांमध्ये जसे की दुखापत, अपघात किंवा व्यवसायातील नुकसान, इतरांबरोबरच, जर एखाद्याला त्यांचा प्रीमियम नियमितपणे भरण्याचे आठवत असेल तर आर्थिक संरक्षण देतात

राष्ट्रीय सांख्यिकी दिवस 2022: 29 जून

- भारतात दरवर्षी 29 जून रोजी राष्ट्रीय सांख्यिकी दिवस साजरा केला जातो. दैनंदिन जीवनात तसेच नियोजन आणि विकास प्रक्रियेत आकडेवारीच्या मूल्याविषयी जनजागृती करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. प्रसिद्ध सांख्यिकीशास्त्रज्ञ, प्राध्यापक प्रशांत चंद्र महालनोबिस यांना राष्ट्रीय सांख्यिकी दिनानिमित्त आर्थिक नियोजन आणि सांख्यिकीतील योगदानाबद्दल सन्मानित करण्यात आले. याव्यतिरिक्त, भारतीय सांख्यिकी संस्थेचे संस्थापक, प्रोफेसर पी.सी. महालनोबिस, 29 जून रोजी त्यांचा वाढदिवस साजरा करतात. राष्ट्रीय सांख्यिकी दिन 2022 ची थीम 'शाश्वत विकासासाठी डेटा (Data for Sustainable Development)' आहे..

आंतर-संसदीय संघ (IPU) च्या स्मरणार्थ दरवर्षी 30 जून हा आंतरराष्ट्रीय संसदवाद दिन म्हणून साजरा केला जातो.

- आंतर-संसदीय संघ (IPU) ची स्थापना झाल्याच्या स्मरणार्थ दरवर्षी 30 जून हा आंतरराष्ट्रीय संसदवाद दिन म्हणून साजरा केला जातो. 1889 मध्ये पॅरिसमध्ये स्थापन झालेली IPU ही लोकशाही शासन, उत्तरदायित्व आणि सदस्यांमधील सहकार्याला चालना देण्यासाठी राष्ट्रीय संसदेची आंतरराष्ट्रीय संस्था आहे.
- 2022 मध्ये, आंतर-संसदीय संघ (IPU) आणि तिचे सदस्य संसद सार्वजनिक सहभाग या थीम अंतर्गत संसदवादाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा करतील. हे संसदेच्या कामात सार्वजनिक सहभागावरील जागतिक संसदीय अहवालाच्या नुकत्याच लाँच करण्यात आले आहे.

आंतरराष्ट्रीय लघुग्रह दिवस 2022: 30 जून

- जागतिक लघुग्रह दिवस (आंतरराष्ट्रीय लघुग्रह दिवस म्हणूनही ओळखला जातो) हा 30 जून रोजी साजरा केला जाणारा वार्षिक UN-मंजूर जागतिक जागरूकता मोहीम कार्यक्रम आहे, जो 1908 च्या सायबेरियन तुंगुस्का घटनेचा वर्धापन दिन आहे. लघुग्रहांच्या महत्वाबद्दल सर्वसामान्यांना ज्ञान देण्यासाठी इतिहासात आणि आज आपल्या सौरमालेत त्यांची भूमिका. लघुग्रह दिवस 2022 ची थीम small is beautiful ही आहे.

निधन बातम्या

अल्बेनियनचे माजी अध्यक्ष बुजार निशानी यांचे 55 व्या वर्षी निधन.

- अल्बेनियनचे माजी राष्ट्रपती बुजार निशानी यांचे 55 व्या वर्षी आरोग्याच्या समस्येमुळे निधन झाले. अध्यक्ष बुजार निशानी यांचा जन्म 29 सप्टेंबर 1966 रोजी अल्बेनियाच्या डुरेस येथे झाला, ते डाव्या आघाडीशी असलेल्या मध्य-उजव्या राजकीय संलग्नतेसाठी प्रसिद्ध होते. त्यांनी 2012 ते 2017 पर्यंत अध्यक्ष म्हणून काम केले.

J&K नॅशनल पॅथर्स पार्टीचे प्रमुख भीम सिंग यांचे निधन

- नॅशनल पॅथर्स पार्टीचे प्रमुख प्राध्यापक भीम सिंग यांचे दीर्घ आजाराने जम्मू येथील त्यांच्या निवासस्थानी निधन झाले. ते 80 वर्षांचे होते. सिंग हे जम्मू आणि काश्मीर नॅशनल पॅथर्स पार्टी (JKNPP) चे संस्थापक आणि मुख्य संरक्षक होते, जी जम्मू आणि काश्मीरच्या भारतीय केंद्रशासित प्रदेशात स्थित "अंतिम क्रांती" शोधत आहे.
- व्यवसायाने वकील असलेले श्री सिंग हे काही दिवसांपासून अस्वस्थ होते आणि त्यांना जम्मूच्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयात दाखल करण्यात आले होते. प्रो. सिंग हे धर्मनिरपेक्ष मूल्यांसाठी वचनबद्ध असलेले नेते होते ज्यांनी राज्य विधानसभेत आणि बाहेर समाजातील दलित आणि उपेक्षित घटकांच्या हक्कांसाठी अथक लढा दिला.

कोलकाता कॉन्सर्टमध्ये परफॉर्म केल्यानंतर बॉलीवूड गायक केके यांचे निधन झाले.

- तीन दशकांहून अधिक काळ संगीतप्रेमींना मंत्रमुग्ध करणारे प्रसिद्ध बॉलीवूड गायक केके (कृष्णकुमार कुन्नाथ) आता राहिले नाहीत. लाइव्ह परफॉर्मन्सनंतर 53 वर्षीय गायकाचे कोलकाता येथे निधन झाले. केके हे बॉलीवूडमधील आघाडीच्या गायकांपैकी एक मानले जायचे. केके यांनी हिंदी, बंगाली, तमिळ, कन्नड, मल्याळम, मराठी आणि आसामी भाषेत गाणी गायली.
- केके गाणे विविध चित्रपटातील असंख्य हिट गाणी. केकेची काही लोकप्रिय गाणी जी त्यांची सर्वोत्कृष्ट गाणी आहेत त्यात तू ही मेरी शब है (गॅंगस्टर), तडप तडप के इस दिल से (हम दिल दे चुके सनम), आवरापन बंजारापन (जिस्म), आँखों में तेरी अजब सी (ओम शांती ओम) यांचा समावेश आहे

संतूरवादक भजन सोपोरी यांचे निधन

- संतूर वादक आणि पद्मश्री पुरस्कार विजेते भजन सोपोरी यांचे वयाच्या 73 व्या वर्षी निधन झाले. संतूर वादकाचा जन्म काश्मीर खोऱ्यातील सोपोर येथे 1948 मध्ये झाला आणि ते भारतीय शास्त्रीय संगीताच्या सुफियाना घराण्यातील होते. ते पंडित शंकर पंडित यांचे पणतू होते, ज्यांनी सुफियाना कलाम आणि हिंदुस्थानी शास्त्रीय संगीतावर आधारित 'सूफी बाज' (शैली) म्हणून प्रसिद्ध असलेली शैली विकसित केली होती.

स्वातंत्र्यसैनिक अंजलाई पोन्नसामी यांचे निधन

- औपनिवेशिक ब्रिटनपासून भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी लढणाऱ्या स्वातंत्र्यसैनिक अंजलाई पोन्नसामी यांचे वयाच्या 102 व्या वर्षी निधन झाले. वयाच्या 21 व्या वर्षी, अंजलाई या राणी ऑफ झाशी रेजिमेंटमध्ये सामील झाल्या होत्या.

सोनीचे माजी सीईओ नोबुयुकी इदेई यांचे निधन

- 1998 ते 2005 या काळात जपानच्या सोनीचे डिजिटल आणि करमणूक व्यवसायातील वाढीचे नेतृत्व करणारे नोबुयुकी इदेई यांचे निधन झाले आहे. ते 84 वर्षांचे होते. 1998 पासून सीईओ म्हणून सात वर्षांच्या कालावधीत, श्री इदेई यांनी सोनीच्या जागतिक कंपनीच्या उत्क्रांतीत मोठे योगदान दिले. टोकियो-आधारित सोनी जपानच्या उत्कृष्ट ब्रँडपैकी एक आहे.

आशियातील 'सर्वात लांब हत्ती' भोगेश्वराचा नैसर्गिक कारणांमुळे मृत्यू झाला

- भोगेश्वरा, आशियातील सर्वात लांब दात असलेला हत्ती, वयाच्या 60 व्या वर्षी नैसर्गिक कारणांमुळे मरण पावला.
- मिस्टर काबिनी या नावाने ओळखला जाणारा वन्य हत्ती कर्नाटकातील बांदीपूर व्याघ्र प्रकल्पाच्या गुंद्रे रेंजमध्ये मृतावस्थेत आढळून आला.
- वनविभागाच्या अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, भोगेश्वरचे दात 2.54 मीटर आणि 2.34 मीटर लांब होते.

लांब पल्ल्याच्या धावपटू हरी चंद यांचे निधन

- दोन वेळा ऑलिम्पियन आणि दुहेरी आशियाई क्रीडा स्पर्धेत सुवर्णपदक विजेते लांब पल्ल्याच्या महान हरी चंद यांचे जालंधर येथे निधन झाले. ते 69 वर्षांचे होते.

- चंदने 1978 च्या बँकॉक एशियाडमध्ये 5000 मी आणि 10,000 मी सुवर्णपदक जिंकले आणि 1975 च्या सोल येथे झालेल्या आशियाई चॅम्पियनशिपमध्ये 10,000 मीटरचे विजेतेपदही जिंकले.

प्रख्यात उर्दू समीक्षक आणि भाषाशास्त्रज्ञ प्राध्यापक गोपीचंद नारंग यांचे निधन

- प्रसिद्ध उर्दू विद्वान, भाषाशास्त्रज्ञ, सिद्धांतकार, साहित्यिक समीक्षक आणि साहित्य अकादमीचे माजी अध्यक्ष प्राध्यापक, गोपीचंद नारंग यांचे वयाच्या 91 व्या वर्षी निधन झाले. ते दिल्ली विद्यापीठ आणि जामिया मिलिया इस्लामिया येथे प्रोफेसर एमेरिटस होते. त्यांना पद्मभूषण (2004) आणि साहित्य अकादमी पुरस्कार (1995) ने सन्मानित करण्यात आले आहे. शैलीशास्त्र, संरचनावाद, पोस्ट-स्ट्रक्चरलिझम आणि संस्कृत काव्यशास्त्र यासह आधुनिक सैद्धांतिक फ्रेमवर्कची श्रेणी त्यांनी अंतर्भूत केली

ज्येष्ठ छायाचित्रकार आर. रवींद्रन यांचे वयाच्या 69 व्या वर्षी निधन झाले.

- ज्येष्ठ छायाचित्रकार, आर. रवींद्रन यांचे वयाच्या 69 व्या वर्षी निधन झाले. ते अनेक फोटोग्राफी पुरस्कारांचे मानकरी होते आणि राजधानीतील मंडल आंदोलनादरम्यान राजीव गोस्वामी यांनी स्वतःला पेटवून घेतलेल्या त्यांच्या प्रतिष्ठित फोटोसाठी ओळखले जाते. त्यांनी एएफपी आणि एएनआयमध्ये काम केले आहे. त्यांनी AFP 1973 मध्ये टेलीप्रिंटर ऑपरेटर म्हणून करिअरला सुरुवात केली आणि नंतर ते छायाचित्रकार झाले. ते सध्या ANI मध्ये फोटो एडिटर म्हणून काम करत होते.

'शाबाश मिठू': भारतीय महिला क्रिकेट संघाची माजी कर्णधार मिताली राज यांच्यावर बायोपिक

- भारतीय महिला क्रिकेट संघाची माजी कर्णधार मिताली राज यांच्यावरील तापसी पन्नू स्टारर बायोपिक असलेल्या "शाबाश मिठू" चा ट्रेलर चित्रपट निर्माते सृजित मुखर्जी यांनी सोडला आहे. हा चित्रपट 15 जुलै रोजी थिएटरमध्ये दाखल होणार आहे. या चित्रपटाचे लेखन प्रियान एवेन यांनी केले आहे ज्याने शाबाश मिठू या चित्रपटाद्वारे पटकथा लेखक म्हणून पदार्पण केले आहे. स्वानंद किरकिरे, कौसर मुनीर आणि राघव एम. कुमार यांच्या गीतांसह अमित त्रिवेदी यांनी चित्रपटासाठी संगीत दिले आहे.

बिझनेस टायकून पालोनजी मिस्त्री यांचे निधन

- प्रख्यात बिझनेस टायकून पालोनजी मिस्त्री यांचे वयाच्या 93 व्या वर्षी निधन झाले आहे. ते शापूरजी पालोनजी ग्रुपचे अध्यक्ष होते, भारतातील सर्वात मोठ्या व्यावसायिक संस्थांपैकी एक. उद्योग आणि व्यापार क्षेत्रातील योगदानाबद्दल त्यांना 2016 मध्ये पद्मभूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले होते.

प्रख्यात गीतकार, चौल्लूर कृष्णकुट्टी यांचे निधन

- केरळमधील प्रख्यात गीतकार, लेखक आणि पत्रकार, चौल्लूर कृष्णकुट्टी यांचे त्रिशूर येथील खासगी वैद्यकीय महाविद्यालय रुग्णालयात निधन झाले. ते 86 वर्षांचे होते. आकाशवाणीचे माजी कर्मचारी कलाकार, कृष्णकुट्टी यांनी 3000 हून अधिक भक्तिगीते लिहिली आणि 200 हून अधिक पुस्तके लिहिली. मल्याळ मनोरमा दैनिकाचे सहाय्यक संपादक म्हणून ते निवृत्त झाले.
- कृष्णकुट्टी हे केरळ संगीत नाटक अकादमी आणि केरळ साहित्य अकादमी पुरस्कारांचे प्राप्तकर्ता आहेत, कृष्णकुट्टी यांनी केरळ कलामंडलमचे उपाध्यक्ष म्हणूनही काम केले आहे.

ऑलिम्पिक पदक विजेता आणि हॉकी विश्वचषक विजेता वरिंदर सिंग यांचे निधन

- भारतीय हॉकीचे दिग्गज आणि 1975 च्या विश्वचषकातील सुवर्णपदक विजेत्या संघाचे सदस्य वरिंदर सिंग यांचे निधन झाले. तो 75 वर्षांचा होता. सिंग कलालंपूर येथे 1975 च्या पुरुष हॉकी विश्वचषक स्पर्धेत सुवर्णपदक विजेत्या भारतीय संघाचा भाग होता. सिंग हे 1972 म्युनिक ऑलिम्पिकमध्ये कांस्यपदक आणि अँमस्टरडॅममध्ये 1973 च्या विश्वचषक स्पर्धेत रौप्यपदक जिंकणाऱ्या संघाचाही भाग होते. 2007 मध्ये, वरिंदरला प्रतिष्ठित ध्यानचंद जीवनगौरव पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

विविध बातम्या

सचिन तेंडुलकर 20व्या वर्षी युनिसेफचा सदस्यत्व स्वीकारून कायम राहणार

- सचिन तेंडुलकर युनायटेड नेशन्स चिल्ड्रेन्स फंड (UNICEF) 'गुडविल अम्बेसेडर' म्हणून विक्रमी 20 व्या वर्षी कायम राहणार आहे, वंचित मुलांच्या कल्याणासाठी काम करत आहे. प्रसिद्ध क्रिकेटपटू अनेक कारणांसाठी युनिसेफशी अनेक वर्षांपासून जोडले गेले आहेत. युनिसेफसोबतच्या त्यांच्या जवळपास दोन दशकांच्या भागीदारीत, त्यांनी मोहिमा पुढे नेण्यात महत्वाची भूमिका बजावली आहे

अरिग्रार अण्णा प्राणीशास्त्र उद्यानाने अनोख्या पद्धतीने प्लास्टिकच्या बाटल्यांचा वापर सुरू केला.

- उद्याने आणि प्राणीसंग्रहालयांभोवती कचरा वाढल्याने प्राणी आणि त्यांची देखभाल करणाऱ्यांची अडचण झाली आहे. अरिग्रार अण्णा प्राणीशास्त्र उद्यान हे असेच एक उद्यान आहे जे उद्यानाजवळील वाढत्या प्रदूषणामुळे चिंतेत आहे ज्यामुळे प्राण्यांना धोका आहे. अरिग्रार अण्णा प्राणी उद्यानाच्या अधिकाऱ्यांनी उद्यानातील प्लास्टिकच्या बाटल्यांचा कचरा आणि प्रदूषण यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी एक नवीन पद्धत सुरू केली आहे.

- जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त, राज्याचे पर्यावरण मंत्री शिव यांच्या हस्ते "मंचप्पाई" म्हणजेच 'पिवळ्या पिशव्या' या पारंपरिक कापडी पिशव्यांचे वाटप करण्यात आले. व्ही. मय्यानाथन आणि आरोग्य मंत्री मा. चेन्नई येथे सुब्रमण्यम यांनी पर्यावरणास हानिकारक असलेल्या प्लास्टिक पिशव्यांऐवजी पर्यावरणपूरक कॅरीबॅगचा वापर करण्यास प्रोत्साहन दिले. 'ओन्ली वन अर्थ' या थीमसह जागतिक पर्यावरण दिनाच्या रॅलीमध्ये अनेक तरुण गट सहभागी झाले होते.

चिलीका सरोवराच्या सर्वेक्षणादरम्यान 176 मासेमारी मांजरी सापडल्या, ज्यामुळे ही जगातील पहिली मासेमारी मांजर गणना झाली.

- वन्यजीव निरीक्षक आणि तज्ञांसाठी, चिलीका येथील मासेमारी मांजर गणनेत काही आश्चर्याचे बातमी आहे. चिलीकामध्ये, मांजराच्या प्रजातींची एकूण संख्या 176 असल्याचे आढळून आले, ज्यांची श्रेणी 131-237 व्यक्ती आहे. मासेमारी मांजरीच्या लोकसंख्येचा अंदाज जगात कुठेही संरक्षित क्षेत्र नेटवर्कच्या बाहेर काढण्याची ही पहिलीच वेळ होती. चिलीका विकास प्राधिकरण (CDA) ने अंदाज अभ्यास (TFCP) हाती घेण्यासाठी द फिशिंग कॅट प्रकल्पासोबत सहकार्य केले.

सर्वेक्षण बदल:

- 2021 आणि 2022 मध्ये दोन टप्प्यांतील अभ्यासामध्ये सुमारे 30 दिवसांसाठी एकूण 150 कॅमेरा ट्रॅप ठेवण्यात आले होते.
- डेटाचे विश्लेषण करण्यासाठी स्पॅटली एक्स्प्लिसिट कॅप्चर-रिकॅप्चर (SECR) दृष्टिकोन वापरला गेला. 2021 मध्ये, पहिला टप्पा चिलीकाच्या उत्तर आणि उत्तर-पूर्व विभागांमध्ये तसेच त्याच्या लगतच्या जिल्ह्यांमध्ये 115-चौरस-किलोमीटर आर्द्र प्रदेशात पूर्ण करण्यात आला.
- 2022 मध्ये, दुसरा टप्पा परिकुडा बाजूला, तसेच चिलीका किनारपट्टीवरील बेटांवर करण्यात आला.

मारुती सुझुकीने मानेसर येथे आशियातील सर्वात मोठा 20 MWp सोलर प्लांट बसवला.

- मारुती सुझुकी इंडियाने त्यांच्या मानेसर, हरियाणा येथे 20 मेगावॅटचा सोलर कारपोर्ट स्थापित केला आहे. या प्रकल्पामुळे संस्थेला प्रतिवर्षी 28,000 MWh वीज पुरवण्याचा अंदाज आहे. फर्मच्या म्हणण्यानुसार, या उपक्रमाद्वारे निर्माण होणारी ऊर्जा दरवर्षी सुमारे 67,000 कार तयार करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या ऊर्जेसारखीच असेल. व्यवसायानुसार हे आशियातील सर्वात मोठे सोलर कारपोर्ट आहे.

मारुती सुझुकी प्रकल्प:

- मारुती सुझुकीने 2020 मध्ये गुरुग्राम साइटवर 5 मेगावॅट सौर कारपोर्ट लॉन्च केला .
- प्रकल्पाची रचना सुविधेच्या अंतर्गत ऊर्जेच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी करण्यात आली होती आणि कॅप्टिव्ह पॉवर प्रकल्पाशी एकरूप होण्याची वेळ आली होती.
- 2014 मध्ये स्थापित केलेल्या 1.3 मेगावॅट सौरऊर्जा प्रकल्पासह कंपनीची एकूण सौर ऊर्जा क्षमता सध्या 26.3 मेगावॅट इतकी आहे.

श्रेयस जी होसूर हा भयंकर 'आयर्नमॅन' ट्रायथलॉन पूर्ण करणारा पहिला भारतीय रेल्वे अधिकारी ठरला.

- एक प्रकारचा इतिहास रचत, श्रेयस जी. होसूर, जगातील सर्वात कठीण एक-दिवसीय क्रीडा स्पर्धा मानली जाणारी भीषण 'आयर्नमॅन' ट्रायथलॉन पूर्ण करणारा भारतीय रेल्वेचा पहिला अधिकारी बनला. या स्पर्धेत 3.8 किमी पोहणे, 180 किमी सायकलिंग आणि 42.2 किमी धावणे यांचा समावेश आहे. जर्मनीतील हॅम्बर्ग येथे त्याने 13 तास 26 मिनिटांत ही स्पर्धा पूर्ण केली.

छोट्या व्यवसायांना पाठिंबा देण्यासाठी WhatsApp ने SMBSaathi उत्सव सुरू केला.

- Whatsapp ने SMBSaathi Utsav उपक्रम लॉंच केला ज्याचा उद्देश लहान व्यवसायांना Whatsapp बिझनेस ऍप सारख्या डिजिटल माध्यमांचा अवलंब करण्यास मदत करून त्यांना समर्थन देणे आहे. उत्सवाने जयपूरच्या जोहरी बाजार आणि बापू बाजार येथे पायलटसह उपक्रम सुरू केला आहे जेथे 500 हून अधिक लहान व्यवसायांना प्रशिक्षण दिले जात आहे. जोश टॉक्सच्या सहकार्याने हा उपक्रम सुरू करण्यात आला.

NHAI ने 105 तासांत 75 किलोमीटरचा मोटरवे बांधून गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड केला आहे.

- केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी जाहीर केले की NHAI ने 105 तास आणि 33 मिनिटांत NH53 वर एकाच लेनमध्ये 75 किलोमीटर बिटुमिनस कॉंक्रीट बांधून नवीन गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड स्थापित केला आहे. गडकरींनी NHAI आणि Raj Path Infracon Pvt Ltd चे अभियंते, कंत्राटदार, सल्लागार आणि कामगारांचे प्रकल्प कार्यक्षमतेने पार पाडल्याबद्दल कौतुक केले, ज्याने जागतिक विक्रमाच्या यशस्वी पूर्ततेसाठी योगदान दिले.
- NH 53 चा भाग म्हणून, अमरावती ते अकोला विभाग, जो कोलकाता, रायपूर, नागपूर आणि सुरत या प्रमुख शहरांना जोडणारा पूर्व-पश्चिम कॉरिडोर आहे.

2020-21 मध्ये महिला कामगार सहभाग वाढून 25.1% झाला.

- नियतकालिक कामगार दल सर्वेक्षण (Periodic Labour Force Survey - PLFS) जुलै 2020-जून 2021 च्या वार्षिक अहवालानुसार, सामान्य स्थितीत अखिल भारतीय महिला श्रमशक्तीचा सहभाग दर (LFPR) 2021 मध्ये 2.3 टक्के वाढून 25.1 टक्के झाला, जो मागील वर्षीच्या 22.8 टक्के होता. ग्रामीण भागात, महिला श्रमशक्तीचा सहभाग 3% ने वाढून 27.7% झाला आहे, तर शहरी भागात, महिला कामगार शक्तीचा सहभाग 0.1 टक्क्यांनी वाढून 18.6% झाला आहे. लेबर फोर्स पार्टिसिपेशन रेट (LFPR) हे लोकसंख्येमध्ये काम करणाऱ्या लोकांचे प्रमाण आहे.

नॅशनल हेराल्ड केस काय आहे?

- नॅशनल हेराल्ड भ्रष्टाचार प्रकरण हे दिल्लीतील न्यायालयात चालू असलेले प्रकरण आहे जे भारतीय अर्थतज्ञ आणि राजकारणी सुब्रमण्यम स्वामी यांनी सोनिया आणि राहुल गांधी, त्यांचे उद्योग आणि संबंधित व्यक्तींविरुद्ध आणले आहे. मेट्रोपॉलिटन मॅजिस्ट्रेट कोर्टात दाखल केलेल्या खटल्यानुसार, असोसिएटेड जर्नल्स लिमिटेड (AJL) ला भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसकडून \$90.25 कोटी (US\$12 दशलक्ष) व्याजमुक्त कर्ज मिळाले आहे. कर्ज फेडल्याचे सांगितले जात आहे.

आरोप:

- यंग इंडियन, नोव्हेंबर 2010 मध्ये 50 लाखांच्या भांडवलासह स्थापन झालेल्या जवळच्या कंपनीने, AJL चे सर्व शेअर्स तसेच त्याची सर्व मालमत्ता (अंदाजे 5,000 कोटी किमतीची) विकत घेतली. स्वामींच्या म्हणण्यानुसार सोनिया गांधी आणि राहुल गांधी या दोघांवरही गुन्हेगारी गैरव्यवहाराचे आरोप आहेत. तरुण भारतीय, सोनिया गांधी आणि राहुल गांधी यांच्यावर असोसिएटेड जर्नल्स लिमिटेडच्या मालमत्तेचा अपहार केल्याचा आरोप आहे. हे भ्रष्टाचाराएवजी फसवणूक आणि घोटाळ्याचे प्रकरण आहे कारण त्यात वैयक्तिक फायद्यासाठी कार्यालयीन अधिकारांचा वापर होत नाही

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:

- नाबार्डची स्थापना: 12 जुलै 1982;
- नाबार्ड मुख्यालय: मुंबई;
- नाबार्डचे अध्यक्ष: गोविंदा राजुलु चिंतला.
- तामिळनाडू राजधानी: चेन्नई;
- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री: के. स्टॅलिन;
- तामिळनाडूचे राज्यपाल: एन. रवी.
- युनियन बँक ऑफ इंडिया मुख्यालय: मुंबई;
- युनियन बँक ऑफ इंडियाची स्थापना: 11 नोव्हेंबर 1919.
- अन्न आणि कृषी संघटनेचे प्रमुख: क्यू डोंग्यू
- अन्न आणि कृषी संघटनेचे मुख्यालय: रोम, इटली.
- अन्न आणि कृषी संघटना स्थापना: 16 ऑक्टोबर 1945.
- अल्बेनियन राजधानी: तिराना;
- अल्बेनिया चलन: अल्बेनियन लेक;
- अल्बेनियाचे पंतप्रधान: एडी रामा.
- एअरटेल पेमेंट्स बँकेची स्थापना: जानेवारी 2017;
- एअरटेल पेमेंट्स बँकेचे मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- एअरटेल पेमेंट्स बँक व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी: अनुब्रता बिस्वास.
- राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरण (NHA) सीईओ: डॉ आरएस शर्मा
- आरोग्य व कुटुंब कल्याण राज्यमंत्री: डॉ.भारती प्रवीण पवार
- ओडिशाची राजधानी: भुवनेश्वर
- ओडिशाचे राज्यपाल: गणेशीलाल
- ओडिशाचे मुख्यमंत्री: नवीन पटनायक
- स्टेट बँक ऑफ इंडियाची स्थापना: 1 जुलै 1955;
- स्टेट बँक ऑफ इंडिया मुख्यालय: मुंबई;
- स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे अध्यक्ष: दिनेश कुमार खारा.
- जागतिक बँकेचे मुख्यालय: वॉशिंग्टन, डीसी, युनायटेड स्टेट्स;
- जागतिक बँकेची स्थापना: जुलै 1944;
- जागतिक बँकेचे अध्यक्ष: डेव्हिड मालपास.
- भारतीय सैन्याची स्थापना: 1 एप्रिल 1895
- भारतीय लष्कराचे मुख्यालय: नवी दिल्ली
- भारतीय लष्कर प्रमुख: मनोज पांडे
- सचिव, वित्तीय सेवा विभाग: संजय मल्होत्रा

- अर्थ आणि कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्री निर्मला सीतारामन
- अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची स्थापना: नोव्हेंबर 1945;
- अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेचे मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेचे अध्यक्ष: अनिल सहस्रबुद्धे
- चीनची राजधानी: बीजिंग;
- चीनचे चलन: रॅन्मिन्बी;
- चीनचे राष्ट्रपती: शी जिनपिंग.
- आंध्र प्रदेशचे राज्यपाल: विश्वभूषण हरिचंदन;
- आंध्र प्रदेशचे मुख्यमंत्री: वाय. एस. जगनमोहन रेड्डी
- DICGC चेअरपर्सन : मायकेल पात्रा;
- DICGC मुख्यालय: मुंबई;
- DICGC स्थापना: 15 जुलै 1978.
- ZestMoney CEO आणि सह-संस्थापक: Lizzie Chapman;
- ZestMoney स्थापना: 2015;
- ZestMoney मुख्यालय: बेंगळुरू, कर्नाटक.
- केंद्रीय कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्री: धर्मेन्द्र प्रधान
- आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेचे मुख्यालय: जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड;
- आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेचे अध्यक्ष: गाय रायडर;
- आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेची स्थापना.1919 :
- गोव्याची राजधानी: पणजी;
- गोव्याचे मुख्यमंत्री: प्रमोद सावंत;
- गोव्याचे राज्यपाल: एस. श्रीधरन पिल्लई.
- केरळचे राज्यपाल: आरिफ मोहम्मद खान;
- केरळ राजधानी: तिरुवनंतपुरम;
- केरळचे मुख्यमंत्री: पिनाराई विजयन.
- युनायटेड किंगडम राजधानी: लंडन
- युनायटेड किंगडमचे पंतप्रधान: बोरिस जॉन्सन
- युनायटेड किंगडम चलन: पाउंड स्टर्लिंग
- संयुक्त राष्ट्र महासभेचे अध्यक्ष: अब्दुल्ला शाहिद;
- संयुक्त राष्ट्र महासभेचे मुख्यालय: न्यूयॉर्क, युनायटेड स्टेट्स.
- RBL बँकेचे मुख्यालय: मुंबई;
- RBL बँकेची स्थापना: ऑगस्ट 1943.
- Tencent स्थापना: 11 नोव्हेंबर 1998;
- Tencent मुख्यालय: शेन्झेन, ग्वांगडोंग, चीन;
- Tencent चेअरमन, CEO: पोनी मा;
- Tencent अध्यक्ष: मार्टिन लाऊ.
- एथर एनर्जी मालक: हीरो मोटोकॉर्प;
- एथर एनर्जी मुख्यालय स्थान: बेंगळुरू;
- एथर एनर्जीचे संस्थापक: तरुण मेहता, स्वप्नील जैन.
- भारताचे संरक्षण मंत्री: श्री राजनाथ सिंह
- उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री: योगी आदित्यनाथ
- WhatsApp ची स्थापना: 2009;
- WhatsApp CEO: विल कॅथकार्ट;
- WhatsApp मुख्यालय: मेनलो पार्क, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स;

- WhatsApp अधिग्रहण तारीख: 19 फेब्रुवारी 2014;
- व्हॉट्सअपचे संस्थापक: जॅन कोम, ब्रायन अॅक्टन;
- WhatsApp पालक संस्था: फेसबुक.
- तामिळनाडू राजधानी: चेन्नई;
- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री: के. स्टॅलिन;
- तामिळनाडूचे राज्यपाल: एन. रवी.
- APEDA निर्मिती: 1986;
- APEDA मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- APEDA अध्यक्ष: एम. अंगमुथू
- कर्नाटक राजधानी: बेंगळुरू
- कर्नाटकचे मुख्यमंत्री: बसवराज एस बोम्मई
- कर्नाटकाचे राज्यपाल: थावर चंद गहलोत
- सेल्युलर ऑपरेटर्स असोसिएशन ऑफ इंडियाची स्थापना: 1995;
- सेल्युलर ऑपरेटर्स असोसिएशन ऑफ इंडिया मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- सेल्युलर ऑपरेटर्स असोसिएशन ऑफ इंडियाचे महासंचालक: डॉ. एसपी कोचर
- HSBC India स्थापना: 1853
- HSBC India मुख्यालय: मुंबई, महाराष्ट्र
- HSBC India सीईओ: हितेंद्र दवे
- लिंकडइन कॉर्पोरेशनची स्थापना: 5 मे 2003;
- लिंकडइन कॉर्पोरेशन मुख्यालय: कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स (यूएस);
- लिंकडइन कॉर्पोरेशन सीईओ: रायन रोस्लान्स्की.
- इजिप्त राजधानी: कैरो
- इजिप्त चलन: इजिप्शियन पौंड
- इजिप्तचे अध्यक्ष: अब्देल फताह अल-सिसी
- इजिप्तचे पंतप्रधान: मुस्तफा मॅडबौली
- ICC ची स्थापना: 15 जून 1909;
- ICC अध्यक्ष: ग्रेग बार्कले;
- ICC CEO: ज्योफ अलर्डिस;
- ICC मुख्यालय: दुबई, संयुक्त अरब अमिराती.
- NATO ची स्थापना: 4 एप्रिल 1949
- NATO मुख्यालय: ब्रुसेल्स, बेल्जियम
- NATO चे सरचिटणीस: जेन्स स्टॉल्टनबर्ग
- NATO एकूण सदस्य: 30
- NATO चा शेवटचा सदस्य: उत्तर मॅसेडोनिया
- सोमालिया राजधानी: मोगादिशू
- सोमालिया चलन: सोमाली शिलिंग
- सोमालिया अध्यक्ष: हसन शेख मोहमुद
- ऑस्ट्रेलियाचे पंतप्रधान: अँथनी अल्बानीज;
- ऑस्ट्रेलियाची राजधानी: कॅनबेरा;
- ऑस्ट्रेलियाचे चलन: ऑस्ट्रेलियन डॉलर.

- Zomato चे मुख्यालय: गुरुग्राम, हरियाणा.
- Zomato चे CEO: दीपेंद्र गोयल.
- भारताचे अर्थमंत्री: श्रीमती. निर्मला सीतारामन
- कर्नाटकचे मुख्यमंत्री: श्री बसवराज बोम्मई
- सांस्कृतिक आणि संसदीय कामकाज राज्यमंत्री: अर्जुन राम मेघवाल
- सांस्कृतिक आणि परराष्ट्र व्यवहार राज्यमंत्री: मीनाकाशी लेखी
- FIFA अध्यक्ष: Gianni Infantino;
- FIFA ची स्थापना: 21 मे 1904;
- FIFA मुख्यालय: झुरिच, स्वित्झर्लंड.
- तामिळनाडू राजधानी: चेन्नई
- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री: एमके स्टॅलिन
- तामिळनाडूचे राज्यपाल: आर एन रवी
- युनेस्कोची स्थापना: 16 नोव्हेंबर 1945
- युनेस्को मुख्यालय: पॅरिस, फ्रान्स
- युनेस्कोचे सदस्य देश: 193
- युनेस्को प्रमुख: ऑड्रे अझौले
- इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशनचे अध्यक्ष: श्रीकांत माधव वैद्य
- इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन मुख्यालय: नवी दिल्ली
- इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशनची स्थापना: 30 जून 1959
- साउथ इंडियन बँकेचे मुख्यालय: त्रिशूर, केरळ
- साउथ इंडियन बँकेचे CEO: मुरली रामकृष्णन;
- साउथ इंडियन बँकेची स्थापना: 29 जानेवारी 1929
- कर्नाटक बँकेचे मुख्यालय: मंगळूरु
- कर्नाटक बँकेचे CEO: महाबळेश्वर M. S
- कर्नाटक बँकेची स्थापना: 18 फेब्रुवारी 1924
- वर्ल्ड गोल्ड कौन्सिल रिपोर्ट मुख्यालय: लंडन, युनायटेड किंगडम;
- वर्ल्ड गोल्ड कौन्सिल रिपोर्ट स्थापना: 1987;
- वर्ल्ड गोल्ड कौन्सिल रिपोर्ट सीईओ: डेव्हिड टेट;
- वर्ल्ड गोल्ड कौन्सिल रिपोर्ट अध्यक्ष: केल्विन दुश्रिस्की.
- चीनचे राष्ट्राध्यक्ष: शी जिनपिंग
- रशियाचे अध्यक्ष: व्लादिमीर पुतिन
- ब्राझीलचे राष्ट्राध्यक्ष: जैर बोल्सोनारो

- दक्षिण आफ्रिकेचे अध्यक्ष: सिरिल रामाफोसा
- येस बँकेचे संस्थापक: राणा कपूर
- येस बँकेचे अध्यक्ष: सुनील मेहता
- येस बँकेचे एमडी आणि सीईओ: प्रशांत कुमार
- NITI आयोगाची स्थापना: 1 जानेवारी 2015
- NITI आयोग पूर्ववर्ती: नियोजन आयोग (15 मार्च 1950)
- NITI आयोग मुख्यालय: नवी दिल्ली
- एमडी आणि सीईओ, नैनिताल बँक: श्री. दिनेश पंत
- एमडी आणि सीईओ, बीएफएसएल: श्री शैलेंद्र सिंग
- चीफ रिलेशनशिप मॅनेजमेंट अँड मार्केटिंग, NPCI: श्री. राजीथ पिल्लई
- ओडिशाची राजधानी: भुवनेश्वर
- ओडिशाचे मुख्यमंत्री: नवीन पटनायक
- ओडिशाचे राज्यपाल: गणेशीलाल
- आंतरराष्ट्रीय टेनिस महासंघाचे मुख्यालय: लंडन, युनायटेड किंगडम
- आंतरराष्ट्रीय टेनिस महासंघाची स्थापना: 1 मार्च 1913
- आंतरराष्ट्रीय टेनिस महासंघाचे अध्यक्ष: डेव्हिड हॅगर्टी
- भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड स्थापना: 1954
- भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड मुख्यालय: बेंगळूरु
- भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेडचे कार्यकारी संचालक: विनय कुमार कात्याल.
- भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेडचे MD आणि CEO: आनंदी रामलिंगम
- सेंट्रल बोर्ड ऑफ डायरेक्ट टॅक्सेसची स्थापना: 1963
- केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाचे मुख्यालय: नवी दिल्ली
- केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाचे अध्यक्ष: नितीन गुप्ता
- केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळ मंत्री जबाबदार: वित्त मंत्रालय
- कॉमनवेल्थ असोसिएशनचे सरचिटणीस: पॅट्रिशिया स्कॉटलंड
- रवांडाचे अध्यक्ष: पॉल कागामे
- गॅबॉनचे अध्यक्ष: अली बोंगो
- टोगोचे राष्ट्राध्यक्ष: फौरे ग्रासिंगबे
- टाटा पॉवर सोलर सिस्टीमचे मुख्यालय: मुंबई;
- टाटा पॉवर सोलर सिस्टीमची स्थापना: 1989

